

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

MĒNEŠA BIĻETENS
12 | 2004

01 | 2004

02 | 2004

03 | 2004

04 | 2004

05 | 2004

06 | 2004

07 | 2004

08 | 2004

09 | 2004

10 | 2004

11 | 2004

12 | 2004

MĒNEŠA BIĻETENS
DECĒMBRIS

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

Visās ECB 2004. gada
publikācijās attēlots
100 euro
banknotes motīvs.

**MĒNEŠA BIĻETENS
2004. GADA DECEMBRIS**

© Eiropas Centrālā banka, 2004

Adrese

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Pasta adrese

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Tālrunis

+49 69 1344 0

Interneta lapa

<http://www.ecb.int>

Fakss

+49 69 1344 6000

Telekss

411 144 ecb d

*ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena
sagatavošanu. Tulkojumus sagatavo un
publicē nacionālās centrālās bankas.*

*Visas tiesības rezervētas. Atļauta
pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos
nolūkos, norādot avotu.*

*Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst
stāvoklim 2004. gada 1. decembrī.*

ISSN 1830-0057 (interneta versija)

SATURS

IEVADRAKSTS

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES

Euro zonas ārējā vide	9
Monetārās un finanšu norises	17
Cenas un izmaksas	54
Produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgus	63
Fiskālās norises	68
Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai	75
Valūtas kurss un maksājumu bilances pārmaiņas	80

Ielikumi

1. Nākotnes naftas cenu prognozēšana	15
2. Izvairīšanās no riska un monetāro rādītāju pārmaiņas	18
3. Euro zonas mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību 2003. gada uzkrājumi, finansējums un ieguldījumi	31
4. Euro zonas nefinanšu sabiedrību finansēšanas nosacījumi	34
5. Likviditāte un monetārās politikas pasākumi 2004. gada 11. augustā–8. novembrī	40
6. Implicētā obligāciju tirgus svārstīguma jaunākās tendences	44
7. Konkurences un cenu attīstības tendences euro zonas elektroenerģijas un gāzes tirgos	55
8. Tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecības kvotu atcelšanas iespējamā ietekme	59
9. Labi valdības finanšu statistikas apkopošanas un sniegšanas standarti	71
10. Salīdzinājums ar ECB speciālistu 2004. gada septembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm	78
11. Citu institūciju prognozes	78

5 EURO ZONAS STATISTIKA

Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu hronoloģija	I
TARGET sistēma (Eiropas Vienotā automatizētā reālā laika bruto norēķinu sistēma)	V
Eiropas Centrālās bankas publicētie dokumenti (sākot ar 2003. gada janvāri)	IX

TERMINU SKAIDROJUMS

SI

I

V

XV

SAĪSINĀJUMI

VALSTIS

BE	Beļģija	HU	Ungārija
CZ	Čehijas Republika	MT	Malta
DK	Dānija	NL	Nīderlande
DE	Vācija	AT	Austrija
EE	Igaunija	PL	Polija
GR	Grieķija	PT	Portugāle
ES	Spānija	SI	Slovēnija
FR	Francija	SK	Slovākija
IE	Īrija	FI	Somija
IT	Itālija	SE	Zviedrija
CY	Kipra	UK	Lielbritānija
LV	Latvija	JP	Japāna
LT	Lietuva	US	Amerikas Savienotās Valstis
LU	Luksemburga		

CITI

CIF	preces cena, apdrošināšana, vedmaksa
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EKS 95	Eiropas Kontu sistēma
EMI	Eiropas Monetārais institūts
EMS	Ekonomikas un monetārā savienība
ES	Eiropas Savienība
EUR	euro
EVK	efektīvais valūtas kurss
FOB	franko uz kuģa klāja
HSEI	Hamburgas Starptautiskās ekonomikas institūts
IKP	iekšzemes kopprodukts
MBR5	SVF Maksājumu bilances rokasgrāmata (5. izdevums)
MFI	monetārās finanšu institūcijas
NACE 1. red.	Eiropas Savienības Ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija
NCB	nacionālā centrālā banka (valsts centrālā banka)
PCI	patēriņa cenu indekss
RCI	ražotāju cenu indekss
SDO	Starptautiskā Darba organizācija
SITC 3. red.	Starptautiskā Standartizētā tirdzniecības klasifikācija
SNB	Starptautisko norēķinu banka
SPCI	saskaņotais patēriņa cenu indekss
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VDIAR	vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā
VDIT	vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā

Saskaņā ar Kopienas praksi šajā biļetenā ES valstis uzskaitītas alfabētiskā secībā atbilstoši attiecīgo valstu nosaukumiem to nacionālajās valodās.

IEVADRAKSTS

ECB Padome 2004. gada 2. decembra sanāksmē nolēma nemainīt minimālo pieteikuma procentu likmi Eurosistēmas galvenajām refinansēšanas operācijām (2.0%). Arī aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme netika mainīta (attieciņi 3.0% un 1.0%).

Īstermiņa inflācijas prognozes joprojām rada bažas. Pašlaik naftas cenu attīstība būtiski ietekmē patēriņa cenas euro zonā. Taču nav nopietnu pierādījumu, ka veidotos spēcīgāks iekšzemes inflācijas spiediens. Tāpēc Padome nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes, kas ir vēsturiski zemā līmenī. Vienlaikus vidējā termiņā cenu stabilitāti apdraud augšupvērsti riski. Joprojām ir ļoti svarīgi piesardzīgi vērot šos riskus.

Vispirms – par Padomes novērtējuma pamatā esošo tautsaimniecības analīzi. 2004. gada otrajā pusē tautsaimniecības izaugsme bijusi mērena salīdzinājumā ar pozitīvajām norisēm gada pirmajā pusē. Tiek lēsts, ka 2004. gada 3. ceturksnī reālā IKP pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bijis tikai 0.3% (iepriekšējos divos ceturkšņos – 0.7% un 0.5%). Pēc *Eurostat* datiem, neto eksporta devums kļuvis negatīvs, kas galvenokārt atspoguļo krasu importa pieaugumu, savukārt privātais patēriņš bija ierobežots – to droši vien samazināja augstākas naftas cenas. Vienlaikus straujāk pieauga ieguldījumi un palielinājās krājumi. Pieejamie apsekojumu dati par oktobri un novembri liecina par tālāku izaugsmi 4. ceturksnī, lai gan tās temps ir mērenāks nekā gada pirmajā pusē.

Joprojām ir nosacījumi tālākai tautsaimniecības izaugsmei. Runājot par ārējiem faktoriem, lai gan vērojamas zināmas pasaules tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanās pazīmes, tomēr gaidāms, ka tā arī turpmāk būs stabila. Labvēlīgajiem globālā pieprasījuma apstākļiem joprojām vajadzētu veicināt euro zonas eksportu. Runājot par iekšējiem faktoriem, domājams, ka ieguldījumus arī turpmāk veicinās ļoti labvēlīgie finansēšanas nosacījumi euro zonā, augošā peļņa un

pārstrukturēšanas rezultātā sasniegtais uzņēmumu efektivitātes kāpums. Visbeidzot, privātajam patēriņam ir iespēja nostiprināties, īpaši, ja būs stingra apņēmība īstenot fiskālo konsolidāciju un strukturālās reformas, tādējādi mazinot neskaidrību par šajās jomās sasniegto progresu.

Tātad nākamo divu gadu laikā euro zonā gaidāms pakāpenisks aktivitātes pieaugums, kura temps naftas cenu ietekmē gan būs mazliet mērenāks, nekā varēja cerēt pirms dažiem mēnešiem. Šis vērtējums atspoguļots arī Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēs. Paredzams, ka euro zonas reālā IKP pieaugums 2004. gadā būs vidēji 1.6–2.0%, 2005. gadā – 1.4–2.4% un 2006. gadā – 1.7–2.7%. Pieejamās starptautisko un privāto organizāciju prognozes pamatā sniedz līdzīgu ainu.

Lejupvērstie iespēju aplēšu riski galvenokārt saistīti ar iespējamām nelabvēlīgām norisēm naftas tirgos. Lai ierobežotu šos riskus, jāizvairās no netiešo seku izpausmēm algu un cenu noteikšanas mehānismā, bet fiskālajām institūcijām nevajadzētu veikt pasākumus, kas varētu paildzināt vai traucēt nepieciešamo korekciju procesu. Turklāt, lai pieaugošās naftas cenas būtu iespējams absorbēt bez būtiskiem traucējumiem, svarīgs faktors ir konkurences pakāpe euro zonas enerģētikas sektorā. Ļoti lietderīgi būtu vēl vairāk paaugstināt konkurenci šajā sektorā.

Runājot par patēriņa cenām, saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi SPCI gada inflācija novembrī samazinājās līdz 2.2% (oktobrī – 2.4%). Domājams, ka turpmākajos mēnešos inflācija saglabāsies virs 2%, un nevar izslēgt iespēju, ka tā uz laiku vēl vairāk pieaugs salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni. Tomēr, runājot par tālāku nākotni, līdz šim pieejamā informācija liecina, ka, ja nebūs turpmāku nelabvēlīgu satricinājumu, 2005. gadā SPCI inflācija var sarukt zem 2%, un nekas nenorāda uz spēcīgāka inflācijas spiediena veidošanos euro zonā. Algu kāpums pēdējos ceturkšņos vēl arvien bijis ierobežots, un, ņemot vērā mēreno izaugsmes tempu un vājo darba tirgu, šai tendencei

vajadzētu saglabāties arī nākotnē. Ražotāju cenas pieaug, taču tas attiecas galvenokārt uz enerģijas un starppatēriņa precēm, tāpēc to ietekmei vajadzētu būt ierobežotai.

Šādi viedokļi atspoguļoti arī Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēs. Saskaņā ar aplēsēm vidējā SPCI gada inflācija 2004. gadā būs 2.1–2.3%. Paredzams, ka 2005. gadā, pamazām izzūdot nesenā naftas cenu kāpuma un agrākā netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu pieauguma sekām, SPCI gada inflācija būs 1.5–2.5%, bet 2006. gadā – 1.0–2.2%. Šīs iespēju aplēses pamatā atbilst nesen publicētajām starptautisko un privāto organizāciju prognozēm.

Jāņem vērā vairāki augšupvērsti riski. Bažas īpaši rada naftas cenu attīstība nākotnē un, vispārīgāk, arī potenciālais netiešo seku risks algu un cenu noteikšanas mehānismā visā tautsaimniecībā. Uzmanīgi jāseko arī netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu turpmākajai attīstībai.

Tālāku ieskatu cenu attīstības perspektīvā (vidējā un ilgākā termiņā) sniedz monetārā analīze. Jaunākā monetārā informācija apstiprina, ka kopš 2003. gada vidus vērojamā M3 gada pieauguma samazināšanās tendence pēdējo mēnešu laikā vairs neturpinās un vērojama pat pretēja tendence.

2004. gadā monetāro dinamiku noteica divi pretēji spēki. No vienas puses, vēsturiski ļoti zemās procentu likmes euro zonā veicinājušas M3 dinamiku, īpaši šaurajā naudā M1 ietilpstošo M3 vislikvīdāko sastāvdaļu pieprasījumu. No otras puses, portfeļu sastāva pārmaiņas pēdējā gadā sāka normalizēties pēc tam, kad no 2001. gada līdz 2003. gada vidum paaugstinātas ekonomiskās un finansiālās nenoteiktības periodā priekšroka galvenokārt tika dota likviditātei. Taču ieguldītāji joprojām dod priekšroku likvīdiem aktīviem vairāk, nekā parasti būtu gaidāms ekonomiskā cikla pašreizējā posmā; iespējams, to nosaka pēdējo gadu visai spēcīgā un ilgstošā ekonomiskā un finansiālā nenoteiktība.

Ļoti zemās procentu likmes veicina arī privātā sektora pieprasījumu pēc kredītiem. Īpaši pieprasījums pēc aizdevumiem mājokļa iegādei joprojām ir stabils, ko veicina arī spējā mājokļu cenu dinamika vairākās euro zonas valstīs. Aizdevumu pieaugums nefinanšu sabiedrībām pēdējos mēnešos ir vēl palielinājies.

Noturīgi augstā M3 pieauguma dēļ dažos pēdējos gados euro zonā saglabājas ievērojami augstāka likviditāte, nekā nepieciešams, lai finansētu tautsaimniecības izaugsmi bez inflācijas. Tas varētu izraisīt cenu stabilitātes riskus vidējā termiņā.

Apkopojot sacīto, tautsaimniecības analīze norāda, ka esošais iekšzemes inflācijas spiediens joprojām ir neliels, taču rūpīgi jāseko vairākiem vidēja termiņa augšupvērstiem cenu stabilitātes riskiem. Salīdzinot to ar monetārās analīzes rezultātiem, redzams, ka joprojām jāievēro piesardzība attiecībā uz cenu stabilitātes risku īstenošanos vidējā termiņā. Noteikti jāizvairās no īstermiņa patēriņa cenu attīstības blakusefektu ietekmes uz ilgtermiņa inflācijas gaidām.

Kas attiecas uz fiskālo politiku, nākamajiem budžetiem un stabilitātes programmām jāsniedz spēcīgs un konfidenci vairojošs signāls, norādot, ka tiek veidotas stabils valsts finanses un veiktas attīstībai labvēlīgas valsts finanšu strukturālās pārmaiņas. Runājot par Eiropas iestāžu vienoto sistēmu, Stabilitātes un izaugsmes pakts un pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra ir EMS fiskālie stūrakmeņi. Tiem jābūt stabiliem. Pakts un pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra pilnībā jāievēro to pašreizējā formā, taču to īstenošanu iespējams uzlabot, īpaši attiecībā uz pakta preventīvo daļu.

Visbeidzot, Padome atbalsta aicinājumus, kas izteikti Augsta līmeņa grupas (priekšsēdētājs Vims Koks (*Wim Kok*)) ziņojumā – atjaunot Lisabonas stratēģiju un precizēt tās mērķus. Tāpēc Padome atkārtoti pauž stingru atbalstu visiem valstu valdību, parlamentu un sociālo partneru centieniem īstenot reformu programmu

un tiešāk pievērsties tām reformām, kas veicinās nodarbinātības pieaugumu, ieguldījumus, inovācijas un produktivitāti. Attīstība šajā virzienā ne vien vairo euro zonas tautsaimniecības izaugsmes potenciālu vidējā termiņā, bet arī palīdzēs atbalstīt patērētāju un uzņēmēju konfidenci īsākā termiņā.

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS POLITIKAS NORISES

I. EURO ZONAS ĀRĒJĀ VIDE

Pasaules tautsaimniecības izaugsme kļuva mērenāka, taču lielākajā daļā reģionu tā joprojām bija stabila. Naftas cenu kāpums – svarīgs nesenās izaugsmes palēnināšanās iemesls – kopš oktobra nedaudz samazinājās, lai gan cenas saglabājās augstā līmenī. Kopumā arī ar naftas cenām saistītais inflācijas spiediens ir ierobežots un attiecas uz cenu sastāvdaļām, ko nosaka enerģija. Šādos apstākļos pasaules tautsaimniecības un euro zonas ārējā pieprasījuma vispārējā nākotnes perspektīva vēl arvien ir samērā labvēlīga. Tomēr, ja saglabāsies augstas naftas cenas vai notiks nesaskaņota globālās nelīdzsvarotības korigēšana, šai prognozei veidosies nozīmīgi lejupvērsti riski.

I.1. PASAULES EKONOMISKĀS NORISES

Pasaules tautsaimniecības izaugsme kļūst mērenāka salīdzinājumā ar gada pirmajā pusē sasniegto augsto līmeni, jo 3. ceturksņa reālā IKP pieaugums daudzās valstīs turpināja samazināties (sk. 1. att.). Tomēr kopumā aktivitāte bija spēcīga, un īpaši strauja izaugsme bija vērojama Latīņamerikā un Āzijā (izņemot Japānu). Lai gan, globālajam ciklam tuvojoties noslēgumam, zināma izaugsmes samazināšanās bija gaidāma, nesenais naftas cenu kāpums bija nozīmīgs izaugsmi bremsējošs papildu faktors. Naftas cenām oktobrī sasniedzot visu laiku augstāko līmeni, kāpums nedaudz samazinājās. Šim kritumam sekoja akciju cenu kāpums visā pasaulē.

Lai gan naftas cenu pieaugumam ir zināma ietekme uz inflāciju, tas galvenokārt izpaužas kā tieša ietekme uz tām cenu indeksa sastāvdaļām, kas saistītas ar enerģiju. Turklāt nesen pārtikas cenas vairākās valstīs izraisīja augšupvērstu spiedienu uz patēriņa preču cenām. Kopumā patēriņa preču cenu dinamika, izņemot pārtiku un enerģiju, bijusi relatīvi mērena, liecinot par to, ka naftas cenu kāpuma netiešā un pastarpinātā ietekme ir diezgan neliela.

Neatslābstošā ASV izaugsme savienojumā ar tālāku izaugsmes lejupslīdi dažās valstīs kopā ar ASV nākotnes fiskālās politikas kursa nenoteiktību pēdējā laikā ir atdzīvinājusi tirgus bažas par globālo nelīdzsvarotību. Tas izraisījis ASV nacionālās valūtas kursa kritumu attiecībā pret vairākām valūtām, īpaši attiecībā pret euro un Japānas jenu.

ASV

ASV ekonomiskā aktivitāte pēc pavājināšanās 2. ceturksnī pēdējo mēnešu laikā ir pieaugusi. Saskaņā ar pagaidu aplēsēm 2004. gada 3. ceturksnī reālais IKP palielinājās par 3.9% (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; 2. ceturksnī – par 3.3%). Šo pieaugumu galvenokārt noteica ievērojams reālā privātā patēriņa izdevumu kāpums par ilglietojuma precēm, iedzīvotājiem izmantojot automašīnu ražotāju vasarā piedāvātos stimulējošos noteikumus. Lai gan kopumā kopējo pamatkapitālā veikto ieguldījumu pieauguma temps ievērojami kritās, nerezidentu reālie ieguldījumi pamatkapitālā turpināja stabili palielināties. Eksporta pieaugumam nedaudz pārsniedzot importa kāpumu, neto eksports turpināja samazināt IKP pieaugumu. Tirdzniecības negatīvajam saldo nepārtraukti palielinoties, tika reģistrēts jauns vēsturisks tekošā konta negatīvā saldo rekords 166.2 mljrd. ASV dolāru apjomā, kas 2004. gada 2. ceturksnī bija ekvivalents 5.7% no IKP. Turklāt arī budžeta deficīts turpināja palielināties. Federālās valdības budžeta deficīts 2004. finanšu gadā, kas beidzās 30. septembrī, sasniedza 412.6 mljrd. ASV dolāru, par 9.4% pārsniedzot iepriekšējā gada rādītāju, un gaidāms, ka 2004. gadā tas būs aptuveni 3.6% no IKP.

Nākotnē gaidāms, ka saglabāsies spēcīgais produkcijas izlaides kāpums. Ražošanas sektoram, kas pašlaik notiekošo ieguldījumu pieaugumu galvenokārt finansējis no iekšējām rezervēm, raksturīga stabila finanšu situācija. Kopā ar pašreizējiem ekspansīvajiem fiskālajiem un vēl arvien stimulējošiem finansēšanas nosacījumiem tam būtu jāveicina spēcīgs uzņēmumu ieguldījumu izdevumu kāpums.

Turpretī reālo patēriņa izdevumu pieaugums varētu samazināties, ņemot vērā agrāko makroekonomiskās politikas stimulu gaistošo ietekmi, vēsturiski augsto parāda līmeni un zemo uzkrājumu attiecību pret izmantojamiem ienākumiem, kā arī pirkatspējas samazināšanos noturīgo augsto enerģijas cenu dēļ. Tekošā konta negatīvā saldo nākotnes perspektīva ir viena no būtiskām neskaidrībām, un to daļēji nosaka jaunās administrācijas fiskālās politikas nostāja, īpaši sociālās drošības un nodokļu jomā. Tomēr gaidāms, ka jebkuras tekošā konta negatīvā saldo pārmaiņas tuvākajā nākotnē būs mērenas, jo uzkrājumu veidošanās temps valstī mainās lēni un joprojām pastāv izaugsmes atšķirības salīdzinājumā ar citām lielajām pasaules valstīm.

Neraugoties uz neseno inflācijas pieaugumu, tai pamatā esošais cenu spiediens, kas saistīts ar netiešo un pastarpināto naftas cenu kāpuma ietekmi, šķiet, ir samērā labi ierobežots. Oktobrī PCI gada inflācija bija 3.2% (septembrī – 2.5%; sk. 1. att.). To atspoguļoja enerģijas izmaksu lielais paaugstinājums, kas noteica aptuveni pusi no šā straujā kāpuma, un svaigu augļu un dārzeņu cenu pieaugums. Patēriņa cenu mēneša inflācija (izņemot pārtiku un enerģiju) pieauga par 0.1 procentu punktu mazāk nekā septembrī. Tas, ka nesena pārtikas cenu kāpums, šķiet, bija saistīts ar viesuļvētrām Floridā un ka naftas cenas kopš oktobrī sasniegtā augstā līmeņa samazinās, varētu palīdzēt ierobežot augšupvērsto cenu spiedienu.

10. novembrī Federālā atklātā tirgus komisija (*Federal Open Market Committee*) jau ceturto reizi pēc kārtas palielināja federālo fondu mērķa likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2.0%), apliecinot, ka monetārās politikas nostāja vēl arvien ir piemērota un augšupvērstie un lejupvērstie riski ilgstošai attīstībai un cenu stabilitātei turpmākajos ceturkšņos vēl joprojām ir izlīdzināti.

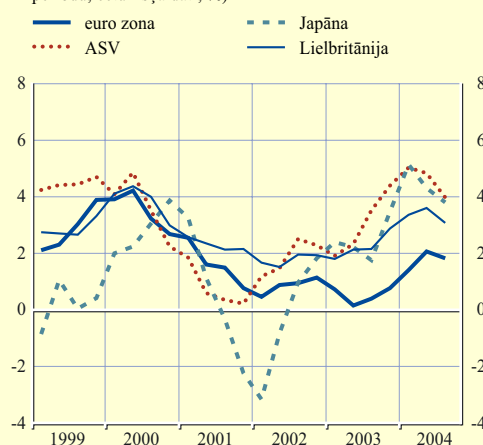
JAPĀNA

Japānas ekonomiskā atveseļošanās turpināja palēnināties, bet deflācijas spiediens joprojām rada bažas. Pēc ievērojamas ekonomiskās aktivitātes palēnināšanās 2. ceturksnī atveseļošanās gandrīz pilnībā apstājās 3. ceturksnī, kad salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni reālā IKP pieaugums saskaņā ar pirmo aplēsi bija 0.1%. Šo tempa kritumu galvenokārt izraisīja iepriekšējās straujās

1. attēls. Svarīgākās norises galvenajās industriāli attīstītajās valstīs

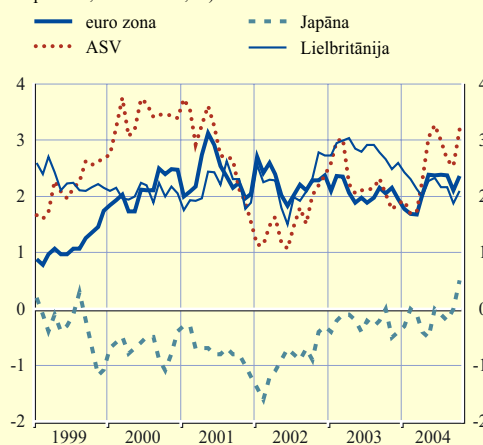
IKP pieaugums¹⁾

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; ceturkšņa dati; %)

Inflācija

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; mēneša dati; %)

Avoti: valstu dati, SNB, Eurostat un ECB aprēķini.

1) Par euro zonas valstīm un Lielbritāniju izmantoti Eurostat dati; par ASV un Japānu izmantoti attiecīgo valstu dati. IKP dati ir sezonāli izlīdzināti.

izaugsmes galvenā virzītājspēka – izdevumu sastāvdaļu, t.i., eksporta un nerezidentu ieguldījumu, – samazināšanās, nerezidentu ieguldījumu pieaugumam 3. ceturksnī faktiski kļūstot negatīvam. Pakāpeniski uzlabojoties darba tirgus situācijai, vienlaikus nedaudz pieauga privātais patēriņš.

Tā kā augstās naftas cenas, ārējā pieprasījuma samazināšanās un nesenās dabas katastrofas, šķiet, ietekmēja Japānas tautsaimniecību vairāk, nekā bija gaidāms, tautsaimniecības perspektīvas kļuvušas vēl nenoteiktākas. Tomēr nepārtrauktajam spēcīgajam uzņēmumu peļņas pieaugumam un finanšu stāvokļa uzlabojumiem vajadzētu veicināt atveseļošanos ieguldījumu jomā. Nelielie mašīnu un iekārtu pasūtījumi vienlaikus norāda, ka izdevumi investīcijām tuvākajā laikā var saglabāties zemā līmenī. Tādējādi kopējā izaugsme, iespējams, būs vairāk atkarīga no stabiliem patēriņa izdevumiem, lai gan tas saistīts ar risku, jo darba tirgus un ienākumu situācijas uzlabošanās, kā arī lielāku patērētāju konfidenci var samazināt iespējamā nodokļu paaugstināšana.

Naftas cenu kāpums ir atspoguļojies augošajās iekšzemes ražotāju cenās, taču par tā transmisiju uz patēriņa cenām ir maz pierādījumu. Lai gan salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kopējais PCI oktobrī palielinājās par 0.5%, tas galvenokārt atspoguļoja pārmaiņas pārtikas cenās, jo PCI, izņemot neapstrādātu pārtiku, samazinājās par 0.1%. Vienlaikus 3. ceturksnī IKP deflatora kritums pēc iepriekš novērotās lejupslīdes nostabilizējās 2.1% līmenī. Šādā situācijā Japānas Banka vēlreiz apliecināja, ka saglabās kopš janvāra nemainīgo monetārās politikas nostāju. Saskaņā ar Japānas Bankas pusgada ziņojumu par izaugsmes perspektīvām daži Politikas padomes locekļi 2005. finanšu gadā prognozē nelielu PCI, izņemot neapstrādāto pārtiku, inflāciju, kas ir viens no Japānas bankas izvirzītajiem pašreizējās politikas maiņas nosacījumiem.

LIELBRITĀNIJA

Pēc 2004. gada 1. pusgada labajiem produkcijas izlaides rezultātiem 3. ceturksnī izaugsme ievērojami pavājinājās. Pēc 0.9% reālā IKP kāpuma 2. ceturksnī 3. ceturkšņa pieaugums bija 0.4%. Pieprasījuma sastāvdaļu aplēses liecina, ka šādu kritumu galvenokārt noteica ieguldījumu samazinājums, kopējai kapitāla veidošanai sarūkot par 0.1% (kāpums 2. ceturksnī – 2.4%). Gan eksporta, gan importa apjoms turpināja palielināties, un to ceturkšņa pieauguma temps bija attiecīgi 1.9% un 1.6%. Mājokļu tirgus aktivitāte pēdējo mēnešu laikā kļuvusi mērenāka, un oktobrī pirmo reizi trijos gados tika novērota mājokļu cenu pazemināšanās gan saskaņā ar *Halifax*, gan *Nationwide* novērtējumu. Jaunākie dati liecina par arvien stabilāku darba tirgus situāciju. 3. ceturksnī kopējās nodarbinātības gada pieauguma temps bija 0.8%, bet bezdarba līmenis samazinājās līdz 4.6%.

Raugoties nākotnē, gaidāms, ka Lielbritānijas tautsaimniecības izaugsme notiks daudz mērenākā tempā, nekā lēsts iepriekš, – galvenokārt sakarā ar mazāku patēriņa izdevumu pieaugumu, kas saistīts ar reālo izmantojamo ienākumu pieauguma palēnināšanos. Nākotnes perspektīvām raksturīga ievērojama nenoteiktība sakarā ar neseno mājokļu tirgus aktivitātes kritumu un tā iespējamo ietekmi uz privāto patēriņu. Gaidāms, ka pozitīvas pārmaiņas izaugsmē radīs neto tirdzniecība, ko veicinās Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursa pazemināšanās.

SPCI gada inflācija noturējās zem 2% mērķa līmeņa, kas noteikts, pamatojoties uz ES saskaņoto inflācijas indeksu; no 1.1% septembrī tā oktobrī pieauga līdz 1.2%. Lielākā augšupvērstā ietekme bija enerģijas izmaksām, tām sekoja komplekso tūrisma braucienu izmaksas un dārzeņu cenas. Trijos mēnešos pirms septembra vidējie ienākumi visā tautsaimniecībā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 3.7%, bet, neiekļaujot papildatlīdzību, pieauguma apjoms bija 4.3%. Kopš 2004. gada augusta Anglijas Banka nemainīja refinansēšanas likmi.

CITAS EIROPAS VALSTIS

Zviedrijas īstermiņa rādītāji liecina, ka 2004. gada 3. ceturksnī turpinājās spēcīgs, tomēr nedaudz atslābstošs produkcijas izlaides kāpums. Lai gan rūpnieciskajā ražošanā nebija vērojama augšupeja, ražošanas jaudu izmantošana un konfidence apstrādes rūpniecībā saglabājās augstā līmenī. Turklāt mazumtirdzniecībā bija vērojama dinamikas atjaunošanās. 2. ceturksnī reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1%, galvenokārt neto eksportam veicinot reālā IKP kāpumu; arī ieguldījumi atjaunojās. Tomēr saglabājās samērā augsts bezdarba līmenis. SPCI gada inflācija no vidēji 1.2% 3. ceturksnī pieauga līdz 1.4% oktobrī. Šo kāpumu galvenokārt noteica augstākas naftas cenas, kas palielināja transporta izmaksas. *Repo* procentu likme (2.0%) nemainījās kopš 2004. gada marta. Gaidāms, ka turpmāko divu gadu laikā produkcijas izlaides pieaugums varētu pārsniegt potenciālo kāpumu, bet PCI inflācija prognozes periodā atbildīs *Sveriges Riksbank* inflācijas mērķim $2\% \pm 1$ procentu punkts, īpaši atspoguļojot nelielo iekšzemes izdevumu spiedienu.

Dānijas īstermiņa rādītāji liecina, ka 2004. gada 3. ceturksnī pieaug reālā IKP kāpuma temps. 2. ceturksnī reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.2%. Reālā kopējā pamatkapitāla veidošana un privātais patēriņš deva lielāko ieguldījumu produkcijas izlaides pieaugumā. SPCI gada inflācija ievērojami palielinājās – no 0.9% 2004. gada septembrī līdz 1.6% oktobrī galvenokārt transporta sektora cenu kāpuma un bāzes efekta dēļ sakarā ar netiešo nodokļu likmju samazināšanu iepriekšējā gadā. Kopš 2003. gada *Danmarks Nationalbank* nav mainījusi aizdevumu procentu likmi (2.15%). Paredzams, ka turpmāk reālais IKP pieaug un to veicinās ieguldījumu apjoma palielināšanās un privātais patēriņš. Tiek lēsts, ka SPCI inflācija nedaudz paaugstināsies – galvenokārt naftas cenu pieauguma rezultātā.

Dalībvalstīs, kuras pievienojās ES 2004. gada maijā, dažos pēdējos mēnešos saglabājusies stabila ekonomiskā situācija. Polijas īstermiņa rādītāji ļauj secināt, ka 2004. gada 3. ceturksnī reālā IKP kāpums ir nedaudz palēninājies. Reālā IKP gada pieaugums pazeminājās no 6.9% 1. ceturksnī līdz 6.1% 2. ceturksnī. Izaugsmi galvenokārt veicināja spēcīgs eksporta sniegums un iekšzemes pieprasījuma kāpums. SPCI gada inflācija, kas 2004. gada pirmajā pusē ievērojami pieauga, oktobrī nedaudz pazeminājās (līdz 4.6%) no augstā līmeņa augustā (4.9%) galvenokārt zemāku pārtikas preču cenu un nesenā Polijas zlota kursa kāpuma ietekmē. *Narodowy Bank Polski* refinansēšanas likme nav mainīta kopš 2004. gada augusta (6.5%).

Čehijas Republikā provizoriskās norādes par 2004. gada 3. ceturksni liecina, ka saglabājas spēcīga aktivitāte. 2. ceturksnī reālais IKP turpināja augt, palielinoties par 4.1% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un par 3.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Kopējā pamatkapitāla veidošana, ko veicināja tautsaimniecības piedāvājuma puses uzlabošanās, kļuva par galveno IKP kāpuma virzītāju. Neto eksporta ieguldījums IKP pieaugumā joprojām bija negatīvs, turpretī tirdzniecības apjoms ievērojami palielinājās. SPCI gada inflācija 2004. gada oktobrī bija 3.1% (septembrī – 2.8%) sakarā ar augstākām pārtikas un enerģijas cenām, kā arī iepriekš šajā gadā paaugstinātajām netiešo nodokļu likmēm. *Česká národní banka* refinansēšanas likme nav mainīta kopš 2004. gada 26. augusta (2.5%).

Ungārijas provizoriskās aplēses liecina, ka reālā IKP pieauguma temps samazinājās līdz 3.7%. 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu reālais IKP pieauga par 4.0%, un kāpumu pilnībā noteica iekšzemes pieprasījums. SPCI gada inflācija pazeminājās no 6.7% septembrī līdz 6.4% oktobrī galvenokārt ilglietojuma patēriņa preču cenu labvēlīgās dinamikas dēļ. 22. novembrī *Magyar Nemzeti Bank* nolēma pazemināt refinansēšanas likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 10%), ņemot vērā labvēlīgākas inflācijas perspektīvas.

Pārējās dalībvalstīs, kuras pievienojās ES 2004. gada maijā, īpaši Baltijas valstīs un Slovākijā, 2004. gada 2. ceturksnī saglabājās spēcīgs reālā IKP kāpums, bet produkcijas izlaide Kiprā un Slovēnijā turpināja pieaugt, lai gan no sākotnēji zemāka līmeņa. Būtiskais inflācijas kāpums, kas vairākumā valstu bija vērojams pēc pievienošanās ES, pēdējos mēnešos sāka pierimt, bet Slovākijā un Slovēnijā inflācija turpināja pakāpeniski pazemināties. Latvijas Banka 11. novembrī paaugstināja refinansēšanas likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 4%) un paplašināja obligāto rezervju prasību aprēķināšanas bāzi, iekļaujot tajā banku saistības pret ārvalstu bankām un centrālajām bankām. Procentu likme tika mainīta, lai mazinātu iekšzemes pieprasījuma straujo pieaugumu, reaģējot uz nesenajām inflācijas pārmaiņām, ilgstoši augsto tekošā konta negatīvo saldo, straujo kredītēšanas kāpumu un pastāvošo fiskālo nenoteiktību.

Šveicē reālais IKP 2004. gada 3. ceturksnī saglabāja iepriekšējā ceturkšņa pieauguma tempu (2.0% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Lai gan privātais patēriņš ievērojami saruka, eksports turpināja stabili pieaugt, neraugoties uz vispārēju globālās tirdzniecības atslābumu. Saglabājās arī ļoti straujš preču un pakalpojumu importa pieaugums (7.5% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Jaunāko apsekojumu dati tomēr norādīja uz zināmu izaugsmes palēnināšanos nākamajos mēnešos. Kas attiecas uz cenu dinamiku, PCI inflācija, kas septembrī bija 0.9%, oktobrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga līdz 1.3%. 2004. gada 16. septembrī Šveices Nacionālā banka jau otro reizi šajā gadā nolēma paaugstināt 3 mēnešu LIBOR mērķa diapazonu par 0.25 procentu punktiem (līdz 0.25–1.25%) un noturēt procentu likmi mērķa diapazona vidū (aptuveni 0.75%).

Krievijā turpinās strauja tautsaimniecības izaugsme, ko veicina augstās naftas cenas, lai gan pēdējā laikā vērojamas atsevišķas izaugsmes palēnināšanās pazīmes. 2. ceturksnī IKP pieaugums salīdzinājumā ar 1. ceturksni nedaudz samazinājās un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu noslīdēja līdz 7.3% galvenokārt patēriņa un ieguldījumu izdevumu ietekmē, bet neto eksporta devums pieaugumā bija negatīvs. Tādējādi rūpniecības ražošanas rādītāji liecināja, ka gada otrajā pusē izaugsmes impulss, iespējams, ir vēl vairāk pavājinājies. Vienlaikus patēriņa cenu inflācija ir augsta un pēdējā laikā vēl vairāk paaugstinājusies.

ĀZIJA (IZŅEMOT JAPĀNU)

Pēc ļoti spēcīgas izaugsmes 2004. gada pirmajos divos ceturkšņos ekonomiskā aktivitāte Āzijā (izņemot Japānu) pēdējo mēnešu laikā ir pakāpeniski samazinājusies. Ap 2004. gada vidu šķita, ka eksporta un rūpniecības ražošanas pieaugums ir sasniedzis augstāko punktu. Vienlaikus inflācija nostabilizējās un pēc augšupvērstās tendences, kas bija vērojama kopš pagājušā gada beigām, vairākās šā reģiona valstīs pat samazinājās.

Ķīnas tautsaimniecības izaugsme turpināja pārspēt pārējo šā reģiona valstu attīstību. Pēc 9.7% kāpuma 1. pusgadā IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 9.1%. Šķiet, ka stingrības pasākumi, kuriem līdz procentu likmju kāpumam oktobra beigās bija administratīvs raksturs, ir mazinājuši monetāro un kredītu rādītāju izaugsmi, kā arī ieguldījumu aktivitāti. Tomēr ieguldījumu kāpums joprojām ir straujš, un mazumtirdzniecība un eksports attīstās stabili. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu PCI inflācija noslīdēja no 5.2% septembrī līdz 4.3% oktobrī, lielā mērā atspoguļojot pārtikas cenu svārstības.

Dienvidkorejā ekonomiskā aktivitāte turpināja samazināties lēnāka eksporta pieauguma un vēl joprojām vāja iekšzemes pieprasījuma kontekstā. Lēnākas izaugsmes un valūtas kursa kāpuma apstākļos Korejas Banka veica intervenci valūtas tirgū un 10. novembrī samazināja refinansēšanas likmi līdz vēsturiski viszemākajam līmenim (3.25%).

Āzijas (izņemot Japānu) tautsaimniecības izaugsmes izredzes ir pozitīvas, pat neraugoties uz iespējamo pakāpenisko palēnināšanos no 2004. gada 3. ceturkšņa galvenokārt sakarā ar gaidāmo eksporta pieprasījuma sašaurināšanos un augsto naftas cenu negatīvo ietekmi. Paredzams, ka reģionā saglabāsies augsts iekšzemes pieprasījums, ko noteiks darba tirgus situācijas uzlabojumi un spēcīgs, tomēr mērens ārējais stimuls.

LATĪŅAMERIKA

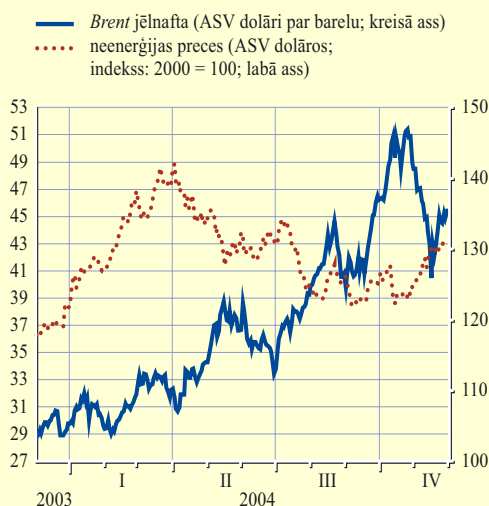
Jaunākie publiskotie Latīņamerikas dati liecina, ka ekonomiskā aktivitāte turpina ievērojami uzlaboties. Reģiona trijās lielākajās valstīs (Brazīlijā, Argentīnā un Meksikā) bija vērojams spēcīgs produkcijas izlaides pieaugums. Meksikā tautsaimniecības aktivitāte ir palielinājusies un reālais IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.4%. Brazīlijā un Argentīnā rūpniecības produkcijas izlaide šajā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga aptuveni par 10%, nedaudz samazinoties perioda beigās. Šādu kāpumu veicina gan eksports, gan iekšzemes pieprasījums. Vienlaikus spēcīgs iekšzemes pieprasījums kopā ar augstām naftas cenām pastiprinājis inflācijas spiedienu un paaugstinājis procentu likmes. Reģiona ekonomiskās attīstības perspektīvas ir pozitīvas. Tomēr saspringtie monetārie apstākļi un nenoteiktība par Argentīnā notiekošajām sarunām par ārējo parādu rada lejupeņvērstus riskus reģiona attīstības perspektīvai.

1.2. PREČU TIRGI

Naftas cenas pēdējos mēnešos ir strauji paaugstinājušās, un to kāpumu veicinājis spēcīgais pieprasījums, laika apstākļu noteikti piegādes pārtraukumi, ierobežotas rezerves jaudas un bažas par nākotnes piegāžu drošību. Vispārīgā nozīmē nepastāv pasaules naftas krājumu nepietiekamība – saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras aplēsēm 2004. gada 2. un 3. ceturksnī naftas piedāvājums pārsniedza pieprasījumu attiecīgi par vidēji 1.1 un 1.4 milj. barelu dienā. Tomēr šie apkopotie skaitļi slēpj ievērojamu neatbilstību dažādu naftas veidu ziņā – trūkst vieglās jēlnaftas un jēlnaftas ar pazeminātu sēra saturu, jo globālajai naftas pārstrādes sistēmai trūkst jaudu, lai pārstrādātu augošo zemākas kvalitātes jēlnaftas piedāvājumu. Turklāt sarūkošā ražošanas rezerves jauda būs tikai neliels glābiņš piegāžu pārtraukuma gadījumā naftas tirgū. Tāpēc tirgi kļuvuši ļoti jutīgi pret neparedzētām piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvara pārmaiņām un piedāvājuma puses problēmām. Oktobra beigās Brent jēlnaftas cena sasniedza vēsturiski augstāko līmeni – 51.4 ASV dolārus, pēc tam 1. decembrī strauji noslīdot līdz 45.8 ASV dolāriem (34.5 euro; sk. 2. att.). Tirgus dalībnieki prognozē, ka līdz 2006. gada beigām naftas cenas varētu pakāpeniski samazināties līdz 39.2 ASV dolāriem. 1. ielikumā īsumā aplūkotas galvenās metodes, ar kurām veidot pieņēmumus par naftas cenām.

Neenerģijas preču cenu kāpums turpināja pierimt pēc tam, kad tās 2004. gada aprīlī sasniedza

2. attēls. Svarīgākās norises preču tirgos

Avoti: Bloomberg un HSEI.

augstāko līmeni. Šādu dinamiku veicināja ievērojama pārtikas preču cenu pazemināšanās, vienlaikus nedaudz pieaugot metālu un nepārtikas lauksaimniecības izejvielu cenām. Tomēr ASV dolāru izteiksmē 2004. gada oktobrī neenerģijas preču cenas kopumā bija par 10.8% augstākas nekā pirms gada.

1.3. ĀRĒJĀS VIDES PROGNOZE

Vidējā termiņa globālās izaugsmes prognoze ārpus euro zonas vēl aizvien ir samērā labvēlīga. Ilgstošajai spēcīgajai izaugsmei dalībvalstīs, kuras pievienojās ES 2004. gada maijā, vajadzētu pozitīvi ietekmēt euro zonas ārējo pieprasījumu. Lai gan ilgstoši augstā naftas cena acīmredzot negatīvi ietekmēs globālo aktivitāti, nesena naftas cenu kritums pēc oktobrī sasniegtā augstā līmeņa kopā ar labvēlīgajiem finansēšanas nosacījumiem, iespējams, veicinās ilgstošu spēcīgu pasaules tautsaimniecības attīstību. OECD apvienotais galvenais rādītājs (*OECD Composite Leading Indicator*) un globālais iepirkumu vadītāju indekss liecina, ka arī turpmāk gadu mijā novērotais augstais aktivitātes temps pakāpeniski samazināsies. Tomēr pastāv ievērojami lejupvērsti riski – naftas cenu kāpuma atsākšanās vai pasaules tautsaimniecības nelīdzsvarotības nesaskaņota koriģēšana.

1. ielikums

NĀKOTNES NAFTAS CENU PROGNOZĒŠANA

Pēdējos gados naftas cenu pārmaiņas nozīmīgi ietekmēja SPCI. Ļoti bieži tirgi un ekonomisko prognožu veidotāji šādas cenu pārmaiņas nebija paredzējuši. Tāpēc rodas jautājums par vispiemērotāko metodi, ar kuru varētu veidot tehniskus pieņēmumus par naftas cenām makroekonomiskās prognozēšanas kontekstā.

Aplūkojot dažādu institūciju izmantotās metodes, var secināt, ka ir trīs galvenās pieejas pieņēmumu veidošanai par naftas cenām. Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs un Eiropas Komisijas prognozēs izmantoti biržā tirgotie nākotnes līgumi. To izmantošana naftas cenu prognozēšanā pamatota ar to, ka biržā tirgotajos nākotnes līgumos iekļautas tirgus dalībnieku labākās prognozes, lai gan laikā mainīgās riska prēmijas var radīt izkropļojumus. No otras puses, SVF pieņem, ka naftas cena visā prognozes periodā saglabāsies nemainīga pēdējās novērotās vērtības līmenī (t.s. gadījuma klejošanas pieņēmums, *random-walk assumption*). Savukārt OECD nesen izvēlējusies vērtējuma, nevis tirgus vai modeļu rezultātu izmantošanas iespēju.

Pēdējos gados biržā tirgto nākotnes līgumu tirgi atkārtoti pārāk zemu novērtēja faktisko naftas cenu dinamiku, jo to paaugstināšanās no 1999. gada līdz 2004. gadam nebija gaidīta. Tomēr ilgākā periodā – 10–15 gadu laikā – šis rādītājs neradīja prognozes kļūdas, kas sistemātiski bija ar pozitīvu vai negatīvu zīmi. Ar nākotnes līgumu palīdzību noteiktā gaita bija raitāka par to, kādā faktiski norisēja naftas cenu pārmaiņas, bet gadījumi, kad vērtējums bija ievērojami par augstu vai par zemu, netika bieži novēroti (sk. A att.). To pašu var teikt par gadījuma klejošanas pieņēmumu.

A attēls. Brent jēlnaftas cenas un biržā tirgto nākotnes līgumu cenas

(ASV dolāros par barelu)

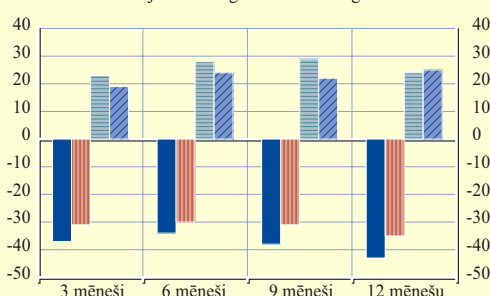

Avots: Bloomberg.
Piezīme. Biržā tirgto nākotnes līgumu cenas attēlā ir Londonas Starptautiskajā naftas biržā tirgto Brent jēlnaftas 1–12 mēnešu nākotnes līgumu cenas.

B attēls. Gadījuma klejošanas un biržā tirgto nākotnes līgumu tirgus prognožu salīdzinājums: prognozes kļūdas

(%)

- maksimālā pazeminātā prognoze, izmantojot gadījuma klejošanas pieņēmumu
- maksimālā pazeminātā prognoze, izmantojot biržā tirgotos nākotnes līgumus
- maksimālā paaugstinātā prognoze, izmantojot gadījuma klejošanas pieņēmumu
- maksimālā paaugstinātā prognoze, izmantojot biržā tirgotos nākotnes līgumus

Avots: ECB speciālistu aplēses.
Piezīme. Biržā tirgto 3 un 6 mēnešu nākotnes līgumu izlase sākas 1989. gadā, bet 9 un 12 mēnešu nākotnes izlase attiecīgi 1992. gada martā un 1995. gada aprīlī. Visu izlašu beigu termiņš ir 2004. gada jūlijs.

Turklāt 10 gadu analīze atklāj, ka prognozēšanā vismaz viena gada ietvaros labāk, šķiet, izmantojami biržā tirgotie naftas cenu nākotnes līgumi nekā gadījuma klejošanas pieņēmums, jo prognozes kļūda vidēji bija zemāka, izmantojot biržā tirgotos nākotnes līgumus. Turklāt īpaši lielās prognozes kļūdas parasti bija lielākas tieši gadījuma klejošanas pieņēmuma lietošanas gadījumos (sk. B att.).

2. MONETĀRĀS UN FINANŠU NORISES

2.1. NAUDA UN MFI KREDĪTI

Pēc mērenāka perioda 2004. gada pirmajā pusē monetārā dinamika pēdējos mēnešos uzlabojusies. Neseniais spēcīgais M3 kāpums galvenokārt saistāms ar zemo procentu likmju stimulējošo ietekmi uz M3 likvidāko sastāvdaļu pieprasījumu. Tas arvien vairāk mazinājis palēninošo ietekmi uz M3 pieaugumu, kas saistīta ar euro zonas rezidentu veikto aktīvu sadalījuma pārmaiņu normalizēšanos. Zemās procentu likmes arī veicinājušas turpmāku jau tā straujā privātajam sektoram izsniegto aizdevumu gada kāpuma tempa paātrināšanos, kas tagad plašāk skar galvenos nefinanšu sektorus. Kopumā euro zonas likviditāte vēl arvien ir ievērojami augstāka, nekā nepieciešams, lai finansētu ekonomisko izaugsmi bez inflācijas.

PLAŠĀS NAUDAS RĀDĪTĀJS M3

Pēc mērenāka perioda 2004. gada pirmajā pusē monetārā dinamika pēdējos mēnešos uzlabojusies. 2004. gada oktobrī M3 gada pieauguma temps sasniedza 5.8% (3. ceturksnī – 5.6%, 2. ceturksnī – 5.4%). Kopš 2004. gada vasaras sākuma M3 īsāka termiņa dinamika būtiski uzlabojusies. Piemēram, uz gadu attiecinātais M3 sešu mēnešu kāpuma temps 2004. gada oktobrī sasniedza 7.2%, un tas ir ievērojami augstāks nekā 2004. gada maijā (4.2%; sk. 3. att.).

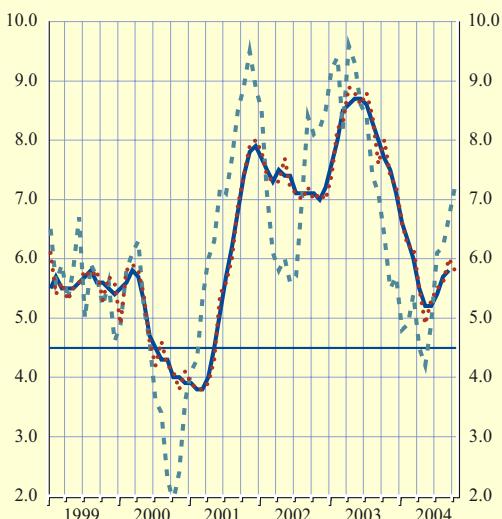
Pašreizējās monetārās norises nosaka divi savstarpēji pretēji spēki. No vienas puses, zemās procentu likmes euro zonā norāda uz zemām monetāro aktīvu turēšanas izvēles izmaksām, un tas veicina monetāro rādītāju – īpaši M3 sastāvdaļu ar visaugstāko likviditāti – kāpumu. Šāda stimulējoša ietekme, ja procentu likmes ir zemas, var būt īpaši spēcīga sakarā ar darījumu izmaksām, kas saistītas ar portfeļu sastāva pārmaiņām, pārdodot likvidos aktīvus.

No otras puses, palēninoša ietekme uz M3 pieaugumu ir arī turpmākai euro zonas mājsaimniecību un uzņēmumu portfeļu sastāva pārmaiņu normalizācijai pēc tam, kad no 2001. gada līdz 2003. gada vidum par galveno faktoru tika atzīta likviditāte. Ietaupījumi tiek novirzīti no drošiem un likvidiem monetārajiem aktīviem uz ilgāka termiņa aktīviem. Tomēr šīs pagātnē veikto portfeļu sastāva pārmaiņām pretējās pārmaiņas risinājušās lēnāk, nekā varētu paredzēt, ņemot vērā iepriekšējās sistemātiskās tendences. Lai gan pēdējo gadu ārkārtējās ekonomiskās un finanšu tirgus neskaidrības mazinājušās, euro zonas rezidenti vēl arvien ir samērā piesardzīgi, veicot investīcijas. Tas varētu liecināt par to, ka ieguldītāji vēl joprojām pastiprināti cenšas izvairīties no riska pēc ilgstoša kapitāla zaudējumu perioda akciju tirgos (sk. 2. ielikumu "Izvairšanās no riska un monetāro rādītāju pārmaiņas"). Šāda vairīšanās no liela riska varētu izskaidrot, kāpēc apgrozībā esošā naudas daudzuma pieaugumā pēdējos mēnešos

3. attēls. M3 pieaugums un atsaucis vērtība

(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— M3 (gada pieauguma tempa 3 mēnešu centrētais mainīgais vidējais rādītājs)
 M3 (gada pieauguma temps)
 - - - M3 (uz gadu attiecinātais 6 mēnešu pieauguma temps)
 — atsaucis vērtība (4.5%)

Avots: ECB.

IZVAIRĪŠANĀS NO RISKĀ UN MONETĀRO RĀDĪTĀJU PĀRMAIŅAS

Šķiet, ka iepriekš veiktās portfeļa sastāva pārmaiņas, palielinot monetāro aktīvu īpatsvaru, vēršas pretējā virzienā ļoti pakāpeniski, lai gan ekonomiskā, ģeopolitiskā un finanšu nenoteiktība kopš 2003. gada vasaras samazinājusies. Pastiprināta cenšanās izvairīties no riska, kas varētu veicināt ieguldītāju izvēli par labu drošiem un likvīdiem monetārajiem aktīviem, ir viens no iespējamajiem skaidrojumiem, kāpēc saglabājas likviditātes pārpalikums. Ņemot vērā ietilgušo ārkārtējās nenoteiktības periodu no 2001. gada līdz 2003. gada vidum, iespējams, ka ieguldītāju izvairīšanās no riska joprojām ir liela. Saglabājot šādu paaugstinātu izvairīšanos no riska, varētu tikt kavēta ātrā portfeļa sastāva pārmaiņu normalizēšanās. Šajā ielikumā sniegts intuitīvs skaidrojums, kas norāda, ka 2004. gada novembrī euro zonā izvairīšanās no riska saglabājas virs vidējā līmeņa.

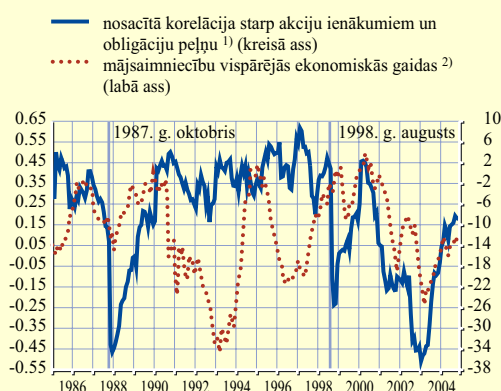
Termins "izvairīšanās no riska" attiecas uz vispārēju ieguldītāju izvēli par labu drošiem aktīviem (pretstatā riskantiem aktīviem). Tā kā izvairīšanās no riska nav novērojama, jāizmanto aplēse, kas pamatojas uz teorētisku modeli vai empīrisku rādītāju, ko uzskata par ticamu izvairīšanās no riska dinamikas atspoguļotāju. Izvairīšanās no riska laika gaitā var mainīties, īpaši pieaugot tautsaimniecības lejupslīdes laikā un periodos ar negaidītām nelabvēlīgām ziņām attiecībā uz makroekonomiskajiem pamatrādītājiem¹, piemēram, nelabvēlīgiem inflācijas un ekonomiskās aktivitātes šokiem.

Viens no izvairīšanās no riska rādītājiem ir korelācija starp valdības ilgtermiņa obligāciju un akciju tirgus indeksu ienākumiem. Tam vajadzētu būt pamatotam rādītājam, jo valdības obligāciju tirgi ir mazāk jutīgi pret ieguldītāju attieksmes pret risku pārmaiņām nekā kapitāla vērtspapīru tirgi². Periodos, kuros izvairīšanās no riska ir paaugstināta, abu aktīvu grupu cenu pārmaiņām vajadzētu būt vērstām pretējos virzienos³, t.i., tām vajadzētu būt negatīvai korelācijai, vai arī ieguldītājiem vajadzētu atstāt akciju tirgu un pirkt obligācijas. Savukārt "normālajos" periodos standartaktīvu izvietojums norādītu uz pozitīvu korelāciju starp ieņēmumiem no akcijām un obligācijām, jo zemas procentu likmes veicina akciju cenas.

A attēls sniedz nosacītās korelācijas⁴ aplēsi starp euro zonas strukturētā akciju tirgus

A attēls. Nosacītā korelācija starp akciju ienākumiem un ilgtermiņa valdības obligāciju peļņu un māsaimniecību vispārējām ekonomiskajām gaidām

(mēneša dati)

Avots: ECB aplēses.

1) Dow Jones EURO STOXX ienākumu indekss un valdības 10 gadu obligāciju peļņas indekss.

2) Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi – māsaimniecību vispārējās ekonomiskās situācijas novērtējums par pēdējiem 12 mēnešiem (atlikumi; %).

1 Sk. M. W. Brandt, K. Q. Wang "Time-varying risk aversion and unexpected inflation", *Journal of Monetary Economics*, Volume 50, Issue 7, October 2003, pp. 1457–1498 un J. Y. Campbell, J. H. Cochrane "By Force of Habit: A Consumption-Based Explanation of Aggregate Stock Market Behavior", *Journal of Political Economy*, Volume 107, Number 2, April 1999, pp. 205–251.

2 Sk. arī ECB 2002. gada pārskata 2. ielikumu Significant increases in stock market volatility in the euro area in 2002.

3 Sk. N. Tarashev, K. Tsatsaronis, D. Karampatos "Investors' attitude towards risk: what can we learn from options?", *BIS Quarterly Review*, June 2003, pp. 57–66.

4 Nosacītā korelācija starp obligāciju un akciju ienākumiem tiek aprēķināta, izmantojot GARCH modeli ar vairākiem mainīgajiem lielumiem (sk. R. F. Engle; K. K. Kroner "Multivariate Simultaneous Generalized ARCH", *Econometric Theory*, Volume 11, Issue 1, 1995, pp. 122–150.)

indeksa ienākumiem un valdības 10 gadu obligāciju indeksa ienākumiem. Šis rādītājs liecina, ka izvairīšanās no riska laika gaitā ievērojami mainījusies un būtiskas pārmaiņas bieži notikušas vienlaikus ar šokiem finanšu jomā. Šajā ziņā izvairīšanās no riska stipri palielinājās akciju tirgus sabrukuma laikā 1987. gada oktobrī un LTCM (*Long-Term Capital Management*) fonda un Krievijas krīzes laikā 1998. gada rudens sākumā. Tā pieauga arī vairāku ekonomisko, finanšu un ģeopolitisko šoku rezultātā no 2001. gada līdz 2003. gada vidum. Lai gan pirmajos divos periodos izvairīšanās no riska salīdzinoši ātri atgriezās sākotnējā līmenī, atgūšanās pēc 2003. gada vidus šokiem šķiet lēna.

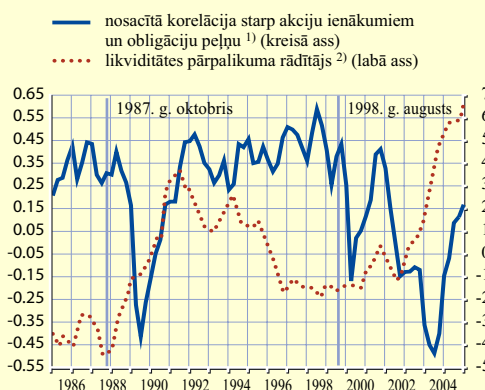
Korelācijas starp ienākumiem no obligācijām un akcijām izmantošanas lietderību, lai novērtētu izvairīšanos no riska, var pārbaudīt, salīdzinot to ar Eiropas Komisijas patērētāju konfidences apsekojuma rādītāju par mājāsaimniecību vispārējām ekonomiskajām gaidām nākamajos 12 mēnešos. Apkopotā informācija gan par nosacīto korelāciju, gan mājāsaimniecību gaidu rādītāju varētu sniegt pilnīgāku priekšstatu par izvairīšanās no riska pārmaiņām. Īpaši abu rādītāju samazināšanās būtu samērā spēcīgs signāls par augošu izvairīšanos no riska. Lai gan ir periodi (piemēram, 20. gs. 90. gadu sākums), kad nosacītās korelācijas tendences ievērojami atšķīrās no gaidu rādītāja, ir arī brīži, kad abiem rādītājiem ir ļoti izteikti vienāda virzība (1987. gada rudens, 1998. gada beigas un īpaši laiks no 2000. gada līdz 2003. gada vidum). Šķiet, ka īpaši periodā no 2000. gada līdz 2003. gada vidum euro zonas ieguldītāju izvairīšanās no riska ievērojami palielinājās.

Pastiprināta euro zonas ieguldītāju izvairīšanās no riska laikā no 2000. gada līdz 2003. gada vidum atbilst vairākām monetāro datu raksturīgajām iezīmēm: pirmkārt, spēcīgs M3 kāpums šajā periodā; otrkārt, portfeļu sastāva pārmaiņas par labu tirgojamiem instrumentiem, kas lielā mērā veicināja M3 pieaugumu; treškārt, novērojums, ka M3 kāpuma tempa palielināšanos nevar izskaidrot ar makroekonomiskajiem pamatrādītājiem, piemēram, ar aktivitāti un cenām. Kā redzams B attēlā, būtiska korelācijas samazināšanās starp ienākumiem no akcijām un obligācijām sakrīt ar euro zonas likviditātes pārpalikuma rādītāja palielināšanos no 2000. gada līdz 2003. gada vidum – tas apstiprina argumentu, ka palielināts euro zonas likviditātes pārpalikums tiek saistīts ar paaugstinātu izvairīšanos no riska un tādējādi arī ar būtiskām portfeļu sastāva pārmaiņām no riskantiem aktīviem, kas neietilpst M3 definīcijā, uz drošākiem monetārajiem aktīviem. Šāda attiecība vērojama arī 1987. gada rudenī, kad korelācija starp ienākumiem no akcijām un obligācijām ievērojami samazinājās, palielinoties pārmērīgas likviditātes rādītājam.

A attēlā redzams, ka izvairīšanās no riska euro zonā 2003. un 2004. gadā saglabājusies samērā augstā līmenī. Tas varētu izskaidrot, kāpēc euro zonas ieguldītāju portfeļu sastāva pārmaiņām bija tendence normalizēties daudz lēnāk, nekā būtu gaidāms, spriežot pēc iepriekšējās pieredzes. Tiešām izrādās, ka ieilgušais akciju cenu krituma un lielās nenoteiktības periods turpināja ietekmēt ar portfeļiem saistītos euro zonas lēmumus 2004. gadā, iespaidojot konfidenci un izvairīšanos no riska.

B attēls. Nosacītā korelācija starp akciju ienākumiem un valdības ilgtermiņa obligāciju peļņu un likviditātes pārpalikumu

(ceturkšņa dati)

Avots: ECB aplēses.

1) Dow Jones EURO STOXX ienākumu indekss un valdības 10 gadu obligāciju peļņas indekss.
2) Modelētais likviditātes pārpalikuma rādītājs – sk. 3. ielikumu 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" rakstā *Monetary analysis in real time*.

šķietami dominējusi stimulējošā faktora ietekme saistībā ar zemajām procentu likmēm.

Neparastās portfeļu sastāva pārmaiņas, kas tika veiktas no 2001. gada līdz 2003. gada vidum, vairāk līdzekļu ieguldot nevis kapitāla vērtspapīros, bet gan naudas tirgus instrumentos, būtiski ietekmēja pēdējo gadu monetārās norises. Apkopojot informāciju no dažādiem avotiem (t.sk. statistiku, spriedumus un institucionālo analīzi), iespējams sagatavot šo portfeļu sastāva pārmaiņu kvantitatīvas aplēses un tās izmantot oficiālo M3 datu rindu koriģēšanai.¹ Kā redzams 4. attēlā, M3 gada pieauguma aplēse, kas koriģēta ar novērtēto portfeļu sastāva pārmaiņu ietekmi, pārsniedz oficiālo M3 pieauguma tempu pēdējos divos ceturkšņos, jo šo tempu mazinājušas iepriekš veiktajām portfeļu sastāva pārmaiņām pretējās pārmaiņas. Turklāt šis koriģētais M3 kāpuma temps turpinājis augt, apliecinot pamatā esošās monetārās dinamikas uzlabošanos, ko oficiālajās M3 datu sērijās nedaudz aizēno iepriekš minētās pretējās portfeļu sastāva pārmaiņas. Tomēr jāuzsver, ka ar portfeļu sastāva pārmaiņām koriģēto M3 pieauguma aplēsi saistītas ievērojamas neskaidrības, tāpēc tā jāinterpretē piesardzīgi.

GALVENĀS M3 SASTĀVDAĻAS

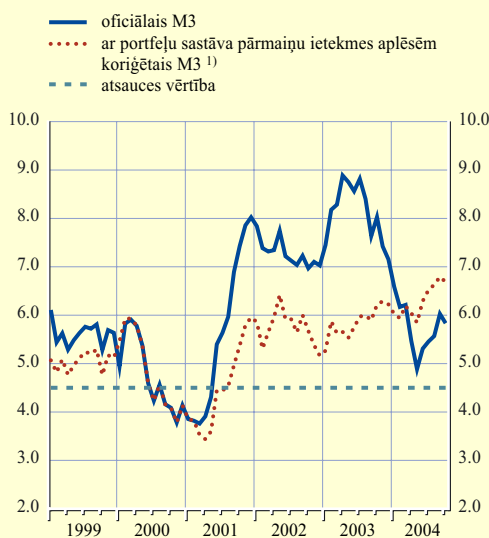
M3 kāpumu vēl arvien galvenokārt nosaka M1 (sk. 5. att.). M1 gada pieauguma temps nedaudz kritās, tomēr joprojām saglabājās augsts, oktobrī sasniedzot 9.0% (3. ceturksnī – 9.6%; sk. 1. tabulu). M1 kāpuma stabilitāti noteica straujš skaidrās naudas apgrozībā un noguldījumu uz nakti pieaugums. Lai gan pēdējos mēnešos skaidrās naudas apgrozībā gada kāpuma temps stabilizējies, tas tomēr saglabājās ļoti augsts, oktobrī sasniedzot 19.6%. Šāds pieaugums atspoguļo turpmāku euro zonas rezidentu naudas rezervju atjaunošanu pēc euro ieviešanas skaidrās naudas aprītē un lielu euro banknošu pieprasījumu ārpus euro zonas. Arī noguldījumu uz nakti gada kāpuma temps saglabājās samērā augsts. 2004. gada 3. ceturksnī noguldījumi uz nakti nodrošināja aptuveni pusi no M3 gada pieauguma tempa kāpuma. Šo likvīdo instrumentu pieprasījumu turpināja veicināt ļoti zemās šo noguldījumu turēšanas izvēles izmaksas, ko savukārt noteica vēsturiski zemās euro zonas nominālās procentu likmes.

Īstermiņa noguldījumu (izņemot noguldījumus uz nakti) gada kāpuma temps kopš 2004. gada 2. ceturkšņa pieauga, oktobrī sasniedzot 3.7%. Šādu kāpumu galvenokārt noteica termiņnoguldījumu (noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem) gada samazinājuma tempa ilgstošs kritums. Īstermiņa noguldījumu (izņemot noguldījumus uz nakti) pieauguma temps, kaut arī palielinājās, tomēr bija zemāks nekā noguldījumiem uz nakti. Svarīgs šādu noguldījumu mēreno pieaugumu ietekmējošs faktors ir tas, ka atlīdzība par šiem instrumentiem ir tikai nedaudz lielāka nekā noguldījumiem uz nakti (sk. 25. att.), kas to augstākās likviditātes dēļ ir relatīvi pievilcīgāki.

¹ Sīkāku informāciju sk. 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā.

4. attēls. M3 un ar portfeļu sastāva pārmaiņu ietekmes aplēsēm koriģētais M3

(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.

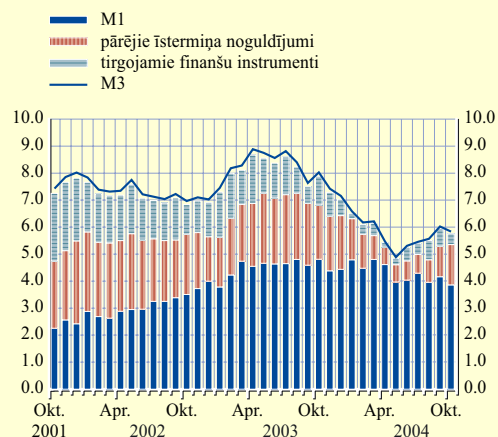
¹⁾ Aplēses par to, cik liela ir portfeļu sastāva pārmaiņu ietekme uz M3, veiktas, izmantojot ECB 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā aprakstīto pieeju.

Vērtējot noguldījumus uz nakti un pārējos īstermiņa noguldījumus kopumā, šķiet, ka mājsaimniecību un mazākā mērā arī nefinanšu sabiedrību pieprasījuma pēc noguldījumiem gada pieauguma temps bijis visai mērens, bet nemonetāro finanšu starpnieku, īpaši apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu, pieprasījums kopš 2004. gada 2. ceturkšņa bijis dinamiskāks.

2004. gada oktobrī samazinājās tirgojamo finanšu instrumentu ietekme uz M3 gada pieauguma tempu. Šo instrumentu gada kāpuma temps kritās līdz 2.8% (3. ceturksnī – 4.0%; sk. 1. tabulu). Tirgojamo instrumentu gada pieauguma tempa mēnešu svārstības ir augstas, tāpēc mēneša pārmaiņas jāinterpretē piesardzīgi. Vērtējot atsevišķas tirgojamo finanšu instrumentu sastāvdaļas, 2004. gada oktobrī naudas tirgus fondu akciju un daļu gada pieauguma temps sasniedza 4.5% (3. ceturksnī – 4.3%, 2. ceturksnī – 6.0%). Pēdējos ceturkšņos vērojamā šo aktīvu pieauguma tempa mazināšanās tendence, ko mājsaimniecības ļoti bieži izmanto kā drošus uzkrāšanas līdzekļus ekonomiskas un finansiālas neskaidrības apstākļos, liecina par euro zonas mājsaimniecību un uzņēmumu portfeļu sastāva pārmaiņu normalizēšanos. Tomēr, tā kā palēnināšanās notiek pakāpeniski, tas, šķiet, apliecina, ka normalizēšanās noris lēni.

5. attēls. Ieguldījums M3 gada pieaugumā

(sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati; procentu punktos; M3 pieaugums; %)

Avots: ECB.

1. tabula. Monetāro rādītāju kopsavilkuma tabula

(ceturkšņa dati ir vidējie; sezonāli izlīdzināti un koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam)

	Atlikums no M3; % ¹⁾	Gada pieauguma temps						
		2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III	2004 Sept.	2004 Okt.
M1	44.6	11.4	11.0	11.1	10.3	9.6	9.7	9.0
Skaidrā nauda apgrozībā	6.9	29.6	26.5	24.0	21.6	20.3	19.9	19.6
Noguldījumi uz nakti	37.7	8.9	8.8	9.1	8.5	7.9	8.0	7.2
M2 – M1 (= pārējie īstermiņa noguldījumi)	40.9	5.8	4.9	3.3	1.7	2.0	2.8	3.7
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem (ieskaitot)	15.8	-1.3	-2.9	-4.4	-7.0	-5.8	-4.1	-1.6
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem (ieskaitot)	25.1	11.6	11.1	9.2	8.1	7.6	7.6	7.3
M2	85.5	8.6	7.9	7.2	6.0	5.8	6.3	6.4
M3 – M2 (= tirgojamie finanšu instrumenti)	14.5	7.7	5.8	2.5	2.0	4.0	4.5	2.8
M3	100.0	8.4	7.6	6.5	5.4	5.6	6.0	5.8
Euro zonas valstu rezidentiem izsniegtie kredīti		5.3	5.9	5.8	6.0	6.2	6.1	6.1
Valdībai izsniegtie kredīti		4.8	6.6	6.1	6.5	6.5	5.5	4.4
Valdībai izsniegtie aizdevumi		1.0	1.5	1.2	2.3	2.3	1.5	1.6
Privātajam sektoram izsniegtie kredīti		5.5	5.7	5.7	5.9	6.2	6.3	6.6
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi		4.9	5.3	5.4	5.6	6.2	6.5	6.8
Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves)		5.8	6.7	7.4	8.4	8.7	9.2	9.1

Avots: ECB.

1) Pēdējā mēneša beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

GALVENIE M3 ATBILSTOŠIE BILANCES POSTEŅI

Vērtējot atbilstošos bilances posteņus, MFI kredītu euro zonas rezidentiem gada pieauguma temps 2004. gada oktobrī sasniedza 6.1%, pamatā apstiprinot šajā gadā novēroto kāpuma dinamiku (no 5.8% 1. ceturksnī līdz 6.2% 3. ceturksnī). Tas aizēno dažādas pēdējo mēnešu norises saistībā ar galveno apakšsastāvdaļu gada pieauguma tempu. Lai gan valdībai izsniegto kredītu dinamika kļuvusi mērenāka, privātajam sektoram izsniegto kredītu dinamika uzlabojusies (sk. 1. tabulu).

2004. gada oktobrī privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu gada kāpuma temps pieauga līdz 6.8% (3. ceturksnī – 6.2%, 2. ceturksnī – 5.6%). Uz gadu attiecinātais 6 mēnešu pieauguma temps, kas oktobrī sasniedza 7.9%, palielinājies kopš 2004. gada marta.

Aizdevumu dinamikas uzlabošanās šajā gadā galvenokārt vērojama nefinanšu sektoros (sk. 2. tabulu). Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma temps oktobrī sasniedza 7.8% (1. ceturksnī – 6.6%). Īpaši straujš bija mājokļa iegādei izsniegto kredītu kāpums sakarā ar zemajām hipotēku kredītu procentu likmēm visā euro zonā. Pēdējos mēnešos ievērojami palielinājās banku aizdevumu nefinanšu sabiedrībām gada pieauguma temps, lai gan tas bija zemāks nekā mājsaimniecībām. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma temps oktobrī palielinājās līdz 5.2% (2004. gada 1. ceturksnī – 3.3%; sk. 2.4. sadaļu).

Vērtējot citus M3 atbilstošos bilances posteņus, kopš 2003. gada vidus stabilizējusies ilgāka termiņa finanšu saistību (izņemot kapitālu un rezerves) dinamika (sk. 6. att.). Ne-MFI sektora ilgāka termiņa ieguldījumu gada kāpuma temps oktobrī pieauga līdz 9.1% (2004. gada 2. un 3. ceturksnī – attiecīgi 8.4% un 8.7%). Pieaugušais euro zonas ieguldītāju pieprasījums pēc šiem ilgāka termiņa instrumentiem apstiprina viedokli, ka notiek pakāpeniska mājsaimniecību un uzņēmumu portfeļu sastāva pārmaiņu normalizēšanās.

Vienlaikus gada laikā līdzekļu plūsma euro zonas MFI sektora tīro ārējo aktīvu pozīcijā oktobrī pieauga līdz 131 mīlrd. euro galvenokārt sakarā ar kopš gada vidus atjaunoto ārējo ieguldītāju pieprasījumu pēc euro zonas aktīviem (sk. 7. att.). Tā kā MFI tīro ārējo aktīvu tendences atspoguļo tādus darījumus starp

2. tabula. MFI aizdevumi privātajam sektoram

(perioda beigās; sezonāli neizlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam nekoriģēti dati)

	Atlikumi no kopējuma, % ¹⁾	Gada pieauguma temps					
		2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 Sept.	2004 Okt.
Nefinanšu sabiedrības	41.9	3.6	3.5	3.3	4.0	4.6	5.2
Ar termiņu līdz 1 gadam (ieskaitot)	30.7	-1.0	-0.8	-2.4	-2.1	-0.6	1.5
Ar termiņu 1–5 gadi	17.5	4.6	3.1	3.6	6.4	6.0	5.6
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem	51.8	6.5	6.5	6.9	7.2	7.4	7.4
Mājsaimniecības ²⁾	50.5	5.8	6.4	6.6	7.3	7.8	7.8
Patēriņa kredīti ³⁾	13.6	3.0	2.9	4.4	5.7	6.3	5.9
Kredīti mājokļa iegādei ³⁾	68.0	7.4	8.1	8.4	9.0	9.9	9.8
Citi kredīti	18.5	2.5	3.2	2.3	2.3	1.8	2.0
Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	0.7	9.7	11.9	8.7	18.9	18.4	9.7
Citi nemonetārie finanšu starpnieki	6.9	6.0	11.8	8.9	8.6	8.4	9.2

Avots: ECB.

Piezīmes. MFI, t.sk. Eurosistēma. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95. Sīkāku informāciju sk. sadaļas "Euro zonas statistika" 2.4. tabulas 2. zemsvītras piezīmē un atbilstošajās tehniskajās piezīmēs.

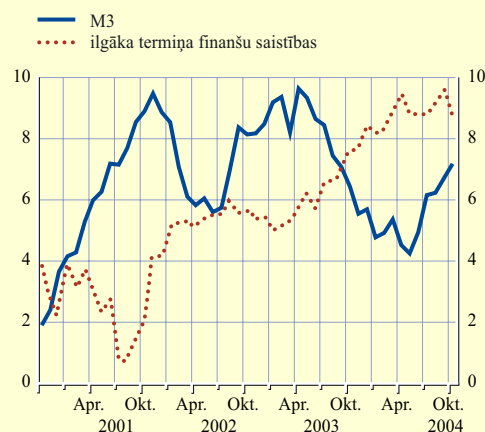
1) Pēdējā mēneša beigās pieejamie dati. Sektora aizdevumi – procentos no MFI aizdevumu privātajam sektoram kopējuma. Termiņu dalījums un dalījums pēc mērķa – procentos no MFI aizdevumu apjoma attiecīgajam sektoram. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

2) Saskaņā ar EKS 95 definīciju.

3) Patēriņa kredītu un kredītu mājokļa iegādei definīcijas visā euro zonā pilnībā nesakrīt.

6. attēls. M3 un MFI ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves)

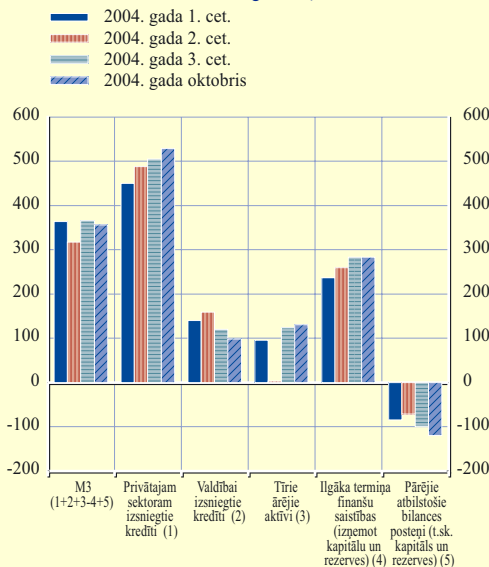
(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas uz gadu attiecinātas 6 mēnešu pārmaiņas, %)

Avots: ECB.

7. attēls. M3 un tā atbilstošo bilances posteņu pārmaiņas

(gada plūsmas; perioda beigās; mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati)

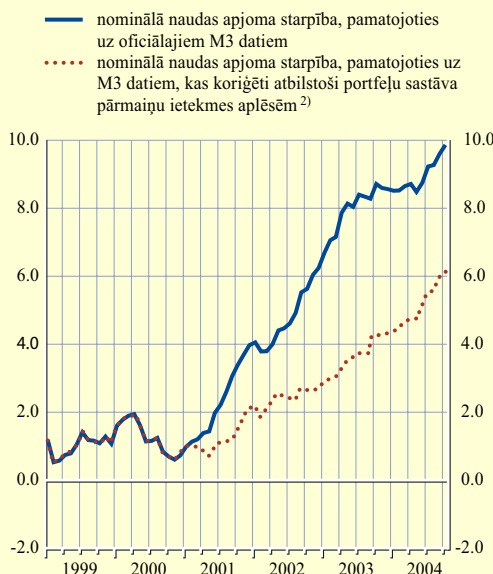
Avots: ECB.

euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, par kuriem norēķins tiek veikts ar euro zonas MFI sektora starpniecību, tas liecina par ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu intereses atjaunošanos par euro zonas kapitāla vērtspapīriem un obligācijām. Ja euro zonas rezidenti šādus aktīvus pārdod ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, var palielināties euro zonas rezidentu likvidie ieguldījumi. Lai gan nedrīkst pārspīlēt šā svārstīgā rādītāja īstermiņa pārmaiņas, kopš 2004. gada jūlija kapitāla ieplūdes turpmākajos mēnešos mainījušas uz pretējo pusi agrāko tīro ārējo aktīvu gada līdzekļu plūsmas lejupslīdes tendenci.

Apkopojot jāsecina, ka informācija par M3 atbilstošajiem bilances posteņiem apstiprina nesenās tendences. No vienas puses, spēcīgais MFI privātajam sektoram izsniegto kredītu kāpums, ko noteica zemās procentu likmes, joprojām turpināja pozitīvi ietekmēt M3 pieaugumu. No otras puses, MFI ilgāka termiņa finanšu saistību (izņemot kapitālu un rezerves) spēcīgās ekspansijas turpināšanās sakarā ar agrāk veikto ārkārtējo portfeļu sastāva pārmaiņu par labu monetārajiem aktīviem novēršanu veicinājusi M3 pieauguma palēnināšanos. Kopumā jāsecina, ka pēdējos mēnešos noteicošā bijusi pirmā posteņa ietekme.

8. attēls. Nominālās naudas apjoma starpības aplēses ¹⁾

(no M3; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati; %, 1998. gada decembris = 0)

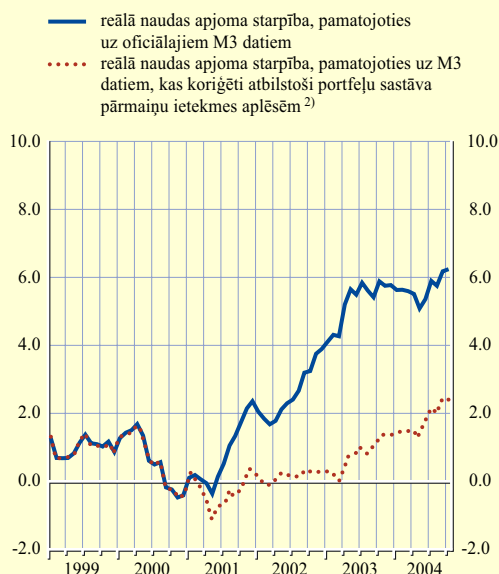

Avots: ECB.

1) Nominālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu un M3 apjomu, kāds veidotos, ja M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% kopš 1998. gada decembra (kas ņemts par bāzes periodu).
2) Aplēses par to, cik liela ir portfeļu sastāva pārmaiņu ietekme uz M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā aprakstīto pieeju.

9. attēls. Reālās naudas apjoma starpības aplēses ¹⁾

(no reālā M3; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati; %, 1998. gada decembris = 0)

Avots: ECB.

1) Reālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu, kurš deflēts ar SPCI, un M3 deflēto apjomu, kurš rastos pie konstanta nominālā M3 pieauguma saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% un SPCI inflāciju atbilstoši ECB cenu stabilitātes definīcijai, nosakot 1998. decembri par bāzes periodu.
2) Aplēses par to, cik liela ir portfeļu sastāva pārmaiņu ietekme uz M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā aprakstīto pieeju.

VISPĀRĒJS EURO ZONAS LIKVIDITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Ņemot vērā to, ka pagātnē veiktajām portfeļu sastāva pārmaiņām pretējās pārmaiņas notiek lēnām, likviditāte euro zonā vēl joprojām saglabājas ievērojami augstāka, nekā nepieciešams, lai finansētu ekonomisko izaugsmi bez inflācijas. To uzskatāmi parāda nominālās un reālās naudas apjoma starpības tendences (sk. 8. un 9. att.).² Likviditātes pārpalikums, šķiet, lielā mērā saistīts ar iepriekš veiktajām portfeļu sastāva pārmaiņām. Abos gadījumos par to liecina lielā atšķirība starp naudas apjoma starpības rādītāju, kura pamatā ir oficiālās M3 datu rindas, un rādītāju, kas iegūts, izmantojot ar portfeļu sastāva pārmaiņām koriģētas M3 datu sēriju aplēses.³ Tomēr, ņemot vērā neseno monetārās dinamikas pieaugumu saistībā ar zemajām procentu likmēm, pēdējos ceturkšņos palielinājušies arī ar portfeļu sastāvu pārmaiņu ietekmi koriģētie likviditātes pārpalikuma rādītāji, kas tagad sasnējuši augstāko līmeni kopš 1999. gada janvāra.

Ja nozīmīga šā likviditātes pārpalikuma daļa tiktu pārvērsta darījumu atlikumos, īpaši laikā, kad konfidence un ekonomiskā aktivitāte uzlabojas, pieaugtu vidējā termiņa cenu stabilitātes riski. Turklāt būtisks likviditātes pārpalikums un straujš kredītēšanas kāpums varētu izraisīt aktīvu cenu ievērojamu pieaugumu (īpaši mājokļu tirgū).

² Naudas apjoma starpības mērījumu absolūtais līmenis būtu jāinterpretē ar zināmu piesardzību, jo tas būtiski atkarīgs no bāzes perioda izvēles.

³ Ar šo aplēsi saistīta ievērojama neskaidrība, tāpēc tā interpretējama piesardzīgi. Sīkāku informāciju sk. 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā.

2.2. VĒRTSPAPĪRU EMISIJAS

Euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps 2004. gada 3. ceturksnī nedaudz palielinājās galvenokārt sakarā ar MFI un nefinanšu sabiedrību emitētajiem parāda vērtspapīriem. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada kāpuma temps šajā ceturksnī nedaudz samazinājās.

PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

Euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps 2004. gada 3. ceturksnī nedaudz palielinājās un sasniedza 7.4% (sk. 10. att.). To noteica emitēto īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma tempa kāpums (no 1.6% 2004. gada 2. ceturksnī līdz 3.9% 3. ceturksnī). Salīdzinājumā ar 2003. gadu, kad šo vērtspapīru gada kāpuma vidējais temps sasniedza 14.3%, šāds pieaugums joprojām uzskatāms par samērā zemu. Vienlaikus emitēto ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma tempa kāpums saglabājās stabils (7.8%). Šķiet, ka 2004. gada pirmajā pusē novērotā parāda vidējā termiņa pieauguma tendence 2004. gada 3. ceturksnī bija mazāk izteikta.

Sektoru dalījumā MFI emitēto parāda vērtspapīru gada kāpuma temps 2004. gada 3. ceturksnī palielinājies par 0.7 procentu punktiem (līdz 8.7%; sk. 3. tabulu). Arī kopš 2003. gada beigām vērojamais MFI emitēto parāda vērtspapīru pieaugums, visticamāk, skaidrojams ar šā sektora izsniegto aizdevumu straujo kāpumu.

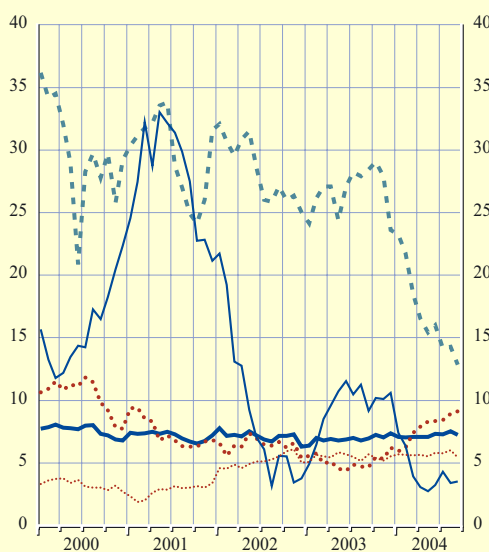
Ne-MFI uzņēmumu sektora, kurā ietilpst gan nemonetārās finanšu, gan nefinanšu sabiedrības, emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps 2004. gada 3. ceturksnī nedaudz kritās (līdz 9.3%). Šādu samazinājumu noteica nemonetāro finanšu sabiedrību emitēto parāda vērtspapīru gada kāpuma tempa sarukums par 2.1 procentu punktu. Tas atspoguļo pēdējos mēnešos vērojamo MFI un nefinanšu sabiedrību netiešā ar finanšu starpnieku palīdzību un izmantojot īpašus līdzekļus, iegūtā finansējuma samazināšanos. Tomēr nemonetāro finanšu sabiedrību neto emitēto vērtspapīru gada pieauguma temps saglabājās augsts un 2004. gada septembrī sasniedza 12.8%.

Nefinanšu sabiedrību emitēto parāda vērtspapīru apjoms nesen mazliet palielinājās, atspoguļojot šā sektora emitēto vērtspapīru gada pieauguma tempa kāpumu, 2004. gada 3. ceturksnī sasniedzot 3.7% (iepriekšējā ceturksnī – 3.1%). Nedaudz ilgākā skatījumā nefinanšu sabiedrību emitēto vērtspapīru gada pieaugums 2004. gada 3. ceturksnī bija ievērojami zemāks nekā 2003. gada vidējais gada kāpuma tempa rādītājs (8.9%). Nefinanšu sabiedrību mēreno aktivitāti parāda vērtspapīru emisiju jomā, lai gan

10. attēls. Euro zonas valstu rezidentu veiktās parāda vērtspapīru emisijas sektoru dalījumā

(gada pieauguma temps, %)

- kopā
- ... monetārās finanšu iestādes
- - - nemonetārās finanšu sabiedrības
- nefinanšu sabiedrības
- ... valdība

Avots: ECB.

Piezīme. Pieauguma tempu aprēķinu pamatā ir finanšu darījumi.

3. tabula. Euro zonas rezidentu veiktās vērtspapīru emisijas

Emitenta sektors	Aproģizbā esošais apjoms (mljrd. euro)	Gada pieauguma temps ¹⁾				
		2004 III	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II
Parāda vērtspapīri	9 248	6.9	7.1	7.1	7.1	7.4
MFI	3 534	4.7	5.4	6.3	8.0	8.7
Nemonētārās finanšu sabiedrības	728	28.0	27.6	22.0	16.4	14.3
Nefinanšu sabiedrības	585	10.7	10.1	7.0	3.1	3.7
Valdība	4 401	5.4	5.4	5.6	5.6	5.8
<i>t.sk.</i>						
Centrālā valdība	4 160	4.7	4.6	4.9	5.0	5.2
Pārējā valdība	241	22.9	22.5	21.5	18.4	16.4
Kotētās akcijas	3 762	1.1	1.1	1.3	1.1	0.9
MFI	580	0.8	1.3	1.9	2.3	1.7
Nemonētārās finanšu sabiedrības	362	2.1	2.4	3.1	1.7	1.8
Nefinanšu sabiedrības	2 820	1.0	0.9	0.9	0.8	0.7

Avots: ECB.

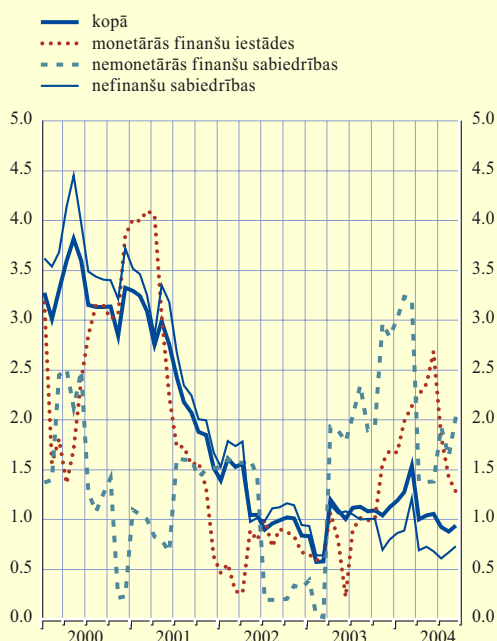
1) Sīkāk sk. sadaļas "Euro zonas statistika" 4.3. un 4.4. tabulas tehniskās piezīmes.

finansēšanas apstākļi euro zonā bija ļoti labvēlīgi, noteica vairāki faktori. Nozīmīgākās varētu būt pozitīvās ienākumu pārmaiņas, kas, iespējams, palielinājušas iekšējos ietaupījumus un mazinājušas ārējā finansējuma nepieciešamību (sk. 4. ielikumu). Turklāt nefinanšu sabiedrību joprojām augstais parāda līmenis, iespējams, rosinājis uzņēmumus turpināt to bilances restrukturizāciju.

Valdības sektorā 2004. gada 3. ceturksnī emitēto valdības parāda vērtspapīru gada kāpuma temps nedaudz palielinājās, sasniedzot 5.8%. To noteica neliels centrālās valdības sektora emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma tempa kāpums 2004. gada 3. ceturksnī, sasniedzot 5.2%, turpretī citu valdības līmeņu (galvenokārt pavalsts un vietējās valdības) emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps joprojām bija augsts (16.4%). Samērā augstais centrālās valdības sektora emitēto ilgtermiņa vērtspapīru emisiju gada kāpuma temps 2004. gada 3. ceturksnī (5.5%; 2003. gada vidējais rādītājs – 3.2%) liecina par mēģinājumu mainīt parāda termiņu struktūru šajā sektorā, ko, visticamāk, var skaidrot ar vēsturiski zemajām ilgtermiņa procentu likmēm.

11. attēls. Euro zonas rezidentu veiktās kotēto akciju emisijas sektoru dalījumā

(gada pieauguma temps; %)

Avots: ECB.

Piezīme. Pieauguma tempu aprēķinu pamatā ir finanšu darījumi.

KOTĒTĀS AKCIJAS

Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps saglabājās ļoti zems (tas nedaudz samazinājās no 1.1% 2004. gada 2. ceturksnī līdz 0.9% 2004. gada 3. ceturksnī; sk. 11. att. un 3. tabulu). To noteica MFI emitēto kotēto akciju gada kāpuma tempa samazināšanās par 0.6 procentu punktiem, sasniedzot 1.7%, un tālāks nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju pieauguma kritums (līdz 0.7% 2004. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Visbeidzot, nemonetāro finanšu sabiedrību (ieskaitot apdrošināšanas sabiedrības) emitēto kotēto akciju gada kāpuma temps 2004. gada 3. ceturksnī pamatā nemainījās (1.8%). Kapitāla vērtspapīru sākotnējā tirgus mēreno aktivitāti, iespējams, nosaka joprojām samērā augstās kapitāla vērtspapīru izmaksas un lielais dzēšanas apjoms sakarā ar plašām atpirkšanas operācijām un vairākiem gadījumiem, kad akcijas tika izslēgtas no biržas sarakstiem (sk. 4. ielikumu).

2.3. INSTITUCIONĀLIE IEGULDĪTĀJI

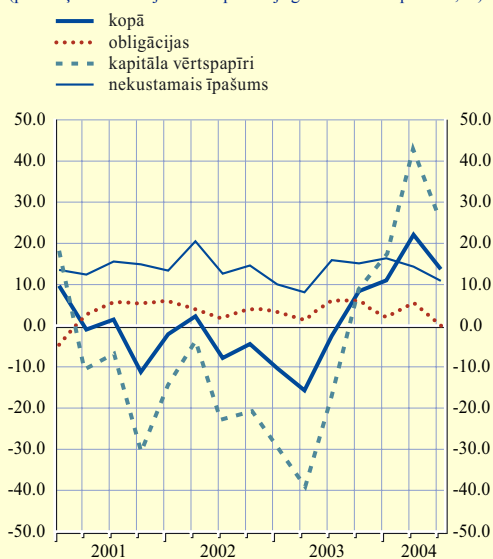
2004. gada 2. ceturkšņa dati par finanšu ieguldījumiem ieguldījumu fondu, apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu dalījumā liecina par tālāku institucionālo ieguldītāju portfeli sastāva pārmaiņu normalizēšanos par labu aktīviem ar lielāku riska pakāpi.

IEGULDĪJUMU FONDI

Euro zonas ieguldījumu fondu kopējo aktīvu vērtības gada pārmaiņu temps samazinājās (no 22% 2004. gada 1. ceturksnī līdz 14% 2. ceturksnī; sk. 12. att.). Šo samazinājumu galvenokārt noteica kritums visu veidu fondos, lai gan atsevišķos fondos tas nedaudz atšķīrās. Kapitāla vērtspapīru fondu kopējo aktīvu vērtības gada pieauguma temps samazinājās līdz 25% (iepriekšējā ceturksnī –

12. attēls. Ieguldījumu fondu kopējie aktīvi
(atbilstoši ieguldījumu politikai)

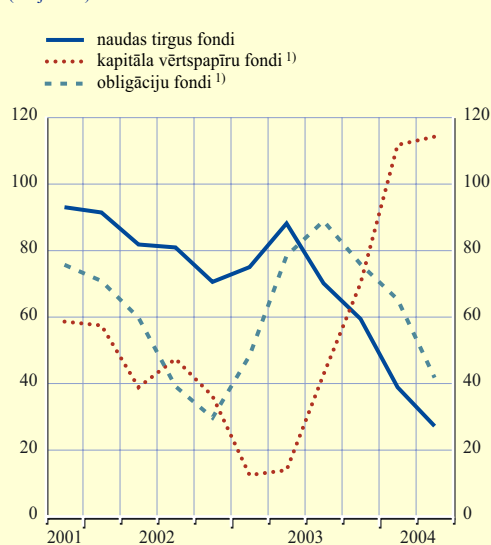
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.

13. attēls. Tīrās gada ieplūdes ieguldījumu
fondos kategoriju dalījumā

(milj. euro)

Avoti: ECB un FEFSI.

1) ECB aprēķini, izmantojot FEFSI sniegtos valstu datus.

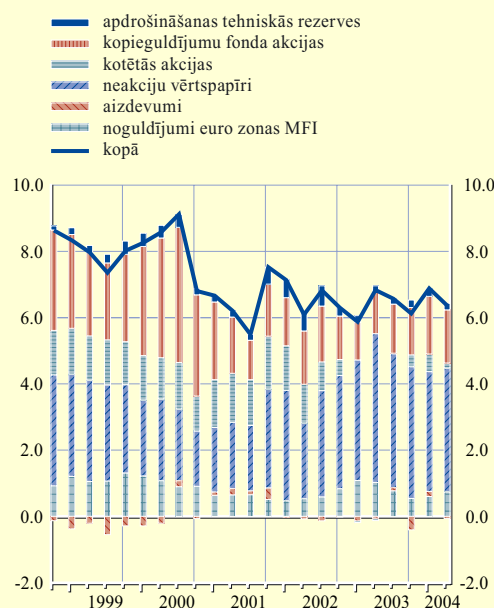
43%), lai gan šo straujo kritumu galvenokārt izraisīja ar ievērojamo akciju cenu kāpumu 2003. gada 2. ceturksnī saistītais bāzes efekts. Obligāciju fondu kopējo aktīvu vērtības gada pārmaiņu temps samazinājās līdz -0.5% (1. ceturksnī - 6%), bet nekustamā īpašuma fondu kopējo aktīvu vērtības gada pārmaiņu temps 2. ceturksnī sasniedza 11% (iepriekšējā ceturksnī - 14%).

Ieguldījumu fondu kopējo aktīvu vērtības pārmaiņās ņemta vērā aktīvu cenu pārmaiņu izraisītā pārvērtēšanas ietekme. Tāpēc šīs pārmaiņas nav salīdzināmas ar MFI bilances statistikas plūsmas datiem, jo tie koriģēti atbilstoši pārvērtēšanas ietekmei. Pamatojoties uz FEFSI sniegtajiem datiem⁴, šķiet, ka 2004. gada 1. un 2. ceturksnī notikusi liela gada līdzekļu ieplūde kapitāla vērtspapīru fondos (sk. 13. att.). Tas liecina, ka pozitīvais aktīvu vērtības gada pārmaiņu temps vismaz daļēji atspoguļo ilgstošu ieplūdi kapitāla vērtspapīru fondos. FEFSI dati norāda arī uz gada ieplūdes samazināšanos obligāciju fondos 2. ceturksnī, turpinot lejupslīdes tendenci, kas parādījās 2003. gada 4. ceturksnī. Tomēr gada ieplūdes saglabājās pozitīvas, bet negatīvo obligāciju fondu kopējo aktīvu vērtības gada pārmaiņu tempu, šķiet, nosaka pārvērtēšanas ietekme. Saskaņā ar MFI bilances datiem gada tīrā ieplūde naudas tirgus fondos 2. ceturksnī turpināja samazināties.

Ilgstošā tīrā ieplūde kapitāla vērtspapīru fondos un gada tīrās ieplūdes samazināšanās naudas tirgus fondos 2004. gada 2. ceturksnī atspoguļo euro zonas ieguldītāju portfeļu sastāva pārmaiņu tālāku normalizēšanos, t.i., ietaupījumi vairs netiek ieguldīti mazāka riska naudas tirgus fondu akcijās un obligācijās, bet gan riskantākos aktīvos (piemēram, kapitāla vērtspapīros). Tādējādi dati apstiprina 2.1. sadaļā aplūkotās monetāro datu analīzes rezultātus.

14. attēls. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu finanšu ieguldījumi

(gada pieauguma temps; daļa procentu punktos)

Avots: ECB.

APDROŠINĀŠANAS SABIEDRĪBAS UN PENSIJU FONDI

Euro zonas apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps samazinājās (no 6.9% 2004. gada 1. ceturksnī līdz 6.4% 2. ceturksnī). Tas atspoguļo pretējas norises atsevišķās aktīvu kategorijās. Lai gan apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu aizdevumu un kotēto akciju turējumu gada kāpuma temps saruka, neakciju vērtspapīru iegāžu pieauguma temps palielinājās (sk. 14. att.). Turklāt pieauga arī apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu noguldījumi euro zonas MFI.

4 Eiropas Investīciju fondu sektora asociācija (*Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement* – FEFSI) sniedz informāciju par tīrajām pārdošanas ienākumiem (jeb tīrajām ieplūdēm) publiskā piedāvājuma beztermiņa kapitāla vērtspapīru un obligāciju fondos. FEFSI tīro ieplūžu statistikā ietverta informācija par Vāciju, Grieķiju, Spāniju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu, Austriju, Portugāli un Somiju. Sk. 2004. gada jūnija "Mēneša Biļetena" ielikumu "Jaunākās norises saistībā ar tīrajām ieplūdēm euro zonas kapitāla vērtspapīru un obligāciju fondos".

2.4. NEFINANŠU SEKTORA FINANSĒŠANA UN FINANŠU IEGULDĪJUMI

2004. gada 2. un 3. ceturksnī stabilizējās nefinanšu sektora kopējā finansējuma pieaugums. Mājsaimniecību finansēšana turpināja augt, un šo kāpumu veicināja spēcīgs aizdevumu mājokļu iegādei pieprasījums, tomēr nefinanšu uzņēmumu un valdības finansējuma dinamika joprojām bija stabila. Finanšu kontu dati par finanšu investīcijām liecina, ka 2004. gada 2. ceturksnī turpinājās piesardzīga portfeļu sastāva pārmaiņu normalizēšanās par labu ilgtermiņa aktīviem.

NEFINANŠU SEKTORA FINANSĒŠANA

Uz banku un monetāro statistiku un vērtspapīru emisiju statistiku balstītās aplēses liecina, ka 2004. gada 3. ceturksnī nefinanšu sektora kopējā finansējuma un parāda finansējuma pieauguma temps kopumā nemainījās (sk. 4. tabulu) – tas bija attiecīgi aptuveni 4.5% un 5.25%.

Pēdējos mēnešos mājsaimniecību sektora finansēšana turpināja augt, un tiek lēsts, ka 2004. gada 3. ceturksnī tās gada pieauguma temps bija 8.25%. Šāds aizdevumu kāpuma turpmākais pieaugums galvenokārt atspoguļo stabilu un spēcīgu pieprasījumu pēc ilgtermiņa aizdevumiem, kas parasti tiek izsniegti mājokļa iegādei, ņemot vērā plaukstošos hipotēku tirgus dažās valstīs. Kā liecina Eurosistēmas 2004. gada oktobra banku kreditēšanas apsekojums⁵, 2004. gada 3. ceturksnī mājokļa iegādei paredzēto aizdevumu dinamiku veicināja labvēlīgā finanšu vide. Pēdējos ceturkšņos kopējo mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma temps pārsniedzis MFI aizdevumu kāpumu, liecinot par joprojām augstu pārējo finanšu iestāžu (CFS – citi finanšu starpnieki) aizdevumu pieauguma tempu, ņemot vērā vairākās valstīs veikto mājsaimniecību hipotēku aizdevumu pārvēršanu vērtspapīros. 2004. gada 3. ceturksnī turpināja palielināties arī patēriņa kredītu gada kāpuma temps, turpretī MFI citu aizdevumu mājsaimniecībām gada pieauguma temps kopumā bija stabils.

3. ceturksnī turpināja palielināties mājsaimniecību parāda attiecība pret IKP, sasniedzot 55% un atspoguļojot aizņēmumu stabilo pieaugumu. Lai gan bija vēsturiski augsts parāda līmenis, tiek lēsts, ka kopējās parāda atmaksāšanas (t.sk. procentu maksājumi un pamatsummas atmaksāšana) attiecība pret izmantojamiem ienākumiem kopumā bijusi stabila kopš 2000. gada; tas saistīts ar dominējoši zemajām procentu likmēm (jaunākos datus par mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību finansiālo stāvokli 2003. gadā sk. 3. ielikumā).

Lai gan procentu likmes bija samērā zemas, tiek lēsts, ka 2004. gada 3. ceturksnī nefinanšu sabiedrību finansēšanas gada pieauguma temps stabilizējies un sasniedzis 2.25%. Tas saistīts ar parāda finansēšanas gada pieauguma tempa nelielo kāpumu, turpretī kotēto akciju apjoma gada pieauguma temps kopumā nemainījās. Saskaņā ar aplēsēm kopējais nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu gada pieaugums 2004. gada 3. ceturksnī palielinājies līdz 2.75%. Turpretī saskaņā ar aplēsēm 3. ceturksnī nedaudz samazinājies finansēšanai izmantoto emitēto vērtspapīru pieaugums (sk. arī ielikumu "Euro zonas nefinanšu sabiedrību finansēšanas nosacījumi").

Saskaņā ar aplēsēm 2004. gada 3. ceturksnī nefinanšu sabiedrību parāda attiecība pret IKP nemainījās un bija samērā augstā līmenī. 3. ceturksnī nedaudz samazinājās iepriekšējos ceturkšņos augusī parāda attiecība pret uzņēmumu peļņu (to nosaka pēc darbības rezultātu pozitīvā saldo).

5 Sk. 2004. gada novembra "Mēneša Biļetena" rakstu *The results of the October 2004 bank lending survey for the euro area*.

Valdības parāda finansēšanas gada pieauguma temps saskaņā ar aplēsēm 3. ceturksnī bija aptuveni 5%. Šāds straujš kāpuma temps atspoguļoja daudzu euro zonas valstu valdību vājās budžeta pozīcijas. Saskaņā ar aplēsēm valdības parāda attiecība pret IKP 3. ceturksnī nedaudz samazinājās.

4. tabula. Euro zonas nefinanšu sektora finansēšana

	Atlikums kā īpatsvars sektoru finansēšanā % ¹⁾	Gada pieauguma temps									
		2002 II	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III ²⁾
Nefinanšu sektors	100	4.1	4.0	3.9	4.4	4.8	5.2	4.8	4.4	4.4	4½
<i>t.sk. ilgtermiņa finansēšana ³⁾</i>	85.3	4.5	4.5	4.2	4.2	4.4	5.0	4.8	4.6	4.8	4½
Parāda finansēšana ⁴⁾	83.4	5.1	4.6	4.8	5.5	5.8	6.0	5.5	4.9	5.1	5½
<i>t.sk. īstermiņa parāda finansēšana</i>	14.7	1.8	0.7	2.1	5.5	7.1	6.3	5.0	2.9	2.2	4½
<i>t.sk. ilgtermiņa parāda finansēšana</i>	68.7	5.8	5.5	5.3	5.5	5.5	5.9	5.7	5.3	5.8	5½
Mājsaimniecības ^{4),5)}	23.4	6.0	6.1	6.5	6.7	6.5	7.1	7.1	7.4	8.0	8½
<i>t.sk. īstermiņa parāda finansēšana</i>	7.3	0.7	0.2	0.8	-0.3	-1.5	-1.4	-0.8	0.4	1.6	2½
<i>t.sk. ilgtermiņa parāda finansēšana</i>	92.7	6.5	6.7	7.1	7.4	7.3	7.9	7.8	8.0	8.5	8½
Nefinanšu sabiedrības	43.5	3.3	2.7	2.5	3.0	3.4	3.7	3.1	1.8	1.8	2½
<i>t.sk. ilgtermiņa finansēšana</i>	81.7	4.7	4.2	3.6	3.4	3.3	3.9	3.4	2.5	2.4	2½
Parāda finansēšana ⁴⁾	61.8	5.5	3.7	4.0	5.1	5.2	5.2	4.3	2.2	2.5	3
<i>t.sk. īstermiņa parāda finansēšana</i>	18.3	-2.9	-3.8	-2.3	0.9	4.0	3.0	1.6	-0.7	-0.7	0
<i>t.sk. ilgtermiņa parāda finansēšana</i>	43.6	9.7	7.4	7.0	7.0	5.8	6.1	5.5	3.5	3.9	4½
<i>t.sk. aizdevumi</i>	49.7	5.1	3.2	3.9	4.6	4.3	4.5	3.3	1.6	2.0	2½
<i>t.sk. neakciju vērtspapīri</i>	8.1	8.8	6.8	4.1	8.1	11.6	9.8	10.3	4.5	4.1	3½
<i>t.sk. pensiju fondu rezerves</i>	4.0	4.4	4.7	5.2	5.4	5.8	5.8	6.0	5.9	5.8	5½
Kotētās akcijas	38.2	0.9	1.2	0.7	0.4	0.7	0.9	0.8	1.0	0.4	½
Valdība ⁴⁾	33.1	4.1	4.3	4.2	5.0	5.8	5.9	5.5	5.4	5.4	5
<i>t.sk. īstermiņa parāda finansēšana</i>	15.3	12.3	10.4	11.9	17.1	16.3	15.6	13.4	9.8	7.0	12½
<i>t.sk. ilgtermiņa parāda finansēšana</i>	84.7	2.8	3.4	3.0	3.1	4.0	4.3	4.2	4.6	5.1	3½
<i>t.sk. aizdevumi</i>	16.8	-0.6	-0.8	-1.9	-1.5	0.9	2.8	3.6	3.7	3.2	1½
<i>t.sk. neakciju vērtspapīri</i>	79.9	4.7	5.0	5.2	6.0	6.5	6.2	5.7	5.7	5.8	5½
<i>t.sk. centrālā valdība</i>											
noguldījumu saistības	3.2	15.8	15.8	12.3	14.7	13.4	13.2	8.9	7.5	4.8	11
Parāda attiecība pret IKP (%)											
Mājsaimniecības		50	50	51	51	52	52	53	53	54	55
Nefinanšu sabiedrības		62	62	62	62	63	63	62	62	62	62
Valdība		73	74	74	76	77	76	75	77	77	76
Nefinanšu sabiedrību parāda attiecība pret kapitālu		142	189	184	211	185	183	166	160	162	165

Avots: ECB.

Piezīme. Sk. arī 3.2. tabulu "Mēneša Biļetena" sadaļā "Euro zonas statistika".

1) Stāvoklis 2004. gada 2. ceturkšņa beigās. Īstermiņa un ilgtermiņa (parāda) finansēšana un sektoru finansēšana – procentos no finansēšanas. Sektoru īstermiņa un ilgtermiņa (parāda) finansēšana un finanšu instrumenti – procentos no sektoru finansēšanas. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

2) Tabulā atspoguļotie pēdējā ceturkšņa dati aprēķināti, balstoties uz darījumiem, kas ietverti monetārās un banku statistikas un vērtspapīru emisiju statistikas pārskatos.

3) Ilgtermiņa finansēšana ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu ietver nefinanšu sabiedrību ilgtermiņa aizdevumus, emitētos ilgtermiņa parāda vērtspapīrus, emitētās kotētās akcijas un pensiju fondu rezerves.

4) Parāda finansēšana ietver nefinanšu sabiedrību aizdevumus, emitētos parāda vērtspapīrus, pensiju fondu rezerves un centrālās valdības noguldījumu saistības. Īstermiņa parāda finansēšana ar sākotnējo termiņu līdz 1 gadam ietver centrālās valdības īstermiņa aizdevumus, emitētos īstermiņa parāda vērtspapīrus un noguldījumu saistības. Ilgtermiņa parāda finansēšana ir vienāda ar ilgtermiņa finansēšanu, izņemot emitētās kotētās akcijas.

5) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

3. ielikums

EURO ZONAS MĀJSAIMNIECĪBU UN NEFINANŠU SABIEDRĪBU 2003. GADA UZKRĀJUMI, FINANSĒJUMS UN IEGULDĪJUMI

Nesen kļuvuši pieejami euro zonas finanšu pārskatu dati par 2003. gadu.¹ Tie ļauj veikt plašu euro zonas sektoru finanšu norišu analīzi. Pamatojoties uz to, šajā ielikumā analizētas 2003. gada norises mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību uzkrājumu, finansējuma un finanšu ieguldījumu jomā.

Kopumā mājsaimniecības raksturoja lieli neto aizdevumi, bet nefinanšu sabiedrības – neto aizņēmumi (sk. A att.). Iekšzemes sektoru apvienotā neto bilance attiecībā pret pārējām valstīm (ņemot vērā arī valdības fiskālo deficītu), lai gan nedaudz samazinājās, 2003. gadā joprojām bija pozitīva.

Mājsaimniecības

Kopumā nemainīgie mājsaimniecību neto aizdevumi 2003. gadā atbilda kopējai mājsaimniecību uzkrājumu un kopējo izdevumu kapitālieguldījumu (galvenokārt mājokļu tīro iegāžu) stabilitātei attiecībā pret IKP.

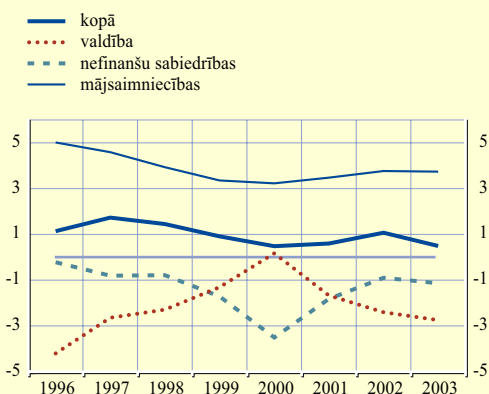
2003. gadā turpināja palielināties mājsaimniecību pieprasījums pēc aizdevumiem mājokļa iegāžu finansēšanai², kas izraisīja mājsaimniecību parāda attiecības pret izmantojamiem ienākumiem turpmāko kāpumu (sk. B att.). Tomēr mājsaimniecību parāds, izteikts procentos no izmantojamiem ienākumiem, euro zonā saglabājās daudz zemāks nekā citās industriāli attīstītajās

1 Sk. šā ECB "Mēneša Biļetena" nodaļas "Euro zonas statistika" 3.4. sadaļu. Euro zonas finanšu kontu datu pamatā ir Eurostat un ECB apkopotie nacionālie finanšu konti.

2 Jāatzīmē, ka liela daļa ar aizdevumiem finansēto mājokļa iegāžu darījumu neīstenoja neto kapitāla veidošanās pieaugumu, kas kopš 20. gs. 90. gadu vidus bijis mērens vai negatīvs, jo šie darījumi parasti notiek otrreizējā tirgū galvenokārt kā mājsaimniecību savstarpējie darījumi.

**A attēls. Sektoru neto aizdevumi/
aizņēmumi¹⁾**

(% no IKP)

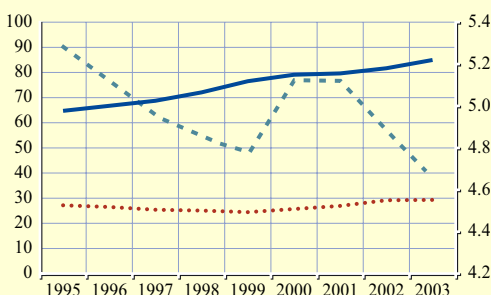
Avoti: ECB, Eurostat.

1) Neto aizdevumi/aizņēmumi definēti kā starpība starp kopējiem uzkrājumiem un saņemtajiem neto kapitāla pārvedumiem, no kā atņemta kopējā pamatkapitāla veidošana un neto vērtslieku iegāde.

**B attēls. Mājsaimniecību parāda un procentu
maksājumu slogs**

(%)

— parāda attiecība pret izmantojamiem ienākumiem (kreisā ass)
 parāda attiecība pret finanšu aktīviem (kreisā ass)
 - - - procentu maksājumu attiecība pret izmantojamiem ienākumiem (labā ass)¹⁾

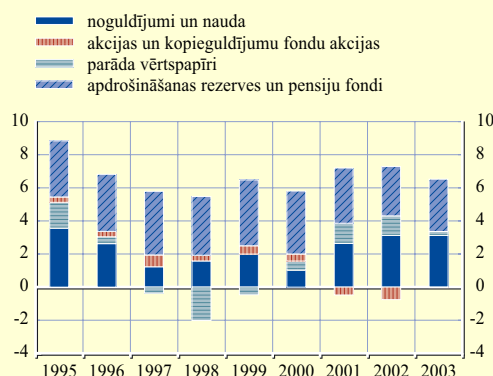

Avoti: ECB, Eurostat.

1) ECB aplēses par 2003. gada procentu maksājumiem.

C attēls. Mājsaimniecību finanšu ieguldījumi

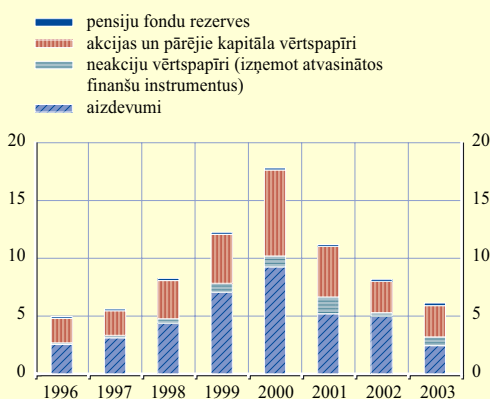
(% no IKP)

Avoti: ECB, Eurostat.

D attēls. Nefinanšu sabiedrību veiktā finansēšana

(% no IKP) ¹⁾

Avots: ECB.

1) Izņemot atvasinātos finanšu instrumentus un citus kreditoru parādus.

valstīs (piemēram, ASV, Lielbritānijā vai Japānā). Turklāt parāda attiecība pret finanšu aktīviem stabilizējās, pieaugot mājsaimniecību vērtspapīru (īpaši akciju) turējumu vērtībai. Hipotekāro parādu kāpums kopš 1999. gada bija saistīts arī ar mājokļu cenu pieaugumu. Kaut gan parādu līmenis palielinājās, euro zonas mājsaimniecību kopējais procentu maksājumu slogs zemo procentu likmju dēļ 2003. gadā turpināja mazināties.

Mājsaimniecību finanšu ieguldījumi 2003. gadā nedaudz palielinājās (sk. C att.). Ieguldījumi noguldījumos un naudā pamatā saglabājās stabili. Ieguldījumi apdrošināšanas rezervēs un pensiju fondos, kam jau iepriekšējos gados bija tendence būt samērā augstā līmenī, 2003. gadā nedaudz pieauga. Vērā ņemama bija mājsaimniecību intereses atjaunošanās par akciju un kopieguldījumu fondu (galvenokārt ar kapitāla vērtspapīriem saistīto fondu) akciju iegādi pirmo reizi kopš 2000. gada. Tas daļēji notika uz obligāciju iegāžu rēķina, jo tās 2003. gadā saruka.

Nefinanšu sabiedrības

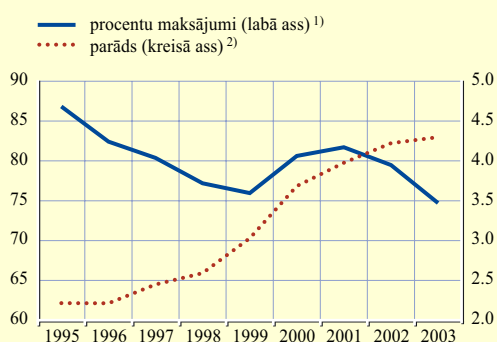
Kopumā nemainīgie nefinanšu sabiedrību neto aizdevumi 2003. gadā (−1.1% no IKP) atspoguļoja uzņēmumu iekšējo līdzekļu un reālo ieguldījumu nelielu kritumu.

Iekšējo līdzekļu nelielais sarukums galvenokārt skaidrojams ar saņemto neto kapitāla pārvedumu samazināšanos, bet kopējo uzkrājumu attiecība pret IKP pamatā bija stabila. Tas varētu liecināt, ka kopumā uzņēmumu peļņitspēja 2003. gadā būtiski nepalielinājās, lai gan jāņem vērā, ka kopējos uzkrājumos neietilpst vērtspapīru turējumu izraisītie kapitāla zaudējumi.³ Reālo ieguldījumu attiecība pret IKP 2003. gadā turpināja nedaudz samazināties, daļēji atspoguļojot tikai pakāpenisko ekonomiskās aktivitātes atjaunošanos.

3 Kopējo uzkrājumu pārmaiņas nacionālajos kontos atšķiras no uzņēmumu peļņas pieauguma saskaņā ar 2003. gada tirgus datiem (piemēram, ņemot vērā datus par vienas akcijas peļņu). To, iespējams, izskaidro fakts, ka kopējos uzkrājumos nav iekļauti kapitāla zaudējumi (tas, šķiet, mazināja uzņēmumu peļņu 2002. gadā, to ievērojami palielinot 2003. gadā). Vēl viens iemesls ir tas, ka no cenas un peļņas attiecības atvasinātais uzņēmumu peļņas rādītājs attiecas tikai uz biržas sarakstos kotētajiem (lielajiem) uzņēmumiem un, iespējams, neatspoguļo euro zonas sabiedrību vidējo stāvokli. (Sk. arī rakstu *Measuring and analysing profit developments in the euro area* 2004. gada janvārī "Mēneša Biļetenā").

E attēls. Nefinanšu sabiedrību parāds un procentu maksājumi

(% no IKP)

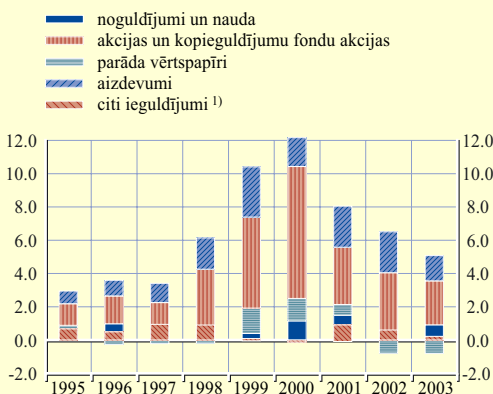
Avots: ECB.

1) ECB aplēses par 2003. gada procentu maksājumiem.

2) Parāds ietver aizdevumus, neakciju vērtspapīrus (izņemot atvasinātos finanšu instrumentus) un pensiju fondu rezerves.

F attēls. Nefinanšu sabiedrību veiktie finanšu ieguldījumi

(% no IKP)

Avots: ECB.

1) Citi ieguldījumi: citi tiešie debitoru parādi, tieši atvasinātie finanšu instrumenti un apdrošināšanas tehniskās rezerves.

Kopumā finansējuma iztrūkums 2003. gadā palielinājās tikai nedaudz. Lai gan finansējuma iztrūkums auga, neto uzņemtās saistības samazinājās no 8.2% no IKP 2002. gadā līdz 6.1% 2003. gadā. Tas pierāda, ka nefinanšu sabiedrības savu parādu stabilizēšanā vairs tik ļoti nepaļaujas uz ārējo finansējumu.

Neto uzņemto saistību samazinājums galvenokārt atspoguļo nefinanšu sabiedrībām piešķirto jauno (galvenokārt MFI) aizdevumu apjoma kritumu (sk. D att.). Ne-MFI izsniegtie aizdevumi un starpuzņēmumu aizdevumi saglabājās nemainīgi. Turpretī nefinanšu sabiedrības 2003. gadā palielināja savu parāda vērtspapīru neto emisiju apjomu. Kopumā akciju emisiju apjoms 2003. gadā bija stabils. Dominēja nekotēto akciju emisijas, bet kotēto akciju emisiju apjoms saglabājās ļoti zems.

Nefinanšu sabiedrību parāda attiecība pret IKP 2003. gadā kopumā nemainījās (sk. E att.). Aplēses rāda, ka relatīvi zemo procentu likmju dēļ kopējais procentu maksājumu slogs vēl vairāk samazinājās.

Finanšu ieguldījumi 2003. gadā turpināja sarukt, tādējādi turpinot lejupslīdes tendenci, kas bija vērojama pēc kulminācijas 2000. gadā (sk. F att.). Īpaši turpināja samazināties starpuzņēmumu aizdevumu pieaugums, bet ieguldījumu pieaugums akcijās un pārējos kapitāla vērtspapīros saglabājās stabils, atspoguļojot vēl arvien mēreno rosību uzņēmumu apvienošanās un iegāžu jomā 2003. gadā. Arī nefinanšu sabiedrības pārdeva obligācijas. Turpretī to ieguldījumi naudā un noguldījumos ievērojami palielinājās, jo noguldījumu uz nakti pieprasījumu veicināja šo likvīdo instrumentu turēšanas ļoti zemās izvēles izmaksas.

EURO ZONAS NEFINANŠU SABIEDRĪBU FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

Kopumā euro zonas nefinanšu sabiedrību finansēšanas nosacījumi pašlaik ir labvēlīgi. Taču 2004. gadā līdz šim nefinanšu sabiedrību finansējuma plūsmas bijušas neizteiktas. Šajā ielikumā aplūkotas nefinanšu sabiedrību finansēšanas izmaksas un noteikti vairāki faktori, kas varētu izskaidrot joprojām mēreno euro zonas nefinanšu sabiedrību finansējuma plūsmu pieaugumu.

Parāda finansēšanas izmaksas

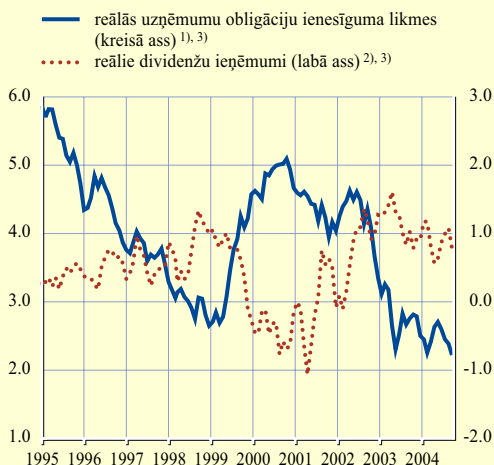
Nefinanšu sabiedrību parāda finansēšanas reālās izmaksas joprojām ir ļoti zemas. Piemēram, uz tirgus instrumentiem balstīta parāda reālās izmaksas (to mēra kā augstākā (*investment-grade*) un zemākā (*high-yield*) reitinga obligāciju vidējo svērto rādītāju, kas pazemināts atbilstoši *Consensus Economics* inflācijas gaidām nākamajiem četriem gadiem¹⁾) pašlaik ir vēsturiski viszemākajā līmenī (sk. A att.). Šis fakts atspoguļo vispārēju procentu likmju samazināšanos šajā periodā un pavisam nesen vērojamo uzņēmumu sektora kredītriska prognožu uzlabošanos (to atspoguļo arī zemā uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība (sk. 2.6. sadaļas 24. att.).

Pašreizējās izdevīgās parāda finansējuma izmaksas atspoguļo arī zemās reālās MFI aizdevumu nefinanšu sabiedrībām procentu likmes (sk. B un C att.). Sarežģīti veikt vēsturisku salīdzinājumu, jo banku procentu likmju statistikas definīcija ir mainījusies, kopš 2003. gada janvārī tika ieviesta jaunā harmonizētā MFI procentu likmju statistika. Tomēr, runājot par pārmaiņām, reālās banku ilgtermiņa procentu likmes laikā no 1995. gada līdz 2002. gada beigām ir samazinājušās aptuveni par 4 procentu punktiem (sk. B att.), un 2003. un 2004. gadā samazinājuma tendence turpinājās, lai gan kļuva nedaudz mērenāka (sk. C att., kas veidots saskaņā ar jauno MFI procentu likmju statistiku).

Kas attiecas uz nedaudz jaunākām tendencēm, 2004. gada 3. ceturksnī MFI aizdevumu nefinanšu sabiedrībām reālās procentu likmes nedaudz pieauga, bet kopumā saglabājās ļoti zemas. Vērojamas arī parādības, kas liecina, ka, lai gan nefinanšu sabiedrības pēdējā

A attēls. Nefinanšu sabiedrību reālās finansēšanas izmaksas, izmantojot tirgus instrumentus

(% gadā)

Avoti: Datastream, ECB aprēķini.

1) Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju pamatā ir *Merrill Lynch* indekss, kas atsaucas uz augstākā (*investment grade*) reitinga nefinanšu sabiedrībām un zemāka reitinga (*high-yield*) indeksu. Līdz 1998. gada aprīlim pieejami tikai nacionālie dati (Beļģija, Francija, Vācija, Itālija, Nīderlande un Spānija). Ienesīguma likmes apkopotas, izmantojot IKP svarus, kas atbilst pirktspējas paritātei 2001. gadā.

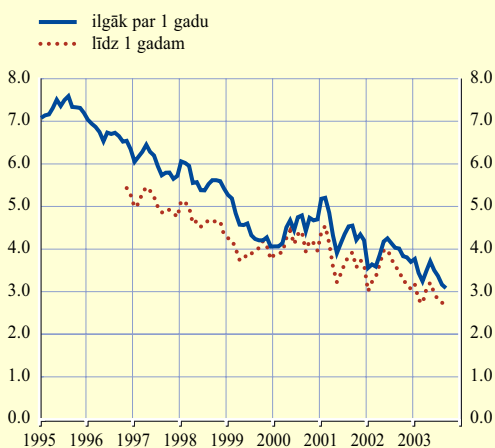
2) Dividendu ieņēmumi definēti kā procentuālā attiecība starp gada dividendēm, uz kādām cer tirgus dalībnieki, un akciju cenu.

3) Deflēts ar *Consensus Economics* inflācijas gaidām.

1 Par deflācijas vērtēšanu sk. arī 3. ielikumu "Reālo procentu likmju vērtēšana euro zonas valstīs" 2004. gada septembra "Mēneša Biļetenā".

B attēls. Uzņēmumiem izsniegto mazumtirdzniecības banku aizdevumu reālās procentu likmes ¹⁾

(gadā; %)

Avots: ECB.

1) Uzņēmumiem izsniegto banku aizdevumu procentu likmes deflētas ar faktisko SPCI.

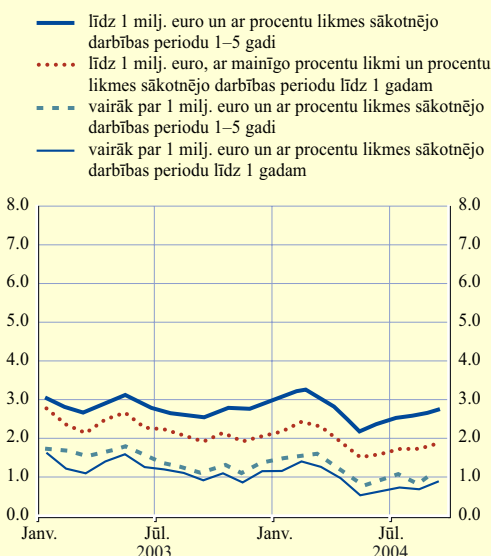
laikā ir pagarinājušas savu parādsaistību termiņu, vienlaikus aizdevumu ar fiksētu īstermiņa procentu likmi vai pat ar mainīgo procentu likmi relatīvais īpatsvars ir palielinājies.

Turklāt starpība starp MFI aizdevumu nefinanšu sabiedrībām procentu likmēm un salīdzināmām tirgus procentu likmēm 2004. gadā vai nu saglabājās stabila, vai nedaudz saruka, iespējams, atspoguļojot banku pieņemumus par pozitīvāku uzņēmumu kredītriska prognozi (kā to arī apstiprināja 2004. gada oktobra banku kredītēšanas apsekojums²⁾). Tomēr banku kredītu procentu likmju starpības pēdējos gados sarukušas daudz mērenākā tempā un saglabājušās nedaudz augstākas nekā uz tirgus instrumentiem balstīto kredītu procentu likmju starpības; tas īpaši attiecas uz mazāka apjoma aizdevumu procentu likmju starpībām. Tas varētu norādīt, ka MFI negribīgāk nekā tirgus dalībnieki kopumā uzņēmušās nefinanšu sabiedrību kredītēšanas risku, daļēji liecinot arī par atšķirību starp nefinanšu sabiedrībām, kas iegūst parāda finansējumu bankās (galvenokārt mazie un vidējie uzņēmumi) un kapitāla tirgos (t.i., lielākas sabiedrības).

Pēdējos gados nefinanšu sabiedrību banku procentu likmju izmaksas kopumā samazinājušās. Piemēram, 2004. gada septembrī MFI aizdevumu nefinanšu sabiedrībām atlikumu procentu maksājumi (tos aprēķina, atlikumus reizinot ar atbilstošajām procentu likmēm) sasniedza aptuveni 131 mljrd. euro (2003. gada janvārī šī summa bija 145 mljrd. euro).

C attēls. Nefinanšu sabiedrībām MFI izsniegto aizdevumu reālās procentu likmes ¹⁾

(gadā; %; koriģētas ar svāriem)

Avots: ECB.

1) Uzņēmumiem izsniegto banku aizdevumu procentu likmes deflētas ar faktisko SPCI.

2) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svāriem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svāriem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 2003. gada vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level* 2004. gada augusta "Mēneša Biļetenā".

2 Sk. 2. ielikumu *The results of the October 2004 bank lending survey for the euro area* 2004. gada novembra "Mēneša Biļetenā".

Kapitāla vērtspapīru finansējuma izmaksas

Kapitāla vērtspapīru finansējuma reālo izmaksu rādītāji atšķirībā no reālajām parāda finansējuma izmaksām pašlaik ir augstāki nekā 2000. un 2001. gadā. Kā redzams A attēlā, kapitāla vērtspapīru finansējuma reālo izmaksu rādītājs (to nosaka pēc reālajiem dividendu ieņēmumiem³), lai gan saruka salīdzinājumā ar visaugstāko punktu 2003. gada sākumā, tomēr salīdzinājumā ar 2000. gadā un 2001. gada sākumā vērojamo (ļoti zemo) līmeni saglabājas ievērojami augstākā līmenī. Tomēr ilgāka termiņa perspektīvā šis kapitāla vērtspapīru finansējuma pašreizējo reālo izmaksu rādītājs ir tikai nedaudz augstāks nekā 20. gs. 90. gadu otrajā pusē.

Finansējuma plūsmas

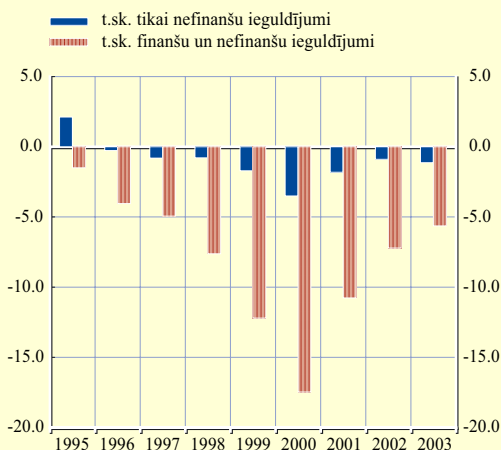
Lai gan parāda finansējuma nosacījumu vispārējās tendences bija labvēlīgas, nefinanšu sabiedrības 2004. gadā uzņēmušās jaunas parādsaistības tikai ierobežotā apjomā. Tādējādi gandrīz visu 2004. gadu euro zonas nefinanšu sabiedrību parāda finansējuma gada pieauguma temps bijis samērā mērens – zemāks par 4% (sk. 2.4. sadaļu). Lai gan pēdējos ceturkšņos tas palielinājies galvenokārt aizdevumu finansējuma pieauguma dēļ, vēsturiskā perspektīvā tas saglabājas samērā zemā līmenī.

Vairāki faktori varētu izskaidrot nefinanšu sabiedrību finansējuma plūsmu ilgstošo mēreno kāpuma tempu. Pirmkārt, dati liecina, ka uzlabojusies peļņit spēja, ievērojami palielinot iekšējos uzkrājumus un pazeminot uzņēmumu pieprasījumu pēc ārējā finansējuma (sk. 2.8. sadaļas 27. att. un 2004. gada oktobra banku kreditēšanas apsekojuma rezultātus). Otrkārt, joprojām augstais uzņēmumu parādsaistību līmenis (sk. 3. ielikuma E att.) droši vien ir mudinājis daudzus uzņēmumus izmantot savu nesadalīto peļņu parādu restrukturēšanai un samazināšanai, piemēram, atpērkot (dzēšot) savus parāda vērtspapīrus. Treškārt, nefinanšu sabiedrības varētu būt pieņēmušas piesardzīgu nogaidīšanas nostāju attiecībā uz papildu lielu kapitāla investīciju finansēšanu. Šādu skaidrojumu apstiprina dati par samazinātu finansējuma deficītu salīdzinājumā ar 2000. gada augstākajiem rādītājiem (sk. D att.). Provizoriskās aplēses liecina, ka 2004. gadā finansējuma deficīts vēl vairāk samazinājies.

Kapitāla vērtspapīru finansējumā euro zonas sākotnējā kapitāla vērtspapīru tirgū arī 2004. gadā saglabājas maza aktivitāte (sk. 2.2. sadaļas 11. att.), atspoguļojot gan ieguldītāju mazo pieprasījumu, gan joprojām samērā augsto kapitāla vērtspapīru izmaksu

D attēls. Nefinanšu sabiedrību tirie aizdevumi/aizņēmumi ¹⁾

(% no IKP)

Avots: ECB.

1) Neto aizdevumi (+) vai neto aizņēmumi (-) aprēķināti kā kopējo uzkrājumu un neto kapitāla pārvedumu summa, no kuras atskaitīti vai nu tikai nefinanšu ieguldījumi, vai arī finanšu un nefinanšu ieguldījumu summa. Nefinanšu ieguldījumus ietilpst kopējā pamatkapitāla veidošana un iegādes mīnus neražoto nefinanšu aktīvu atsavināšana.

3 Tiek pieņemts, ka dividendu ieņēmumu kāpums nozīmē augstākas kapitāla vērtspapīru izmaksas; sk. arī 5. ielikumu *Activity in the euro area initial public offering market* 2002. gada decembra "Mēneša Biļetenā".

pazīmes (sk. A att.). Par nelielu nenoteiktību liecināja arī vairāku plānoto sākotnējo publisko piedāvājumu (SPP) atlikšana uz vēlāku laiku. Iespējams, ka arī kotēto akciju neto emisiju zemais līmenis zināmā mērā atspoguļo ierobežoto ārējā finansējuma nepieciešamību ekonomiskā cikla pašreizējā posmā, īpaši tāpēc, ka 2004. gadā uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas jomā līdz šim saglabājusies neliela aktivitāte. Tomēr jāatzīmē, ka, lai gan pašlaik sākotnējā kapitāla vērtspapīru tirgū aktivitāte salīdzinājumā ar 1999.–2001. gadu varbūt šķiet zema, toreiz to būtiski ietekmēja telekomunikāciju, mediju un tehnoloģiju sektora sevišķi aktīvās emisijas.

Kopumā dažādu parāda finansējuma avotu izmaksas dažu pēdējo gadu laikā ir sarukušas. Tomēr joprojām relatīvi mērenās ārējā finansējuma plūsmas, ko saņem uzņēmumu sektors, liecina tikai par pakāpenisku tautsaimniecības atveseļošanos, kad uzņēmumiem kopumā pieaug peļņa, bet tie vēl nav sākuši veikt liela apjoma ieguldījumus pamatkapitālā.

NEFINANŠU SEKTORA FINANŠU IEGULDĪJUMI

Jaunākie pieejamie dati par nefinanšu sektora finanšu ieguldījumiem attiecas uz 2004. gada 2. ceturksni. Tie liecina par nelielu gada pieauguma tempa kāpumu (līdz 4.7%; 1. ceturksnī – 4.4%; sk. 5. tabulu). Šo pieaugumu veicināja ilgtermiņa finanšu ieguldījumu kāpuma tempa palielinājums.

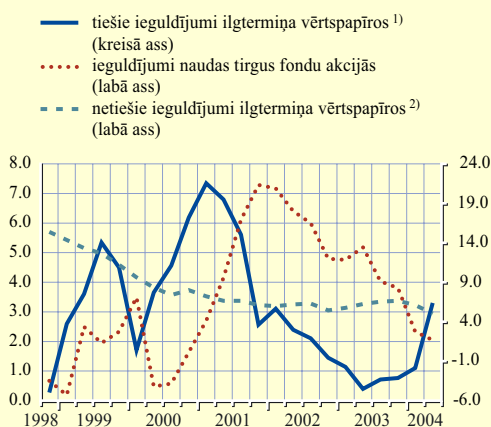
Dati par 2. ceturksni papildina un vēl vairāk nostiprina iepriekšējos, uz monetārajiem datiem balstītos secinājumus. Vēl arvien turpinājās, tiesa, pakāpeniski, kopš 2003. gada vidus vērojamās pagātnē veiktajām portfeļu pārmaiņām pretējas tendences, pārvietojot naudas līdzekļus no drošiem un likvidiem īstermiņa instrumentiem uz ilgāka termiņa riskantiem aktīviem. Īpaši ievērojami palielinājās ilgtermiņa instrumentos veikto finanšu ieguldījumu pieaugums, ko galvenokārt veicināja kapitāla un ilgtermiņa neakciju vērtspapīru iegāde. Vienlaikus 2004. gada 2. ceturksnī turpināja sarukt naudas tirgus fondu akciju, ko parasti tur kā alternatīvu kapitāla ieguldījumiem lielākas ekonomiskās un finanšu nenoteiktības laikā, pieaugums.

Finanšu kontu dati sniedz labāku priekšstatu par šīm norisēm. Tie liecina, ka portfeļu sastāva pārmaiņas normalizējās, atjaunojoties ilgtermiņa finanšu instrumentu (gan ilgtermiņa neakciju vērtspapīru, gan kotēto akciju) tiešajiem turējumiem. Vienlaikus samazinājās vērtspapīru netiešo turējumu (izmantojot ieguldījumus nemonetāro kopieguldījumu fondu akcijās un apdrošināšanas produktos) pieaugums (sk. 15. att.). Tas varētu liecināt par nefinanšu sektora riska uzņēmības atjaunošanos kopš 2003. gada 3. ceturkšņa, ņemot vērā uzlaboto obligāciju un kapitāla vērtspapīru tirgus sniegumu, kas noteica nefinanšu sektora turēto vērtspapīru pozitīvos ieņēmumus četrus ceturkšņus pēc kārtas (sk. 5. tabulu).

Kapitāla vērtspapīru cenu kāpums, kas kompensēja nefinanšu sektora parāda pieauguma

15. attēls. Īstermiņa un ilgtermiņa finanšu ieguldījumi nefinanšu sektorā

(gada pārmaiņas, %)

Avots: ECB.

1) Ilgtermiņa parāda vērtspapīru un kotēto akciju tīrās iegādes.

2) Kopieguldījumu fondu akciju (izņemot naudas tirgus fondu akcijas) un apdrošināšanas produktu tīrās iegādes.

5. tabula. Euro zonas valstu nefinanšu sektora finanšu ieguldījumi

	Atlikums kā īpatsvars finanšu ieguldījumos ¹⁾	Gada pieauguma temps									
		2002	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2004	2004	2004
		II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
Finanšu ieguldījumi	100	4.2	4.4	4.0	4.3	4.6	4.7	4.5	4.4	4.7	.
Nauda un noguldījumi	38.0	4.8	4.7	5.0	5.9	6.5	6.6	5.6	5.3	5.3	.
Neakciju vērtspapīri	12.5	1.8	2.4	1.3	-0.5	-2.2	-3.4	-2.2	-0.2	4.0	.
<i>t.sk. īstermiņa</i>	1.2	-27.3	-15.6	-13.9	-17.9	-16.0	-25.6	-16.4	-4.8	15.0	.
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>	11.2	6.3	5.2	3.4	1.6	-0.7	-0.7	-0.5	0.3	3.0	.
Kopiegunājumu fondu akcijas	12.0	6.0	6.2	4.7	5.6	7.1	6.9	6.9	4.6	2.2	.
<i>t.sk. kopiegunājumu fondu akcijas, izņemot</i>											
naudas tirgus fondu akcijas	9.3	4.3	4.4	3.4	4.5	5.8	6.4	6.5	5.2	2.4	.
<i>t.sk. naudas tirgus fondu akcijas</i>	2.7	18.0	16.5	12.0	11.8	13.4	9.1	8.3	2.7	1.7	.
Kotētās akcijas	13.1	0.1	-0.1	0.2	0.8	1.2	2.2	2.0	2.0	3.6	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	24.5	7.1	7.1	6.4	6.3	6.5	6.6	6.7	6.4	6.1	.
M3 ²⁾		7.2	7.2	7.0	8.3	8.6	7.6	7.2	5.3	5.3	6.0
Nefinanšu sektora vērtspapīru turējumu gada peļņa un zaudējumi (no IKP; %)		-9.8	-8.8	-13.7	-17.1	-6.4	2.0	4.0	7.5	3.5	

Avots: ECB.

Piezīme. Sk. arī 3.1. tabulu "Mēneša Biļetena" sadaļā "Euro zonas statistika".

1) Stāvoklis 2004. gada 2. ceturkšņa beigās. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

2) Ceturkšņa beigu dati. Monetārais rādītājs M3 ietver euro zonas valstu ne-MFI (t.i., nefinanšu sektora, izņemot centrālo valdību, un nemonetāro finanšu iestāžu) turētos monetāros instrumentus euro zonas valstu MFI un centrālajā valdībā.

sekas, stabilizējies šā sektora parāda attiecību pret finanšu aktīviem gandrīz 90% līmenī, liecinot par nefinanšu sektora bilances pozīcijas nelielu uzlabošanos salīdzinājumā ar 2003. gadu.

2.5. NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES

Jūlijā un augustā ilgtermiņa naudas tirgus procentu likmes samazinājās, bet pēdējo triju mēnešu laikā tās kopumā bijušas stabilas. Īsāka termiņa procentu likmes nedaudz palielinājušās, tādējādi naudas tirgus ienesīguma līkne kopš augusta beigām kļuvusi nedaudz lēzenāka.

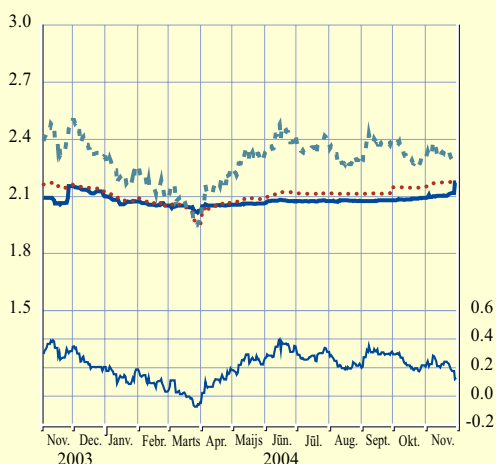
Īsāka termiņa naudas tirgus procentu likmes pēdējo dažu mēnešu laikā nedaudz pieaugušas – mazliet virs Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju minimālās pieteikuma procentu likmes (2.0%; sk. 16. att.). Turpretī ilgāka termiņa naudas tirgus procentu likmes kopumā nemainījās, 1. decembrī cieši tuvojoties 2004. gada augusta beigās novērotajam līmenim. Tādējādi naudas tirgus ienesīguma līkne pēdējo triju mēnešu laikā kļuvusi lēzenāka. 12 mēnešu un 1 mēneša EURIBOR starpība 2004. gada 1. decembrī bija 11 bāzes punktu (sk. 16. att.) – par 9 bāzes punktiem zemāka nekā augusta beigās.

Sarukušas tirgus dalībnieku gaidas attiecībā uz īstermiņa procentu likmju dinamiku 2005. gada pirmajā pusē. Par to liecina implicēto 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmju svārstīgums (sk. 17. att.). Implicētās 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu, kuru termiņš ir 2005. gada marts un jūnijs, procentu likmes periodā no 2004. gada augusta beigām līdz 1. decembrim samazinājās par 9 un 17 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 2.2% un 2.28%).

16. attēls. Naudas tirgus īstermiņa procentu likmes

(gadā, %; procentu punktos; dienas dati)

- 1 mēneša EURIBOR (kreisā ass)
- ... 3 mēnešu EURIBOR (kreisā ass)
- - - 12 mēnešu EURIBOR (kreisā ass)
- starpība starp 12 mēnešu un 1 mēneša EURIBOR (labā ass)

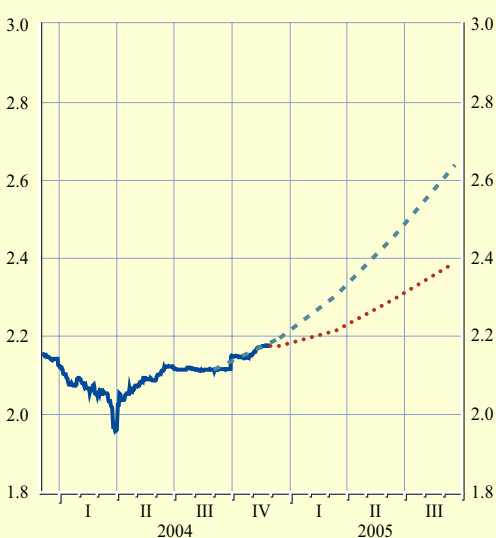

Avots: Reuters.

17. attēls. Euro zonas 3 mēnešu kredītu procentu likmes un biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes

(gadā, %; dienas dati)

- 3 mēnešu EURIBOR
- ... biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes 2004. gada 30. novembrī
- - - biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes 2004. gada 1. septembrī

Avots: Reuters.

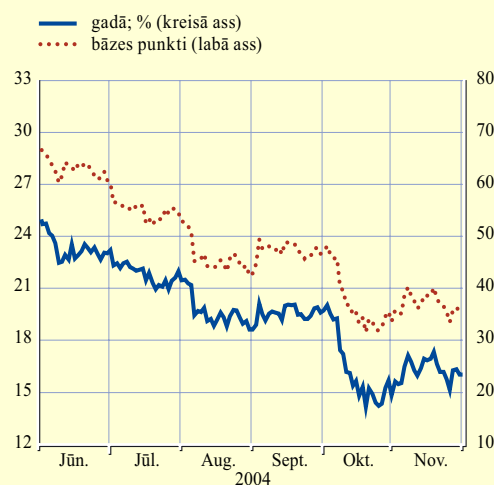
Piezīme. Biržā tirgotajiem 3 mēnešu nākotnes līgumiem ar termiņu kārtējā ceturksņa un nākamā triju ceturksņu beigās saskaņā ar *Liffe* kotāciju.

Implīcētais svārstīgums, kas iegūts no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju procentu likmēm, pēdējo triju mēnešu laikā turpināja samazināties un bija vēsturiski zems (sk. 18. att.). Tas liecina, ka pašlaik tirgus dalībnieku nedrošība attiecībā uz īstermiņa procentu likmju tendencēm turpmākajos mēnešos ir samērā neliela.

No 2004. gada augusta beigām līdz 1. decembrim likviditāte un procentu likmju nosacījumi naudas tirgū lielākoties bija samērā stabili (sk. 19. att.). Izsoles robežlikme un Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju vidējā svērtā procentu likme šajā periodā nedaudz palielinājās un par 6 bāzes punktiem pārsniedza minimālo pieteikuma likmi. EONIA (euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss) kopumā bija stabils, izņemot to rezervju prasību izpildes periodu dažas pēdējās dienas, kuri beidzās 2004. gada 7. septembrī, 11. oktobrī un 8. novembrī (sk. 5. ielikumu). Triju Eurosistēmas ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju, par kurām veikti norēķini 2004. gada 30. septembrī, 28. oktobrī un 25. novembrī, izsoles procentu likmes bija par 4–9 bāzes punktiem zemākas nekā 3 mēnešu EURIBOR attiecīgajos datumos.

18. attēls. Implicētais svārstīgums, kas iegūts no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes likumu iespējām ar termiņu 2005. gada jūnijs

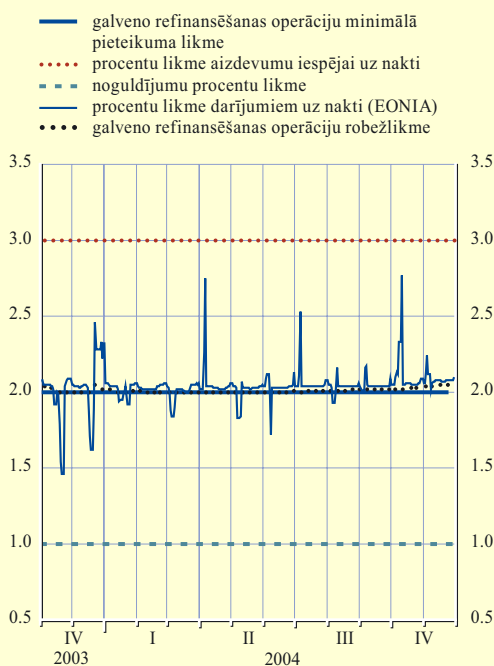
(gadā, %; bāzes punktos; dienas dati)

Avoti: Bloomberg un ECB aprēķini.
 Piezīme. Bāzes punktu rādītājs tiek iegūts kā implicētā svārstīguma (procentos) reizinājums ar attiecīgo procentu likmi (sk. arī ielikumu *Measures of implied volatility derived from options on short-term interest rate futures* ECB "Mēneša Biļetena" 2002. gada maija numurā).

19. attēls. ECB procentu likmes un procentu likmes noguldījumiem uz nakti

(gadā, %; dienas dati)

Avoti: ECB un Reuters.

5. ielikums

LIKVIDITĀTE UN MONETĀRĀS POLITIKAS PASĀKUMI 2004. GADA 11. AUGUSTĀ–8. NOVEMBRĪ

Šajā ielikumā aplūkoti ECB likviditātes regulēšanas pasākumi trijos obligāto rezervju prasību izpildes periodos, kuri beidzās 2004. gada 7. septembrī, 11. oktobrī un 8. novembrī.

Banku sistēmas likviditātes vajadzības

Banku likviditātes vajadzības aplūkojamā periodā turpināja palielināties (sk. A att.). To galvenokārt veicināja neto autonomo faktoru (t.i., likviditātes faktori, kurus parasti nerada monetārās politikas instrumentu izmantošana) palielināšanās, kas pārskata periodā vidēji absorbēja 191.5 mljrd. euro. Tas kopš 1999. gada janvāra ir lielākais reģistrētais apjoms. Palielinājums galvenokārt saistīts ar joprojām pieaugošo apgrozībā esošo banknošu apjoma kāpumu, kas sasniedza rekordaugstu vidējo līmeni – 465.8 mljrd. euro. Arī valdības noguldījumi aplūkojamā periodā bija lieli, no aptuveni 40 mljrd. euro līdz 78 mljrd. euro. Rezervju prasības bija stabilas, bet virsrezerves (t.i., banku norēķinu kontu atlikumu pārsniegums pār rezervju prasībām) nedaudz svārstījās tuvu vidējai vērtībai – 0.60 mljrd. euro. Šis vidējais līmenis iekļaujas iepriekšējo periodu vidējo vērtību robežās, lai gan atrodas to zemākajā daļā (sk. B att.).

Likviditātes piedāvājums un procentu likmes

Līdztekus augošajam likviditātes pieprasījumam pieauga arī atklātā tirgus operāciju apjoms (sk. A att.). 25. oktobrī veiktās galvenās refinansēšanas operācijas (GRO) piedāvājuma summa bija visaugstākā kopš 1999. gada sākuma – 268 mljrd. euro.

Tomēr iesniegto pieteikumu attiecība pret apmierinātajiem pieteikumiem (pieteikumu seguma koeficients) aplūkojamā periodā palielinājās, sasniedzot vidēji 1.35.

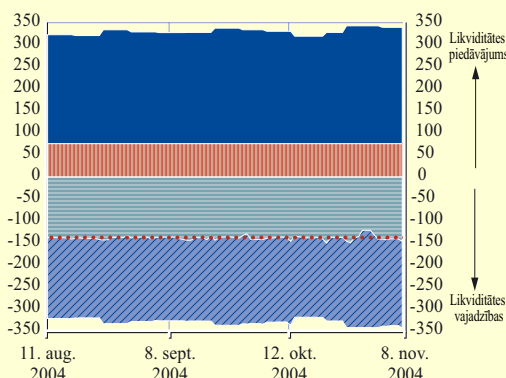
Visās šajā periodā veiktajās GRO ECB piedāvāja etalona summu (t.i., summu, kas nepieciešama, lai nodrošinātu likviditātes sabalansētību, balstoties uz ECB vispārējās likviditātes prognozi). Starpība starp robežlikmi un vidējo svērto procentu likmi, par kādu izsolēs tika izsolīti naudas līdzekļi, bija 0 vai 1 bāzes punkts. Starpība starp minimālo pieteikuma likmi un robežlikmi pieauga no 1 bāzes punkta augusta vidū līdz 4 bāzes punktiem novembra sākumā.

Kopumā EONIA (euro noguldījumu uz nakti indeksa vidējais lielums) gandrīz visā aplūkojamā periodā saglabājās diezgan stabils, lai gan tam bija tāda pati neliela pieauguma tendence kā

A attēls. Banku sistēmas likviditātes vajadzības un likviditātes piedāvājums

(mljrd. euro; visa perioda dienas vidējie dati norādīti aiz katra faktora)

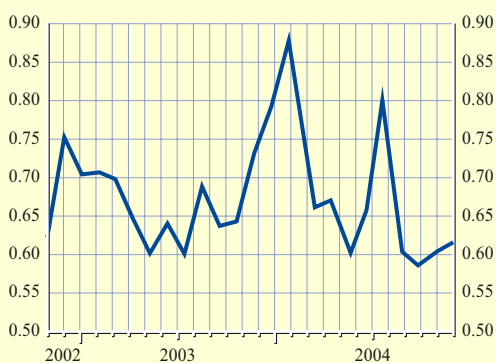
- galvenās refinansēšanas operācijas: 255.38 mljrd. euro
- ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas: 75.00 mljrd. euro
- pieprasījuma noguldījumu kontu turējumi: 139.03 mljrd. euro
- obligāto rezervju prasību līmenis (rezervju prasības: 138.43 mljrd. euro; virsrezerves: 0.60 mljrd. euro)
- autonomi faktori: 191.46 mljrd. euro

Avots: ECB.

B attēls. Virsrezerves ¹⁾

(mljrd. euro, katra izpildes perioda vidējais līmenis)

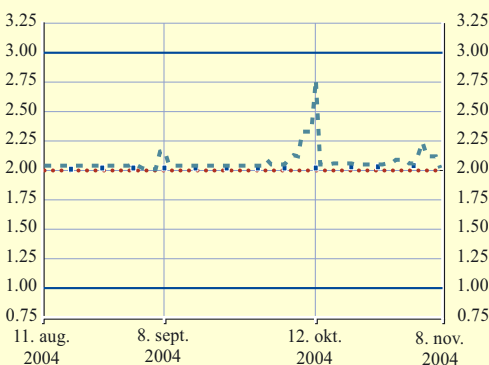
Avots: ECB.

1) Banku pieprasījuma noguldījumu kontu atlikumi, kas pārsniedz rezervju prasības.

C attēls. EONIA un ECB procentu likmes

(dienas procentu likmes; %)

- GRO robežlikme
- GRO minimālā pieteikuma likme
- EONIA
- koridors, ko nosaka procentu likmes aizdevumu iespējai uz nakti un noguldījumu iespējai

Avots: ECB.

robežlikmei (sk. C att.). EONIA, tāpat kā parasti, palielinājās mēneša beigās, un lielākas svārstības bija vērojamas nedēļā starp pēdējo GRO izsoli un attiecīgā rezervju prasību izpildes perioda beigām.

Pēc pēdējās rezervju prasību izpildes perioda GRO izsoles, kas beidzās 7. septembrī, EONIA sākumā kritās līdz līmenim, kas bija tikai nedaudz augstāks par minimālo pieteikuma likmi (2%), jo tirgus dalībnieki, iespējams, uzskatīja, ka likviditāte ir augsta. Rezervju prasību izpildes perioda divās pēdējās dienās EONIA pieauga līdz aptuveni 2.15%, lai gan likviditāte bija samērā augsta. Perioda beigās tika veikta neto operācija, izmantojot noguldījumu iespēju 2.2 mljrd. euro apjomā.

Nākamā rezervju prasību izpildes perioda beigās EONIA strauji palielinājās līdz 2.13% pēdējās GRO norēķinu dienā, paredzot zemu likviditāti. Šoreiz likviditāte patiešām bija zema. 11. oktobrī – pēdējā rezervju prasību izpildes perioda dienā – tika veikta neto operācija, izmantojot aizdevumu iespēju uz nakti 7.6 mljrd. euro apjomā, un EONIA pieauga līdz 2.77%.

Līdzīgas svārstības un tirgus dalībnieku zemas likviditātes gaidas bija vērojamas pēc pēdējās GRO izsoles rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās 8. novembrī. Ceturtdien, 4. novembrī, EONIA pieauga līdz 2.24%. Reaģējot uz to, ECB nākamajā rītā paziņoja, ka tā neprognozē lielu likviditātes nesabalansētību rezervju prasību izpildes perioda pēdējā dienā, taču ir gatava to novērst, izmantojot precizējošu operāciju. Rezervju prasību izpildes perioda pēdējā dienā šķita, ka iespējams 6.5 mljrd. euro iztrūkums. Tāpēc ECB iepludināja šo summu, veicot precizējošo operāciju. Rezultātā EONIA šajā dienā samazinājās līdz 2.02%. Lēmums veikt precizējumu liecināja par ECB vēlmi efektīvāk vērsties pret ievērojamu likviditātes nesabalansētību, kas izraisa noguldījumu uz nakti procentu likmes pārmērīgas svārstības, īpaši tādu, kura rodas Eurosistēmas autonomo likviditātes faktoru prognozes pārmaiņu dēļ rezervju prasību izpildes perioda beigās.

2.6. OBLIGĀCIJU TIRGI

Saistība starp valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmēm lielākajos tirgos vairs nav tik cieša, īpaši kopš oktobra beigām. Euro zonas un Japānas obligāciju peļņas likmes turpināja sarukt (šī tendence sākās 2004. gada jūnijā), turpretī ASV obligāciju peļņas likmju dinamika mainījās, tām pieaugot visu novembri. Viens no galvenajiem faktoriem, kas pēdējo pāris mēnešu laikā veicināja euro zonas obligāciju peļņas likmju samazināšanos, šķiet, saistīts ar tirgus dalībnieku bažām par euro zonas tautsaimniecības īstermiņa izaugsmes izredzēm.

ASV

ASV ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes no augusta beigām līdz 1. decembrim kopumā palielinājušās galvenokārt saistībā ar diezgan ievērojamo pieaugumu novembrī (sk. 20. att.). Aplūkojot ilgāku laika posmu, šīs tendences, ja apstiprināsies, var liecināt, ka beigusies ASV obligāciju peļņas likmju kopumā lejupvērstā tendence, kas dominēja kopš 2004. gada jūnija. Pretēji nominālo peļņas likmju kāpumam tajā pašā periodā bija vērojams ar inflāciju indeksēto valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju samazinājums un 10 gadu līdzsvara inflācijas būtisks pieaugums (tā noteikta kā peļņas likmju starpība starp salīdzināmām nominālajām obligācijām un ar inflāciju indeksētajām valdības obligācijām). Līdzsvara inflācijas kāpums var liecināt par tirgus dalībnieku aizdomām, ka inflācijas riski ASV palielinās.

Atskatoties uz pēdējiem trim mēnešiem, sākumā nominālās ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes septembrī un oktobrī samazinājās pēc tam, kad publiskotie dati par ASV ekonomisko aktivitāti un inflāciju izrādījās zemāki, nekā tirgus dalībnieki cerēja. Obligāciju peļņas likmes īpaši ietekmēja pārskati par nodarbinātību, kas tirgus dalībnieku uztverē pievīla viņu cerības. Šķiet, tas un septembrī un oktobrī vērojamais naftas cenu kāpums zināmā mērā mazinājis tirgus dalībnieku gaidas attiecībā uz ASV tautsaimniecības perspektīvām. Ietekme uz ilgtermiņa un vidēja termiņa obligāciju peļņas likmēm, ko noteica Federālo rezervju sistēmas refinansēšanas likmju kāpums septembrī, ir visai neskaidra, jo, šķiet, finanšu tirgus dalībnieki šādu pavērsienu kopumā bija gaidījuši.

Novembrī obligāciju peļņas likmes pārstāja samazināties, jo tika publiskoti nodarbinātības dati, kas liecināja par darba tirgus nosacījumu uzlabošanos un ražotāju un patēriņa cenu kāpumu, kas pārsniedza gaidīto. Augošās tirgus dalībnieku bažas par inflāciju un gaidas attiecībā uz galveno procentu likmju straujāku kāpuma tempu, šķiet, izraisīja visu termiņu obligāciju peļņas likmju pieaugumu novembrī. No 2004. gada oktobra beigām līdz 1. decembrim ASV valdības 10 gadu obligāciju nominālās peļņas likmes palielinājās aptuveni par 30 bāzes punktiem, 1. decembrī sasniedzot aptuveni 4.4%. Tajā pašā periodā ar inflāciju indeksēto valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes nedaudz pieauga un 1. decembrī bija aptuveni 1.2%, bet 10 gadu līdzsvara inflācija novembrī pieauga aptuveni par 30 bāzes punktiem, 1. decembrī sasniedzot 2.8%.

20. attēls. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; dienas dati)

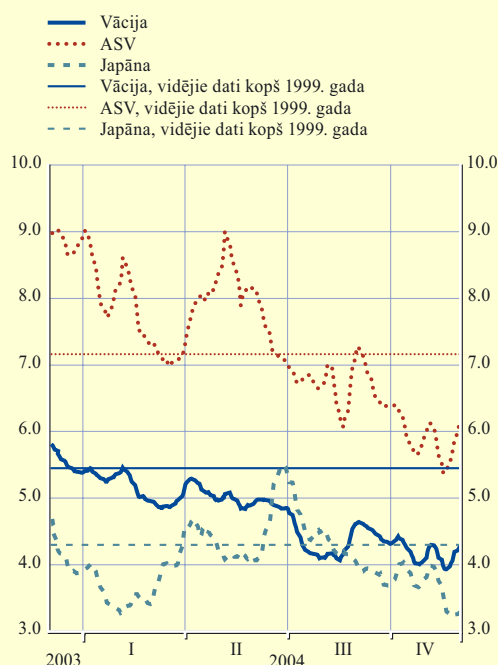

Avoti: Bloomberg un Reuters.

Piezīme. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes attiecas uz 10 gadu obligācijām vai uz obligācijām ar tuvāko pieejamo termiņu.

21. attēls. Implīcētais obligāciju tirgus svārstīgums

(gadā; %; dienas datu 10 dienu mainīgais vidējais rādītājs)

Avots: Bloomberg.

Piezīme. Implīcētā svārstīguma datu rindas atspoguļo tuvās implīcētās svārstības attiecībā uz termiņiem tuviem vispārējiem biržā tirgotajiem nākotnes līgumiem (*near-contract generic future*), kas pagarināti 20 dienas pirms to termiņa beigām, saskaņā ar Bloomberg definīciju. Tas nozīmē, ka 20 dienas pirms līgumu termiņa beigām tiek veiktas pārmaiņas izmantoto līgumu izvēlē, lai iegūtu implīcēto svārstīgumu: no līguma, kas vistuvāk termiņam, uz nākamo līgumu.

Dažos pēdējos mēnešos, šķiet, nedaudz mazinājusies obligāciju tirgus dalībnieku nedrošība par ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju turpmāko attīstību. ASV Valsts kases biržā tirgto 10 gadu nākotnes līgumu implicētā svārstīguma 10 dienu mainīgā vidējā rādītājs pēdējo triju mēnešu laikā turpināja samazināties un 1. decembrī bija zemāks nekā vidējais rādītājs kopš 1999. gada (sk. 21. att. un 6. ielikumu "Implicētā obligāciju tirgus svārstīguma jaunākās tendences").

6. ielikums

IMPLICĒTĀ OBLIGĀCIJU TIRGUS SVĀRSTĪGUMA JAUNĀKĀS TENDENCES

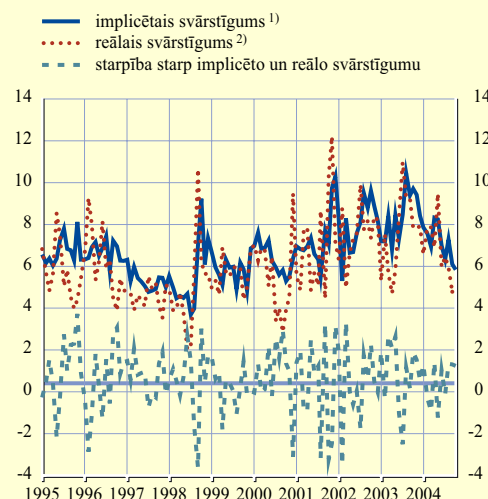
Pēdējos ceturkšņos ievērojami samazinājās plaša finanšu aktīvu grupu diapazons, piemēram, kapitāla vērtspapīru, valdības obligāciju un valūtas kursu, iespēju līgumu implicētais svārstīgums. Tas radījis bažas, ka šāds implicētā svārstīguma samazinājums varētu būt pārāk krass, norādot uz augstāku risku, ka vēlāk tas varētu mainīties pretējā virzienā. Iepriekšējā "Mēneša Biļetena" numurā šis jautājums tika analizēts saistībā ar akciju tirgiem, kā piemēru izmantojot ASV tirgu.¹ Šajā ielikumā tēmas izklāsts tiek turpināts, pētot ASV valdības ilgtermiņa obligāciju implicētā svārstīguma tendences.

A attēlā atspoguļots implicētais svārstīgums, kas norāda tirgus dalībnieku tuvākās nākotnes gaidas attiecībā uz obligāciju tirgus svārstīgumu nākotnē saistībā ar ASV valdības 10 gadu obligāciju biržā tirgto nākotnes līgumu ar 22 tirgošanas dienām līdz dzēšanas termiņam iespēju līgumu cenām kopš 1990. gada janvāra un reālo obligāciju tirgus svārstīgumu nākamajās 22 tirgošanas dienās. Tāpēc abu datu rindu salīdzinājums sniedz informāciju par to, vai un cik lielā mērā tirgus dalībnieku gaidītais svārstīgums atšķīrās no katra mēneša reālajiem rezultātiem.

Attēlā sniegtie dati ļauj izdarīt vairākus secinājumus. Pirmkārt, vērtējot vēsturiskā perspektīvā, ne implicētais, ne reālais svārstīgums pašlaik nav neparasti zems. Otrkārt, implicētā un reālā svārstīguma virzība lielā mērā ir līdzīga. Īpaši laika periodos, kad implicētais svārstīgums ir augsts, arī reālajam

A attēls. ASV ilgtermiņa obligāciju tirgus implicētais un reālais svārstīgums

(gadā, %; mēneša dati; 1995. gada janvāris–2004. gada oktobris)

Avoti: Bloomberg un ECB aprēķini.

Piezīme. Taisnā līnija ataino vidējo starpību starp implicēto un reālo svārstīgumu.

1) Katru mēnesi implicēto svārstīgumu iegūst no ASV valdības 10 gadu obligāciju biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju cenām, kurām atlikušas 22 dienas līdz dzēšanas termiņam.

2) Aprēķina kā standartnovirzi no dienas pārmaiņām biržā tirgto nākotnes līgumu logaritmā 22 dienu laikā līdz dzēšanas termiņam.

1 Sk. ielikumu *Recent trends in implied stock market volatility* 2004. gada novembra "Mēneša Biļetenā".

svārstīgumam ir tendence būt augstam, un otrādi.² Treškārt, implicētais svārstīgums vairāk nekā gadu ir stabili samazinājies tāpat kā reālais svārstīgums.

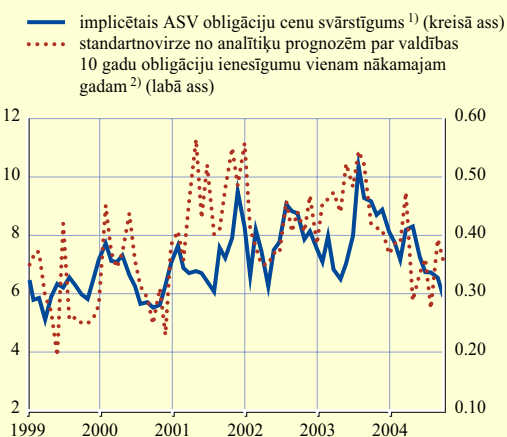
A attēlā redzama arī atšķirība starp ASV ilgtermiņa obligāciju tirgus implicēto un reālo svārstīgumu. Jebkāda sistemātiska šīs atšķirības parādība, piemēram, relatīvi garas vienas un tās pašas zīmes gaidu kļūdu rindas, varētu norādīt uz iespējamu neatbilstošu cenu. Kā redzams šajās laikrindās, nav nekādu pazīmju, ka implicētais svārstīgums pēdējos gados būtu sistemātiski augstāks vai zemāks par reālo svārstīgumu, kā tam vajadzētu būt, ja implicēto svārstīgumu ietekmētu citi faktori, nevis tirgus dalībnieku gaidītais svārstīgums. Tomēr šķiet, ka implicētais svārstīgums samazinājies, tāpēc ka tirgus dalībnieki gaidīja zemāku reālo svārstīgumu, un vismaz līdz šim viņiem ir bijusi taisnība.

Nesena implicētā obligāciju tirgus svārstīguma samazinājums ir cieši saistīts ar obligāciju tirgus nenoteiktības rādītāju, kas balstīts uz apsekojumiem, t.i., vairāku analītiķu prognožu par ASV valdības 10 gadu obligāciju ienesīgumu nākamajam gadam standartnovirzi. Šis indekss drīzāk norāda tirgus dalībnieku nevienprātības līmeni, nevis kopējo nenoteiktību.³ Tomēr B attēlā redzama šā rādītāja virzība, kas ir stipri līdzīga implicētā obligāciju tirgus svārstīguma tendencei, īpaši kopš 2003. gada vidus.

Kopumā var secināt, ka šeit sniegtie empīriskie dati, kas pamatojas uz implicētā svārstīguma prognozējošo saturu, neliecina par būtiskām neatbilstošām ASV ilgtermiņa obligāciju iespēju līgumu cenām. Gluži otrādi, tie norāda, ka nesena implicētā obligāciju tirgus svārstīguma samazinājums radies tāpēc, ka tirgus dalībnieki pareizi paredzēja zemāku nākotnes reālā obligāciju tirgus svārstīgumu. Tas savukārt atbilst normalizācijas procesam, kas seko periodam, kurā implicētais un reālais obligāciju tirgus svārstīgums ir augstāks par vidējo.

B attēls. ASV ilgtermiņa obligāciju tirgus nenoteiktības rādītāji

(gadā; %, mēneša dati; 1995. gada janvāris–2004. gada oktobris)

Avoti: Bloomberg, Consensus Economics un ECB aprēķini.

1) Iegūts, izmantojot ASV valdības 10 gadu obligāciju biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju cenas katra mēneša 15. datumā.

2) Apsekojuma datumi ne vienmēr precīzi sakrīt ar implicētā svārstīguma datumiem.

2 Implicētā svārstīguma datu rindām vidēji ir tendence būt nedaudz augstākām par reālo svārstīgumu, iespējams, atspoguļojot vairākas mērījumu nobīdes abās rindās. Par šīm nobīdēm sk. B. J. Christensen, N. R. Prabhala "The relation between implied and realized volatility", *Journal of Financial Economics*, 50, 1998, pp. 125–150.

3 Diskusiju par nevienprātību pretstatā nenoteiktībai sk. Lahiri, Teigland, Zaporowski "Interest Rates and the Subjective Probability Distributions and Inflation Forecasts", *Journal of Money, Credit and Banking*, 1988, pp. 233–248.

JAPĀNA

Japānā pēdējos trijos mēnešos valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes kopumā nedaudz samazinājās, kaut šajā periodā bija vērojamas arī krasas svārstības (sk. 20. att.). Pēc septembrī vērojamā nelielā krituma, ko daļēji izraisīja vispārējas tirgus dalībnieku bažas par augošo naftas cenu ietekmi uz tautsaimniecību, datu publiskojumus septembra beigās un oktobra sākumā tirgus uztvēra pozitīvi, un tie veicināja obligāciju peļņas likmju pieaugumu, lai gan vēlāk, oktobrī, obligāciju peļņas likmes atkal kritās.

Pavisam nesen dati par reālā IKP izaugsmi 3. ceturksnī, kas bija daudz sliktāki, nekā gaidīts, šķiet, izraisīja negatīvas pārmaiņas tirgus dalībnieku gaidās par īstermiņa izaugsmi. Tas savukārt noteica obligāciju peļņas likmju samazinājumu. No oktobra beigām līdz 1. decembrim valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes samazinājās aptuveni par 5 bāzes punktiem (līdz aptuveni 1.5% 1. decembrī).

Tirgus dalībnieku nedrošība par Japānas obligāciju peļņas likmju turpmāko attīstību, ko nosaka pēc implicētā obligāciju tirgus svārstīguma, trijos pēdējos mēnešos nepārtraukti samazinājusies un joprojām ir zemāka par vidējo rādītāju kopš 1999. gada.

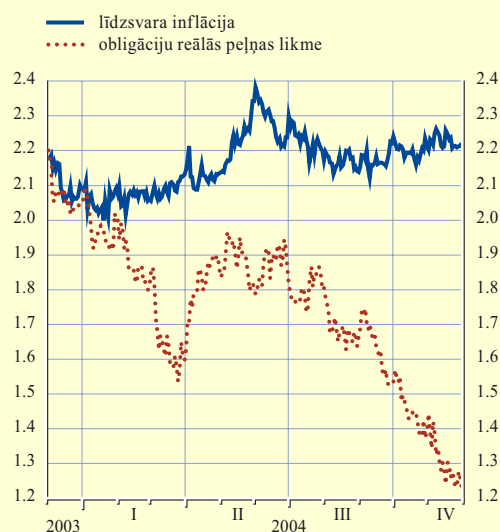
EURO ZONA

No augusta beigām līdz 1. decembrim ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes euro zonā turpināja samazināties atbilstoši lejupvērstajai tendencei, kas bija vērojama kopš jūnija vidus. Atšķirīgās procentu likmju tendences ASV un euro zonā šajā periodā ievērojami palielināja ASV un euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju starpību, kas 1. decembrī sasniedza aptuveni 60 bāzes punktu. Tā bija lielākā kopš 2000. gada augusta vērojamā starpība.

Euro zonas ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju sarukums šķietami atspoguļoja tirgus dalībnieku īstermiņa gaidu samazināšanos attiecībā uz euro zonas ekonomisko izaugsmi, ko izraisīja augstākas naftas cenas, vājāki, nekā gaidīts, euro zonas reālā IKP izaugsmes rādītāji un, iespējams, euro kursa kāpums attiecībā pret ASV dolāru. Tādējādi šajā periodā būtiski saruka arī obligāciju reālās peļņas likmes, ko nosaka pēc indeksiem piesaistītajām Francijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmēm (indeksētas ar eiro zonas SPCI, izņemot tabakas cenas; sk. 22. att.), sasniedzot zemāko līmeni kopš 2001. gada, kad tika emitētas pirmās euro zonas inflācijai piesaistītās Francijas valdības 10 gadu obligācijas. Turpretī tirgus dalībnieku gaidas par ilgtermiņa inflāciju, ko nosaka ar 10 gadu līdzsvara inflāciju (to nosaka kā peļņas likmju starpību starp salīdzināmām Francijas valdības nominālajām un ar inflāciju indeksētajām obligācijām), pamatā nemainījās kopš augusta beigām. Līdzsvara inflācija joprojām ir relatīvi augsta, kaut gan tā vēl arvien ir zemāka par 2004. gada jūnija sākumā sasniegto augsto līmeni.

22. attēls. Euro zonas biržā netirgots nākotnes līgumu noguldījumiem uz nakti implicētās procentu likmes

(gadā, %; dienas dati)

Avoti: Reuters un ECB aprēķini.

Piezīme. Obligāciju reālās peļņas likmes tiek iegūtas no Francijas valdības obligāciju tirgus cenām, kuras tiek indeksētas ar euro zonas SPCI (izņemot tabakas cenas) un kuru dzēšanas termiņš ir 2012. gads. Metode, kas izmantota līdzsvara inflācijas aprēķināšanai, aprakstīta 2002. gada februāra "Mēneša Biļetena" 2. ielikumā.

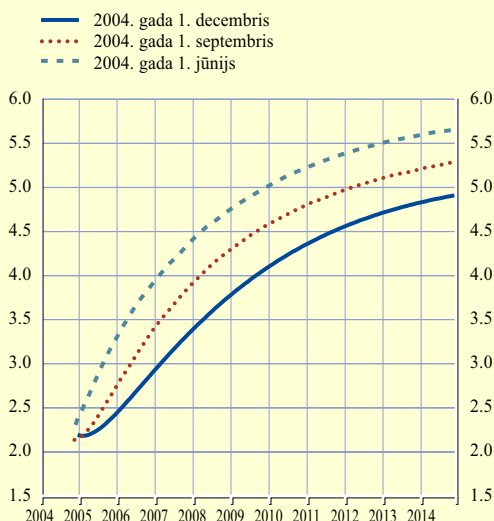
Pavisam nesen, no oktobra beigām līdz 1. decembrim, valdības 10 gadu obligāciju nominālās peļņas likmes samazinājās aptuveni par 15 bāzes punktiem. Šajā periodā indeksiem piesaistīto valdības 10 gadu obligāciju nominālās peļņas likmes arī saruka aptuveni par 15 bāzes punktiem (līdz aptuveni 1.2% 1. decembrī). Vienlaikus 10 gadu līdzsvara inflācija visā periodā bija stabila (1. decembrī – 2.2%).

Vienlaikus ar ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju sarukumu visa biržā netirgoto nākotnes līgumu ienesīguma līkne pavirzījās lejup, un vairāk šī tendence izpaudās ilgākā termiņā (sk. 23. att.). Tajā pašā laikā euro zonas obligāciju tirgos valdošā nenoteiktība (to nosaka implicētais obligāciju tirgus svārstīgums attiecībā uz Vācijas valdības ilgtermiņa obligāciju biržā tirgto nākotnes līgumu iespējām) pēdējo triju mēnešu laikā nedaudz samazinājās un 1. decembrī bija relatīvi zema – ievērojami zemāka par vidējo rādītāju kopš 1999. gada.

Euro zonas uzņēmumu obligāciju tirgū uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība pēdējos trijos mēnešos nedaudz svārstījies, taču kopumā kopš augusta beigām tā mazliet sarukusi un joprojām ir samērā zemā līmenī (sk. 24. att.). Pavisam nesen, no oktobra beigām līdz 1. decembrim, starpība starp obligāciju, kuras emitējuši uzņēmumi ar reitingu BBB, ienesīguma likmēm un salīdzināmu euro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmēm samazinājās līdz aptuveni 70 bāzes punktiem. Šīs uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpības attīstības pēdējās tendences, iespējams, daļēji atspoguļo finanšu tirgu zemo svārstīgumu un var arī liecināt, ka euro zonas uzņēmumu kredītrisku tirgus dalībnieki uzskata par samērā zemu.

23. attēls. Euro zonas biržā netirgoto nākotnes līgumu noguldījumiem uz nakti implicētās procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

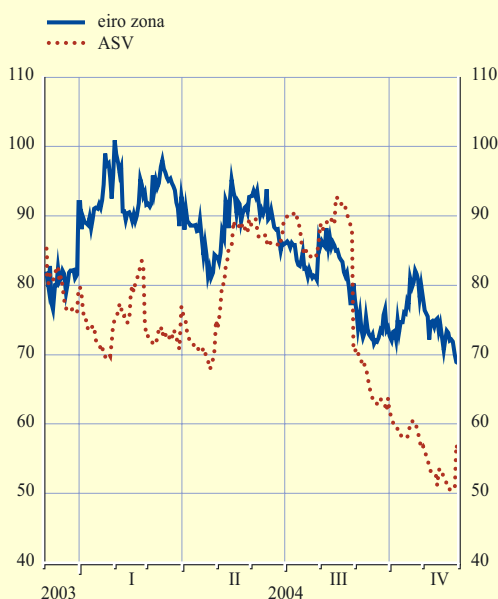

Avots: ECB aplēse.

Piezīme. Implicētā biržā netirgoto nākotnes līgumu ienesīguma līkne, kas veidojas no tirgū esošo procentu likmju termiņstrukturās, atspoguļo tirgus gaidas par īstermiņa procentu likmēm nākotnē. Metode, kas izmantota, lai aprēķinātu šīs implicētās ārpusbiržas nākotnes līgumu ienesīguma līknes, aprakstīta 1999. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 26. lpp. Aplēsē izmantotie dati iegūti no mājmaiņas darījumiem.

24. attēls. Euro zonas un ASV uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība

(bāzes punktos; dienas dati; BBB reitings)

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

Piezīme. Uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība tiek aprēķināta kā starpība starp uzņēmumu 7–10 gadu obligāciju un valdības 7–10 gadu obligāciju peļņas likmēm.

2.7. AIZDEVUMU UN NOGULDĪJUMU PROCENTU LIKMES

2004. gada 3. ceturksnī lielākā daļa MFI jauno darījumu procentu likmju kopumā nemainījās vai nedaudz samazinājās.

2004. gada 3. ceturksnī lielākā daļa MFI īstermiņa procentu likmju kopumā nemainījās, izņemot īstermiņa patēriņa kredītu procentu likmju kāpumu aptuveni par 40 bāzes punktiem. Šķiet, šo kāpumu galvenokārt izraisīja jauno darījumu nosvēršanās uz relatīvi dārgo patēriņa finansējumu ar kredītkartēm dažās valstīs (sk. 25. att. un 6. tabulu).

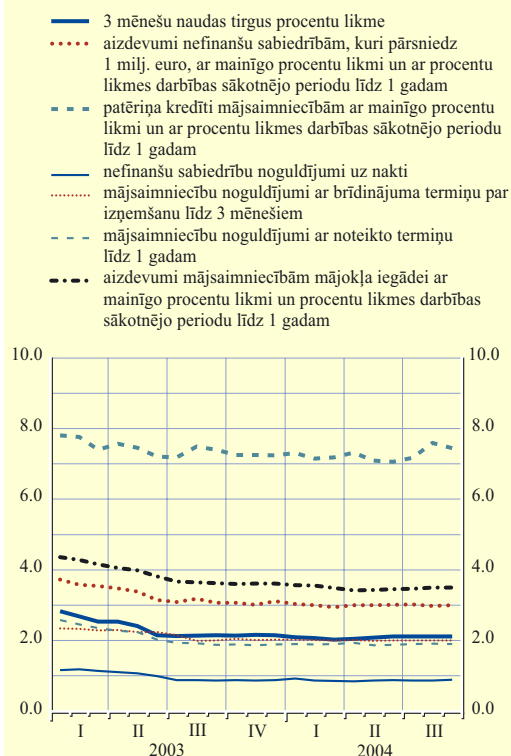
Nedaudz ilgākā perspektīvā lielākā daļa MFI īstermiņa noguldījumu procentu likmju 2004. gada pirmajos trijos ceturkšņos kopumā nemainījās. Šīs tendences atspoguļo naudas tirgus procentu likmes laterālās pārmaiņas šajā periodā (3 mēnešu naudas tirgus procentu likme šajā periodā samazinājās tikai par dažiem bāzes punktiem).

Turpretī vairākums īstermiņa aizdevumu procentu likmju no 2003. gada decembra līdz 2004. gada septembrim nedaudz samazinājās. Piemēram, procentu likmes gan aizdevumiem mājāsaimniecībām mājokļa iegādei (ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam), gan lieliem aizdevumiem nefinanšu sabiedrībām (vairāk par 1 milj. eiro, ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam) šajā periodā kritās vairāk nekā par 10 bāzes punktiem. Vienlaikus nefinanšu sabiedrību norēķinu kontu debeta atlikumu procentu likmes samazinājums bija vēl krasāks – 20 bāzes punktu. Samērā būtiskais īstermiņa aizdevumu procentu likmju kritums nozīmē banku procentu likmju starpību samazinājumu attiecīgajām kredītu kategorijām, iespējams, atspoguļojot šo aizdevumu kategoriju kredītrisku lejupvērstu tendenci. Nefinanšu sabiedrībām izsniegtu nelielu aizdevumu (līdz 1 milj. eiro, ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam) procentu likme saruka pavisam nedaudz – tikai par dažiem bāzes punktiem (sk. arī 4. ielikumu).

2004. gada 3. ceturksnī nedaudz samazinājās MFI ilgtermiņa procentu likmes (sk. 26. att.). Vienīgais būtiskais izņēmums bija nefinanšu sabiedrībām izsniegtu lielu aizdevumu (vairāk par 1 milj. eiro, ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam) procentu likmes kāpums par 15 bāzes punktiem. Kopumā 2004. gada 3. ceturksnī

25. attēls. MFI īstermiņa procentu likmes un īstermiņa tirgus procentu likme

(gadā; %, pēc svariem koriģētās jauno darījumu procentu likmes ¹⁾)

Avots: ECB.

1) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 2003. gada vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level* 2004. gada augusta "Mēneša Biļetenā".

6. tabula. MFI jauno darījumu procentu likmes

(gadā; %; bāzes punktos; pēc svariem koriģētas) ¹⁾							Pārmaiņas līdz 2004. gada septembrim, bāzes punktos			
	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2003	2003	2004	2004
	Apr.	Maijs	Jūn.	Jūl.	Aug.	Sept.	Janv.	Dec.	Jūn.	Aug.
MFI piesaistīto noguldījumu procentu likmes										
Mājsaimniecību noguldījumi										
ar noteikto termiņu līdz 1 gadam	1.94	1.86	1.88	1.90	1.92	1.90	-69	1	2	-2
ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	2.44	2.42	2.45	2.54	2.61	2.48	-58	-5	3	-13
ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	2.01	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	-34	-2	0	0
ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	2.57	2.55	2.54	2.54	2.53	2.52	-76	-16	-2	-1
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi uz nakti	0.85	0.87	0.88	0.87	0.87	0.90	-26	2	2	3
Nefinanšu sabiedrību noguldījumi										
ar noteikto termiņu līdz 1 gadam	1.97	1.96	1.99	1.99	1.98	2.00	-72	0	1	2
ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	3.28	3.60	3.56	3.61	3.70	3.52	-34	3	-4	-18
MFI izsniegto kredītu procentu likmes										
Patēriņa kredīti mājsaimniecībām										
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	7.32	7.09	7.06	7.18	7.59	7.44	-37	20	38	-15
Aizdevumi mājsaimniecībām mājokļa iegādei										
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	3.42	3.43	3.45	3.46	3.49	3.50	-86	-11	5	1
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 5–10 gadi	4.82	4.79	4.81	4.80	4.88	4.75	-62	-25	-6	-13
Banku norēķinu konta debeta atlikumi nefinanšu sabiedrībām	5.52	5.46	5.44	5.37	5.40	5.38	-82	-20	-6	-2
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām līdz 1 milj. euro										
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	3.94	3.99	3.97	4.02	4.02	3.99	-88	-3	2	-3
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	4.74	4.32	4.16	4.68	4.71	4.70	-45	-11	-2	-1
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām, kuri pārsniedz 1 milj. euro										
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	3.00	3.00	3.01	3.03	2.98	3.00	-73	-11	-1	2
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	4.18	4.32	4.16	4.31	4.18	4.31	-23	-3	15	13
Papildposteņi										
3 mēnešu naudas tirgus procentu likme	2.05	2.09	2.11	2.12	2.11	2.12	-71	-3	1	1
Valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme	2.39	2.55	2.74	2.70	2.53	2.60	-4	2	-14	7
Valdības 5 gadu obligāciju peļņas likme	3.31	3.50	3.60	3.49	3.33	3.35	-24	-24	-25	2

Avots: ECB.

1) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 2003. gada vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level* 2004. gada augusta "Mēneša Biļetenā".

ilgtermiņa procentu likmes saruka mazāk nekā par 10 bāzes punktiem – mazāk nekā līdzīga termiņa tirgus procentu likmes (šajā periodā valdības 5 gadu obligāciju peļņas likme samazinājās par 25 bāzes punktiem). Lielākā daļa ilgtermiņa aizdevumu procentu likmju salīdzinājumā ar līdzīga termiņa darījumu tirgus procentu likmēm mainījās mazāk (sk. 26. att.), un tas atspoguļo MFI ilgtermiņa procentu likmju tradicionāli lēno pielāgošanās tempu, kas liecina par banku procentu likmju izlīdzināšanos šīm aizdevumu kategorijām.

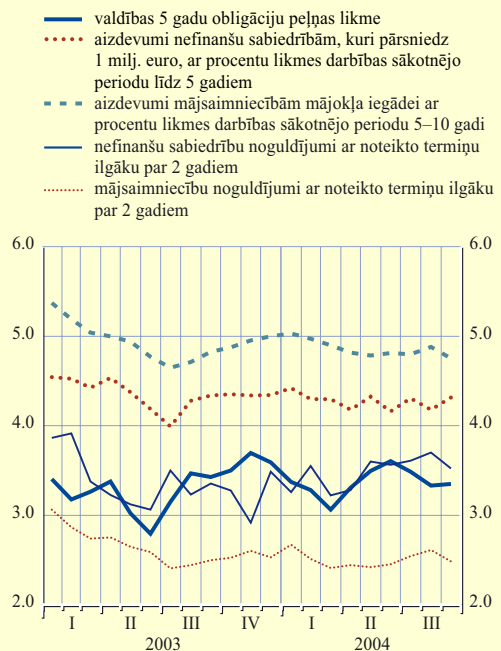
Aplūkojot ilgāku laika posmu, 2004. gada pirmajos trijos ceturkšņos MFI noguldījumu ilgtermiņa procentu likmes kopumā mazliet saruka, taču daudz mazāk nekā ievērojami svārstīgākās līdzīga termiņa darījumu tirgus procentu likmes (šajā periodā valdības 5 gadu obligāciju peļņas likme samazinājās aptuveni par 25 bāzes punktiem). Piemēram, mājsaimniecību ilgtermiņa noguldījumu

procentu likmes šajā periodā saruka aptuveni par 5–15 bāzes punktiem, savukārt nefinanšu sabiedrību ilgtermiņa noguldījumu procentu likme kopumā nav mainījusies kopš 2003. gada decembra.

Aplūkojot ilgtermiņa aizdevumu procentu likmes, no 2003. gada decembra līdz 2004. gada septembrim procentu likme aizdevumiem mājāsaimniecībām mājokļa iegādei (ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 5–10 gadi) samazinājās par 25 bāzes punktiem atbilstoši attiecīgajām tirgus procentu likmēm. Šajā periodā nefinanšu sabiedrībām izsniegto ilgtermiņa aizdevumu (ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem) procentu likmes sarukums bija nedaudz mazāks – 5–10 bāzes punkti. Relatīvais procentu likmju un attiecīgo procentu likmju starpības aizdevumiem mājokļa iegādei samazinājums, kas bija lielāks par nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu procentu likmju sarukumu, iespējams, atspoguļo MFI viedokli, ka uzlabojas aizdevumu mājokļa iegādei nodrošinājums ar ķīlu. Šo pieņēmumu varētu apstiprināt, piemēram, pazeminātie kredīta standarti attiecībā uz kredītu mājāsaimniecībām mājokļa iegādei apstiprināšanu, par ko ziņots 2004. gada oktobra banku kreditēšanas apsekojumā (sk. 2004. gada novembra "Mēneša Biļetena" rakstu *The results of the October 2004 bank lending survey for the euro area*).

26. attēls. MFI ilgtermiņa procentu likmes un ilgtermiņa tirgus procentu likme

(gadā, %; pēc svariem koriģētās jauno darījumu procentu likmes ¹⁾)

Avots: ECB.

1) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 2003. gada vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level* 2004. gada augusta "Mēneša Biļetena".

2.8. KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TIRGI

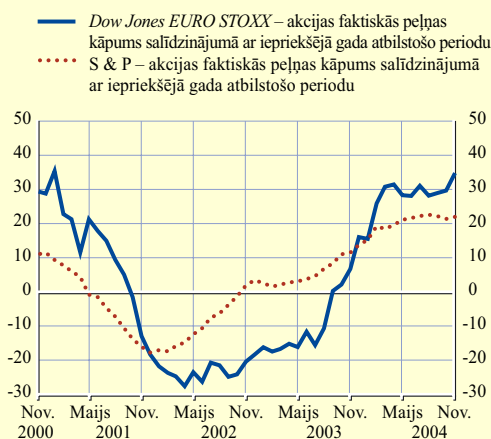
Euro zonas un ASV akciju cenas turpināja celties pēc tam, kad 2004. gada augusta vidū tās bija sasniegušas gada zemāko līmeni. Iespējams, ka tas lielā mērā atspoguļo uzņēmumu peļnītspējas turpmāko uzlabošanos. Vienlaikus, šķiet, naftas cenu kopējā ietekme uz uzņēmumu peļņas izredzēm saskaņā ar tirgus dalībnieku priekšstatiem abos akciju tirgos vēl arvien ir ierobežota. Pēdējo mēnešu laikā euro zonā un ASV implicētais akciju tirgus svārstīgums – rādītājs, kas atspoguļo tirgus dalībnieku nedrošību par akciju cenu tendencēm nākotnē, – samazinājās un joprojām bija samērā zems salīdzinājumā ar pēdējiem gadiem.

ASV

Kopumā ASV akciju cenas turpināja celties pēc tam, kad kapitāla vērtspapīru tirgus augusta vidū sasniedza gada zemāko līmeni (sk. 28. att.), ko acīmredzami veicināja biržā kotēto uzņēmumu faktiskās peļņas kāpums. Saskaņā ar Thomson Financial Datastream datiem Standard & Poor's 500 indeksu veidojošo uzņēmumu peļņa turpināja strauji augt (sk. 27. att.). Kopumā tomēr bija vērojams

27. attēls. Akcijas peļņas kāpums ASV un euro zonā

(gadā, %; mēneša dati)

Avoti: Thomson Financial Datastream I/B/E/S un ECB aprēķini.

pieaugums, lai gan tirgus dalībnieki arvien biežāk pauda bažas, ko izraisīja naftas cenu kāpums un septembrī un oktobrī publicētie ASV makroekonomiskie dati, kas izrādījās sliktāki, nekā cerēts.

Pavisam nesen, no oktobra beigām līdz 1. decembrim, akciju cenas, ko nosaka pēc *Standard & Poor's 500* indeksa, palielinājās par 5%. Šis kāpums atbilda naftas cenu kritumam pēc tam, kad oktobra beigās tās bija sasniegušas gada augstāko līmeni. Turklāt, šķiet, tirgus priekšstata par ASV ekonomisko izaugsmi uzlabošanas veicināja ASV darba tirgus dati, kas bija labāki, nekā gaidīts. Vienlaikus, iespējams, augstākas ilgtermiņa procentu likmes ASV izraisīja pazeminošu ietekmi uz akciju cenām.

Kopumā pēdējos trijos mēnešos samazinājusies akciju tirgus nedrošība, ko nosaka pēc implicitā

svārstīguma, kurš noteikts pēc *Standard & Poor's 500* indeksa iespēju līgumiem. Akciju tirgus svārstīguma līmenis bija ievērojami zemāks nekā tā vidējais rādītājs kopš 1999. gada (sk. 29. att.).

JAPĀNA

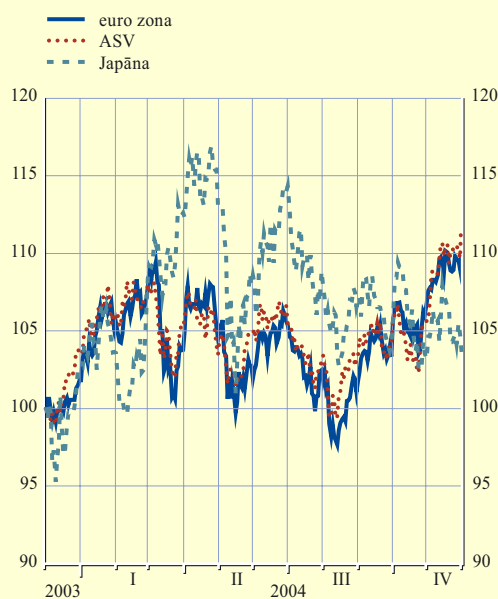
Japānā pēdējos trijos mēnešos akciju cenas samazinājušās un to svārstības bijušas relatīvi lielas, lai gan citos lielajos tirgos fiksēts cenu pieaugums. Šķiet, naftas cenu kopējais kāpums šajā periodā izraisījis pazeminošu ietekmi uz akciju cenām, ņemot vērā tirgus dalībnieku bažas par tā ietekmi uz Japānas tautsaimniecību un īpaši – uz Japānas eksportētājiem. Šķiet, šī ietekme pārspējusi augošās uzņēmumu peļņas, zemāku obligāciju peļņas likmju un daudzu makroekonomisko datu publiskošanu, ko tirgus dalībnieki uzskatīja par labākiem, nekā gaidīts (īpaši septembra beigās un oktobra sākumā), labvēlīgo ietekmi uz akciju cenām.

Pavisam nesen, no oktobra beigām līdz 1. decembrim, Japānas akciju cenas, ko nosaka pēc *Nikkei 225* indeksa, kopumā nav mainījušās. Šķiet, šī tendence atspoguļoja kompensējošos faktorus. No vienas puses, šķiet, uzlabojusies uzņēmumu peļņitēspēja. Turklāt akciju cenas, iespējams, veicināja ilgtermiņa procentu likmju samazinājums un naftas cenu kritums novembrī. No otras puses, 2004. gada 3. ceturksnī reālā IKP pieauguma temps bija daudz zemāks, nekā tirgus dalībnieki cerēja. Tas savukārt varēja izraisīt pazeminošu ietekmi uz tirgus izaugsmes gaidām. Turklāt Japānas jenas kursa kāpums attiecībā pret ASV dolāru šajā periodā, iespējams, palielināja tirgus dalībnieku bažas par Japānas uzņēmumu konkurētspēju.

Pēdējo triju mēnešu laikā implicitais svārstīgums, kas iegūts no *Nikkei 225* indeksa iespēju līgumiem un ir Japānas akciju tirgus nenoteiktības rādītājs, kopumā samazinājies un 1. decembrī bija zemāks par vidējo līmeni kopš 1999. gada.

28. attēls. Akciju cenu indeksi

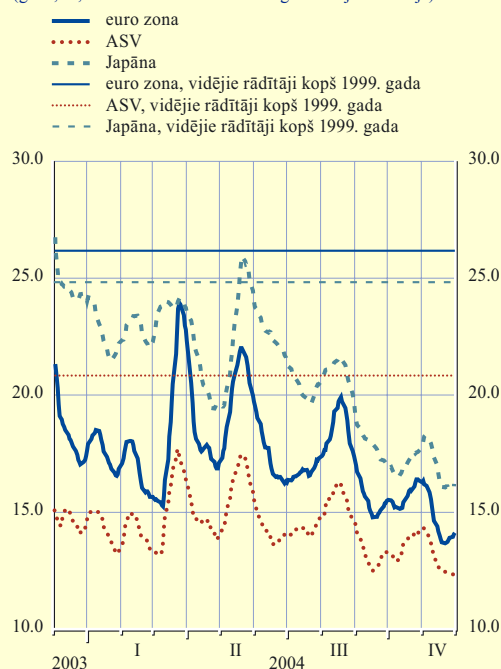
(indekss: 01.12.2003. = 100; dienas dati)

Avoti: Reuters un Thomson Financial Datastream.
Piezīme. Dow Jones EURO STOXX broad indekss euro zonai, Standard & Poor's 500 ASV un Nikkei 225 Japānai.

29. attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums

(gadā; %, dienas datu 10 dienu mainīgais vidējais rādītājs)

Avots: Bloomberg.
Piezīme. Implicētā svārstīguma datu rindas atspoguļo akciju cenu procentuālo pārmaiņu prognozējamo standartnovirzi laika periodā līdz 3 mēnešiem, kā tas implicēts akciju cenu indeksu iespēju līgumu cenās. Akciju indeksi, uz kuriem attiecas implicētās svārstības, ir Dow Jones EURO STOXX 50 euro zonai, Standard & Poor's 500 ASV un Nikkei 225 Japānai.

EURO ZONA

Euro zonā akciju cenas kopš augusta beigām turpinājušas augt. Tāpat kā ASV, šķiet, šo tendenci galvenokārt veicinājusi euro zonas uzņēmumu peļnītspējas uzlabošanās. To apstiprina arī *Thomson Financial Datastream* dati, kas liecināja par uzņēmumu faktisko ienākumu arvien lielāku pieaugumu. Turklāt, iespējams, euro zonas akciju cenas labvēlīgi ietekmējis ilgtermiņa procentu likmju samazinājums. Tomēr, iespējams, augstās naftas cenas tirgus dalībnieku skatījumā izraisījušas pazeminošu ietekmi uz uzņēmumu ienākumu izredzēm.

Pavisam nesen, no oktobra beigām līdz 1. decembrim, akciju cenas, ko nosaka pēc *Dow Jones EURO STOXX* indeksa, kopumā turpināja augt (aptuveni par 4%). Papildus minētajai labākajai uzņēmumu peļnītspējai un zemākajām ilgtermiņa procentu likmēm, iespējams, arī naftas cenu kritums novembrī veicinājis akciju cenu kāpumu euro zonā. Kā liecina implicētā akciju tirgus svārstīguma 10 dienu mainīgais vidējais rādītājs, kas iegūts no *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa iespēju līgumiem, akciju tirgus nenoteiktība novembrī turpināja samazināties. 1. decembrī implicētais akciju tirgus svārstīgums bija ievērojami zemākā līmenī nekā tā vidējais rādītājs kopš 1999. gada (sk. 29. att.).

Kas attiecas uz nesenajām norisēm sektoru dalījuma, no septembra beigām līdz 1. decembrim akciju

cenas kopumā palielinājās, izņemot vienu no 10 galvenajiem *Dow Jones EURO STOXX* indeksa tautsaimniecības sektoriem (sk. 7. tabulu), un kopumā, šķiet, šis pieaugums ir pārsvarā stabils. Tehnoloģiju un telekomunikāciju sektora rādītāji bija daudz labāki par kopējo tirgus indeksu šajā periodā – pieaugums pārsniedza 10%. Turpretī veselības aprūpes sektora rādītājs nebija izcils – tas nedaudz samazinājās, ko daļēji varēja izraisīt nesen veiktie ASV pētījumi par gandrīz visu lielo farmaceitisko uzņēmumu zāļu drošību. Šķiet, ka euro kursa kāpums attiecībā pret ASV dolāru visu novembri nav ietekmējis tādus sektorus, ko parasti īpaši ietekmē eksports, piemēram, tehnoloģiju un rūpniecības sektoru.

7. tabula. *Dow Jones EURO STOXX* tautsaimniecības sektoru indeksu cenu pārmaiņas un vēsturiskais svārstīgums

(cenu pārmaiņas perioda beigās, %; vēsturiskais svārstīgums, gadā, %)

	Pamat- izejvielas	Sadzīves pakalpo- jumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Veselības aprūpe	Rūpniecība	Tehnolo- ģijas	Tele- komuni- kācija	Komu- nālie pakal- pojumi	EURO STOXX
Sektora īpatsvars tirgus kapitalizācijā (perioda beigās dati)	4.9	6.9	11.1	11.6	30.3	4.1	9.1	6.0	9.2	6.9	100.0
Cenu pārmaiņas (perioda beigās dati)											
2003 III	4.4	2.8	5.7	-2.9	0.5	-2.1	6.2	5.9	-3.1	-3.6	1.1
2003 IV	15.5	7.8	9.8	12.0	16.8	13.2	13.6	12.6	13.1	15.1	13.5
2004 I	-4.7	2.0	1.0	0.4	-0.9	11.6	1.3	10.1	4.0	7.2	1.9
2004 II	6.7	2.4	5.1	5.2	1.5	4.2	2.5	-13.6	-0.6	5.1	1.7
2004 III	1.5	-6.4	-9.0	3.3	-0.8	6.0	0.1	-13.0	-1.4	0.8	-2.1
Oktobris	1.5	0.2	0.4	0.3	3.8	-1.6	0.2	8.1	5.7	5.3	2.6
Novembris	5.8	4.4	1.7	2.1	3.0	-0.4	3.2	1.7	5.4	-0.4	2.8
No septembra beigām līdz 01.12.2004.	6.7	5.4	3.4	2.3	7.1	-0.1	3.6	12.7	10.3	5.6	5.8
Svārstīgums (perioda vidējie rādītāji)											
2003 III	23.3	16.7	16.8	18.3	18.6	17.8	15.1	33.4	14.7	13.5	16.6
2003 IV	17.5	14.6	15.1	13.9	14.5	17.2	12.8	23.9	13.2	11.2	14.0
2004 I	15.2	17.2	15.0	16.6	15.6	16.4	15.3	26.9	18.3	14.3	14.3
2004 II	16.1	14.7	14.4	14.5	15.6	15.8	15.8	30.3	15.0	13.4	14.1
2004 III	13.1	13.6	12.7	12.8	11.6	12.4	11.7	25.3	11.7	8.6	11.2
Oktobris	16.6	13.8	15.4	14.0	14.0	19.6	13.4	26.6	16.6	10.5	14.0
Novembris	10.6	8.9	9.2	9.9	8.1	15.6	8.4	14.6	11.3	9.8	8.2
No septembra beigām līdz 01.12.2004.	14.3	12.1	13.0	12.4	11.9	17.8	11.8	21.9	14.8	10.6	11.8

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

Piezīme. Vēsturiskās svārstības tiek aprēķinātas kā dienas indeksu pārmaiņu uz gadu attiecinātā standartnovirze attiecīgajā periodā. Sektoru indeksi sniegti "Mēneša Biljetena" sadaļā "Euro zonas statistika".

3. CENAS UN IZMAKSAS

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonā inflācija novembrī samazinājās līdz 2.2% (oktobrī tās līmenis pieauga par 0.3 procentu punktiem – līdz 2.4%). Inflācijas kāpums oktobrī un tam sekojošais kritums novembrī atspoguļoja enerģijas komponenta tendences, kas savukārt atainoja naftas cenu mainību. Apsekojuma dati rāda, ka ražošanas procesa sākumposmos saglabājās augšupvērstu cenu spiediens sakarā ar augstām preču cenām. Tāpēc paredzams, ka gada inflācijas līmenis nākamajos mēnešos būs virs 2%. Tomēr jaunākā informācija par darbaspēka izmaksu tendencēm liecina, ka 2004. gada 3. ceturksnī euro zonā saglabājās mērens darba samaksas pieaugums. Novēršot jebkādu turpmāku cenu šokus, varētu vidējā termiņā ierobežot iekšzemes inflācijas spiedienu, lai gan pastāv augšupvērsti riski.

3.1. PATĒRIŅA CENAS

2004. GADA NOVEMBRA ĀTRĀ APLĒSE

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi 2004. gada novembrī euro zonas SPCI inflācija samazinājās līdz 2.2% (iepriekšējā mēnesī – 2.4%; sk. 8. tabulu). Lai gan pašlaik nav pieejams sīkākā dalījums, izrādās, ka nesenā naftas cenu krituma rezultātā mazinājusies enerģijas komponenta ietekme. Tomēr, ievērojot informācijas provizorisko raksturu, aplēsei piemīt zināma nenoteiktība.

SPCI INFLĀCIJA 2004. GADA OKTOBRĪ

Euro zonā galvenokārt sakarā ar enerģijas cenu attīstības tendencēm kopējā SPCI inflācija oktobrī pieauga (no 2.1% 2004. gada septembrī līdz 2.4% oktobrī). Tādējādi inflācija bija par 0.1 procentu punktu zemāka, nekā prognozēts oktobra beigās publiskotajā Eurostat ātrajā aplēsē. Vienlaikus SPCI inflācija, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju, no septembra līdz oktobrim palika nemainīga (2.0%).

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu enerģijas cenu pārmaiņu temps strauji pieauga (no 6.4% 2004. gada septembrī līdz 9.8% oktobrī). Šādu kāpumu izraisīja naftas cenu palielinājums oktobrī un arī vienlaicīgs enerģijas cenu kritums pagājušajā gadā (t.i., bāzes efekts). Vērtējot atsevišķas sastāvdaļas sīkāk, redzams, ka šķidrā kurināmā un personisko transportlīdzekļu degvielas cenas veidoja 3.1 procentu punktu no kopējā enerģijas cenu inflācijas pieauguma (3.4 procentu punktiem), savukārt elektroenerģijas un gāzes cenas kopā – pārējos 0.3 procentu punktus. 7. ielikumā

8. tabula. Cenu attīstības tendences

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

	2002	2003	2004 Jūn.	2004 Jūl.	2004 Aug.	2004 Sept.	2004 Okt.	2004 Nov.
SPCI un tā komponenti								
Kopējais indekss ¹⁾	2.3	2.1	2.4	2.3	2.3	2.1	2.4	2.2
Enerģija	-0.6	3.0	5.9	5.9	6.5	6.4	9.8	.
Neapstrādātā pārtika	3.1	2.1	1.2	0.7	-0.2	-1.5	-1.2	.
Apstrādātā pārtika	3.1	3.3	3.8	3.8	3.6	3.3	2.8	.
Neenerģijas preces	1.5	0.8	0.9	0.7	0.9	0.8	0.8	.
Pakalpojumi	3.1	2.5	2.6	2.7	2.7	2.6	2.6	.
Citi cenu rādītāji								
Rūpniecības ražotāju cenas	-0.1	1.4	2.4	2.9	3.1	3.3	.	.
Naftas cenas (euro par barelu)	26.5	25.1	29.3	30.7	34.1	35.0	39.4	34.5
Neenerģijas preču cenas	-0.9	-4.5	21.9	18.0	11.0	6.9	3.7	0.4

Avoti: Eurostat, Thomson Financial Datastream un HSEI.

1) SPCI inflācija 2004. gada novembrī atbilst Eurostat ātrajai aplēsei.

7. ielikums

KONKURENCES UN CENU ATTĪSTĪBAS TENDENCES EURO ZONAS ELEKTROENERĢIJAS UN GĀZES TIRGOS

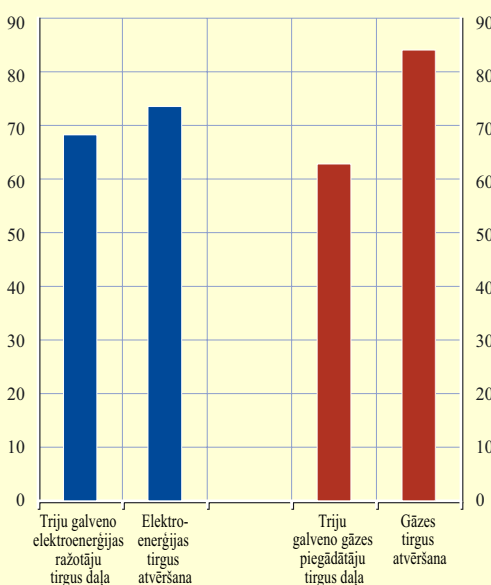
Informācija par elektroenerģijas un gāzes tirgiem liecina, ka regulatora reformas var izraisīt cenu samazināšanos, bet tikai tad, ja regulatora pamatnostādnes nodrošina *de facto* konkurenci atbilstošā līmenī. Neraugoties uz progresu šo tirgu oficiālā atvēršanā konkurencei euro zonā, reālā konkurence joprojām bieži vien ir ierobežota, īpaši gāzes tirgū, tādējādi samazinot iespējamo regulatora reformu labvēlīgo ietekmi uz cenām. Šajā ielikumā vispirms aplūkoti *de jure* un *de facto* konkurences līmeņi euro zonas elektroenerģijas un gāzes tirgos un pēc tam aprakstītas enerģijas cenu jaunākās attīstības tendences.

Euro zonas enerģijas tirgos galvenokārt dominē nacionālie un reģionālie monopoli, kurus veido vertikāli integrēti uzņēmumi, kas ražo, pārdod un sadala elektroenerģiju un gāzi. Tomēr Eiropas Savienība uzsākusi kopēja Eiropas enerģijas tirgus izveides programmu ar līdzīgiem konkurences nosacījumiem visās dalībvalstīs.¹ Tāpēc Eiropas Komisija noteica enerģijas tirgus atvēršanas laika grafiku ar galīgo termiņu 2004. gada 1. jūliju lietotājiem, kas nav mājsaimniecības, un 2007. gada 1. jūliju – mājsaimniecībām. Dažas dalībvalstis jau pārsniegušas minimālo prasību izpildi tirgu atvēršanai šajās divās nozarēs un oficiāli pilnīgi atvērušas savus enerģijas tirgus konkurencei. Tomēr citas dalībvalstis vēl arvien nav izpildījušas obligātas (daļējas) tirgus atvēršanas grafiku. Lai gan, sākot ar 2004. gada 1. jūliju, uzņēmumiem bija jāļauj brīvi izvēlēties elektroenerģijas un gāzes piegādātājus, lielākā daļa euro zonas valstu vēl nav ieviesušas nepieciešamos tiesību aktus.

A attēlā parādīts to euro zonas elektroenerģijas un gāzes tirgu procentuālais sadalījums, kuri atvērti konkurencei 2003. gadā. Vairāk nekā 70% euro zonas elektroenerģijas tirgus un vairāk nekā 80% gāzes tirgus tagad ir oficiāli atvērti konkurencei. Tomēr abi tirgi joprojām ir ļoti piesātināti, ņemot vērā, ka triju lielāko elektroenerģijas un gāzes piegādātāju tirgus daļas joprojām ir attiecīgi 68% un 63%. Tas liecina, ka, lai gan notiek šo tirgu oficiāla atvēršana, *de facto* konkurence joprojām ir diezgan ierobežota.² Elektroenerģijas tirgū šāda situācija galvenokārt radusies tāpēc, ka tajā dominē pašreizējie tirgus dalībnieki, īpaši elektroenerģijas ražošanas jomā, un arī tāpēc, ka dalībvalstīs un starp

A attēls. Konkurencei atvērtā euro zonas enerģijas tirgus procentuālais dalījums un triju galveno enerģijas ražotāju tirgus daļa 2003. gadā

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; gada dati; %)

Avoti: Eiropas Komisijas un ECB aprēķini.

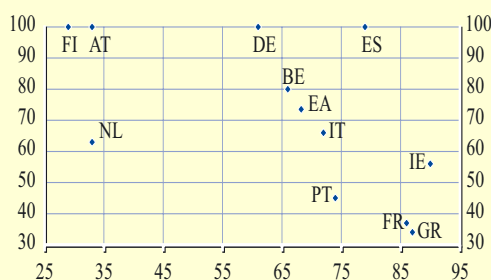
Piezīme. ECB veiktais euro zonas tirgus daļu aprēķins pamatojās uz elektroenerģijas un gāzes pieprasījuma svariem 2003. gadā. Gāzes tirgus dati neietver informāciju par Grieķiju, Portugāli un Somiju. Triju galveno gāzes piegādātāju tirgus daļā nav iekļauti dati par Luksemburgu un sniegti dati tikai par Itālijas lielākā piegādātāja tirgus daļu.

1) Pārējie ES enerģijas politikas pamatmērķi, kas nav apskatīti šajā ielikumā, ietver piegādes drošību un vides aizsardzību.

2) Sk. arī S. Speck and M. Mulder, "Competition on European energy markets – Between policy ambitions and practical restrictions", CPB Document No 33, CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, The Hague, July, 2003.

B attēls. Elektroenerģijas tirgus atvēršana un koncentrācija euro zonā 2003. gadā

(horizontālā ass: triju lielāko elektroenerģijas ražotāju tirgus daļa; vertikālā ass: elektroenerģijas tirgus atvēršana, %)

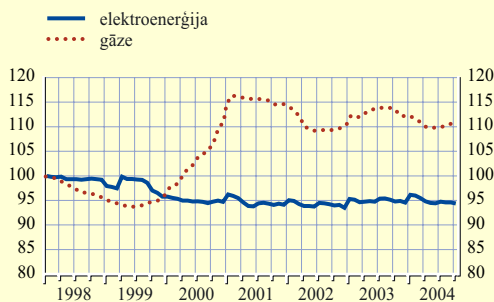

Avoti: Eiropas Komisijas un ECB aprēķini.

Piezīme. ECB veiktais euro zonas tirgus daļu aprēķins pamatojas uz elektroenerģijas pieprasījuma svāriem 2003. gadā. Attēlā nav atspoguļota Luksemburga, kuras elektroenerģijas ražošanas tirgus daļa ir nulle.

C attēls. Elektroenerģijas un gāzes cenu rādītāji saistībā ar vispārējo SPCI euro zonā

(1998. g. janvāris = 100)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

dalībvalstīm nav pietiekama elektroenerģijas tīklu starpsavienojuma. Gāzes tirgū galvenie konkurences šķēršļi ir būtiskas atšķirības tīklu piekļuves tarifi valstīs un reģionos, gāzes ražošanas un importa koncentrēšanās tikai dažos uzņēmumos un lēnā gāzes tirdzniecības centru attīstība.

Vērtējot tirgus atvēršanas pakāpi saistībā ar triju lielāko enerģijas ražotāju tirgus daļu, izrādās, ka Francijas, Portugāles, Grieķijas un Īrijas tirgos ir vismazākā konkurence euro zonas valstīs (sk. B attēlu), kas liecina gan par oficiālās tirgus atvēršanas zemo līmeni (*de jure* konkurence), gan par elektroenerģijas ražošanas lielo piesātinājumu (to var uzskatīt par *de facto* konkurences rādītāju).

Novērtēt konkurences ietekmi uz elektroenerģijas un gāzes cenām ir īpaši grūti, jo cenas ļoti ietekmē faktori, kas nav saistīti ar izvēlēto regulatora režīmu, tādi kā sākotnējo enerģijas avotu apvienošana, naftas cenu tendences un katrai valstij raksturīgas sekas (piemēram, netiešo nodokļu izraisītas sekas). Tomēr paredzams, ka lielāka iekšzemes konkurence tomēr samazinās peļņas maržu, arvien vairāk saskaņojot cenas ar izmaksām un nodrošinot labumu patērētājiem.³

Aplūkojot elektroenerģijas un gāzes SPCI apakšindeksu pārmaiņas no 1998. gada janvāra līdz 2004. gada oktobrim attiecībā pret euro zonas kopējā SPCI apakšindeksu pārmaiņām (C attēls), elektroenerģijas apakšindekss atspoguļo lejupvērstu tendenci. Šajā periodā euro zonas elektroenerģijas cenu indekss samazinājās par 5.6% attiecībā pret kopējo euro zonas SPCI, tādējādi liecinot, ka tirgus atvēršana izraisījusi zināmu cenu samazinājumu. Turpretī gāzes apakšindekss pieauga par 11.2% attiecībā pret kopējo indeksu tajā pašā laika periodā. Tomēr šāds kāpums galvenokārt novērojams pirms regulēšanas atcelšanas perioda (no 1998. gada līdz 2001. gadam). Kopš 2002. gada gāzes apakšindekss samazinās attiecībā pret kopējo indeksu. Kā norādīts iepriekš, gāzes cenu attīstība tikai daļēji atspoguļo konkurences līmeņa pārmaiņas, jo šīs cenas galvenokārt ietekmē pamatā esošā enerģijas cenu, īpaši naftas cenu, attīstība pasaulē un euro kurss. Turklāt oficiālā gāzes tirgus atvēršana notikusi nesen, un tās sekas izpaudīsies cenās tikai pēc kāda laika.

³ Vairāki empīriski pētījumi sniedz kvantitatīvu liecību par labumiem, ko konkrētam sektoram un visai tautsaimniecībai kopumā rada regulatora reformas enerģijas tirgos. Lielāka konkurence parasti saistīta ar cenu samazinājumu, produkcijas izlaides paplašināšanos un darba ražīguma kāpumu (pārskatam sk. ECB 2001. gada marta ziņojumu *Price effects of regulatory reform in selected network industries*).

Tabula. Elektroenerģijas un gāzes cenu līmeņi euro zonas valstīs

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Elektroenerģijas cenas rūpnieciskajiem lietotājiem (euro par 100 kWh)	7.6	7.2	7.1	6.9	6.4	6.5	6.4	6.6
Svārstību koeficients	16.4	16.9	17.2	17.0	16.4	19.9	20.4	15.9
Maks./min.	1.9	2.0	2.0	2.1	2.0	2.3	2.1	1.6
Elektroenerģijas cenas mājāsaimniecībām (euro par 100 kWh)	11.9	11.6	11.5	11.5	11.0	10.9	10.9	11.0
Svārstību koeficients	25.7	27.0	27.4	27.3	27.0	26.9	23.9	23.3
Maks./min.	2.5	2.7	2.7	2.5	2.8	2.6	2.4	2.4
Gāzes cenas rūpnieciskajiem lietotājiem (euro par GJ)	3.9	4.3	4.1	3.6	4.8	6.4	5.7	5.8
Svārstību koeficients	16.5	15.3	17.1	16.2	13.5	16.6	12.9	11.4
Maks./min.	1.6	1.5	1.7	1.6	1.5	1.6	1.6	1.5
Gāzes cenas mājāsaimniecībām (euro par GJ)	7.2	7.6	7.5	7.0	7.9	9.6	9.1	9.4
Svārstību koeficients	17.9	26.3	14.5	16.0	16.4	21.9	20.7	17.4
Maks./min.	1.8	3.3	1.6	1.7	1.7	2.1	2.0	1.8

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Euro zonas vidējo svērto rādītāju aprēķina, izmantojot valstu sniegto informāciju un valstu svarus no SPCI elektroenerģijas un gāzes apakšindeksiem. Svārstību koeficients nav koriģēts ar svāriem. "Maks./min." ir augstāko cenu attiecība pret zemākajām cenām euro zonas valstīs.

Vienota ES elektroenerģijas un gāzes tirgus izveidošana, iespējams, samazinās cenu starpības visās valstīs. Tomēr pašlaik euro zonas valstīs⁴ ir ievērojamas cenu līmeņa atšķirības, kas noteiktas ar svārstību koeficientu (kas nav koriģēts ar svāriem; sk. tabulā). Turklāt euro zonas valstīs augstākās cenas attiecība pret zemāko cenu (maks./min.) kopumā no 1996. gada līdz 2003. gadam ir tikai neliels samazinājums, tādējādi liecinot par būtiskām cenu starpībām šajos sektoros gan starp valstīm, gan dažādiem lietotājiem. Šķiet, ne tikai atšķirīgas izmaksas radīja šāda apmēra starpības, un tās liecina par jau minētajām būtiskajām konkurences līmeņa atšķirībām.

Dažas šo sektoru specifiskās iezīmes, piemēram, ilgtermiņa piegādes līgumi gāzes nozarē un ilgs pasūtījumu izpildes laiks jaunas elektroenerģijas ražošanas kapacitātes nodrošināšanai, neļauj veikt ļoti straujas pārmaiņas. Vispār regulatora reforma elektroenerģijas un gāzes sektorā var izraisīt tikai cenu samazināšanos un dot labumu patērētājiem, ja regulatora pamatnostādne nodrošina *de jure* un *de facto* konkurenci. Tomēr pagaidām šajās svarīgajās komunikāciju nozarēs nav pabeigts regulatora reformu plāns.

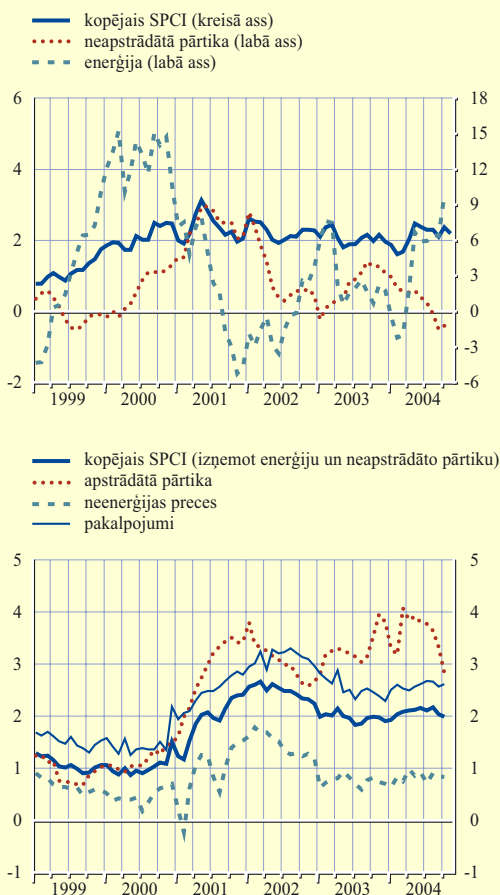
4 Cenās nav iekļauti nodokļi.

apskatītas euro zonas elektroenerģijas un gāzes tirgu konkurences tendences un novērtēta tās ietekme uz cenām. 2004. gada oktobrī neapstrādātās pārtikas cenas pretstatā enerģijas cenām joprojām samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, bet mazāk nekā septembrī.

SPCI (izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju) nemainīgais gada pieauguma temps no septembra līdz oktobrim atspoguļo galveno komponentu nelielu samazinājumu vai stāvokli bez pārmaiņām. Apstrādātās pārtikas cenu pārmaiņu temps kritās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (no 3.3% septembrī līdz 2.8% oktobrī; sk. 30. att.). Šāda apstrādātās pārtikas cenu inflācijas samazināšanās notika gandrīz visās apakšsastāvdaļās, ieskaitot tabaku, jo sāk sarukt tai piemērotā nesenā nodokļu pieauguma radītā ietekme. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pakalpojumu cenu pārmaiņu temps nemainījās (2004. gada oktobrī – 2.6%), atspoguļojot nelielu mainību visās apakšsastāvdaļās. Visbeidzot, neenerģijas preču cenu gada pārmaiņu temps arī pamatā palika nemainīgs kopš septembra (0.8%). Joprojām pazeminājās preču atpūtai (t.i., plašsaziņas līdzekļu, vaļasprieka, sporta un foto piederumu un datu apstrādes iekārtu) cenas, bet apģērba cenas turpināja ievērojami pieaugt atbilstoši pēdējos gados novērotām nedaudz izteiktākām sezonālām svārstībām. Pamatā neenerģijas preču komponenti vēl nesniedz liecību par nozīmīgu iepriekšējo naftas cenu kāpumu netiešo ietekmi. 8. ielikumā vērtēta iespējamā ietekme uz apģērba cenu tendencēm pēc tirdzniecības ierobežojumu atcelšanas 2005. gada janvārī.

30. attēls. SPCI inflācijas dalījums: galvenie apakškomponenti

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; mēneša dati; %)

Avots: Eurostat.

8. ielikums

TEKSTILIZSTRĀDĀJUMU UN APĢĒRBA TIRDZniecības kvotu atcelšanas
IESPĒJAMĀ IETEKME

2005. gada janvārī tiks atcelti visi atlikušie globālās tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecības kvotu ierobežojumi. Tas būs pēdējais, bet vissvarīgākais pēdējo desmit gadu laikā īstenotās pakāpeniskas šo kvotu atcelšanas posms. Paredzams, ka euro zonā tirdzniecības kvotu atcelšanas rezultātā samazināsies tekstilizstrādājumu un apģērba patēriņa cenas un šajos sektoros samazināsies ražošana un nodarbinātība. Lai gan ir grūti noteikt precīzu ietekmes apjomu, novērtējot visu informāciju, paredzams, ka zemāku cenu, augstākas efektivitātes un lielāku tirdzniecības apjomu sniegtais guvums būs lielāks nekā tirdzniecības liberalizācijas radītā negatīvā koriģēšanas ietekme uz ražošanu un nodarbinātību šajos sektoros. Šajā ielikumā analizēta situācija, kāda varētu rasties pēc tirdzniecības ierobežojumu atcelšanas, faktori, kas var noteikt ietekmes apjomu, un apgūstamā to valstu pieredze, kuras jau atcēlušas tirdzniecības ierobežojumus.

Pēdējo 50 gadu laikā starptautisko tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecību ierobežoja kvotas, tarifi un beztarifu barjeras. Vairākos līgumos, kas noslēdzās ar Vienošanās par daudzšķiedru tekstilizstrādājumiem (VDT), noteiktas tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecības kvotas vai daudzuma ierobežojumi. Kvotu ietekme uz tirdzniecību ir īpaši nevēlama, jo tā rada patēriņa cenu pieaugumu un produkcijas neefektīvu sadali, un ražošanas sadrumstalošanu starp valstīm. Tomēr Urugvajes sarunu raunds par tirdzniecību (noslēdzās 1994. gadā) pavēra ceļu kvotu ierobežojumu atcelšanai, jo tika noslēgts Līgums par tekstilizstrādājumiem un apģērbiem (LTA). Saskaņā ar LTA noteiktās kvotas bija pakāpeniski jāatceļ desmit gadu laikā četros posmos, atceļot pēdējos 49% kvotu līdz 2005. gada janvārim (sk. tabulu).

Tabula. Tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecības apjoma ierobežojumu atcelšana

Datums	Sākotnēji atceljamo kvotu procentuālā daļa	Sākotnēji atcelto kvotu apjoms (uzkrātie procenti)
1995. gada janvāris	16	16
1998. gada janvāris	17	33
2002. gada janvāris	18	51
2005. gada janvāris	49	100

Avots: H. Nordās. "The global textile and clothing industry post the Agreement on Textiles and Clothing", WTO Discussion Paper No. 5, 2004.

Apģērbam ir svarīga nozīme patēriņa cenu attīstībā, jo tas veido aptuveni 6% no kopējā SPCI. Ārējie faktori arī ir svarīgi, jo aptuveni 25% no iekšzemes pieprasījuma pēc apģērba apmierina imports no ārpus euro zonas esošajām valstīm. Lai gan dažu pēdējo gadu desmitu laikā tekstilizstrādājumu un apģērba ražošanas sektora nozīme attiecībā uz nodarbinātību un produkcijas izlaidi samazinājusies, pašlaik tie veido aptuveni 10% no nodarbinātības apstrādes rūpniecībā un 6% no apstrādes rūpniecības produkcijas izlaides.

Tādējādi šo kvotu atcelšanai varētu būt nozīmīgas sekas euro zonā. Pirmkārt, rastos zināms lejupvērstas spiediens uz patēriņa cenām, tāpēc ka ražotāji ar zemākām ražošanas izmaksām, kuriem iepriekš bija liegta piekļuve euro zonas tirgum, varētu iegūt lielāku tirgus daļu. Arī

kopējās ražošanas izmaksas samazinātos, jo iepriekš sadrumstalotie ražošanas procesi kļūtu efektīvāki. Otrkārt, tas var radīt zināmu negatīvu ietekmi uz produkcijas izlaidi un nodarbinātību tekstilizstrādājumu un apģērba ražošanas sektorā. Tomēr ražotājiem bija desmit gadi, lai sagatavotos kvotu atcelšanai, tāpēc šī ietekme varētu būt mazāka.

Tomēr vairāku iemeslu dēļ ir grūti noteikt tirdzniecības kvotu atcelšanas ietekmes apjomu. No vienas puses, lai gan vairāk nekā 50% kvotu jau jābūt atceltiem pirms 2005. gada, izrādās, ka kvotu pakāpeniskas atcelšanas procesu reāli aizkavēja, vispirms atceļot mazāk jutīgas kvotas. Tas nozīmē, ka pārējo kvotu atcelšanas ietekme varētu būt proporcionāli lielāka. No otras puses, tas, ka atcelšana bija pakāpeniska, varētu nozīmēt, ka vismaz daļēji tā jau iekļauta lēmumos par ieguldījumu veikšanu, lai gan Ķīnas iestāšanās Pasaules Tirdzniecības organizācijā var palielināt importu no Āzijas valstīm. Turklāt Eiropas Komisija nesen ierosināja septiņus pasākumus konkurētspējas veicināšanai Eiropas tekstilizstrādājumu nozarē. Tie ietver pētniecības un attīstības veicināšanu un mācības, nodrošinot atklātus tirgus un pastiprinot cīņu pret viltošanu.¹ Iespējams, ka arī šie pasākumi nespēs novērst tālāku neto tirdzniecības (eksports mīnus imports) samazināšanos. Citi faktori, kas ietekmē kvotu atcelšanas iespējamās sekas, ir šādi: tarifu saglabāšana un iespēja noteiktos apstākļos joprojām piemērot aizsardzības pasākumus, lai gan kvotas tiks atceltas. Turklāt *a priori* nav zināms, kādā apjomā un cik ātri mazumtirgotāji iekļaus savas zemākās izmaksas patēriņa cenās. Informācija liecina, ka vēsturiski pastāv noteikta saistība (ar nobīdi) starp importa vienības vērtību un tās ietekmi uz patēriņa cenām. Vērtējot turpmākās norises, kvotu atcelšanas izraisītais importa cenu samazinājums jāuzskata par paliekošu, un tas varētu radīt lielāku pielāgošanos nekā tad, ja importa cenu mainīgums būtu pārejošs.

To valstu sniegtā informācija, kurās tekstilizstrādājumu un apģērba tirdzniecība jau ir liberalizēta, norāda, ka kopumā tas būtiski ietekmēja gan cenas, gan tirdzniecību. Ietekmes tendences un apjoms šajās valstīs bija atšķirīgs, iespējams, tādējādi atspoguļojot dažādus tirgū pastāvošus spēkus. Norvēģijā, kur tika samazināti tarifi, kā arī atceltas kvotas, no 1995. gada līdz 2001. gadam² būtiski (par 16%) samazinājās apģērba patēriņa cenas. Zviedrijā, kur tekstilizstrādājumu un apģērba importa kvotas atcēla 1991. gadā, bet 1995. gadā pirms pievienošanās ES tās atkal bija jāievieš, ievērojami pieauga imports no Ķīnas. Lai gan ietekme uz patēriņa cenām bija pavisam neliela, to var saistīt ar pārmaiņām Zviedrijas nodokļu sistēmā un Zviedrijas kronas kursa pazemināšanos, kas notika gandrīz vienlaikus. Austrālijā, kur 1992. un 1993. gadā atcēla kvotas un no 1992. gada līdz 2005. gadam samazināja tarifus, importa kāpums bija lielāks nekā iekšzemes produkcijas izlaidis samazinājums, lai gan patēriņa cenas bija diezgan stabilas.³

Visbeidzot, kvotu ierobežojumu atcelšana tekstilizstrādājumiem un apģērbam rada iespējas un problēmas tekstilizstrādājumu un apģērba nozarei, mazumtirgotājiem un patērētājiem. Lai gan precīzu seku apjomu grūti noteikt, ierobežojumu atcelšana euro zonai dotu būtiskus neto labumus, galvenokārt radot lejupvērstu spiedienu uz patēriņa cenām. Turklāt šie guvumi, iespējams, palielināsies tirgos, kuriem raksturīga liela konkurence, uzsverot iesāktās produktu tirgus reformas nepieciešamību.

1 Komisijas 2004. gada 13. oktobra paziņojums *Textiles and clothing after 2005 – Recommendations of the High Level Group for textiles and clothing*.

2 Sīkāku informāciju par šo jautājumu sk. ielikumā *Why have clothing prices fallen?* izdevumā *Norges Bank's Inflation Report 2/2002*.

3 *"Study on the implications of the 2005 trade liberalisation in the textile and clothing sector", IFM and Partners, February 2004.*

3.2. RAŽOTĀJU CENAS

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 2004. gada septembrī kopējā RCI, izņemot būvniecību, pārmaiņu temps pieauga līdz 3.3% (augustā – 3.1%), atspoguļojot enerģijas cenu un – mazākā apjomā – starppatēriņa preču cenu pārmaiņu tempa papildu kāpumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (sk. 31. att.). Vienlaikus RCI, izņemot būvniecību un enerģiju, gada pārmaiņu temps 2004. gada septembrī salīdzinājumā ar augustu nemainījās (2.3%).

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu enerģijas ražotāju cenu pārmaiņu temps septembrī pieauga līdz 7.0% (iepriekšējā mēnesī – 5.4%). Tas daļēji atspoguļoja naftas cenu euro izteiksmē kāpumu septembrī, ko pastiprināja bāzes efekts. Septembrī starppatēriņa preču cenu pārmaiņu temps salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga līdz 5.0% (augustā – 4.8%). Patēriņa preču cenu pārmaiņu temps salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu turpināja samazināties (2004. gada septembrī – 1.1%; augustā – 1.4%) sakarā ar īslaicīga lietojuma preču, īpaši pārtikas, cenu pārmaiņu tempa kritumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Šādas tendences atbilst pārtikas preču cenu, kas ir samazinājušās kopš 2004. gada maija, attīstībai. Ilgliešanas preču cenu un kapitālpreču cenu gada pārmaiņu temps no 2004. gada augusta līdz septembrim nemainījās.

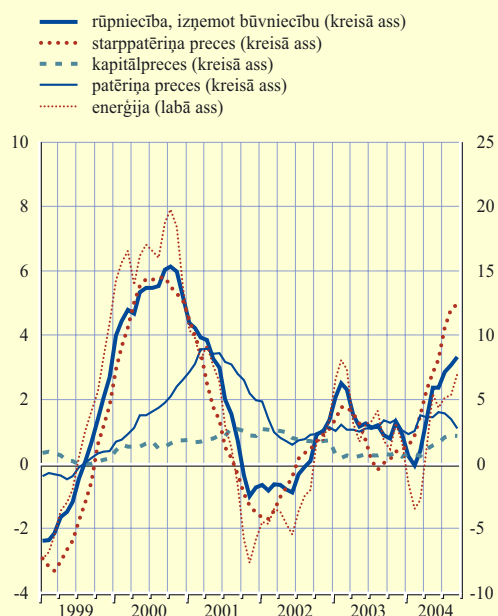
Apsekojumu dati par izejvielu cenām liecina, ka nākamajos mēnešos paredzams turpmāks mērens ražotāju cenu pieaugums. Apstrādes rūpniecībā *Purchasing Managers* apsekojumā sniegtais euro zonas apstrādes rūpniecības ražošanas izmaksu indekss (ECI) 2004. gada novembrī samazinājās, tomēr joprojām norādot, ka šajā mēnesī apstrādes rūpniecībā turpināja pieaugt izejvielu cenas. Augstas naftas cenas un krājumu nepietiekamība ir faktori, kas paaugstina izejvielu cenas. Vienlaikus, joprojām atspoguļojot produkcijas izlaides cenu pieaugumu, novembrī salīdzinājumā ar augsto līmeni oktobrī samazinājās arī ražotāju cenu indekss.

3.3. DARBASPĒKA IZMAKSU RĀDĪTĀJI

Sākotnējās norādes par darbaspēka izmaksu attīstības tendencēm 2004. gada 3. ceturksnī ir pieejamas sakarā ar vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas rādītāja aprēķināšanu euro zonai. No 2. ceturkšņa līdz 3. ceturksnim šā rādītāja gada pieauguma temps saruka par 0.2 procentu punktiem (līdz 2.0%; sk. 9. tabulu). Vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas jaunākās tendences pagaidām orientējoši liecina par to, ka 2004. gada otrajā pusē euro zonā saglabāties mērens darba samaksas gada pieaugums, tādējādi ierobežojot darbaspēka tirgus izraisīto inflācijas spiedienu. Kopš 2002. gada vidus vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas gada pieauguma temps pakāpeniski samazinājies (sk. 32. att.). 2004. gadā (izmantojot datus līdz 3. ceturksnim) vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas vidējais kāpums ir 2.2% (attieciņi par 0.2 un 0.5 procentu punktiem

31. attēls. Rūpniecības ražotāju cenu dalījums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; mēneša dati, %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

9. tabula. Darbaspēka izmaksu rādītāji

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

	2002	2003	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III
Vienošanās ceļā noteiktā darba samaksa	2.7	2.4	2.4	2.2	2.3	2.2	2.0
Darbaspēka stundas izmaksas kopā	3.7	2.8	2.8	2.1	2.7	2.1	.
Bruto mēneša ienākumi	3.0	2.7	2.6	2.5	.	.	.
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	2.5	2.4	2.5	2.1	2.0	2.0	.
<i>Papildposteņi:</i>							
Darba ražīgums	0.3	0.4	0.2	0.6	1.2	1.7	.
Vienības darbaspēka izmaksas	2.2	2.0	2.2	1.5	0.9	0.3	.

Avots: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.

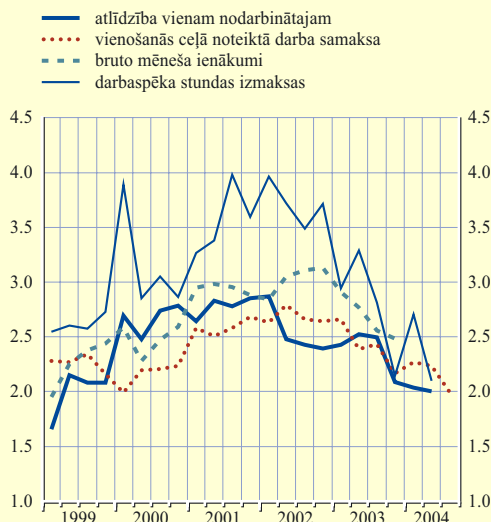
zemāks nekā 2003. un 2002. gadā). Jāatzīmē, ka kopš 1992. gada 1. ceturkšņa, kad sāka apkopot datus, vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas pieauguma temps nekad nav bijis zemāks par 2%. Visi citi pieejamie darbaspēka izmaksu attīstības tendenču rādītāji arī liecina, ka darba samaksas pieaugums pēdējā laikā saglabājies mērens, lai gan tie sniedz informāciju tikai līdz 2004. gada 2. ceturksnim. Saskaņā ar Eurostat publiskotajiem jaunākajiem nacionālo kontu datiem 2. ceturksnī atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieaugums nemainījās (2.0%), bet darbaspēka stundas izmaksas nelauksaimniecības sektorā palielinājās par 2.1% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (iepriekšējā ceturksnī – 2.7%). Turklāt, atspoguļojot atlīdzības vienam nodarbinātajam jaunākās tendences un ražīguma pieauguma palielinājumu, 2004. gada 2. ceturksnī vienības darbaspēka izmaksu gada pārmaiņu temps joprojām samazinājās (līdz 0.3%; 1. ceturksnī – 0.9%). Vērtējot turpmākās tendences, cenu spiedienam, ko rada darbaspēka izmaksas, jābūt relatīvi mērenam sakarā ar neaktīvu darbaspēka tirgu un labvēlīgām darba ražīguma attīstības tendencēm.

3.4. INFLĀCIJAS PROGNOZE

Paredzams, ka SPCI inflāciju noteiktu laiku stipri ietekmēs enerģijas sastāvdaļa, un tāpēc turpmākajos mēnešos tā būs augstāka par 2%. Tomēr tālākā perspektīvā mērenam darba samaksas kāpumam, daļēji atspoguļojot to, ka darbaspēka tirgus neizraisa spiedienu, būtu jāierobežo iekšzemes inflācijas spiediena pieaugums. Vienlaikus pastāv augšupvērsti riski. Inflācijas prognoze pamatojas uz pieņēmumu, ka naftas cenas samazināsies atbilstoši pašreizējām tirgus gaidām. Papildus tiešai ietekmei uz inflāciju turpmākais naftas cenu kāpums palielinātu arī darba samaksas un cenu noteikšanas tendenču izraisītās netiešās un pastarpinātās sekas. Svarīgi, ka prognoze ir atkarīga arī no pieņēmuma, ka fiskālo norišu ietekme uz inflāciju samazinās salīdzinājumā ar pašlaik dominējošo augsto līmeni. Izsmelšošā ekonomiskās prognozes analīze skatāma 6.nodaļā ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai").

32. attēls. Atsevišķi darbaspēka izmaksu rādītāji

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avoti: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.

4. PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGUS

Jaunākie publiskotie euro zonas nacionālo kontu dati apstiprināja, ka pēc reālā IKP izaugsmes kāpuma gada pirmajā pusē atveseļošanās temps 2004. gada 3. ceturksnī samazinājās. Pieprasījuma sastāvdaļu dalījums 3. ceturksnī rāda, ka neto eksporta devums reālā IKP pieaugumā bija negatīvs un ka privātā patēriņa kāpums bija neliels, bet ieguldījumu apjoms palielinājās un krājumu pārmaiņas deva spēcīgu pozitīvu ieguldījumu. Pieejamā informācija norāda uz tālāku rūpniecības un pakalpojumu sektora izaugsmi 4. ceturksnī sākumā, kas gan notiks nedaudz lēnākā tempā nekā šā gada pirmajā pusē. Darba tirgus situācija turpina pakāpeniski uzlaboties. Vērtējot nākotnes iespējas, redzams, ka, lai gan reālā IKP izaugsmes izredzes apdraud lejupvērsti riski, galvenie faktori, kas nosaka izaugsmes turpināšanos 2005. gadā, vēl arvien ir labvēlīgi.

4.1. NORISES PRODUKCIJAS IZLAIDĒ UN PIEPRASĪJUMĀ

REĀLAIS IKP UN IZDEVUMU SASTĀVDAĻAS

Eurostat 2004. gada 3. ceturksnī euro zonas valstu nacionālo kontu pirmā aplēse apstiprināja, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni reālais IKP palielinājies par 0.3% (2. ceturksnī – par 0.5% un 1. ceturksnī – par 0.7%; sk. 33. att.). Šie dati norāda, ka vasarā atveseļošanās nedaudz pierima.

Kas attiecas uz pieprasījuma struktūru, neto tirdzniecības devums izaugsmei bija īpaši negatīvs, jo eksporta pieaugums samazinājās, bet imports stabili palielinājās. Joprojām zema privātais patēriņš arī veicināja lejupslīdi. Vienlaikus palielinājās ieguldījumi, un krājumu ietekme bija nozīmīga. Sektoru dalījumā 3. ceturksnī zemāks IKP pieaugums bija vērojams gan rūpniecībā, gan arī pakalpojumu sektorā.

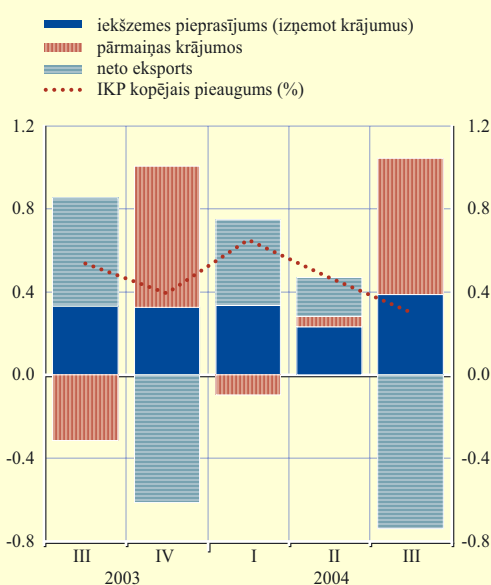
SEKTORU PRODUKCIJAS IZLAIDE UN RŪPNIKISKĀ RAŽOŠANA

Jaunākie rūpniecības sektora dati liecina, ka 2004. gada 3. ceturksnī turpinājās ražošanas paplašināšanās, tomēr temps bija lēnāks nekā 2. ceturksnī, kas atbilst nacionālo kontu pievienotās vērtības datiem. Pēc rūpnieciskās ražošanas atslābuma augustā, ko dažās valstīs daļēji izskaidroja ar īpašu faktoru ietekmi, 2004. gada septembrī euro zonas rūpniecības (izņemot būvniecību) ražošana salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga, rūpniecības kāpums 3. ceturksnī kopumā bija zemāks nekā 2. ceturksnī (sk. 34. att.).

Sektoru dalījumā rūpnieciskās ražošanas apjoms 3. ceturksnī samazinājās starppatēriņa preču un kapitālpreču sektorā. Patēriņa preču ražošanas izaugsme 3. ceturksnī saruka galvenokārt sakarā ar norisēm ilglietojuma preču ražošanas apakšsektorā.

33. attēls. Ieguldījums reālā IKP pieaugumā

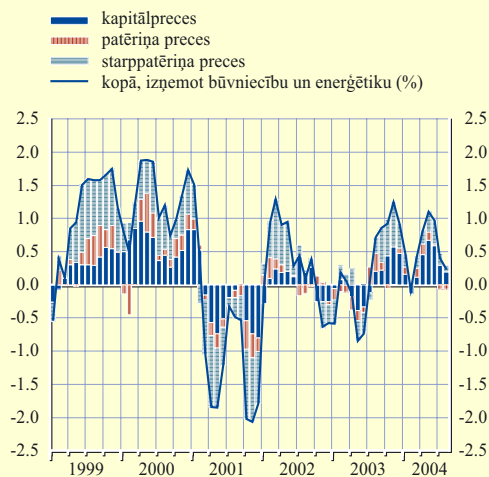
(ceturksņa ieguldījums; sezonāli izlīdzināts; procentu punktos)

Avots: Eurostat und ECB aprēķini.

34. attēls. Rūpniecības produkcijas pieaugums un ieguldījums

(pieauguma temps un ieguldījums; sezonāli izlīdzināts; procentu punktos)

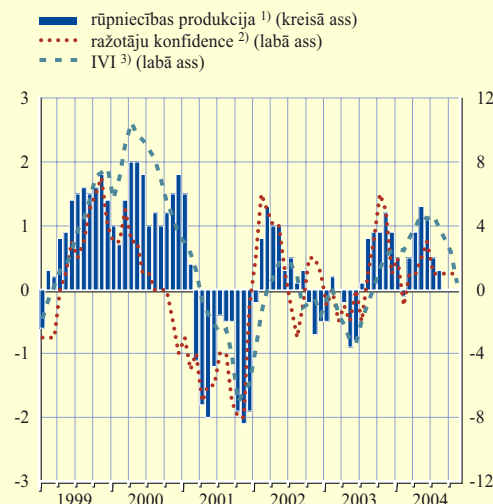

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme. Atspoguļotie dati aprēķināti kā triju mēnešu centrētais mainīgais vidējais lielums salīdzinājumā ar atbilstošo vidējo lielumu pirms trim mēnešiem.

35. attēls. Rūpniecības produkcija, ražotāju konfidence un iepirkumu vadītāju indekss (IVI)

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi, Reuters un ECB aprēķini.

1) Apstrādes rūpniecība; triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem (%).

2) Procentu starpības; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem.

3) Iepirkumu vadītāju indekss; novirzes no indeksa vērtības 50.

APSTRĀDES RŪPNIECĪBAS UN PAKALPOJUMU SEKTORA APSEKOJUMU DATI

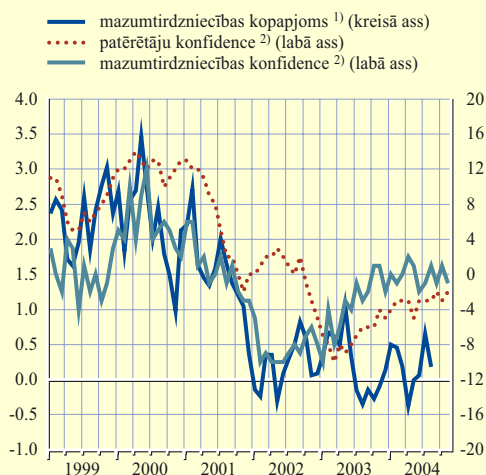
Apstrādes rūpniecības 2004. gada novembra apsekojumu dati liecina, ka 4. ceturkšņa pirmajos divos mēnešos turpinājās mērens rūpnieciskās ražošanas pieaugums. Attiecībā uz pakalpojumu sektoru norādes pamatā atbilst turpmākam produkcijas izlaides pieaugumam arī šajā sektorā.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas uzņēmumu apsekojumiem ražotāju konfidence novembrī nemainījās jau otro mēnesi pēc kārtas, saglabājoties augstākajā līmenī kopš 2001. gada marta (sk. 35. att.). Pasūtījumu un krājumu novērtējums negatīvi ietekmēja kopējo konfidences rādītāju novembrī, bet ražošanas gaidas bija stabilas. Turpretī apstrādes rūpniecības iepirkumu vadītāju indekss (IVI) novembrī pazeminājās jau ceturto mēnesi pēc kārtas. Šo samazinājumu galvenokārt noteica straujš produkcijas izlaides un jauno pasūtījumu kritums. Tomēr IVI atrodas līmenī, kas joprojām norāda uz rūpniecības aktivitātes kāpumu.

Kas attiecas uz pakalpojumu sektoru, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumu konfidences rādītājs 2004. gada novembrī samazinājās. 2004. gada pirmajos 11 mēnešos konfidence pakalpojumu sektorā pamatā nemainījās. Šajā "Mēneša Biļetenā" iekļauto datu aktualizēšanas termiņa noslēgumā uzņēmumu aktivitātes IVI pakalpojumu sektorā bija pieejams tikai līdz 2004. gada oktobrim. Tas atbilst pašlaik notiekošajai tirgus pakalpojumu izaugsmei. Tomēr tā attīstība kopš 2004. gada janvāra liecina, ka pēdējā mēnesī pieaugums, iespējams, bijis mazāks nekā iepriekš šajā gadā.

36. attēls. Mazumtirdzniecība un mazumtirdzniecības un mājsaimniecību sektora konfidence

(mēneša dati)

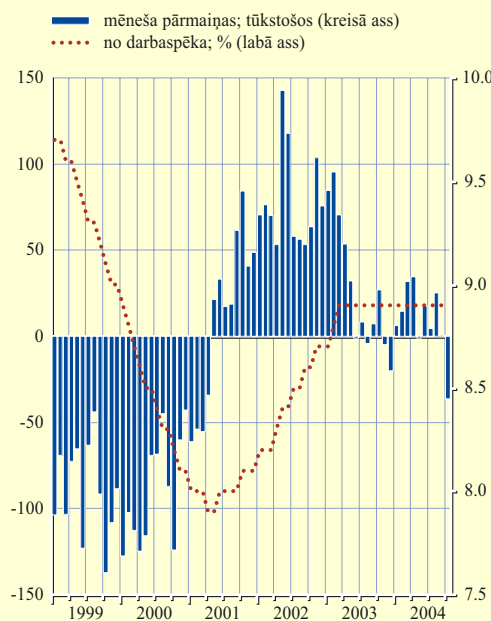
Avoti: Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi un Eurostat.

1) Gada procentuālās pārmaiņas; triju mēnešu centrētie mainīgie lielumi; veikta darbadienu skaita korekcija.

2) Procentu starpība; sezonāli un vidēji izlīdzināta. Attiecībā uz patērētāju konfidenci euro zonas valstu rezultāti, sākot ar 2004. gada janvāri, nav pilnībā salīdzināmi ar iepriekš izmantotajiem skaitļiem sakarā ar pārmaiņām Francijas apsekojumu aptaujas anketā.

37. attēls. Bezdarbs

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avots: Eurostat.

MĀJSAIMNIECĪBU IZDEVUMU RĀDĪTĀJI

Pieejamie mājsaimniecību izdevumu mēneša rādītāji par 2004. gada 3. ceturksni atbilst nacionālo kontu datiem, kas atspoguļo nelielu privātā patēriņa pieaugumu 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 2. ceturksni.

Pēc samazinājuma par 0.7% augustā mazumtirdzniecības apjoms euro zonā septembrī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi bija stabils (sk. 36. att.). 3. ceturksnī kopumā mazumtirdzniecības apjoms saruka par 0.2%, samazinot privātā patēriņa pieaugumu aptuveni par 0.1 procentu punktu. Kas attiecas uz 4. ceturkšņa sākotnējiem rādītājiem, pēc krituma par 2.6% 3. ceturksnī jaunu reģistrēto vieglo automobiļu skaits euro zonā oktobrī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga par 3.1%. Novembrī nedaudz uzlabojās patērētāju konfidence, pārtraucot oktobrī novēroto lejupslīdi, tomēr saglabājoties zem vēsturiskā vidējā līmeņa. Zemā patērētāju konfidence, iespējams, tādējādi bija faktors, kas 4. ceturkšņa pirmajos divos mēnešos palēnināja privātā patēriņa pieaugumu.

4.2. DARBA TIRGUS

BEZDARBS

Bezdarba līmenis euro zonā nemainījās kopš 2003. gada marta un 2004. gada oktobrī bija 8.9% (sk. 37. att.). Tomēr salīdzinājumā ar 3. ceturkšņa mēneša vidējo bezdarbnieku skaita pieaugumu (10 000) oktobrī bezdarbnieku skaits samazinājās par 36 000. Tas ir pirmais reģistrētais bezdarbnieku skaita samazinājums kopš 2003. gada decembra un atbilst iepriekšējos mēnešos novērotajām pozitīvajām pazīmēm, kas liecināja par bezdarbnieku skaita pieauguma samazināšanos.

10. tabula. Nodarbinātības pieaugums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; sezonāli izlīdzinātas; %)

	Gada pieauguma temps		Ceturkšņa pieauguma temps				
	2002	2003	2003 II	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II
Visa tautsaimniecība	0.5	0.2	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2
<i>t.sk.:</i>							
Lauksaimniecība un zvejniecība	-2.1	-1.9	-0.3	0.0	0.0	-0.8	-0.3
Rūpniecība	-1.2	-1.5	-0.3	-0.5	-0.5	-0.2	0.0
Izņemot būvniecību	-1.4	-1.9	-0.5	-0.5	-0.6	-0.4	-0.2
Būvniecība	-0.6	-0.2	0.4	-0.4	-0.1	0.2	0.4
Pakalpojumi	1.4	0.9	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3
Tirdzniecība un transports	0.4	0.5	0.3	0.4	0.2	0.2	0.3
Finanses un komercdarbība	2.4	1.2	0.1	0.4	0.6	0.4	0.5
Valsts pārvalde	1.8	1.1	0.3	-0.1	0.2	0.1	0.3

Avoti: Eurostat und ECB aprēķini.

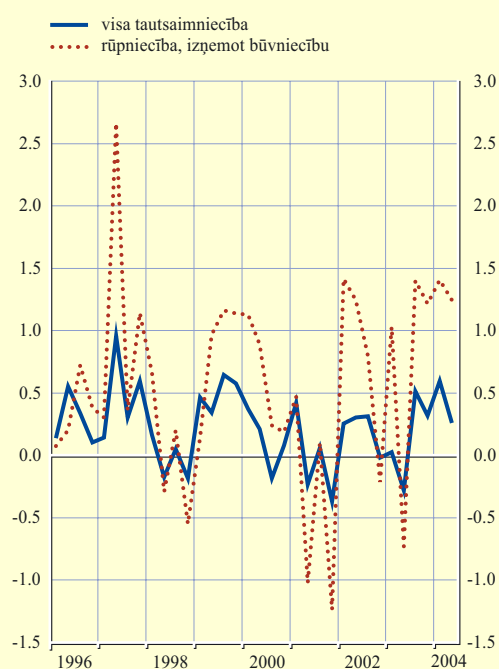
NODARBINĀTĪBA

Pārskatītie nodarbinātības dati norāda uz nedaudz lielāku nodarbinātības kāpumu 2004. gada 2. ceturksnī, nekā lēsts iepriekš. 2004. gada 2. ceturksnī nodarbinātības līmenis paaugstinājās par 0.2% (1. ceturksnī – par 0.1%; sk. 10. tabulu). Šāds kāpums atspoguļo gan nodarbinātības stabilizāciju rūpniecībā, gan augstāku nodarbinātības pieaugumu pakalpojumu sektorā. Tā kā 2004. gada pirmajā pusē reālā IKP un rūpnieciskās ražošanas pieaugums bija straujāks nekā nodarbinātības kāpums, ņemot vērā parasto aizkavēto nodarbinātības reakciju uz aktivitātes pieaugumu, darba ražīgums šajā periodā palielinājās (sk. 38. att.). Pieaugums īpaši spēcīgs bija rūpniecībā, kur darba ražīgums jutīgāk nekā citos sektoros reaģē uz cikla pārmaiņām. 2004. gada 2. ceturksnī darba ražīgums visā tautsaimniecībā palielinājās par 0.3% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni un par 1.7% – salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

Īstermiņa rādītāji liecina, ka 2004. gada otrajā pusē nodarbinātība ievērojami pieaug, tomēr tie nenorāda uz ievērojamām pozitīvām pieauguma tempa pārmaiņām. Kas attiecas uz apstrādes rūpniecību, saskaņā ar Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumiem, kas pieejami līdz novembrim, nodarbinātības prognozes salīdzinājumā ar 2004. gada 3. ceturksni ir uzlabojušās. Tomēr apstrādes rūpniecības nodarbinātības iepirkumu vadītāju indekss (IVI) neliecina par nodarbinātības pieaugumu 4. ceturkšņa pirmajos divos mēnešos. Pakalpojumu sektorā saskaņā ar EK apsekojumiem 4. ceturkšņa pirmajos divos mēnešos novērota nodarbinātības gaidu pasliktināšanās. Taču oktobrī nedaudz uzlabojās IVI nodarbinātībai pakalpojumu sektorā, liecinot par nodarbinātības palielināšanos pakalpojumu sektorā trešo mēnesi pēc kārtas.

38. attēls. Darba ražīgums

(ceturkšņa pārmaiņas; sezonāli izlīdzinātas; %)

Avots: Eurostat.

Kopumā pieejamā informācija liecina par pakāpenisku darba tirgus situācijas uzlabošanos gada otrajā pusē.

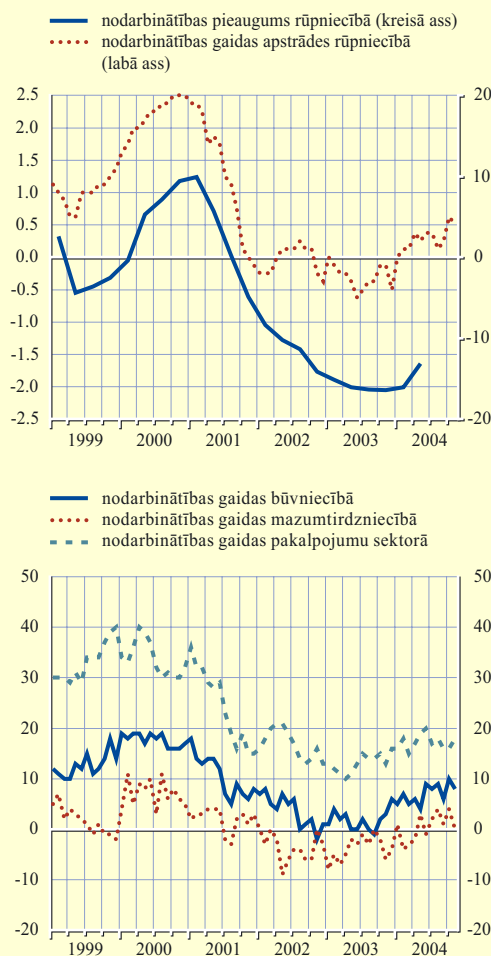
4.3. EKONOMISKĀS DARBĪBAS PERSPEKTĪVAS

Lai gan pēc augstāka pieauguma tempa šā gada pirmajā pusē atveseļošanās temps 3. ceturksnī nedaudz pierima, vēl arvien saglabājas apstākļi, kas nosaka ilgstošu izaugsmi. Attiecībā uz ārējo vidi euro zonas eksportam vajadzētu izmantot pozitīvos globālā pieprasījuma nosacījumus, lai gan vērojama zināma procesu palēnināšanās. Runājot par iekšzemes situāciju, stimulējošajai globālajai videi, ļoti labvēlīgiem finansēšanas nosacījumiem euro zonā, peļņas pieaugumam un pārstrukturēšanas rezultātā sasniegtai lielākai uzņēmumu darbības efektivitātei vajadzētu pozitīvi ietekmēt ieguldījumus. Turklāt euro zonā kopumā ir privātā patēriņa pieauguma iespējas, ja ir stingra apņemšanās veikt fiskālo konsolidāciju un strukturālās reformas, tādējādi mazinot ar reformu iespējām un gaitu saistīto nenoteiktību šajās jomās. Tomēr šī attīstības perspektīva ir pakļauta lejupvērstam riskam – īpaši iespējamām nelabvēlīgām norisēm naftas tirgū.

Lai mazinātu šādu risku, jāizvairās no tā pastarpinātas ietekmes uz algu un cenu veidošanas procesu; fiskālajām institūcijām vajadzētu atturēties veikt tādus pasākumus, kas pagarinātu vai izkropļotu nepieciešamo pārmaiņu procesu. Sīkāku ekonomiskās darbības perspektīvas analīzi sk. 6. sadaļā ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai").

39. attēls. Nodarbinātības pieaugums un nodarbinātības gaidas

(gada pārmaiņas, %; procentu starpības)

Avoti: Eurostat un Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi.
Piezīme. Procentu starpības ir vidēji izlīdzinātas.

5. FISKĀLĀS NORISES

Fiskālā situācija euro zonā joprojām rada bažas. Paredzams, ka kopējās fiskālās neatbilstības sāks samazināties tikai nākamajā gadā un samazināšanās temps būs lēns. Daudzas euro zonas valstis 2004. un 2005. gadā joprojām pārsniegs 3% budžeta deficīta sliekšni vai tuvosies tam, un paredzams, ka tikai dažas valstis progresēs fiskālās konsolidācijas jomā. Nepietiekami centieni fiskālajos plānos saistīti ar vispusīgas reformas stratēģijas trūkumu un nepilnībām datu sniegšanas jomā.

Pašreizējā stabilitātes programmu posmā valstīm, kurām ir neatbilstības, būtu jānodrošina pārliecinoša savu Līgumā un Stabilitātes un izaugsmes paktā noteikto pienākumu izpilde. To darot, lai laikus novērstu fiskālās neatbilstības, šīm valstīm būtu jāizmanto uzlabojusies ekonomiskā vide. Lai saglabātu uzticēšanos valsts finanšu stabilitātei visās euro zonas valstīs, ir būtiski izpildīt Līgumā noteiktos pienākumus, kā arī stingri ieviest Stabilitātes un izaugsmes paktā noteikto pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

2004. GADA FISKĀLĀS PERSPEKTĪVAS

Situācija valsts finanšu jomā euro zonā joprojām pasliktinās. Saskaņā ar Eiropas Komisijas rudens prognozi vidējais valsts budžeta deficīta koeficients euro zonā ceturto gadu pēc kārtas pasliktināsies – no 2.7% no IKP 2003. gadā līdz 2.9% 2004. gadā (sk. 11. tabulu). Salīdzinājumā ar Komisijas pavasara prognozi, ka deficīta koeficients nemainīsies (sk. 2004. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 10. tabulu), tas ir vēl vairāk pasliktinājies. Paredzams, ka vidējais sākotnējais pārpalikums samazināsies līdz 0.5% no IKP. Savukārt triju valstu – Vācijas, Grieķijas un Francijas – budžeta deficīts pārsniegs 3% atsaucēs vērtību, bet citu triju valstu – Itālijas, Nīderlandes un Portugāles – budžeta situācija sasniegs deficīta robežu vai ievērojami tai tuvosies. Vācijas un Francijas budžeta

11. tabula. Euro zonas fiskālo norišu prognozes

(no IKP; %)	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Eiropas Komisija, ekonomiskās prognozes, 2004. gada rudens						
a. Kopējie ieņēmumi	47.2	46.5	46.1	46.3	45.6	45.5
b. Kopējie izdevumi	48.1	48.2	48.5	49.0	48.5	48.0
t.sk.:						
Procentu izdevumi	4.1	4.0	3.6	3.5	3.4	3.3
Sākotnējie izdevumi (b – c)	44.1	44.2	44.8	45.5	45.1	44.7
Budžeta balance (a – b)	-0.9	-1.7	-2.4	-2.7	-2.9	-2.5
Sākotnējā budžeta balance (a – d)	3.1	2.3	1.3	0.7	0.5	0.8
Cikliski koriģēta budžeta balance	-1.7	-2.3	-2.4	-2.2	-2.5	-2.1
Bruto parāds	70.4	69.4	69.4	70.7	71.1	71.1
Papildpostenis: reālais IKP						
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)	3.5	1.6	0.9	0.6	2.1	2.0
Stabilitātes programmas, Eiropas Komisijas dati, pamatojoties uz dalībvalstu aktualizētajām stabilitātes programmām, 2004. gada marts						
Budžeta balance			-2.2	-2.7	-2.3	-1.8
Sākotnējā budžeta balance				0.8	1.0	1.5
Cikliski koriģēta budžeta balance				-2.1	-1.8	-1.4
Bruto parāds			69.1	70.1	70.0	69.4
Papildpostenis: reālais IKP						
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)			0.9	0.6	2.0	2.5

Avoti: Eiropas Komisijas un ECB aprēķini.

Piezīme. Skaitļi neietver UMTS licenču pārdošanas ienākumus, un skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

deficīts jau trešo gadu pēc kārtas pārsniedz atsaucē vērtību; Grieķijā veikta būtiska datu pārskatīšana, un tāpēc deficīta koeficients vairākus gadus pārsniedz atsaucē vērtību.

Komisijas fiskālā prognoze atspoguļo būtisku gaidāmo budžeta rezultātu pasliktināšanos salīdzinājumā ar vidējiem budžeta mērķiem, kas 2003. gada beigās un 2004. gada sākumā noteikti aktualizētajās stabilitātes programmās. Vidējā euro zonas novirze 2004. gadā sasniedz 0.6% no IKP. Prognozēts, ka lielākā daļa dalībvalstu nerasniegs savus mērķus. Precīzāk, paredzams, ka dažām valstīm ar būtiskām neatbilstībām būs lielas novirzes.

Komisija 2004. gadā prognozē turpmāku kopējā euro zonas parāda koeficienta pieaugumu (par 0.4 procentu punktiem – līdz 71.1% no IKP 2004. gadā). No septiņām valstīm, kuru parāda koeficients varētu pārsniegt 60% no IKP, tikai Beļģijā būs ievērojams samazinājums salīdzinājumā ar 2003. gadu. Tiek lēsts, ka neatbilstības starp deficīta un parāda norisēm, t.s. deficīta-parāda korekcijas, varētu negatīvi ietekmēt valsts parāda attīstību dažās valstīs, t.sk. Grieķijā un Itālijā, kam jau ir ļoti augsts parāda koeficients.

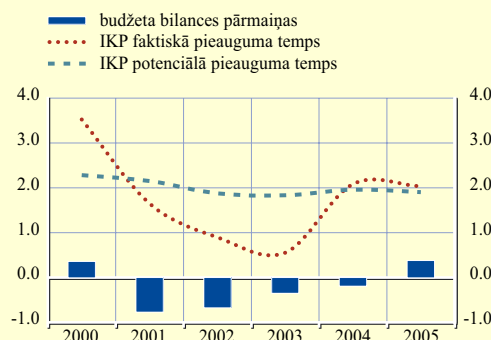
BUDŽETA NORISES IETEKMĒJOŠIE FAKTORI 2004. GADĀ

Saskaņā ar Komisijas rudens prognozi turpmāko budžeta situācijas pasliktināšanos 2004. gadā galvenokārt var skaidrot ar nedaudz ekspansīvu fiskālo nostāju. Prognozēts, ka procentu izdevumiem samazinoties tikai nedaudz, sākotnējā un kopējā bilance pasliktināsies aptuveni vienādā apmērā (sk. 40.a un 40.b att.). Tiek lēsts, ka IKP izaugsme palielināsies nedaudz straujāk nekā potenciālā izaugsme, tādējādi ekonomiskajai videi būs tikai pavisam neliela pozitīva ietekme uz budžeta attīstību. Tāpēc budžeta situācijas pasliktināšanās euro zonā 2004. gadā atspoguļo budžeta politikas stingrības mazināšanos, par ko liecina cikliski koriģētās sākotnējās bilances pasliktināšanās par aptuveni 0.3 procentu punktiem no IKP (sk. 40.c att.).

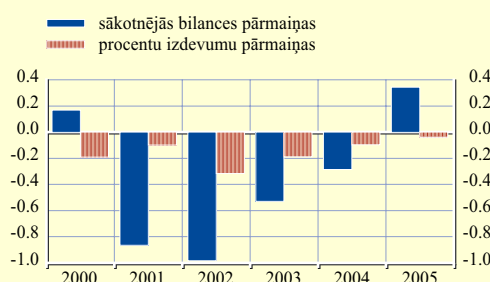
40. attēls. Faktori, kas nosaka budžeta norises

(no IKP; procentu punktos; pārmaiņas, %)

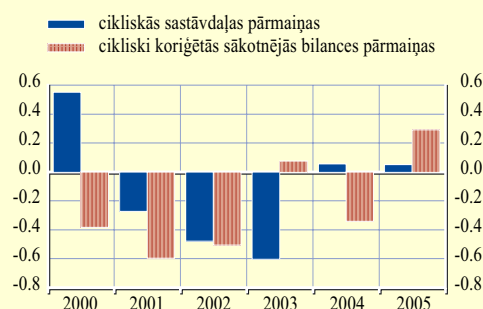
a) IKP pieaugums un budžeta bilances gada pārmaiņas

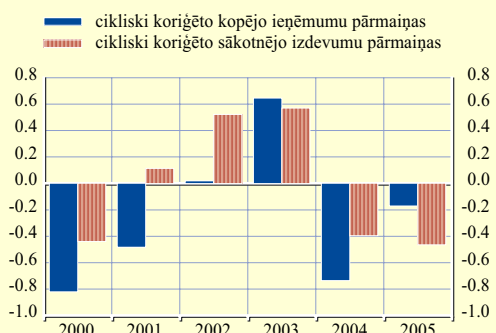
b) To faktoru gada pārmaiņas, kuri nosaka budžeta bilanci

c) To faktoru gada pārmaiņas, kuri nosaka sākotnējo budžeta bilanci

d) To faktoru gada pārmaiņas, kuri nosaka cikliski koriģēto sākotnējo budžeta bilanci

Avoti: Eiropas Komisijas (2004. gada rudens) un ECB aprēķini.

Vidēji norises euro zonā neatpoguļo atsevišķu valstu norišu atšķirības. Lai gan vairākumam valstu pamatbilance pasliktinās, citas saglabā pamatā neitrālu fiskālo nostāju, un tikai dažos gadījumos valstis centušās veikt strukturālo konsolidāciju. Visas trīs valstis, kurām ir vislielākais parāds (Beļģija, Grieķija un Itālija), turpinās gūt labumu no procentu izdevumu uzkrājumiem, kas labvēlīgi ietekmē vispārējo budžeta situāciju. Tas daļēji kompensē sākotnējās bilances pasliktināšanos šajās valstīs.

Ne tik stingru fiskālo nostāju nosaka nodokļu pazemināšanas stratēģija un pakāpeniska pagaidu izlīdzināšanas pasākumu īstenošana, ko tikai daļēji finansē no galveno izdevumu ietaupījumiem. Kā redzams 40.d attēlā, cikliski koriģētie ieņēmumi ievērojami samazināsies. To galvenokārt nosaka tiešo nodokļu un sociālās nodrošināšanas iemaksu pazemināšana, kā arī kapitālieņēmumu samazināšanās, ko savukārt veicina pakāpeniska pagaidu pasākumu izzušana. Šos faktorus, kas nosaka ieņēmumu samazināšanos, daļēji kompensē netiešo nodokļu palielināšanās. Vērojama arī izdevumu ierobežošana (galvenokārt samazinot valsts patēriņu un sociālos pabalstus), tādējādi cikliski koriģēto galveno izdevumu īpatsvars pirmo reizi kopš 2000. gada samazinājies. Tomēr korekciju apjomu negatīvi ietekmē daži izdevumu pārsniegumi, un tās nelīdzsvaro nodokļu pazemināšanas kopējo ietekmi.

2005. GADA VALSTS FINANŠU PERSPEKTĪVAS

Komisija 2005. gadā prognozē euro zonas vidējā deficīta koeficienta samazināšanos līdz 2.5% no IKP. Šo tendenci veicinās gan neliels procentu izdevumu samazinājums, gan mērena sākotnējās bilances uzlabošanās (sk. 11. tabulu un 40. att.). Paredzams, ka salīdzinājumā ar 2004. gadu parāda koeficients stabilizēsies.

Arī šīs norises euro zonas līmenī neatpoguļo atšķirīgas situācijas valstīs. Pusei euro zonas valstu joprojām būs būtiskas fiskālās neatbilstības. Paredzams, ka Vācijas un Grieķijas budžeta deficīta koeficients joprojām pārsniegs 3% atsaucēs vērtību. Tiek prognozēts, ka arī Portugālē budžeta deficīts atkārtoti pārsniegs deficīta sliekšni. Turklāt Francijas, Itālijas un Nīderlandes deficīts, iespējams, tuvosies 3% vai sasniegs šo līmeni. Pārējām euro zonas valstīm nebūs tik liels deficīts, bet vienā gadījumā gaidāms pārpalikums. Tiek prognozēts, ka mazāk nekā pusē euro zonas valstu situācija būs tuva bezdeficīta budžetam vai budžeta pārpalikumam.

2005. gadā prognozēto budžeta uzlabošanos lielākoties veicina stingrāka fiskālā nostāja, savukārt paredzams, ka tautsaimniecības izaugsme saglabāsies tuvu potenciālajai. Galveno izdevumu ierobežojumi, kurus daļēji kompensēja plānotā nodokļu papildu pazemināšana, būs galvenie budžeta uzlabošanas veicinošie faktori. Precīzāk, cikliski koriģēto galveno izdevumu īpatsvars līdz 2004. gadam samazināsies tādā pašā apjomā, bet cikliski koriģēto ieņēmumu īpatsvars samazināsies daudz mazāk. Šis samazinājums izraisīs nelielus konsolidācijas centienus (aptuveni 0.3 procentu punktu apjomā no IKP) euro zonā kopumā. Vērojamas pirmās norādes par to, ka sociālajiem maksājumiem un ar bezdarbu saistītajiem izdevumiem 2005. gadā jāpieaug mērenā tempā. Tas atbilst arī iekšzemes pieprasījuma pieaugumam un novēlotajai ietekmei uz valsts izdevumiem, ko rada izaugsmes atjaunošanās 2004. gadā. Budžeta politikas veidošanas procesā vairākās valstīs pagaidu pasākumiem joprojām būs būtiska loma.

VALSTS FINANŠU ATTĪSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

Norises valsts finanšu attīstības jomā euro zonā joprojām rada bažas triju iemeslu dēļ. Pirmkārt, plānotie konsolidācijas centieni 2004. un 2005. gadā valstīs ar būtiskām neatbilstībām lielākoties nav pietiekami, un uzlabojušos ekonomisko vidi dažreiz izmanto papildu fiskālajiem izdevumiem, nevis korekciju paātrināšanai. Tāpēc paredzams, ka vairākumā gadījumu fiskālās norises nebūs saskaņā ar

Eurogrupas vienošanos izlīdzināt pamata budžeta bilanci par 0.5 procentu punktiem no IKP (minimums) vai ar īpašām ECOFIN Padomes atzinumos noteiktajām prasībām. Netiek prognozēts, ka Vācija un Grieķija 2005. gadā novērsīs pārmērīgo budžeta deficītu. Turklāt dažās valstīs deficīts palielinās, un ir nopietns risks, ka 3% IKP atsaucēs vērtība varētu tikt pārsniegta vairāk gadījumos, nekā prognozēts. Turklāt ieilgušas fiskālās neatbilstības euro zonā apturējušas parāda samazināšanās procesu daudzās valstīs un euro zonā kopumā.

Otrkārt, bažas rada daudzās valstīs pieņemto budžeta korekciju salikums. Īstenotās un plānotās budžeta korekcijas bieži paredz pagaidu pasākumus, tādējādi netiek nodrošināta ļoti nepieciešamā valsts finanšu strukturālā uzlabošana. Lai gan pagaidu pasākumu nozīme jāsamazina, tā joprojām daudzās valstīs ir liela, īpaši tajās, kuru deficīts ir aptuveni 3% no IKP. Ir vērts atzīmēt, ka vairākas dalībvalstis, t.sk. trīs lielākās euro zonas valstis, ievērojami pārveidojušas savu sociālās nodrošināšanas sistēmu, un kopējie izdevumu ierobežojumi, šķiet, tiek īstenoti veiksmīgāk nekā iepriekš. Tomēr šādi ierobežojumi bieži nav pietiekami, un tos nevar uzskatīt par daļu no visaptverošas un konfidenci veicinošas stratēģijas, ko pieprasa Lisabonas stratēģija un Vispārējās tautsaimniecības politikas vadlīnijas.

Treškārt, dažos gadījumos veiktas lielas *ex post* statistisko laikrindu korekcijas, ievērojami samazinot valsts finanšu darbības rezultātus un palielinot valsts uzkrāto parādu. Nepietiekama pārskatu sniegšana un *ex post* pārskatīšana mazinājusi neatbilstību un izlīdzināšanas vajadzību precīzu un savlaicīgu noteikšanu un radījusi nopietnu kavēšanos politikas pasākumu īstenošanā. Radot papildu nedrošību fiskālajai pārraudzībai un mazinot daudzpusēju uzraudzības procesu vērtību, tā arī mazina visas fiskālās struktūras uzticamību un efektivitāti. Labi statistikas pārskatu sniegšanas standarti ir priekšnoteikums stingrai uzraudzībai un efektīvai partneru konkurencei, kas nepieciešama stabilas fiskālās politikas saglabāšanai. Statistikas pārskatos ECOFIN Padome uzsvēra savu apņemšanos atbalstīt pasākumus, kas uzlabotu budžeta datu kvalitāti un ticamību (sk. 9. ielikumu).

9. ielikums

LABI VALDĪBAS FINANŠU STATISTIKAS APKOPOŠANAS UN SNIEGŠANAS STANDARTI

Nesen veiktās fiskālo datu pārskatīšanas dēļ radušās bažas par ES valdības finanšu statistikas kvalitāti un uzticamību. Vienlaikus ir skaidrs, ka šo statistisko datu apkopošanas un pārskatu sniegšanas procesu nevajadzētu ietekmēt nevienas dalībvalsts politiskajiem un vēlēšanu cikliem.

Lai nodrošinātu valsts finanšu statistikas kvalitāti un statistikas pārskatu sniegšanu Eiropas Komisijai, jāveic vairāki pasākumi.

- Grāmatojot jebkādos izdevumus un ieņēmumus pārmērīgas budžeta deficīta novēršanas procedūras nolūkā, pilnībā jārespektē Eiropas Kontu sistēma (EKS 95). Grāmatošana valstīs jāveic konsekventi un laikus.
- Valstīm būtu jānosaka savas statistikas kvalitātes un integritātes prioritāte un jāpiemēro augsti standarti statistikas jomā. Eiropas līmenī jāvienojas par kopējiem standartiem, kas stiprinātu nacionālo statistikas institūtu (NSI) neatkarību, integritāti un atbildību un arī palīdzētu veicināt valdības finanšu statistikas kvalitātes uzticamību. Šie standarti un to piemērošana būtu regulāri jāpārskata ES līmenī.

- Kārtējie divreiz gadā publiskotie paziņojumi par deficītu, parādu, ieguldījumiem un procentu izdevumiem būtu jāpapildina, nodrošinot pilnīgu valdības kontu, t.sk. izdevumu, ieņēmumu, deficīta, parāda un deficīta-parāda korekciju sadalījuma apkopojumu.
- Oficiālākā līmenī būtu jānosaka NSI un, ja nepieciešams, NCB, ciktāl tās iesaistītas, atbildība par faktisko budžeta datu nodrošināšanu paziņojumos par pārmērīga deficīta novēršanas procedūru.

FISKĀLO POLITIKU STRATĒGIJA

Visas dalībvalstis pašlaik gatavo un iesniedz Komisijai savas aktualizētās stabilitātes programmas, un tas jāpabeidz līdz 2004. gada beigām. Visas valstis, īpaši tās, kurām ir lielas fiskālās neatbilstības, saskaras ar grūtībām tādu plānu sagatavošanā, kuri atbilstu to Stabilitātes un izaugsmes paktā noteiktajām saistībām un veicinātu konsolidācijas un reformu centienus un ES fiskālās struktūras uzticamību.

Precīzāk, valstīm ar pārmērīgu budžeta deficītu šī situācija būtu jānovērš pēc iespējas agrāk un ne vēlāk kā līdz saistībās norādītajam datumam. Neatbilstības gadījumos ECOFIN Padomei būtu papildus jāveic procesuāli pasākumi. Turklāt jāizvairās no pārmērīga budžeta deficīta atkārtošanās. Tām euro zonas valstīm, kuru budžeta situācija nav tuva bezdeficīta budžetam vai budžeta pārpalikumam, budžeta konsolidācijā būtu jāpamatojas uz fiskālo stratēģiju, par kuru Eurogrupa vienojusies 2002. gada oktobrī un saskaņā ar kuru deficīta koeficients jāsamazina vismaz par 0.5 procentu punktiem no IKP gadā.

Pašlaik notiekošā tautsaimniecības atveseļošanās piedāvā iespēju paātrināt fiskālās konsolidācijas procesu. Lai samazinātu budžeta neatbilstības, jāpiešķir izaugsmes papildu stimuls lielāku nodokļu ieņēmumu veidā. Noteikta fiskālā konsolidācija ļautu izvairīties no pagātnes kļūdu atkārtošanas, kad procikliska politika tika īstenota labvēlīgā laika periodā un iespēja būtiski uzlabot budžetu netika izmantota.

Fiskālās konsolidācijas plāniem vajadzētu būt daļai no strukturālās reformas darba kārtības, kas veicina izaugsmi, konkurētspēju un nodarbinātību. Izdevumu reformas svarīgas ne tikai konsolidācijai bez nodokļu paaugstināšanas, bet arī lai sagatavotu turpmāko nodokļu pazemināšanu un padarītu nodokļu atvieglojumu sistēmas labvēlīgākas izaugsmei. Tāpēc izdevumu ierobežojumiem un reformām ir galvenā loma, lai radītu stabilu pamatu ilgstošai konsolidācijai, aizvien lielākai uzticamībai un dinamiskākai attīstībai, kas ir arī Eiropas izaugsmes stratēģijas mērķi. Arī valsts finanšu kvalitātei ir būtiska loma dinamiskākas vides radīšanā. Prioritāte būtu jānosaka efektīviem ieguldījumiem infrastruktūrā un cilvēkkapitālā, nevis kārtējiem pārvedumiem. Šāda fiskālā stratēģija arī atjaunos EMS institucionālās struktūras uzticamību, tādējādi veicinot izaugsmei un makroekonomiskajai stabilitātei labvēlīgu klimatu euro zonā.

PĀRMĒRĪGA BUDŽETA DEFICĪTA NOVĒRŠANAS PROCEDŪRAS IZŠĶIROŠĀ NOZĪME FISKĀLĀS STABILITĀTES NODROŠINĀŠANĀ

Vēlreiz jāuzsver, cik svarīgi ir stingri ievērot fiskālās piesardzības minimālās prasības, kā noteikts Līgumā. Prasības nosaka, ka jāizvairās no pārmērīga deficīta, t.i., 3% no IKP deficīta robežas pārsnieguma, un ka jebkādi šādi pārsniegumi laikus jānovērš. Tās arī nosaka, ka valsts parāda koeficientam jābūt zemākam par 60% vai vismaz mērenā tempā jātuvojas šim rādītājam. Turklāt Stabilitātes un izaugsmes pakts ietver arī pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kam ir būtiska nozīme stingras Līguma nosacījumu izpildes nodrošināšanā.

Kāpēc tas ir svarīgi? Makroekonomiskā un cenu stabilitāte ar labvēlīgiem finansēšanas nosacījumiem atkarīga no valsts finanšu stabilitātes. Savukārt šo stabilitāti nosaka valdību publiskās aizņemšanās vajadzības un finanšu tirgu gatavība nodrošināt nepieciešamo finansējumu. Ja deficīts ir liels un parāda uzkrājums pieaug, aizņemšanās vajadzības palielinās. Turklāt, ja izaugsmes tendence ir vāja, liels deficīts rada stabilitātei daudz lielāku risku, jo uzkrātais parāds (un aizņemšanās vajadzība) palielinās straujāk attiecībā pret tautsaimniecības lielumu nekā ātri augošā tautsaimniecībā. Turklāt lielu saistību (piemēram, no sociālās nodrošināšanas sistēmām) plāni var palielināt turpmāko valdības finansēšanas vajadzību gaidas.

Jo vairāk šo faktoru summējas, jo lielāka varbūtība, ka turpmāk valdības spēš finansēt šādas neatbilstības tikai tad, ja būs paaugstinātas izmaksas gan valstij (piešķirot lielāku riska prēmiju), gan euro zonai kopumā (nosakot augstākas vidējās implicētās procentu likmes). Var izveidoties situācija, kad valdības nespēj saņemt kādu finansējuma veidu (piemēram, vairāk ilgtermiņa, nevis īstermiņa parādu) un beidzot – pat tām nepieciešamo finansējuma apjomu.

Nepastāvīgi finanšu tirgus apstākļi var šo risku daudzkārt palielināt. Ja labvēlīgā laika periodā deficīta un parāda sliekšnis, kas valdībām ļauj finansēt visas savas saistības īsā laikā (lai būtu likvīdas) un ilgā laikā (lai būtu maksātpējīgas), parasti ir augsts, atsevišķi notikumi var likt šim sliekšnim ievērojami pazemināties. Agrāk šī ne vienmēr bijusi pakāpeniska attīstība, t.i., tāda, kas valdībām dod pietiekami daudz laika korekciju veikšanai: tas var notikt ļoti ātri un bez īpašiem brīdinājumiem. Tādējādi var izveidoties burvju loks, kad finansējuma vajadzības pieaug, bet gatavība tās finansēt samazinās. Tas varētu likt valdībām veikt radikālas fiskālās korekcijas, lai izvairītos no saistību nepildīšanas.

Lai gan pašlaik vide joprojām ir labvēlīga, ļoti svarīgi atcerēties, ka šo situāciju nevar uztvert kā pašu par sevi saprotamu. Visām valstīm un tādējādi arī euro zonai kopumā jānodrošina finansiālā situācija, kas radītu pietiekamu nodrošinājumu, ja īstenotos sliktākais notikumu attīstības scenārijs, pat ja labvēlīgā laika periodā šādas prasības, iespējams, liekas ļoti augstas.

Atbilstībai deficīta un parāda kritērijiem ir būtiska loma EMS, jo tā rada minimālo nodrošinājumu. Īpaši 3% no IKP deficīta robeža – ja ieviesta ticami – nodrošina stabilu pamatu fiskālās disciplīnas un nākotnes parāda norišu gaidām. Tāpēc tas ir svarīgs fiskālās stabilitātes signāls finanšu tirgiem un sabiedrībai. Tas ne tikai garantē labvēlīgus finansēšanas nosacījumus un stabilus tirgus pašlaik, bet arī samazina risku, ka turpmākais finanšu svārstīgums varētu parādīties euro zonas valdības parāda tirgos un mazināt stabilitāti.

Šie apsvērumi arī izskaidro bažas, kuras rada jau minētais fiskālo un ekonomisko norišu novērtējums un pieredze kopš EMS trešā posma pirmsākumiem. Ne tikai vairāku valstu fiskālais deficīts tuvojies 3% sliekšnim vai pārsniedzis to, bet arī vidējais deficīts kopš 1999. gada bijis tuvu šim sliekšnim vai pārsniedzis to. Turklāt tautsaimniecības izaugsme daudzās valstīs palēninājusies, un pašlaik

potenciālā izaugsme ir zemāka nekā iepriekš. Arī ņemot vērā ar iedzīvotāju novecošanu saistītās gaidāmās problēmas, valsts parāda koeficienta palielināšanās vai samazināšanās bijusi pārāk nenozīmīga. Bet pat tad, ja konsekventi ievērota atbilstība Līguma kritērijiem, svarīgi paturēt prātā, ka ilgtermiņā tie ir tikai minimālie fiskālās piesardzības kritēriji. Nepieciešami augstāki deficīta un parāda mērķi, īpaši valstīs ar lielām netiešajām saistībām un zemu izaugsmes tempu.

6. EUROSISTĒMAS SPECIĀLISTU MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI

Pamatojoties uz informāciju, kas pieejama līdz 2004. gada 20. novembrim, Eurosistēmas speciālisti sagatavojuši euro zonas makroekonomiskās attīstības iespēju aplēses.¹ Tiek lēsts, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2004. gadā būs 1.6–2.0%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 1.4–2.4%, bet 2006. gadā – 1.7–2.7%. Tiek lēsts, ka vispārējā saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI) vidējais pieauguma temps 2004. gadā būs 2.1–2.3%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 1.5–2.5%, bet 2006. gadā – 1.0–2.2%.

Speciālistu iespēju aplēšu pamatā ir vairāki pieņēmumi par procentu likmēm, valūtas maiņas kursiem, naftas cenām, pasaules tirdzniecību ārpus euro zonas un fiskālo politiku. Tostarp formāli pieņemts, ka iespēju aplēšu periodā tirgus īstermiņa procentu likmes un valūtu savstarpējie kursi nemainīsies. Tehniskie pieņēmumi attiecībā uz ilgtermiņa procentu likmēm un gan naftas, gan neenerģijas preču cenām tiek balstīti uz tirgus gaidām.² Pieņēmumi attiecībā uz fiskālo politiku tiek balstīti uz valstu budžeta plāniem atsevišķās euro zonas valstīs. Tie ietver tikai tos politikas pasākumus, kuri jau ir apstiprināti valstu parlamentos vai kuri jau ir detalizēti izstrādāti un kurus varētu pieņemt likumdošanas procesā.

Lai parādītu ar aplēsēm saistīto nenoteiktību, katra mainīgā lieluma atainošanai izmanto diapazonus. Diapazonus veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un iepriekšējām aplēsēm, ko euro zonas centrālās bankas veikušas vairākus gadus. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību.

STARPTAUTISKĀ VIDE

Šķiet, ka pasaules tautsaimniecības cikls ir sasniedzis kulminācijas punktu. Naftas cenas 2004. gadā ir augušas, bet gaidāms, ka ekonomikas politika atkal pakāpeniski kļūs neitrālāka. Tāpēc, lai gan aplēšu periodā turpināsies stabila pasaules tautsaimniecības izaugsme, paredzams, ka nākamo divu gadu laikā tās temps nedaudz mazināsies. Tajā pašā laikā sakarā ar naftas un neenerģijas preču cenu kāpumu pieaugs pasaules inflācija.

Gaidāms, ka arī Amerikas Savienotajās Valstīs saglabāsies stabils reālā IKP pieaugums, taču salīdzinājumā ar straujo tempu 2003. gada otrajā pusē un 2004. gada sākumā tas pakāpeniski samazināsies. Var gaidīt, ka IKP pieaugums Āzijā (izņemot Japānu) ievērojami pārsniegs pasaules vidējo rādītāju, neskatoties uz augošajām naftas cenām un arvien stingrāko ekonomikas politiku Ķīnā. Paredzams, ka citās lielajās valstīs turpināsies dinamiska tautsaimniecības izaugsme. Turklāt valstīs, kas 2004. gada 1. maijā pievienojās ES, arī turpmāk gaidāms relatīvi straujš izaugsmes temps.

Tiek lēsts, ka 2004. gadā *pasaules reālā IKP gada pieaugums ārpus euro zonas* būs vidēji 5.5%. Paredzams, ka gan 2005., gan 2006. gadā tas kritīsies līdz aptuveni 4.5%. Tiek lēsts, ka 2004. gadā *pieaugums euro zonas ārējos eksporta tirgos* būs aptuveni 8.7%, bet 2005. un 2006. gadā paredzams kritums (attiecīgi līdz aptuveni 8.0% un 7.5%).

1 Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēses kopīgi izstrādā ECB un euro zonas valstu nacionālo centrālo banku speciālisti. Šīs iespēju aplēses divas reizes gadā izmanto par pamatu ECB Padomes vērtējumam par tautsaimniecības attīstību un cenu stabilitātes riskiem. Sīkāka informācija par izmantotajām procedūrām un metodēm sniegta dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* (ECB, 2001. gada jūnijs).

2 Pieņemts, ka īstermiņa procentu likmes, kuras mēra ar 3 mēnešu EURIBOR, iespēju aplēšu periodā nemainīsies (2.16%). Tehniskais pieņēmums par valūtas maiņas kursu nemainīgumu nozīmē, ka euro kurss attiecībā pret ASV dolāru šajā periodā saglabāsies 1.29 un ka efektīvais euro kurss par 6.1% pārsniegs 2003. gada vidējo līmeni. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmi rāda, ka gaidāms neliels kāpums no vidēji 4.2% 2004. gadā līdz vidēji 4.5% 2006. gadā. Pieņemts, ka gada vidējās neenerģijas preču cenas 2004. gadā pieaugs par 18% ASV dolāru izteiksmē, 2005. gadā pamatā nemainīsies, bet 2006. gadā atkal pieaugs par 5%. Pamatojoties uz tendencēm biržās tirgto nākotnes darījumu tirgū, pieņemts, ka gada vidējās naftas cenas pieaugs no 39.0 ASV dolāriem par barelu 2004. gadā līdz 44.4 ASV dolāriem par barelu 2005. gadā, bet 2006. gadā kritīsies līdz 40.8 ASV dolāriem par barelu.

REĀLĀ IKP PIEAUGUMA APLĒSES

Saskaņā ar *Eurostat* pirmo aplēsi 3. ceturksnī euro zonas reālā IKP pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksnī bija 0.3% (1. un 2. ceturksnī – attiecīgi 0.7% un 0.5%). Gaidāms, ka ceturkšņa pieauguma temps aplēšu periodā atkal tuvosies 0.5% līmenim. Tāpēc tiek lēsts, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2004. gadā būs 1.6–2.0%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 1.4–2.4%, bet 2006. gadā – 1.7–2.7%. Gaidāms, ka eksporta kāpums, uz ko norāda pieņēmums par joprojām spēcīgu ārējo pieprasījumu, aplēšu periodā joprojām veicinās ekonomisko aktivitāti, bet iekšzemes pieprasījumam vajadzētu pieaugt stabilā tempā.

Paredzams, ka *vispārējā nodarbinātība* aplēšu periodā nedaudz uzlabosies. Gaidāms, ka pieaugs darbaspēka piedāvājums, jo sakarā ar nodarbinātības izredžu uzlabošanos un vairākās euro zonas valstīs notiekošajām strukturālajām darba tirgus reformām paaugstināsies līdzdalības līmenis. Darbaspēka piedāvājuma un nodarbinātības iespēju aplēses rāda, ka 2005. gada otrajā pusē bezdarba līmenim vajadzētu sākt pazemināties.

Attiecībā uz IKP iekšzemes izdevumu sastāvdaļām tiek lēsts, ka *privātā patēriņa* gada pieaugums 2004. gadā būs 0.9–1.3%, jo ierobežotais algu ienākumu pieaugums un spēcīgais enerģijas cenu kāpums negatīvi ietekmē mājsaimniecību pirkspēju. Paredzams, ka patēriņa pieauguma temps 2005. gadā būs 1.1–2.1%, bet 2006. gadā – 1.2–2.8%. Mājsaimniecību reāli izmantojamo ienākumu kāpumu veicinās straujāka nodarbinātības līmeņa paaugstināšanās, reālo algu pieaugums zemākas inflācijas dēļ un citu ienākumu sastāvdaļu pozitīvais devums. Paredzams, ka mājsaimniecību uzkrājumu proporcija iespēju aplēšu periodā saglabāsies aptuveni nemainīga. Lai gan, darba tirgus apstākļiem nedaudz uzlabojoties, patērētāju konfidencei vajadzētu pieaugt, sakarā ar bažām par valsts finanšu attīstību, īpaši par valsts veselības aprūpes un pensiju sistēmas ilgtermiņa perspektīvām, saglabāsies relatīvi augsts uzkrājumu līmenis. Bez tam, pamatojoties uz pašreizējiem budžeta plāniem, pieņemts, ka *valdības patēriņa* devums reālā IKP pieaugumā iespēju aplēšu periodā nedaudz samazināsies.

Tiek lēsts, ka *kopējo ieguldījumu pamatlīdzekļos* apjoms 2004. gada otrajā pusē ir nedaudz pieaudzis. Saskaņā ar aplēsēm gada vidējais pieauguma temps 2004. gadā ir 1.2–2.2%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 1.7–4.7%, bet 2006. gadā – 2.1–5.3%. Kopējā ieguldījumu apjoma uzlabošanos galvenokārt noteiks *uzņēmumu ieguldījumi*, ko pozitīvi ietekmēs labvēlīgie kreditēšanas nosacījumi un uzņēmumu peļņas kāpums, kā arī pieprasījuma izredžu uzlabošanās. Paredzams, ka *privātie ieguldījumi mājoklī* aplēšu periodā pieaugs mērenā tempā.

Tiek lēsts, ka gada vidējais eksporta kopapjoma pārmaiņu temps 2004. gadā būs 4.5–7.3%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 4.6–7.8%, bet 2006. gadā – 4.8–8.0%.³ Paredzams, ka ārpus euro zonas eksporta tirgu daļas aplēšu periodā pamatā nemainīsies pēc ievērojamā sarukuma 2003. gadā galvenokārt sakarā ar euro kursa pieaugumu. Gaidāms, ka gada vidējais importa kopapjoma pieauguma temps aptuveni atbildīs eksporta rādītājiem. Paredzamie importa rādītāji atspoguļo kopējo galīgo izdevumu modeli euro zonā, kā arī agrākā euro kursa kāpuma radītu novēlotu pieaugumu izraisīto ietekmi. Iespēju aplēšu periodā kopumā nav gaidāma neto tirdzniecības apgrozījuma ievērojama ietekme uz IKP pieaugumu, jo eksporta un importa apjoms būs aptuveni vienāds.

³ Tirdzniecības prognozes atbilst nacionālo kontu datiem. Tāpēc tajās ietverta iekšējā tirdzniecība euro zonā.

CENU UN IZMAKSU IESPĒJU APLĒSES

Tiek lēsts, ka 2004. gadā vispārējā SPCI vidējais pieauguma temps būs 2.1–2.3%. Paredzams, ka 2005. gadā tas būs 1.5–2.5%, bet 2006. gadā – 1.0–2.2%. Pieņēmumi par naftas cenām norāda, ka enerģijas sastāvdaļa 2005. gadā dos būtisku pozitīvu ieguldījumu SPCI inflācijā, bet 2006. gadā tai būs neliela negatīva ietekme. Paredzams, ka SPCI neenerģijas sastāvdaļas pieauguma temps 2005. gadā mazliet samazināsies, atspoguļojot ierobežotu importa cenu pieaugumu un neliela iekšzemes izmaksu spiediena saglabāšanos. Turklāt saskaņā ar fiskālajiem pieņēmumiem netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu pieauguma ietekme 2005. un 2006. gadā būs mazāka salīdzinājumā ar 2004. gadā veikto pasākumu būtisko devumu.

Lai gan pēdējā laikā novērots naftas cenu kāpums, tiek lēsts, ka 2004. gadā agrākā euro kursa kāpuma novēlotās ietekmes dēļ caurmērā saglabājušās relatīvi zemas importa cenas. Pieņēmumi par preču cenām un valūtas kursiem norāda, ka importa cenas iespēju aplēšu periodā nedaudz pieaugs.

Pieņemts, ka nominālās darba samaksas uz vienu darbinieku pieaugums aplēšu periodā joprojām būs mērens. Šajā iespēju aplēsē ņemtas vērā ne vien kārtējās vienošanās par algām un paredzamā mērenā darba tirgus apstākļu uzlabošanās, bet arī vērtējums, ka augošo naftas cenu netiešā ietekme uz nominālo darba samaksu joprojām būs ierobežota. Reālā IKP pieauguma un nodarbinātības līmeņa aplēses rāda, ka, lai gan darba ražības pieaugums iespēju aplēšu periodā nedaudz samazināsies, tas arī turpmāk būs stabils. Šādas algu un produktivitātes attīstības dēļ paredzams, ka 2005. un 2006. gadā darbaspēka vienības izmaksu pieaugums joprojām būs ierobežots.

12. tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses

(gada vidējās pārmaiņas; %)¹⁾

	2003	2004	2005	2006
SPCI	2.1	2.1–2.3	1.5–2.5	1.0–2.2
Reālais IKP	0.5	1.6–2.0	1.4–2.4	1.7–2.7
Privātais patēriņš	1.1	0.9–1.3	1.1–2.1	1.2–2.8
Valdības patēriņš	1.6	0.9–2.1	0.3–1.3	0.7–1.7
Kopējā pamatkapitāla veidošana	-0.6	1.2–2.2	1.7–4.7	2.1–5.3
Eksports (preces un pakalpojumi)	0.2	4.5–7.3	4.6–7.8	4.8–8.0
Imports (preces un pakalpojumi)	2.0	5.0–7.6	4.8–8.2	4.8–8.2

1) Katra mainīgā lieluma un perioda robežas noteiktas, pamatojoties uz vidējo absolūto starpību starp faktiskajiem rezultātiem un euro zonas centrālo banku agrāk veiktajām iespēju aplēsēm. Reālā IKP un tā komponentu aplēsēs izmantoti atbilstoši darbadieņu skaitam koriģēti dati. Eksporta un importa aplēses ietver euro zonas iekšējo tirdzniecību.

10. ielikums

SALĪDZINĀJUMS AR ECB SPECIĀLISTU 2004. GADA SEPTEMBRA MAKROEKONOMISKAJĀM IESPĒJU APLĒSĒM

Salīdzinājumā ar 2004. gada septembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm tehniskie pieņēmumi par naftas cenām un valūtas kursiem ir ievērojami mainīti. Naftas cenas tagad ir par 21% augstākas, nekā tika pieņemts septembra iespēju aplēsēs, savukārt nominālais efektīvais euro kurss ir par 4.2% augstāks. Tehniskajos pieņēmumos par procentu likmēm ir tikai nelielas pārmaiņas.

Būtiska pārmaiņa salīdzinājumā ar 2004. gada septembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm ir nedaudz zemākas reālā IKP pieauguma robežas 2005. gadā. Tas galvenokārt skaidrojams ar iepriekš minētajām pārmaiņām tehniskajos pieņēmumos, saskaņā ar kuriem gan naftas cenas, gan efektīvais euro kurss būs augstāks. Turklāt reālā IKP pieaugums šā gada 3. ceturksnī, kas izrādījās mazliet zemāks, nekā tika gaidīts, mehāniski samazina reālā IKP gada vidējo pieaugumu 2005. gadā.

Paredzamās SPCI robežas 2004. gadā nav mainījušās, bet 2005. gadā ir nedaudz koriģētas un tagad ir augstākas salīdzinājumā ar 2004. gada septembra iespēju aplēsēm. Šī pārmaiņa ir neliela, jo augošo naftas cenu ietekmi mazina pieņēmumi par augstākiem valūtas kursiem. Vienības darbaspēka izmaksu iespēju aplēsēs ir tikai nelielas pārmaiņas.

Makroekonomisko iespēju aplēšu salīdzinājums

(gada vidējās pārmaiņas; %)

	2003	2004	2005
SPCI – 2004. gada decembris	2.1	2.1–2.3	1.5–2.5
SPCI – 2004. gada septembris	2.1	2.1–2.3	1.3–2.3
Reālais IKP – 2004. gada decembris	0.5	1.6–2.0	1.4–2.4
Reālais IKP – 2004. gada septembris	0.5	1.6–2.2	1.8–2.8

11. ielikums

CITU INSTITŪCIJU PROGNOZES

Ir pieejamas arī dažādu citu institūciju – gan starptautisko organizāciju, gan privātā sektora iestāžu – sagatavotās prognozes euro zonai. Taču šīs prognozes nav precīzi salīdzināmas cita ar citu vai ar Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm, jo tās sagatavotas dažādos laikos un to pieņēmumi par fiskālajiem, finanšu un ārējiem mainīgajiem lielumiem, t.sk. naftas cenām, iegūti, izmantojot atšķirīgas metodes. Prognozes, ko ietver *Consensus Economics* prognozes un ECB veiktā aptauja *Survey of Professional Forecasters*, izmanto dažādus konkrēti nenorādītus pieņēmumus. Atšķirībā no Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēm pārējās prognozes parasti nebalstās uz pieņēmumu, ka īstermiņa procentu likmes iespēju aplēšu periodā nemainīsies.

Lai gan pieņēmumi ir atšķirīgi, pašlaik pieejamās citu institūciju prognozes vienprātīgi norāda, ka euro zonas IKP gada pieaugums 2005. gadā būs vidēji 1.9–2.25%, bet 2006. gadā – vidēji 2.25–2.5%. Prognozes par 2005. gadu ir ļoti līdzīgas. Saskaņā ar Eiropas Komisijas prognozēm un aptauju *Survey of Professional Forecasters* 2006. gadā IKP gada pieaugums būs 2.2%, savukārt OECD paredz, ka pieauguma temps būs 2.5%.

Jāatzīmē, ka gan Eiropas Komisija, gan SVF uzrāda gada pieauguma tempus, neveicot korekcijas atbilstoši darbadienu skaitam gadā. Atbilstoši darbadienu skaitam nekoriģētais euro zonas IKP gada vidējais pieauguma temps 2004. gadā sakarā ar lielo darbadienu skaitu šajā gadā būs apmēram par 0.25 procentu punktiem augstāks nekā atbilstoši darbadienu skaitam koriģētais pieauguma temps. Tāpēc, pamatojoties uz atbilstoši darbadienu skaitam koriģētiem datiem, gan SVF, gan Eiropas Komisijas prognoze paredz IKP pieauguma tempa kāpumu euro zonā 2005. gadā. Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses un OECD prognozes uzrāda atbilstoši darbadienu skaitam koriģētus gada pieauguma tempus, savukārt citām prognozēm netiek norādīts, vai tās izmanto atbilstoši darbadienu skaitam koriģētus vai nekoriģētus datus.

A tabula. Euro zonas reālā IKP pieauguma prognožu salīdzinājums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)

	Publiskošanas datums	2004	2005	2006
Eiropas Komisija	2004. gada oktobris	2.1	2.0	2.2
SVF	2004. gada septembris	2.2	2.2	dati nav pieejami
OECD	2004. gada novembris	1.8	1.9	2.5
<i>Consensus Economics</i> prognozes	2004. gada novembris	1.9	1.9	dati nav pieejami
<i>Survey of Professional Forecasters</i>	2004. gada novembris	1.9	2.0	2.2

Avoti: Eiropas Komisijas ekonomiskās prognozes, 2004. gada rudens; SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīvas, 2004. gada septembris; OECD Tautsaimniecības perspektīvas Nr. 76; *Consensus Economics* prognozes un ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters*. Eiropas Komisijas prognozēs un SVF ziņojumā "Pasaules tautsaimniecības perspektīvas" uzrādīti atbilstoši darbadienu skaitam nekoriģēti pieauguma tempi.

Saskaņā ar šīm prognozēm gaidāms, ka gada vidējā SPCI inflācija 2005. gadā samazināsies līdz 1.8–1.9%, izņemot OECD, kas prognozē, kā tā būs 2.0%. Gan Eiropas Komisija, gan OECD prognozē, ka 2006. gadā SPCI inflācija samazināsies līdz 1.7%, bet *Survey of Professional Forecasters* paredz, ka SPCI inflācija būs 1.9%.

B tabula. Euro zonas vispārējā SPCI inflācijas prognožu salīdzinājums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %)

	Publiskošanas datums	2004	2005	2006
Eiropas Komisija	2004. gada oktobris	2.1	1.9	1.7
SVF	2004. gada septembris	2.1	1.9	dati nav pieejami
OECD	2004. gada novembris	2.1	2.0	1.7
<i>Consensus Economics</i> prognozes	2004. gada novembris	2.2	1.9	dati nav pieejami
<i>Survey of Professional Forecasters</i>	2004. gada novembris	2.1	1.9	1.9

Avoti: Eiropas Komisijas ekonomiskās prognozes, 2004. gada rudens; SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīvas, 2004. gada septembris; OECD Tautsaimniecības perspektīvas Nr. 76; *Consensus Economics* prognozes un ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters*.

7. VALŪTAS KURSS UN MAKSĀJUMU BILANCES PĀRMAIŅAS

7.1. VALŪTU KURSI

Novembrī un decembra sākumā euro turpināja būtiski nostiprināties attiecībā pret ASV dolāru (tā kursam ievērojami samazinoties), Ķīnas renminbi un – mazākā mērā – pret Japānas jenu. ASV dolāra kursa samazināšanās galvenokārt saistīta ar finanšu tirgu reakciju uz ilgstoši augsto ASV tekošā konta deficītu un fiskālo deficītu. Euro kursa pieaugumu attiecībā pret šīm valūtām tikai daļēji kompensēja euro kursa samazināšanās attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu, Šveices franku, Zviedrijas kronu, Korejas vonu, Polijas zlotu un Čehijas kronu.

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET ASV DOLĀRU

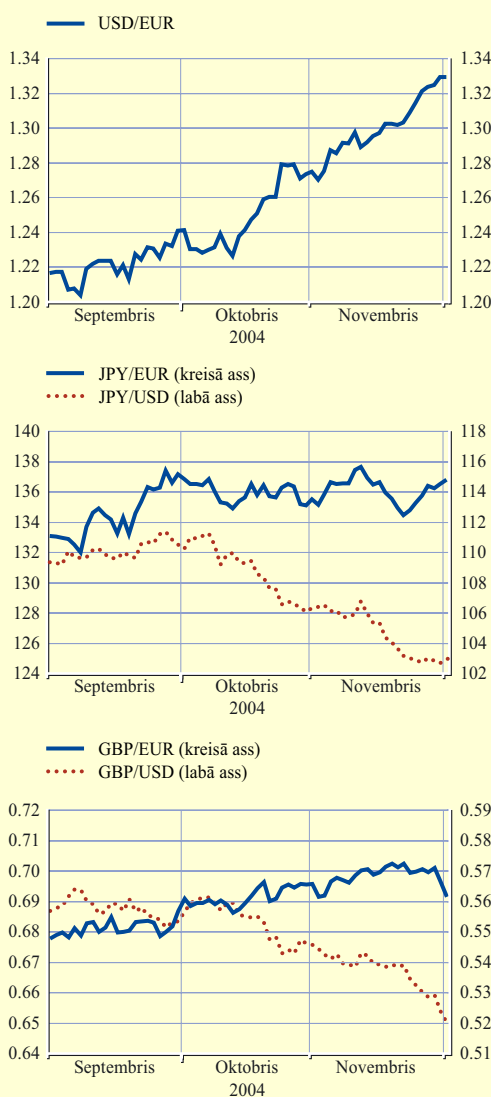
Novembrī un decembra sākumā euro kurss turpināja pieaugt attiecībā pret ASV dolāru (sk. 41. att.), pārsniedzot gada sākuma līmeni. ASV dolāra kursa ievērojama pazemināšanās kopš oktobra otrās puses saistīta ar atkārtotu uzmanības pievēršanu ASV tekošā konta deficītam un tā finansēšanai. Publiskotie dati, norādot uz spēcīgu ASV privāto patēriņu, nenodrošina atbalstu ASV nacionālajai valūtai, iespējams, atspoguļojot to, ka var tikt veicināta ASV un citu galveno industriāli attīstīto valstu izaugsmes tempa starpības palielināšanās un tādējādi padziļināts ASV tekošā konta deficīts. 10. novembrī Federālā atklātā tirgus komisija nolēma paaugstināt federālo fondu mērķa likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2%), tādējādi novēršot galvenās procentu likmes starpību ASV un euro zonā. Tomēr tirgus dalībnieki šādu lēmumu jau gaidīja, un tas būtiski neietekmēja tendences valūtas tirgos. 1. decembrī euro atbilda 1.33 ASV dolāriem, par 4.4% pārsniedzot oktobra beigu līmeni un par 17.5% – 2003. gada vidējo līmeni.

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET JAPĀNAS JENU

Novembrī euro kurss nedaudz svārstījās, bet decembra sākumā nostiprinājās arī attiecībā pret Japānas jenu (sk. 41. att.). Pārskata periodā Japānas jenas kurss pieauga attiecībā pret ASV dolāru, sasniedzot augstāko līmeni gandrīz četru gadu laikā, lai gan publiskotajos datos tika norādīts, ka eksports un Japānas tautsaimniecības atveseļošanās varētu palēnināties. 1. decembrī euro kurss attiecībā pret Japānas jenu bija 136.8, par 1.3% pārsniedzot oktobra beigu līmeni un par 4.5% – 2003. gada vidējo līmeni.

41. attēls. Valūtas kursa pārmaiņu tendences

(dienas dati)

Avots: ECB.

ES DALĪBVALSTU VALŪTAS

Dānijas kronas un Slovēnijas tolara kursa svārstības VKM II joprojām bija nelielas, tuvu attiecīgajam centrālajam paritātes kursam (sk. 42. att.). Igaunijas kronas un Lietuvas lita kurss palika nemainīgs attiecībā pret to centrālajiem paritātes kursiem atbilstoši Igaunijas un Lietuvas vienpusējām saistībām saglabāt valūtas padomes kārtību VKM II standarta svārstību koridora ietvaros.

Gandrīz visu novembri euro kurss turpināja mēreni pieaugt attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu (sk. 41. att.). Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursa samazinājums šajā periodā joprojām bija saistīts ar mājokļu cenu pazemināšanos un norādēm uz tautsaimniecības izaugsmes palēninājumu Lielbritānijā, kas arī tirgus dalībniekos izraisīja šaubas par Lielbritānijas tautsaimniecības turpmāko attīstību. Novembra beigās un decembra sākumā Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss stabilizējās, un 1. decembrī euro kurss attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu bija 0.69 – mazliet zemāks nekā tā līmenis oktobra beigās un tuvs 2003. gada vidējam kursam. Pārskata periodā euro kurss turpināja pieaugt arī attiecībā pret latu, kas valūtas kursa režīmā daļēji saistīts ar ASV dolāru, bet euro kurss joprojām samazinājās attiecībā pret Čehijas kronu, Polijas zlotu, Slovākijas kronu un Zviedrijas kronu. Euro kurss pamatā palika stabils attiecībā pret Kipras mārciņu, Ungārijas forintu un Malas liru.

PĀRĒJĀS VALŪTAS

Euro kurss nedaudz samazinājās attiecībā pret Šveices franku, kas, šķiet, guvis labumu, sniedzams drošības iespējas, ASV dolāra kursam ievērojami pazeminoties. Cita nozīmīga tendence novembrī bija Korejas vonas kursa tālāks kāpums attiecībā pret visām citām galvenajām valūtām.

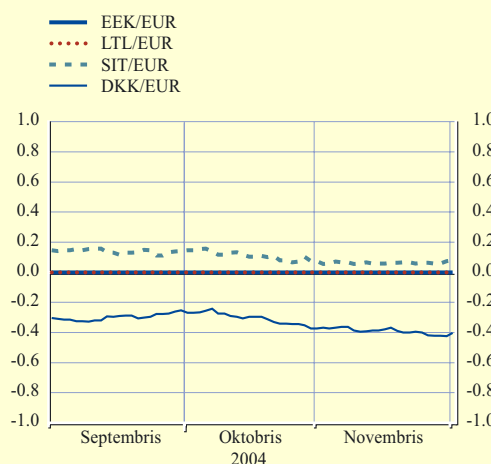
EURO EFEKTĪVAIS KURSS

1. decembrī euro nominālais efektīvais kurss attiecībā pret euro zonas 23 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām par 1.3% pārsniedza oktobra beigu līmeni un par 6.4% – 2003. gada vidējo līmeni (sk. 43. att.). Euro kursa kāpumu efektīvajā izteiksmē joprojām noteica tā palielinājums attiecībā pret ASV dolāru, Ķīnas renminbi un Japānas jenu – valūtām ar augstu vai relatīvi augstu īpatsvaru ar tirdzniecības svariem svērtu efektīvo valūtas kursu grozā –, un to tikai daļēji kompensēja tā kritums attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu, Šveices franku, Zviedrijas kronu, Korejas vonu, Polijas zlotu un Čehijas kronu.

Euro reālā efektīvā kursa rādītāji, pamatojoties uz atšķirīgiem izmaksu un cenu indeksiem, parāda augstu sakritības līmeni (sk. 44. att.). Euro kursa kāpums pēdējo divu mēnešu laikā arī noteicis reālā efektīvā valūtas kursa indeksu palielināšanos tuvu gada sākuma līmenim. Novembrī euro reālā efektīvā kursa indekss, pamatojoties uz patēriņa cenām, par 6.1% pārsniedza 2003. gada vidējo līmeni, savukārt, pamatojoties uz ražotāju cenu dinamiku, tas šo līmeni pārsniedza par 4.2%.

42. attēls. Valūtas kursa pārmaiņu tendences VKM II

(dienas dati; novirze no centrālā paritātes kursa; procentu punktos)

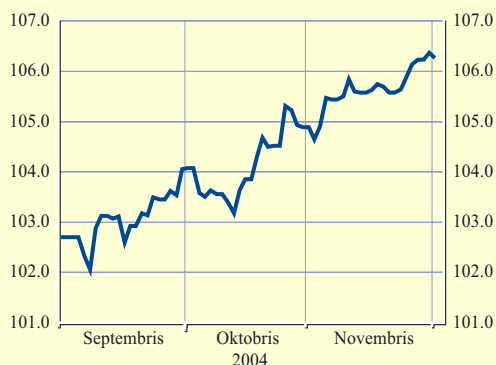
Avots: ECB.

Piezīme. Pozitīva vai negatīva novirze no centrālā paritātes kursa norāda, ka valūta ir vājā vai stiprā koridora pusē. Dānijas kronai svārstību koridors ir $\pm 2.25\%$; visām pārējām valūtām tiek piemērots standarta svārstību koridors $\pm 15\%$.

43. attēls. Euro efektīvais kurss un tā dalījums pa komponentiem ¹⁾

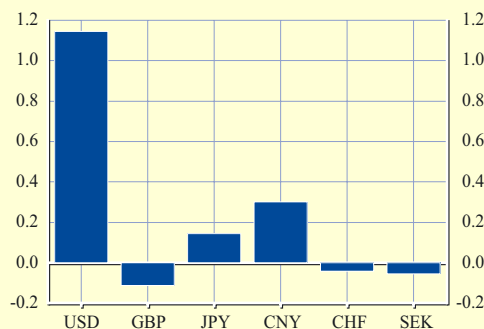
(dienas dati)

Indekss: 1999. gada 1. cet. = 100

EVK pārmaiņas veicinošie faktori ²⁾

2004. gada 29. oktobris–1. decembris
(procentu punktos)

Avots: ECB.

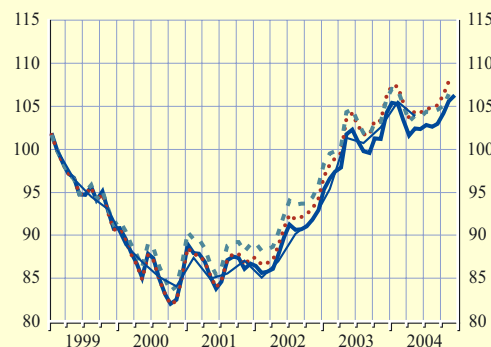
1) Indeksa palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu attiecībā pret euro zonas svarīgāko tirdzniecības partnervalstu un visu ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu valūtām.

2) EVK-23 pārmaiņas veicinošie faktori ir parādīti tikai attiecībā pret euro zonas sešu galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām. Pārmaiņas aprēķinātas, izmantojot attiecīgos vispārējos tirdzniecības svarus EVK-23 indeksā.

44. attēls. Euro nominālais kurss un reālie efektīvie kursi ¹⁾

(mēneša/ceturkšņa dati; indekss: 1999. gada 1. cet. = 100)

— nominālais
... reālais, PCI
- - - reālais, RCI
— reālais, VDIAR

Avots: ECB.

1) EVK-23 indeksa palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu. Mēneša datu jaunākie novērojumi veikti par 2004. gada novembri. Uz VDIAR balstīta reālā EVK-23 jaunākie novērojumi ir 2004. gada 2. ceturkšņa dati, un tie daļēji pamatojas uz aplēsēm.

7.2. MAKSĀJUMU BILANCE

Pēc ievērojama pieauguma kopš 2003. gada 2. pusgada 2004. gada 3. ceturksnī preču un pakalpojumu eksporta apjoms – kā norādīts euro zonas maksājumu bilanci – samazinājās par 0.8%. To daļēji noteica euro zonas ārējā pieprasījuma samazināšanās, kas daļēji atspoguļo globālās izaugsmes pavājināšanos. Tostarp, ņemot vērā augstākas naftas cenas, preču un pakalpojumu importa apjoms turpināja strauji augt, tādējādi 2004. gada 3. ceturksnī tirdzniecības pozitīvais saldo samazinājās par 17.5 mljrd. euro. Ņemot par pamatu 12 mēnešu kumulētos datus līdz 2004. gada septembrim, apvienoto tiešo investīciju un portfelieguldījumu pozitīvais saldo bija tuvs bezdeficīta budžetam salīdzinājumā ar 77.3 mljrd. euro pozitīvo saldo pirms gada. 2003. gada beigās euro zonas starptautiskā investīciju balance attiecībā pret pārējām pasaules valstīm uzrādīja neto saistības 760 mljrd. euro apmērā (10.5% no IKP).

TEKOŠAIS KONTS UN TIRDZNIECĪBA

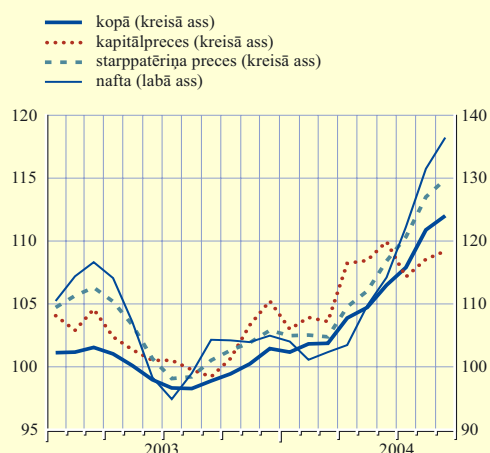
Euro zonas sezonāli izlīdzinātā tekošā konta negatīvais saldo 2004. gada septembrī bija 3.2 mljrd. euro (atbilstoši 0.3 mljrd. euro negatīvais saldo sezonāli neizlīdzinātā izteiksmē). Tas atspoguļo ienākumu un kārtējo pārvedumu negatīvo saldo, ko tikai daļēji kompensēja gan preču, gan (mazāk) pakalpojumu pozitīvais saldo (sk. sadaļas "Euro zonas statistika" 7.1. sadaļu). Salīdzinājumā ar pārskatīto 0.5 mljrd. euro pozitīvo saldo 2004. gada augustā sezonāli izlīdzinātā tekošā konta bilance septembrī samazinājās par 3.7 mljrd. euro. Šo samazinājumu galvenokārt noteica ienākumu konta negatīvā saldo pieaugums un neliela preču un pakalpojumu pozitīvā saldo samazināšanās.

Pēc ievērojama pieauguma kopš 2003. gada 2. pusgada 2004. gada 3. ceturksnī sezonāli izlīdzinātā preču un pakalpojumu eksporta vērtība samazinājās par 0.8%. To daļēji noteica ārējā pieprasījuma samazināšanās šajā periodā (sk. A29. un A30. att. sadaļas "Euro zonas statistika" 7.1. sadaļā). Savukārt preču un pakalpojumu imports turpināja augt, 2004. gada 3. ceturksnī palielinoties par 4.4% (2. ceturksnī – par 5.7%). Tas lielākoties atspoguļoja kopējā preču importa kāpumu, un naftas cenu pieaugums ievērojami palielināja naftas importu vērtības izteiksmē. Tomēr citu importa kategoriju, piemēram, kapitālpreču, dinamika bija gausāka (sk. 45. att.). Tāpēc preču pozitīvais saldo 2004. gada 3. ceturksnī samazinājās par 14.9 mljrd. euro.

Aplūkojot ilgāku laika posmu, līdz 2004. gada septembrim 12 mēnešu kumulētais euro zonas tekošā konta pozitīvais saldo bija 40.4 mljrd. euro (aptuveni 0.5% no IKP) salīdzinājumā ar 26.3 mljrd. euro pirms gada (sk. 46. att.). Šis pieaugums atspoguļoja apvienoto preču un pakalpojumu pozitīvā saldo kāpumu (6 mljrd. euro) un gan ienākumu, gan kārtējo pārvedumu negatīvā saldo kritumu (aptuveni 4 mljrd. euro).

45. attēls. Atsevišķu ārpus euro zonas importēto preču vērtība ¹⁾

(indeksi: 2004. gada janvāris = 100; sezonāli izlīdzināti; triju mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

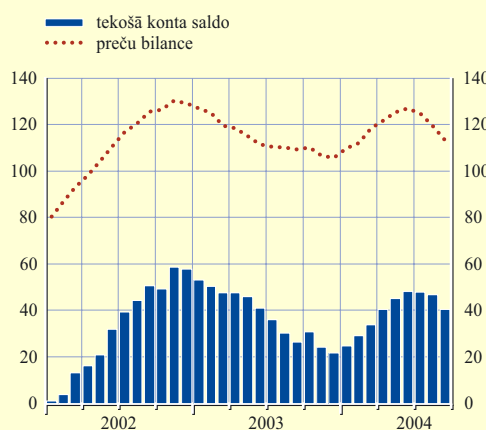

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Jaunākie novērojumi veikti par 2004. gada septembri.

46. attēls. Euro zonas tekošā konta saldo un preču bilance

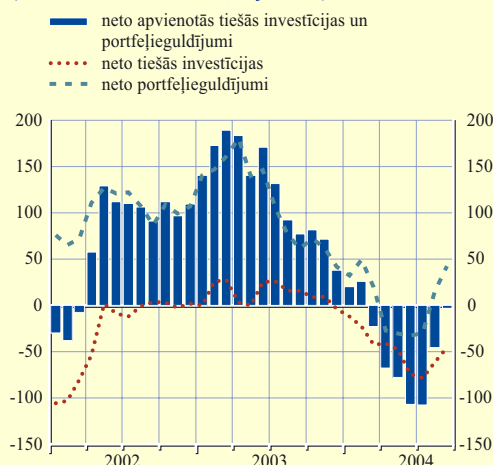
(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti; 12 mēnešu kumulatīvie dati; mljrd. euro)

Avots: ECB.

47. attēls. Tiešo investīciju un portfeļieguldījumu saldo

(12 mēnešu kumulatīvie dati; mljrd. euro)

Avots: ECB.
Piezīme. Pozitīvs (negatīvs) skaitlis norāda uz pozitīvu (negatīvu) saldo euro zonā.

FINANŠU KONTS

Euro zonas apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvais saldo 2004. gada septembrī bija 44.9 mljrd. euro, atspoguļojot kapitāla vērtspapīru (23.2 mljrd. euro), parāda vērtspapīru (16.4 mljrd. euro) un (mazāk) tiešo investīciju (5.3 mljrd. euro) pozitīvo saldo. Tiešo investīciju dinamiku lielākoties noteica euro zonas saistīto uzņēmumu nerezidentu kompāniju neto ieguldījumi to euro zonas meitasuzņēmumos pašu kapitāla un reinvestētās peļņas veidā. Portfeļieguldījumu pozitīvo saldo noteica euro zonas rezidentu veiktā ārvalstu vērtspapīru neto pārdošana un nerezidentu veiktie euro zonas obligāciju un parādzīmju neto pirkumi.

Līdz 2004. gada septembrim 12 mēnešu apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu plūsmas gandrīz līdzsvarojās salīdzinājumā ar pozitīvo saldo (77.3 mljrd. euro) pirms gada (sk. 47. att.). Tas atspoguļo tiešo investīciju pozitīvā

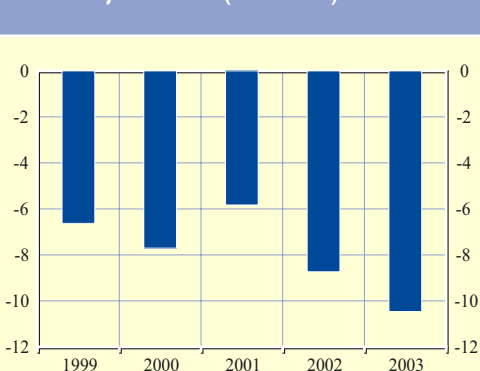
saldo pāreju uz negatīvu saldo un zemāku portfeļieguldījumu pozitīvo saldo. Šo tiešo investīciju plūsmu tendenci galvenokārt noteica ievērojams ārvalstu tiešo investīciju samazinājums euro zonā, kas pārsniedza euro zonas tiešo investīciju ārvalstīs samazinājumu. Portfeļieguldījumu pozitīvā saldo samazinājums bija galvenokārt saistīts ar euro zonas rezidentu veikto ārvalstu kapitāla vērtspapīru un naudas tirgus instrumentu neto pirkumu pieaugumu. Šīs attīstības tendences varētu skaidrot ar euro zonas vājāku ekonomisko darbību salīdzinājumā ar citiem pasaules reģioniem, īpaši 2004. gada 1. pusgadā. Tomēr apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu tendence mainījies kopš jūlija, iespējams, atspoguļojot ārējo investoru atjaunojušos interesi par euro zonas finanšu instrumentiem un bāzes efektu (2003. gada jūlijā un augustā tika veikta ievērojama parāda vērtspapīru neto pārdošana, un tas vairs netiek ņemts vērā 12 mēnešu periodā līdz 2004. gada septembrim).

EURO ZONAS STARPTAUTISKO INVESTĪCIJU BILANCE

Sadaļas "Euro zonas statistika" 7.4. tabulā ietverti euro zonas starptautisko investīciju bilances (s.i.b.) dati, un tie tagad pieejami arī par 2003. gadu. S.i.b. uzrāda euro zonas ārējos aktīvus un saistības kalendārā gada beigās, norādot tiešo investīciju un portfeļieguldījumu, atvasināto finanšu instrumentu, citu ieguldījumu un rezerves aktīvu pozīcijas.

2003. gada beigās euro zonas s.i.b. attiecībā pret pārējām pasaules valstīm uzrādīja neto saistības (760 mljrd. euro jeb 10.5% no IKP). Tas atspoguļo neto saistību pieaugumu (par

48. attēls. Euro zonas starptautisko investīciju balance (% no IKP) ¹⁾

Avots: ECB.
1) Negatīvs skaitlis norāda uz neto debitora pozīciju.

142 mljrd. euro) salīdzinājumā ar pārskatītajiem uzkrājumiem 2002. gada beigās, kas atbilda 8.7% no IKP (sk. 48. att.). Neto debitora pozīcijas palielinājums daļēji atspoguļo nelabvēlīgas pārvērtēšanas ietekmi uz ārējiem aktīviem (kas galvenokārt uzrādīti ārvalstu valūtās), ko noteicis euro kursa kāpums 2003. gadā.

Attiecībā uz datu pārskatīšanu 2001. un 2002. gadā euro zonas saistības tika palielinātas gan tiešo investīciju, gan portfeļieguldījumu postenī, un šo palielinājumu galvenokārt noteica pārmaiņas informācijas sniegšanas sistēmā un datu apkopošanas metodēs, kas uzlaboja statistikas kvalitāti. Šīs metodikas pārmaiņas visā periodā izraisīja euro zonas vispārējās neto debitora pozīcijas palielinājumu attiecībā pret pārējām pasaules valstīm. Īpaši statistiskās pārskatīšanas dēļ euro zonas neto debitora pozīcija, kas izteikta kā attiecība pret IKP, pieauga no 2.8% līdz 5.8% 2001. gadā un no 4.1% līdz 8.7% 2002. gadā.

EURO ZONAS STATISTIKA

SATURS¹

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

S5

1. MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats

S6

1.2. Galvenās ECB procentu likmes

S7

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas

S8

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

S9

2. NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance

S10

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā balance

S11

2.3. Monetārā statistika

S12

2.4. MFI aizdevumu dalījums

S14

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums

S17

2.6. MFI vērtspapīru turējumu dalījums

S20

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana

S21

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums

S22

2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance

S24

2.10. Euro zonas ieguldījumu fondu aktīvi ieguldījumu politiku un ieguldītāju veidu dalījumā

S25

3. FINANŠU UN NEFINANŠU KONTI

3.1. Nefinanšu sektoru galvenie finanšu aktīvi

S26

3.2. Nefinanšu sektoru galvenās saistības

S27

3.3. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu galvenie finanšu aktīvi un saistības

S28

3.4. Gada ietaupījumi, ieguldījumi un finansējums

S29

4. FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīru emisijas to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

S31

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emisijas sākotnējo termiņu un emitentu sektoru dalījumā

S32

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru gada pieauguma temps

S34

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas

S36

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem

S38

4.6. Naudas tirgus procentu likmes

S40

4.7. Valdības obligāciju peļņas likmes

S41

4.8. Akciju tirgus indeksi

S42

5. CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

S43

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

S46

5.3. Darba tirgus

S50

1) Lai saņemtu sīkāku informāciju, lūdzu, rakstiet uz adresi statistics@ecb.int. Detalizētākus datus par ilgākiem laika periodiem sk. ECB interneta lapā (www.ecb.int).

6.	VALSTS FINANCES	
6.1.	Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums	S51
6.2.	Parāds	S52
6.3.	Parāda pārmaiņas	S53
6.4.	Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums	S54
7.	ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI	
7.1.	Maksājumu bilance	S55
7.2.	Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums	S61
7.3.	Preču tirdzniecība	S62
7.4.	Starptautisko investīciju bilance	S64
7.5.	Starptautiskās rezerves	S66
8.	VALŪTU KURSI	
8.1.	Efektīvie valūtu kursi	S67
8.2.	Divpusējie valūtu kursi	S68
9.	NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS	
9.1.	Citas ES dalībvalstis	S69
9.2.	ASV un Japāna	S70
	ATTĒLU SARAKSTS	S72
	TEHNISKĀS PIEZĪMES	S73
	VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES	S77

JAUNUMI

Šajā numurā euro zonas starptautisko investīciju bilancē ieviesta jauna iedaļa. 7.4. sadaļas 5. tabulā redzams, ka euro zonas ne-MFI aktīvos "Aizdevumi" nodalīti no "Nauda un noguldījumi". Līdzīgs sadalījums maksājumu bilances naudas plūsmām tika ieviests 2004. gada augusta numurā (7.1. sadaļas 9. tabulā).

Tabulās lietotie apzīmējumi

"-"	dati nepastāv/dati nav lietojami
"."	dati pagaidām nav pieejami
"..."	nulle vai vērā ņemams
(p)	provizorisks dati
s.i.	sezonāli izlīdzināts

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (ja nav norādīts citādi); %)

1. Monetārās norises un procentu likmes

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1), 2)}	M3 ^{1), 2)} 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	MFI aizdevumi euro zonas valstu rezidentiem, izņemot MFI un valdību ¹⁾	Nefinanšu un nemonetāro finanšu sabiedrību emitētie neakciju vērtspapīri, kas denominēti euro ¹⁾	3 mēnešu EURIBOR (gadā (%), perioda vidējais rādītājs)	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme (gadā (%), perioda vidējais rādītājs)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	7.7	6.6	7.3	-	5.4	21.5	3.32	4.92
2003	11.0	8.0	8.1	-	5.0	20.7	2.33	4.16
2003 IV	11.0	7.9	7.6	-	5.3	22.1	2.15	4.36
2004 I	11.1	7.2	6.5	-	5.4	16.7	2.06	4.15
II	10.3	6.0	5.4	-	5.6	11.3	2.08	4.36
III	9.6	5.8	5.6	-	6.2	10.5	2.12	4.21
2004 Jūn.	9.5	5.6	5.3	5.2	6.0	11.1	2.11	4.44
Jūl.	10.1	5.9	5.5	5.4	6.2	10.9	2.12	4.34
Aug.	9.2	5.7	5.6	5.7	6.1	10.4	2.11	4.17
Sept.	9.7	6.3	6.0	5.8	6.5	9.6	2.12	4.11
Okt.	9.0	6.4	5.8	.	6.8	.	2.15	3.98
Nov.	.	.	.	.	.	.	2.17	3.87

2. Cenas, produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgi

	SPCI	Ražotāju cenas rūpniecībā	Darbspēka stundas izmaksas	Reālais IKP	Rūpnieciskā ražošana, izņemot būvniecību	Jaudu izmantošana apstrādes rūpniecībā (%)	Nodarbinātība	Bezdarbs (no darbspēka; %)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	2.3	-0.1	3.7	0.9	-0.5	81.5	0.5	8.4
2003	2.1	1.4	2.8	0.5	0.3	81.0	0.1	8.9
2003 IV	2.0	1.0	2.1	0.8	1.4	81.1	0.2	8.9
2004 I	1.7	0.2	2.7	1.4	1.0	80.7	0.2	8.9
II	2.3	2.0	2.1	2.1	3.0	81.1	0.3	8.9
III	2.2	3.1	.	1.8	2.5	81.6	.	8.9
2004 Jūn.	2.4	2.4	-	-	3.4	-	-	8.9
Jūl.	2.3	2.9	-	-	2.4	81.6	-	8.9
Aug.	2.3	3.1	-	-	1.7	-	-	8.9
Sept.	2.1	3.3	-	-	3.3	-	-	8.9
Okt.	2.4	.	-	-	.	81.7	-	8.9
Nov.	2.2	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksājumu bilance, rezerves aktīvi un valūtu kursi

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi)

	Maksājumu bilance (neto darījumi)				Rezerves aktīvi (perioda beigās)	Euro efektīvais kurss EVK-23 ³⁾ (indekss, 1999 I = 100)		USD/EUR
	Tekošais konts un kapitāla konts		Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi		Nominālais kurss	Reālais kurss (PCI)	
	1	2						
2002	68.0	128.9	2.1	107.3	366.1	89.2	90.3	0.9456
2003	35.0	105.3	-3.4	41.7	306.5	99.9	101.7	1.1312
2003 IV	23.4	29.9	-8.7	9.3	306.5	102.2	104.3	1.1890
2004 I	17.2	28.6	-23.6	-3.1	308.4	104.7	106.7	1.2497
II	12.7	32.7	-19.2	20.9	301.4	102.1	104.1	1.2046
III	9.6	24.8	6.1	15.1	298.2	102.8	104.9	1.2220
2004 Jūn.	7.0	12.0	-13.8	31.7	301.4	102.3	104.2	1.2138
Jūl.	3.9	13.9	-8.5	-30.7	301.3	102.8	104.7	1.2266
Aug.	4.9	6.0	9.3	6.3	301.7	102.7	104.8	1.2176
Sept.	0.7	4.9	5.3	39.6	298.2	103.0	105.1	1.2218
Okt.	.	.	.	.	294.7	104.2	106.3	1.2490
Nov.	.	.	.	.	.	105.6	107.9	1.2991

Avoti: ECB, Eiropas Komisija (Eurostat un Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts) un Reuters.

Piezīme. Sīkāku informāciju par datiem sk. tālākās šīs sadaļas tabulās.

- 1) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz laikrindas perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.
- 2) M3 un tā sastāvdaļās neietilpst ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās naudas tirgus fondu akcijas/daļas un parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem.
- 3) Tirdzniecības partneru grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

I.I. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats (milj. euro)

1. Aktīvi

	05.11.2004.	12.11.2004.	19.11.2004.	26.11.2004.
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	130 423	130 406	130 379	130 344
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	166 082	165 900	167 722	164 892
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	17 879	17 583	17 483	18 083
Prasības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	7 440	7 575	7 682	7 366
Aizdevumi, kas izsniegti euro euro zonas valstu kredītiestādēm	339 510	333 052	337 515	345 005
Galvenās refinansēšanas operācijas	264 501	258 000	262 500	269 998
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	75 000	75 000	75 000	75 000
Precizējošās reverse operācijas	0	0	0	0
Strukturālās reverse operācijas	0	0	0	0
Aizdevumu iespēja uz nakti	2	37	2	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu kredīti	7	15	13	7
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	2 246	1 885	1 645	1 662
Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro	69 534	70 287	71 024	71 163
Valdības parāds euro	42 063	42 049	42 049	42 049
Pārējie aktīvi	118 069	118 342	118 338	118 501
Kopā aktīvi	893 246	887 079	893 837	899 065

2. Pasīvi

	5.11.2004.	12.11.2004.	19.11.2004.	26.11.2004.
Banknotes apgrozībā	473 975	473 399	472 002	473 554
Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	142 515	138 338	136 995	137 730
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	141 304	138 247	136 920	137 667
Noguldījumu iespēja	1 211	91	75	56
Termiņnoguldījumi	0	0	0	0
Precizējošās reverse operācijas	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	0	0	0	7
Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	125	125	125	125
Emitētie parāda vērtspapīri	0	0	0	0
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	62 512	61 856	68 910	73 742
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	9 444	9 303	9 383	9 639
Saistības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	262	302	253	254
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	10 337	9 866	11 406	9 303
Saistības pret SVF speciālo aizņēmuma tiesību ietvaros	5 807	5 807	5 807	5 807
Pārējās saistības	57 706	57 518	58 388	58 342
Pārvērtēšanas konti	70 696	70 696	70 696	70 696
Kapitāls un rezerves	59 867	59 869	59 872	59 873
Kopā pasīvi	893 246	887 079	893 837	899 065

Avots: ECB.

1.2. Galvenās ECB procentu likmes

(apjoms – procentos gadā; pārmaiņas – procentu punktos)

Spēkā no ¹⁾	Noguldījumu iespēja		Galvenās refinansēšanas operācijas			Aizdevumu iespēja uz nakti	
			Fiksētās procentu likmes izsoles	Mainīgās procentu likmes izsoles	Pārmaiņas		
	Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme					
	Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Pārmaiņas
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1. janv.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4. ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22.	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9. apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5. nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4. febr.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17. marts	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28. apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9. jūn.	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28. ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1. sept.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6. okt.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11. maijs	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31. aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18. sept.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9. nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6. dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7. marts	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6. jūn.	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50

Avots: ECB.

- 1) Laikā no 1999. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 9. martam datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti. Galvenajām refinansēšanas operācijām procentu likmju pārmaiņas ir spēkā no pirmās operācijas, kas veikta pēc norādītā datuma. 2001. gada 18. septembrī veiktās pārmaiņas stājās spēkā ar to pašu datumu. Sākot ar 2004. gada 10. martu, datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti un galvenajām refinansēšanas operācijām (pārmaiņas ir spēkā no pirmās galvenās refinansēšanas operācijas, kas veikta pēc Padomes diskusijas), ja vien nav norādīts citādi.
- 2) 1998. gada 22. decembrī ECB paziņoja, ka izņēmuma kārtā laika posmā no 1999. gada 4. janvāra līdz 22. janvārim, lai tirgus dalībniekiem atvieglotu pāreju uz jauno monetāro režīmu, starp aizdevumu iespēju uz nakti un noguldījumu iespēju procentu likmēm piemērojams šaurais koridors 50 bāzes punktu apmērā.
- 3) 2000. gada 8. jūnijā ECB paziņoja, ka, sākot no operācijas, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma likme attiecas uz minimālo procentu likmi, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas ^{1), 2)}

(milj. euro; gada procentu likmes; %)

1. Galvenās un ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas ³⁾

Norēķina datums	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izolītā summa	Mainīgas procentu likmes izsoles			Ilgums (dienās)
				Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidējā svērtā procentu likme	
1	2	3	4	5	6	7	
Galvenās refinansēšanas operācijas							
2004 4. aug.	342 842	359	255 000	2.00	2.01	2.02	7
11.	336 449	348	247 500	2.00	2.01	2.02	7
18.	332 633	368	246 000	2.00	2.01	2.02	7
25.	339 539	366	259 000	2.00	2.02	2.02	7
1. sept.	343 768	333	254 000	2.00	2.02	2.02	7
8.	326 708	339	252 500	2.00	2.02	2.02	7
15.	332 636	357	253 000	2.00	2.02	2.02	7
22.	331 112	380	262 500	2.00	2.02	2.02	7
29.	327 330	353	259 000	2.00	2.02	2.03	6
5. okt.	325 420	298	255 500	2.00	2.02	2.03	7
12.	338 406	345	244 500	2.00	2.02	2.03	8
20.	380 224	382	253 000	2.00	2.03	2.03	5
25.	355 097	356	268 000	2.00	2.03	2.04	9
3. nov.	381 182	331	264 500	2.00	2.04	2.04	6
9.	358 101	316	258 000	2.00	2.04	2.04	8
17.	384 039	341	262 500	2.00	2.05	2.05	7
24.	368 690	346	270 000	2.00	2.05	2.06	7
1. dec.	370 856	323	273 500	2.00	2.05	2.06	7
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas							
2003 27. nov.	25 402	128	15 000	-	2.12	2.13	91
18. dec.	24 988	114	15 000	-	2.12	2.14	105
2004 29. janv.	47 117	145	25 000	-	2.03	2.04	91
26. febr.	34 597	139	25 000	-	2.01	2.03	91
1. apr.	44 153	141	25 000	-	1.85	1.90	91
29.	54 243	180	25 000	-	2.01	2.03	91
27. maijs	45 594	178	25 000	-	2.04	2.05	91
1. jūl.	37 698	147	25 000	-	2.06	2.08	91
29.	40 354	167	25 000	-	2.07	2.08	91
26. aug.	37 957	152	25 000	-	2.06	2.08	91
30. sept.	37 414	138	25 000	-	2.06	2.08	84
28. okt.	46 646	187	25 000	-	2.10	2.11	91
25. nov.	51 095	174	25 000	-	2.13	2.14	91

2. Pārējās izsoļu operācijas

Norēķina datums	Operācijas veids	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izolītā summa	Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles			Ilgums (dienās)
					Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidējā svērtā procentu likme	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2000 5. janv. ⁵⁾	Termiņnoguldījumu piesaiste	14 420	43	14 420	-	-	3.00	3.00	7
21. jūn.	Reverse darījums	18 845	38	7 000	-	-	4.26	4.28	1
2001 30. apr.	Reverse darījums	105 377	329	73 000	-	4.75	4.77	4.79	7
12. sept.	Reverse darījums	69 281	63	69 281	4.25	-	-	-	1
13.	Reverse darījums	40 495	45	40 495	4.25	-	-	-	1
28. nov.	Reverse darījums	73 096	166	53 000	-	3.25	3.28	3.29	7
2002 4. janv.	Reverse darījums	57 644	61	25 000	-	3.25	3.30	3.32	3
10.	Reverse darījums	59 377	63	40 000	-	3.25	3.28	3.30	1
18. dec.	Reverse darījums	28 480	50	10 000	-	2.75	2.80	2.82	6
2003 23. maijs	Termiņnoguldījumu piesaiste	3 850	12	3 850	2.50	-	-	-	3
2004 11. maijs	Termiņnoguldījumu piesaiste	16 200	24	13 000	2.00	-	-	-	1
8. nov.	Reverse darījums	33 175	42	6 500	-	2.00	2.06	2.07	1

Avots: ECB.

1) Uzrādītās summas var nedaudz atšķirties no 1.1. tabulā uzrādītajām summām to izsolīto operāciju dēļ, par kurām vēl nav veikts norēķins.

2) Sākot ar 2002. gada aprīli, dalītās izsoļu operācijas, t.i., operācijas ar termiņu 1 nedēļa, kas paralēli galvenajai refinansēšanas operācijai tiek veiktas standarta izsoļu veidā, tiek klasificētas par galvenajām refinansēšanas operācijām. Dalītās izsoļu operācijas, kas veiktas pirms šā mēneša, sk. 1.3. sadaļas 2. tabulā.

3) 2000. gada 8. jūnijā ECB paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme attiecas uz minimālo procentu likmi, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.

4) Veicot likviditāti palielinošas (samazinošas) operācijas, robežlikme ir zemākā (augstākā) procentu likme, ar kuru tiek pieņemti piedāvājumi.

5) Šī operācija tika veikta ar maksimālo procentu likmi – 3.00%.

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

(mljrd. euro; dienas pozīciju vidējie rādītāji periodā, ja nav norādīts citādi; gada procentu likmes: %)

1. Kredītiestāžu rezervju bāze, uz kuru attiecināmas rezervju prasības

Rezervju bāze (datums) ¹⁾	Kopā	Saistības, kurām lietojama 2% rezervju norma		Saistības, kurām lietojama 0% rezervju norma		
		Noguldījumi (uz nakti, ar termiņu līdz 2 gadiem un brīdinājuma termiņu par izņemšanu)	Parāda vērtspapīri (ar dzēšanas termiņu līdz 2 gadiem)	Noguldījumi (uz nakti, ar termiņu ilgāku par 2 gadiem un brīdinājuma termiņu par izņemšanu)	Repo darījumi	Parāda vērtspapīri (ar dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem)
	1	2	3	4	5	6
2002	11 116.8	6 139.9	409.2	1 381.9	725.5	2 460.3
2003	11 538.7	6 283.8	412.9	1 459.1	759.5	2 623.5
2004 I	11 926.7	6 404.7	442.5	1 483.2	867.7	2 728.6
2004 Apr.	12 088.2	6 474.0	451.3	1 492.1	911.8	2 759.0
Maijs	12 141.3	6 506.8	442.3	1 499.1	898.2	2 794.9
Jūn.	12 148.5	6 524.1	439.1	1 515.1	859.0	2 811.2
Jūl.	12 182.0	6 517.4	442.6	1 527.7	857.0	2 837.3
Aug.	12 167.6	6 470.3	446.4	1 531.1	884.2	2 835.5
Sept.	12 209.6	6 488.0	435.3	1 535.3	880.8	2 870.3

2. Rezervju prasību izpilde

Rezervju prasību izpildes perioda beigu datums	Nepieciešamās rezerves	Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Virszerves	Izstrūkums	Rezervju prasību atbildības likmes
	1	2	3	4	5
2002	128.8	129.5	0.8	0.0	3.06
2003	131.8	132.6	0.8	0.0	2.00
2004 I	133.4	134.1	0.7	0.0	2.00
II	136.4	137.1	0.7	0.0	2.00
2004 6. jūl.	138.0	138.8	0.8	0.0	2.00
10. aug.	138.5	139.1	0.6	0.0	2.01
7. sept.	138.7	139.3	0.6	0.0	2.02
11. okt.	138.7	139.3	0.6	0.0	2.02
8. nov.	137.8	138.4	0.7	0.0	2.03
7. dec.	137.9				

3. Likviditāte

Izpildes perioda beigu datums	Likviditāti palielinošie faktori					Likviditāti samazinošie faktori					Kredit- iestāžu piepra- sījuma noguldi- jumu konti	Naudas bāze
	Eurosistēmas monetārās politikas operācijas											
	Eurosistēmas neto aktīvi (zelts un ārvalstu valūtas)	Galvenās refinansē- šanas operācijas	Ilgāka termiņa refinansē- šanas operācijas	Aizdevumu iespēja uz nakti	Citas likviditāti palielinošās operācijas	Noguldīju- mu iespēja	Citas likviditāti samazinošās operācijas	Banknotes apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi Eurosistēmā	Citi faktori (neto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
2002	371.5	168.1	45.0	1.1	2.0	0.2	0.0	350.7	51.7	55.5	129.5	480.5
2003	320.1	235.5	45.0	0.6	0.0	0.1	0.0	416.1	57.0	-4.5	132.6	548.7
2004 I	303.3	219.4	56.7	0.4	0.0	0.2	0.0	418.0	48.6	-21.1	134.1	552.3
II	311.3	224.7	75.0	0.1	0.0	0.5	0.0	442.5	52.2	-21.1	137.1	580.1
2004 6. jūl.	308.2	245.4	75.0	0.3	0.0	0.1	0.0	449.1	65.0	-24.1	138.8	588.1
10. aug.	300.8	253.6	75.0	0.0	0.0	0.2	0.0	460.9	61.1	-31.8	139.1	600.1
7. sept.	299.4	251.6	75.0	0.1	0.0	0.2	0.0	462.8	56.3	-32.4	139.3	602.3
11. okt.	298.8	256.4	75.0	0.3	0.0	0.0	0.0	465.1	58.2	-32.1	139.3	604.4
8. nov.	298.3	257.9	75.0	0.1	0.2	0.3	0.0	469.7	55.1	-32.1	138.4	608.4

Avots: ECB.

1) Perioda beigās.

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem				Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ¹⁾	Euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Eurosistēma													
2002	1 042.8	416.2	24.2	0.6	391.3	94.6	86.0	1.0	7.6	-	13.2	374.0	11.9	132.9
2003	1 086.8	471.3	22.6	0.6	448.0	133.6	121.5	1.3	10.8	-	12.8	317.9	12.4	138.8
2004 I	1 102.7	467.6	22.6	0.7	444.3	143.4	128.9	1.5	13.0	-	13.1	320.7	14.0	143.9
	1 200.0	560.9	22.2	0.6	538.0	147.8	133.5	1.9	12.3	-	13.3	311.3	14.1	152.7
2004 Jūl. Aug. Sept. Okt. ^(p)	1 192.2	548.7	22.2	0.6	525.8	148.5	134.0	1.8	12.7	-	13.2	312.6	14.2	154.9
	1 175.0	527.1	22.2	0.6	504.3	151.1	135.6	1.8	13.7	-	13.2	313.3	14.3	156.1
	1 193.5	544.3	22.2	0.6	521.5	150.7	135.2	1.9	13.6	-	13.5	308.8	14.2	162.1
	1 224.8	572.6	22.2	0.6	549.8	152.9	137.3	1.7	13.9	-	13.8	307.2	14.2	164.2
	MFI, izņemot Eurosistēmu													
2002	18 857.9	11 611.4	813.0	6 780.6	4 017.8	2 671.5	1 135.0	366.2	1 170.4	62.4	827.6	2 465.5	167.6	1 051.8
2003	19 799.8	12 114.4	819.1	7 101.8	4 193.5	2 947.6	1 246.0	425.7	1 275.9	67.3	895.1	2 566.8	161.8	1 046.9
2004 I	20 395.0	12 217.9	823.3	7 170.1	4 224.5	3 081.2	1 305.6	431.6	1 344.0	78.0	926.4	2 832.0	160.0	1 099.5
	20 757.2	12 434.0	818.3	7 319.8	4 296.0	3 157.8	1 351.7	444.4	1 361.7	76.8	948.7	2 869.8	159.7	1 110.4
2004 Jūl. Aug. Sept. Okt. ^(p)	20 855.1	12 540.7	824.6	7 355.8	4 360.3	3 170.7	1 347.8	446.6	1 376.3	78.4	936.8	2 870.5	160.4	1 097.5
	20 869.6	12 511.3	819.2	7 347.5	4 344.6	3 177.0	1 349.0	446.2	1 381.9	77.2	925.6	2 909.7	160.4	1 108.4
	20 981.4	12 569.2	812.0	7 403.3	4 353.9	3 186.1	1 355.7	442.9	1 387.5	77.4	920.1	2 902.9	161.0	1 164.7
	21 176.1	12 679.9	812.0	7 447.7	4 420.2	3 207.2	1 352.2	447.6	1 407.5	78.1	925.5	2 908.7	161.5	1 215.2

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Euro zonas rezidentu noguldījumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ²⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ³⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības
	Kopā		Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība/citi euro zonas rezidenti	MFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosistēma											
2002	1 042.8	392.9	328.4	29.5	15.6	283.3	-	3.6	165.9	32.9	119.1
2003	1 086.8	450.5	324.0	21.3	16.9	285.8	-	1.6	143.8	27.5	139.4
2004 I	1 102.7	439.9	336.6	43.1	15.8	277.7	-	1.6	155.5	23.6	145.3
II	1 200.0	465.1	413.2	67.1	18.4	327.6	-	1.6	145.5	23.5	151.1
2004 Jūl.	1 192.2	478.5	388.2	58.5	16.5	313.2	-	1.6	146.7	24.2	152.8
Aug.	1 175.0	475.7	367.4	58.2	15.9	293.2	-	1.6	151.5	23.3	155.5
Sept.	1 193.5	480.6	380.4	57.8	16.3	306.3	-	1.6	148.5	23.6	158.8
Okt. ^(p)	1 224.8	486.9	401.4	64.1	18.2	319.2	-	1.6	147.5	24.2	163.2
MFI, izņemot Eurosistēmu											
2002	18 857.9	0.0	10 197.8	106.9	5 954.3	4 136.6	532.8	2 992.5	1 108.7	2 594.2	1 431.7
2003	19 799.8	0.0	10 773.3	132.3	6 277.6	4 363.5	649.3	3 160.3	1 151.0	2 607.6	1 458.4
2004 I	20 395.0	0.0	10 863.5	140.7	6 310.3	4 412.5	680.0	3 303.4	1 160.4	2 833.8	1 553.7
II	20 757.2	0.0	11 087.8	156.6	6 408.5	4 522.8	686.0	3 369.3	1 177.7	2 871.5	1 564.9
2004 Jūl.	20 855.1	0.0	11 158.1	143.0	6 422.1	4 592.9	691.5	3 401.6	1 181.6	2 874.7	1 547.5
Aug.	20 869.6	0.0	11 113.1	134.8	6 401.4	4 576.8	701.3	3 417.8	1 182.3	2 880.7	1 574.4
Sept.	20 981.4	0.0	11 170.6	146.3	6 441.7	4 582.6	687.0	3 447.5	1 182.4	2 839.2	1 654.7
Okt. ^(p)	21 176.1	0.0	11 287.9	130.1	6 493.7	4 664.1	695.1	3 476.9	1 186.6	2 824.2	1 705.4

Avots: ECB.

1) Euro zonas rezidentu emitētā summa. Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētā summa iekļauta ārējos aktīvos.

2) Euro zonas rezidentu turētā summa.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētā parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā balance

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem			Euro zonas valstu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi			Citu euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
		Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2002	13 931.2	7 618.5	837.2	6 781.2	1 588.1	1 221.0	367.1	572.7	2 839.5	179.5	1 132.9
2003	14 554.4	7 944.2	841.7	7 102.5	1 794.5	1 367.5	427.0	623.8	2 884.8	174.1	1 133.0
2004 I	15 063.5	8 016.8	846.0	7 170.8	1 867.6	1 434.5	433.1	649.4	3 152.7	173.9	1 203.1
II	15 331.3	8 160.9	840.5	7 320.4	1 931.6	1 485.2	446.3	662.9	3 181.1	173.8	1 221.1
2004 Jūl.	15 351.7	8 203.3	846.8	7 356.5	1 930.2	1 481.8	448.4	650.4	3 183.1	174.7	1 210.2
Aug.	15 385.3	8 189.6	841.5	7 348.1	1 932.6	1 484.6	448.0	643.3	3 223.0	174.6	1 222.2
Sept.	15 487.2	8 238.1	834.2	7 403.9	1 935.6	1 490.9	444.8	642.3	3 211.7	175.2	1 284.2
Okt. ^(p)	15 597.0	8 282.6	834.3	7 448.3	1 938.8	1 489.5	449.3	647.4	3 215.9	175.7	1 336.8
Darījumi											
2002	605.9	301.9	-9.3	311.2	72.6	43.6	29.1	7.7	245.1	-1.3	-19.9
2003	772.7	388.5	13.7	374.8	172.3	118.0	54.3	19.4	224.4	-3.6	-28.4
2004 I	428.7	83.8	5.7	78.1	56.4	53.4	3.0	24.6	212.0	-0.4	52.3
II	269.8	150.1	-7.1	157.2	65.3	51.0	14.3	8.4	33.0	1.6	11.4
2004 Jūl.	8.1	43.0	6.4	36.7	-5.0	-4.4	-0.6	-11.4	-7.8	0.9	-11.5
Aug.	40.3	-8.5	-5.3	-3.3	-0.4	0.0	-0.4	-6.8	45.4	0.0	10.7
Sept.	143.2	55.8	-7.0	62.8	4.8	7.8	-3.0	-2.2	22.8	0.6	61.4
Okt. ^(p)	136.7	48.8	0.2	48.5	2.3	-2.1	4.4	3.8	30.0	0.4	51.5

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi	Pārējās valdības/citu euro zonas rezidentu noguldījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ¹⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ²⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības	MFI savstarpējo saistību pārsniegums
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2002	13 931.2	341.2	136.4	5 969.9	470.5	1 818.1	1 006.4	2 627.1	1 550.9	10.8
2003	14 554.4	397.9	153.6	6 294.4	582.0	1 875.1	1 010.7	2 635.1	1 597.8	7.8
2004 I	15 063.5	399.6	183.8	6 326.1	602.0	1 948.1	1 025.9	2 857.4	1 699.1	21.5
II	15 331.3	423.0	223.7	6 426.9	609.2	1 996.9	1 024.2	2 895.0	1 716.0	16.4
2004 Jūl.	15 351.7	436.2	201.5	6 438.7	613.1	2 014.2	1 028.8	2 898.9	1 700.3	19.9
Aug.	15 385.3	433.4	193.0	6 417.4	624.1	2 023.9	1 038.4	2 904.1	1 729.8	21.2
Sept.	15 487.2	438.0	204.0	6 458.0	609.7	2 047.9	1 039.7	2 862.8	1 813.5	13.5
Okt. ^(p)	15 597.0	444.4	194.2	6 511.8	617.0	2 057.2	1 042.2	2 848.3	1 868.6	13.3
Darījumi										
2002	605.9	101.4	-5.8	225.3	70.0	114.7	39.7	76.6	-107.4	91.3
2003	772.7	79.0	12.9	319.2	58.0	141.7	39.0	131.1	-72.9	64.7
2004 I	428.7	1.7	30.2	24.1	21.3	58.9	8.2	174.7	120.5	-11.0
II	269.8	23.4	39.4	102.5	2.8	48.8	9.3	32.3	13.6	-2.2
2004 Jūl.	8.1	13.2	-22.2	10.6	3.9	12.3	3.7	-6.9	-7.5	0.9
Aug.	40.3	-2.8	-8.5	-19.1	11.0	11.8	5.5	15.6	20.2	6.7
Sept.	143.2	4.6	11.1	45.4	-13.2	32.0	4.7	-12.3	69.0	1.9
Okt. ^(p)	136.7	6.3	-9.9	57.5	7.6	14.7	1.3	10.4	40.9	7.9

Avots: ECB.

1) Euro zonas rezidentu turētā summa.

2) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.3. Monetārā statistika

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

1. Monetārie rādītāji ¹⁾ un atbilstošie bilances posteņi

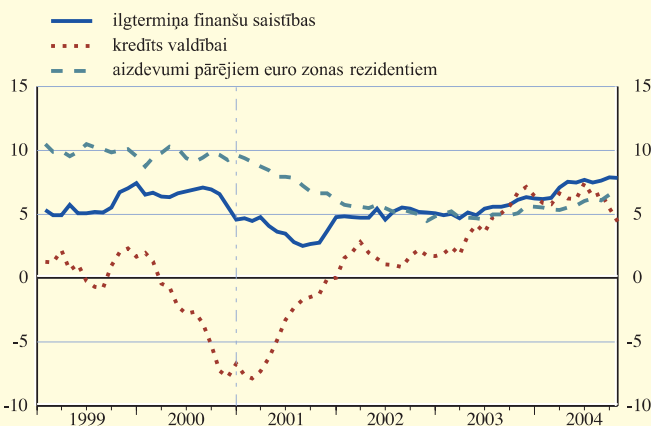
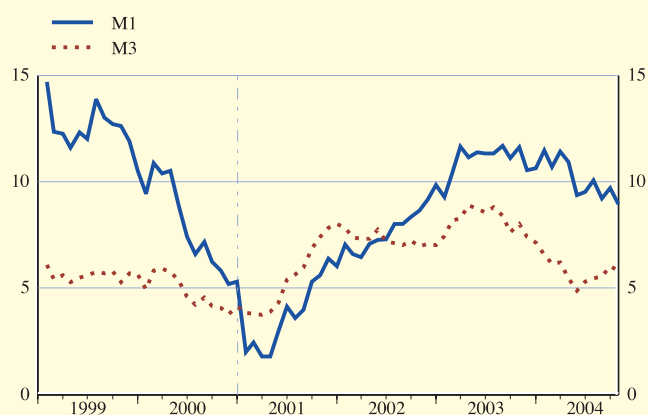
	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	Ilgāka termiņa finanšu saistības	Kredīts valdībai	Kredīts pārējiem euro zonas rezidentiem	Tīrie ārējie aktīvi ²⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	Aizdevumi	10
Atlikumi										
2002	2 441.7	2 475.9	4 917.6	852.5	5 770.2	-	3 989.2	2 072.2	7 723.3	184.3
2003	2 676.1	2 559.6	5 235.7	908.4	6 144.1	-	4 143.5	2 225.7	8 156.0	222.5
2004 I	2 769.2	2 552.2	5 321.4	900.6	6 222.0	-	4 242.2	2 263.5	8 239.0	320.7
II	2 790.3	2 581.9	5 372.2	926.7	6 298.9	-	4 309.0	2 311.5	8 400.4	272.8
2004 Jūl.	2 831.2	2 592.8	5 424.1	932.5	6 356.5	-	4 341.6	2 329.2	8 453.5	283.5
Aug.	2 837.5	2 604.1	5 441.6	940.2	6 381.7	-	4 370.3	2 340.9	8 473.2	316.6
Sept.	2 868.0	2 621.9	5 489.9	934.7	6 424.6	-	4 395.1	2 334.5	8 520.0	338.1
Okt. ^(p)	2 880.4	2 644.4	5 524.9	939.6	6 464.5	-	4 416.1	2 335.3	8 575.1	349.8
Darījumi										
2002	218.5	90.8	309.3	70.1	379.3	-	197.0	35.4	350.0	170.2
2003	259.3	116.2	375.5	35.4	410.9	-	246.6	134.0	448.9	94.3
2004 I	92.0	-14.0	78.0	-3.7	74.3	-	74.8	25.5	88.7	89.9
II	20.6	31.9	52.4	23.0	75.4	-	76.6	46.7	165.0	-38.0
2004 Jūl.	40.9	10.0	50.9	5.7	56.5	-	26.7	16.7	52.1	11.6
Aug.	6.7	11.8	18.5	7.8	26.3	-	27.7	8.9	25.1	28.1
Sept.	32.5	20.1	52.5	-5.7	46.8	-	38.3	-4.6	52.9	26.5
Okt. ^(p)	13.9	24.4	38.3	4.0	42.3	-	26.6	0.2	57.9	12.7
Pieauguma temps										
2002 Dec.	9.8	3.8	6.7	8.9	7.0	7.2	5.1	1.7	4.7	170.2
2003 Dec.	10.7	4.7	7.7	4.1	7.2	7.1	6.2	6.4	5.8	94.3
2004 Marts	11.4	2.1	6.8	3.1	6.2	6.0	7.1	6.6	5.8	96.1
Jūn.	9.5	1.7	5.6	3.5	5.3	5.2	7.7	7.4	6.2	1.1
2004 Jūl.	10.1	1.7	5.9	2.9	5.5	5.4	7.5	6.4	6.3	39.6
Aug.	9.2	2.0	5.7	4.9	5.6	5.7	7.6	6.6	6.0	101.9
Sept.	9.7	2.8	6.3	4.5	6.0	5.8	7.9	5.5	6.3	123.6
Okt. ^(p)	9.0	3.7	6.4	2.8	5.8	.	7.8	4.4	6.6	131.1

A1. Monetārie rādītāji

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A2. Atbilstošie bilances posteņi

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

- 1) MFI un centrālās valdības (pasts, Valsts kase) monetārās saistības pret euro zonas rezidentu ne-MFI, izņemot centrālo valdību (M1, M2, M3 sk. terminu skaidrojumā).
- 2) Sadaļā "Pieauguma temps" ietvertās vērtības ir 12 mēnešu laikā pirms norādītā perioda veikto darījumu summa.

2.3. Monetārā statistika

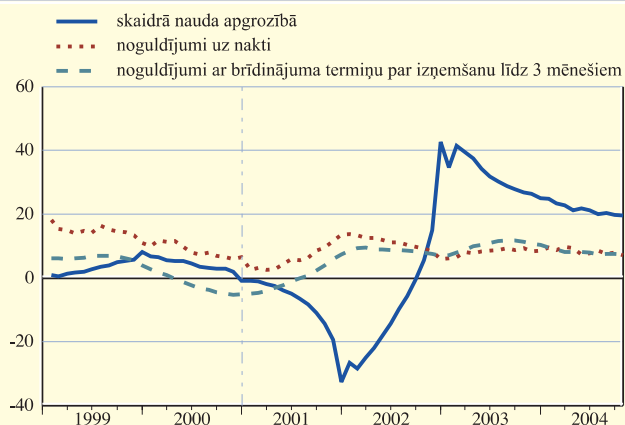
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieaugums perioda beigās, darījumi periodā)

2. Monetāro rādītāju un ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas

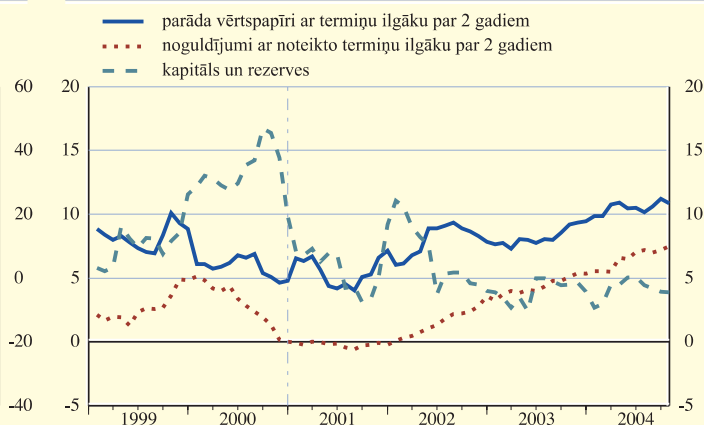
	Skaidrā nauda apgrozībā	Noguldījumi uz nakti	Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Repo darījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas	Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	Kapitāls un rezerves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2002	332.3	2 109.4	1 077.0	1 399.0	240.4	484.5	127.6	1 694.0	103.8	1 186.6	1 004.8
2003	387.6	2 288.6	1 037.0	1 522.6	222.4	597.7	88.4	1 791.2	90.6	1 253.1	1 008.7
2004 I	406.2	2 363.1	1 003.9	1 548.3	214.4	596.5	89.7	1 857.2	90.1	1 268.3	1 026.6
II	420.5	2 369.7	995.2	1 586.7	220.2	611.5	95.0	1 900.6	89.1	1 298.5	1 020.7
2004 Jūl.	425.2	2 406.0	998.3	1 594.5	228.6	611.2	92.7	1 917.2	89.4	1 307.4	1 027.6
Aug.	433.2	2 404.3	996.3	1 607.8	227.8	618.5	93.8	1 932.1	89.3	1 311.4	1 037.5
Sept.	439.8	2 428.1	1 003.5	1 618.4	226.3	615.7	92.8	1 952.8	88.4	1 318.1	1 035.7
Okt. ^(p)	446.3	2 434.1	1 023.3	1 621.1	224.6	622.6	92.4	1 958.1	89.4	1 328.0	1 040.5
Darījumi											
2002	99.3	119.2	0.4	90.4	10.7	70.6	-11.3	126.0	-10.0	41.6	39.4
2003	77.8	181.5	-27.3	143.5	-8.9	59.5	-15.3	157.9	-13.2	63.2	38.7
2004 I	18.6	73.4	-39.5	25.5	-7.0	0.1	3.2	50.1	-0.5	14.3	10.9
II	14.4	6.2	-6.6	38.5	5.4	10.6	6.9	41.7	-1.0	30.7	5.2
2004 Jūl.	4.7	36.2	2.2	7.8	8.4	-0.3	-2.4	11.7	0.3	8.7	6.0
Aug.	8.0	-1.3	-1.5	13.3	-0.8	7.3	1.3	17.0	-0.1	5.1	5.7
Sept.	6.6	25.8	9.4	10.7	-1.5	-1.6	-2.6	30.3	-0.9	7.2	1.7
Okt. ^(p)	6.5	7.5	21.5	2.8	-1.6	7.1	-1.5	11.8	1.0	10.3	3.5
Pieauguma temps											
2002 Dec.	42.6	6.0	0.0	6.9	4.7	17.1	-8.2	7.9	-8.8	3.6	4.0
2003 Dec.	24.9	8.6	-2.6	10.4	-3.9	11.4	-15.4	9.5	-12.7	5.3	3.9
2004 Marts	22.7	9.7	-6.1	8.2	-1.2	7.0	-8.8	10.8	-9.9	5.5	4.5
Jūn.	21.1	7.7	-6.9	8.0	2.0	4.7	-0.3	10.5	-7.1	7.0	5.1
2004 Jūl.	20.0	8.5	-6.3	7.4	1.8	3.5	2.0	10.2	-4.9	7.2	4.4
Aug.	20.3	7.5	-5.7	7.5	4.5	5.0	5.7	10.6	-3.3	7.0	4.2
Sept.	19.9	8.0	-4.1	7.6	3.7	4.2	8.7	11.2	-3.0	7.2	3.9
Okt. ^(p)	19.6	7.2	-1.6	7.3	1.9	4.5	-5.6	10.8	-2.1	7.5	3.9

A3. Monetārie rādītāji

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A4. Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

2.4. MFI aizdevumu dalījums ¹⁾

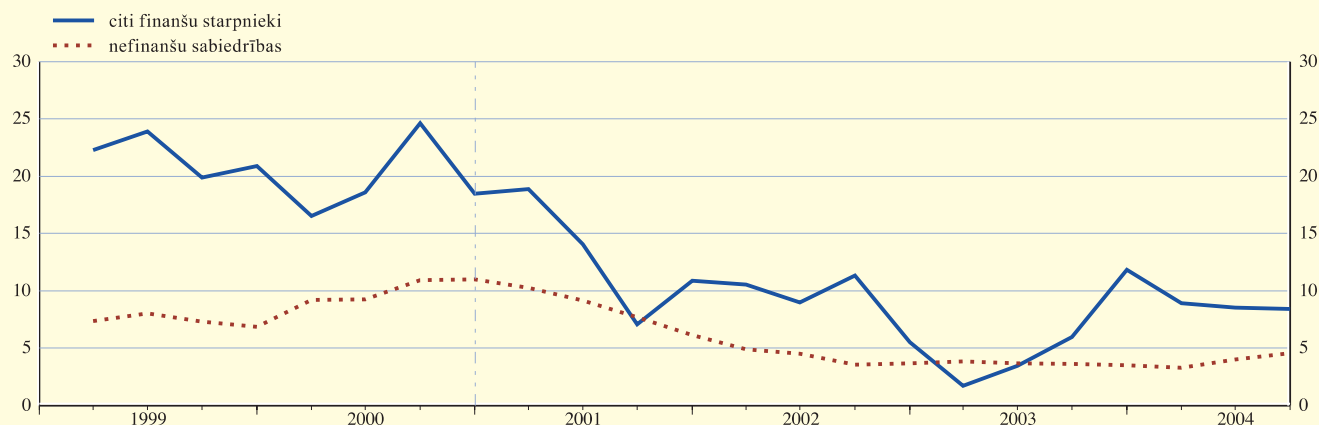
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

1. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi		Citi finanšu starpnieki ²⁾		Nefinanšu sabiedrības			
	Kopā		Kopā		Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8
Atlikumi								
2002	32.9	19.6	455.5	289.3	2 965.1	980.2	514.8	1 470.1
2003	35.4	22.1	511.6	321.9	3 034.2	958.7	527.0	1 548.5
2004 I	46.3	32.2	503.8	303.8	3 055.3	955.1	526.2	1 574.0
2004 II	53.7	39.8	509.7	305.7	3 093.3	966.4	537.2	1 589.7
2004 Jūl.	56.7	41.9	506.0	302.7	3 101.7	963.4	540.7	1 597.5
2004 Aug.	53.9	39.1	490.4	287.1	3 095.4	946.7	545.0	1 603.7
2004 Sept.	52.8	37.9	507.4	301.4	3 106.4	952.2	545.2	1 609.0
2004 Okt. ^(p)	54.9	39.2	511.4	304.9	3 124.1	960.3	545.9	1 617.9
Darījumi								
2002	-4.1	-8.0	23.9	14.2	106.2	-25.8	32.3	99.8
2003	4.2	2.2	54.6	26.6	103.9	-7.5	15.8	95.6
2004 I	10.7	10.0	-3.0	-11.8	22.1	-3.6	3.9	21.8
2004 II	7.0	7.3	8.5	4.5	59.8	16.1	11.6	32.0
2004 Jūl.	2.9	2.0	-4.4	-3.2	9.4	-2.7	3.9	8.2
2004 Aug.	-2.7	-2.8	-12.3	-12.5	-5.3	-16.4	4.3	6.8
2004 Sept.	-1.0	-1.1	18.7	15.3	15.0	6.8	0.9	7.2
2004 Okt. ^(p)	2.2	1.4	5.4	4.4	20.0	8.8	1.7	9.5
Pieauguma temps								
2002 Dec.	-10.3	-28.4	5.5	5.1	3.7	-2.5	6.6	7.2
2003 Dec.	11.9	11.7	11.8	8.9	3.5	-0.8	3.1	6.5
2004 Marts	8.7	6.4	8.9	3.0	3.3	-2.4	3.6	6.9
2004 Jūn.	18.9	25.7	8.6	3.1	4.0	-2.1	6.4	7.2
2004 Jūl.	15.3	26.2	8.8	5.5	4.4	-1.0	6.0	7.4
2004 Aug.	21.7	37.1	7.0	3.2	4.1	-1.6	5.7	7.3
2004 Sept.	18.4	32.6	8.4	5.7	4.6	-0.6	6.0	7.4
2004 Okt. ^(p)	9.7	14.9	9.2	7.6	5.2	1.5	5.6	7.4

A5. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Šajā kategorijā ietilpst ieguldījumu fondi.

2.4. MFI aizdevumu dalījums ¹⁾

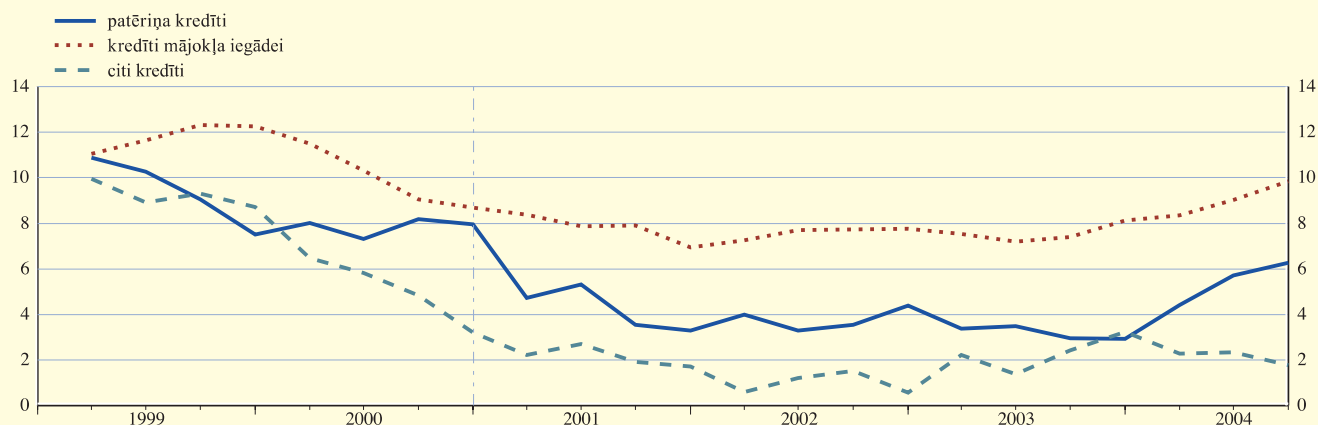
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieaugums perioda beigās, darījumi periodā)

2. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti ²⁾

	Kopā				Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei				Citi kredīti			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Atlikumi																
2002	3 327.0	518.9	105.9	178.3	234.7	2 188.5	22.3	65.1	2 101.1	619.6	153.9	99.7	366.0			
2003	3 520.6	484.5	112.0	181.0	191.5	2 360.5	14.3	63.3	2 282.8	675.6	145.0	95.5	435.1			
2004 I	3 564.7	484.6	109.9	182.3	192.3	2 400.3	14.2	61.6	2 324.5	679.8	141.8	95.1	442.9			
II	3 663.2	502.2	115.1	187.2	199.9	2 463.8	15.2	64.7	2 383.9	697.1	147.5	99.2	450.4			
2004 Jūl.	3 691.5	504.0	113.9	188.6	201.5	2 491.6	14.9	65.2	2 411.6	695.9	143.9	99.4	452.6			
Aug.	3 707.8	504.8	114.6	188.2	202.0	2 508.6	14.8	65.5	2 428.4	694.3	142.4	99.2	452.7			
Sept.	3 736.6	507.9	115.8	188.6	203.4	2 534.4	15.0	65.9	2 453.5	694.4	144.8	98.7	450.8			
Okt. ^(p)	3 757.3	509.4	115.2	189.6	204.5	2 553.3	15.5	66.6	2 471.2	694.7	143.9	99.4	451.4			
Darījumi																
2002	182.2	21.9	7.1	5.4	9.4	156.8	-0.3	2.3	154.9	3.6	-3.0	2.2	4.4			
2003	212.1	13.7	8.7	6.4	-1.4	177.7	-5.9	1.7	181.8	20.7	-6.5	-5.0	32.2			
2004 I	48.2	2.1	-1.6	1.8	1.9	44.8	0.0	-0.8	45.6	1.2	-2.3	0.4	3.2			
II	82.0	13.5	4.8	3.6	5.1	59.9	0.9	2.6	56.5	8.5	3.1	1.0	4.4			
2004 Jūl.	28.7	1.9	-1.3	1.4	1.7	27.9	-0.4	0.5	27.8	-1.0	-3.5	-0.1	2.6			
Aug.	17.1	1.1	0.7	-0.5	0.8	17.2	-0.1	0.3	16.9	-1.2	-1.5	-0.1	0.5			
Sept.	30.2	2.8	1.4	0.5	0.9	26.4	0.2	0.5	25.7	1.1	-0.4	-0.4	-1.1			
Okt. ^(p)	20.9	1.3	-0.5	0.6	1.2	19.7	0.6	0.4	18.7	0.0	-0.9	0.8	0.0			
Pieauguma temps																
2002 Dec.	5.8	4.4	6.9	3.1	4.2	7.8	-1.4	3.7	8.0	0.6	-1.9	2.1	1.2			
2003 Dec.	6.4	2.9	8.4	3.6	-0.2	8.1	-26.4	2.6	8.7	3.3	-4.3	-5.1	8.5			
2004 Marts	6.6	4.4	0.1	6.3	5.3	8.4	4.7	-3.3	8.8	2.3	-1.1	-1.9	4.4			
Jūn.	7.3	5.7	3.3	5.9	6.9	9.0	9.1	1.0	9.3	2.3	-1.4	1.7	3.8			
2004 Jūl.	7.3	5.5	3.7	5.9	6.2	9.2	7.7	0.6	9.5	2.4	-0.9	1.5	3.7			
Aug.	7.5	6.5	6.2	6.2	7.0	9.3	5.7	0.6	9.6	2.1	-0.4	1.6	3.1			
Sept.	7.8	6.3	5.0	5.5	7.8	9.9	4.5	0.7	10.2	1.8	0.1	-0.4	2.8			
Okt. ^(p)	7.8	5.9	4.0	5.3	7.7	9.8	9.9	0.1	10.1	2.0	1.2	0.8	2.6			

A6. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām.

2.4. MFI aizdevumu dalījums ¹⁾

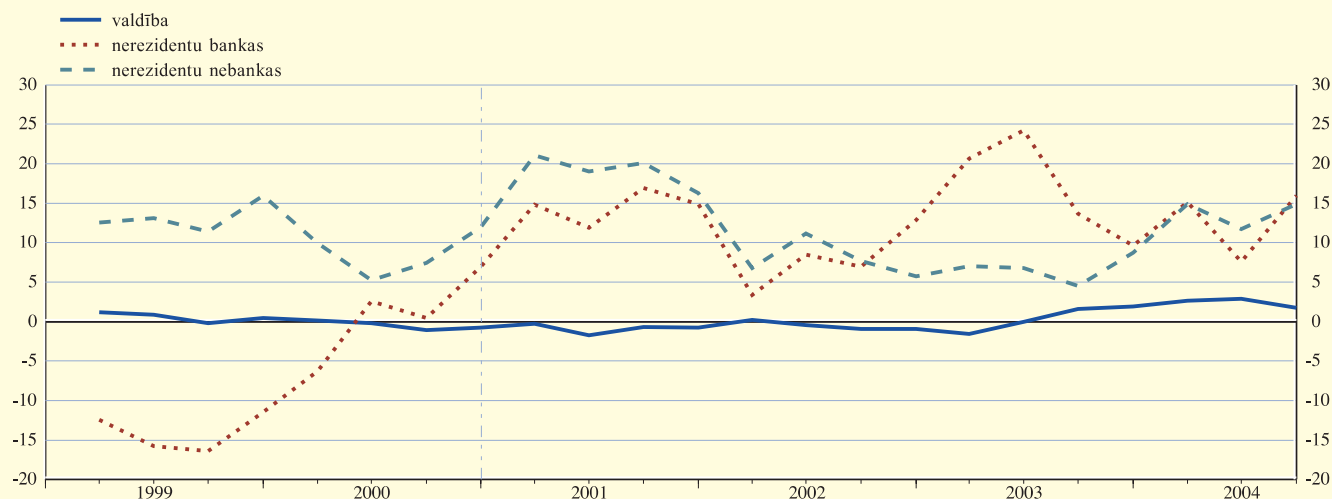
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

3. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ²⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2002	813.0	132.7	277.7	382.8	19.7	1 730.1	1 146.2	583.9	64.6	519.3
2003	819.1	130.0	265.1	388.9	35.0	1 762.7	1 182.2	580.6	59.3	521.2
2004 I	823.3	134.6	261.3	388.5	38.9	1 955.5	1 308.6	646.9	61.1	585.8
II	818.3	129.7	253.4	391.4	43.7	1 965.3	1 322.7	642.6	60.8	581.8
III ^(p)	812.0	126.2	252.3	390.5	43.0	1 965.7	1 317.4	648.3	60.9	587.4
Darījumi										
2002	-7.8	-11.2	-21.1	19.9	4.6	169.1	135.2	34.5	-1.2	35.7
2003	15.3	-4.3	-12.3	16.6	15.3	159.8	109.5	50.0	-4.9	54.8
2004 I	5.7	5.7	-3.9	0.1	3.9	163.9	107.3	56.3	1.7	54.6
II	-6.7	-5.9	-8.5	2.8	4.8	5.4	11.1	-5.8	-0.5	-5.4
III ^(p)	-5.9	-3.3	-1.0	-0.9	-0.7	22.3	7.8	14.4	0.1	14.3
Pieauguma temps										
2002 Dec.	-1.0	-7.7	-7.1	5.5	30.0	10.3	12.9	5.7	-1.9	6.7
2003 Dec.	1.9	-3.2	-4.4	4.4	77.5	9.3	9.6	8.7	-7.5	10.8
2004 Marts	2.7	0.9	-2.2	3.0	63.2	15.1	15.1	14.9	4.1	16.1
Jūn.	2.9	1.9	-4.0	4.2	54.4	8.9	7.6	11.7	2.8	12.8
Sept. ^(p)	1.7	-1.8	-4.1	3.8	40.7	15.6	15.9	14.9	1.9	16.4

A7. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, lai apzīmētu MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums ¹⁾

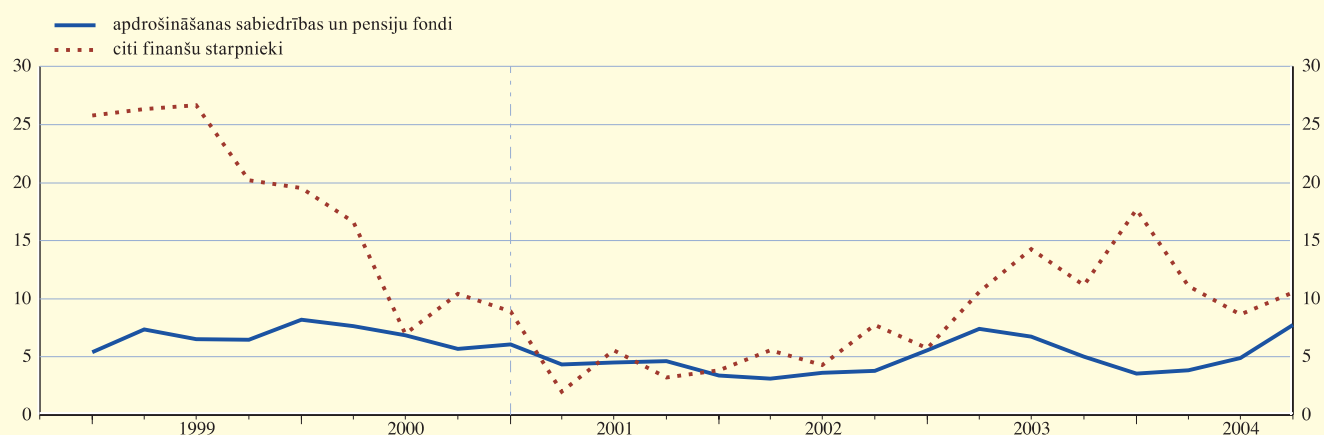
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieaugums perioda beigās, darījumi periodā)

1. Finanšu starpnieku noguldījumi

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi							Citi finanšu starpnieki ²⁾						
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi														
2002	523.1	55.8	-	-	-	-	17.8	493.6	152.7	-	-	-	-	97.1
2003	541.9	58.9	41.7	420.5	1.3	0.3	19.1	568.9	183.1	130.6	144.6	6.1	0.1	104.4
2004 I	556.6	64.7	42.2	426.1	1.3	0.3	22.0	587.8	197.0	119.7	147.1	7.8	0.1	116.1
II	565.3	59.9	42.1	439.8	1.3	1.0	21.2	597.2	194.3	122.3	155.1	8.3	0.1	117.2
2004 Jūl.	567.0	55.8	46.2	440.8	1.3	1.0	21.9	595.0	186.7	123.2	158.0	8.4	0.1	118.6
Aug.	566.4	53.7	46.9	441.2	1.3	1.0	22.3	590.8	176.5	128.0	161.8	8.2	0.1	116.1
Sept.	573.8	61.7	47.4	442.4	1.2	1.0	20.0	598.9	189.7	120.3	164.8	8.1	0.1	115.9
Okt. ^(p)	578.5	58.4	48.9	445.8	1.3	1.3	22.8	620.8	187.1	133.6	166.9	8.4	0.1	124.6
Darījumi														
2002	27.6	7.8	-	-	-	-	1.4	26.6	-4.7	-	-	-	-	12.8
2003	18.7	1.7	-3.0	18.8	0.3	-0.1	1.1	86.1	27.9	-0.4	39.3	3.2	0.0	16.0
2004 I	14.4	5.7	0.3	5.6	0.0	0.0	2.8	14.9	13.9	-14.7	1.4	1.6	0.0	12.7
II	7.9	-4.9	0.0	13.7	0.0	0.0	-0.9	12.2	-1.3	3.9	8.3	0.6	0.0	0.8
2004 Jūl.	1.6	-4.1	4.0	1.0	0.0	0.0	0.7	-2.6	-7.7	0.8	2.9	0.0	0.0	1.4
Aug.	-0.3	-2.1	0.8	0.5	0.0	0.0	0.4	-4.6	-10.2	4.3	3.9	-0.1	0.0	-2.4
Sept.	7.3	8.1	0.6	1.0	-0.1	0.0	-2.3	9.6	13.9	-7.2	3.3	-0.1	0.0	-0.2
Okt. ^(p)	4.6	-3.3	1.6	3.1	0.0	0.3	2.8	23.1	-2.1	13.7	2.3	0.4	0.0	8.8
Pieauguma temps														
2002 Dec.	5.6	16.3	-	-	-	-	8.5	5.7	-3.0	-	-	-	-	14.9
2003 Dec.	3.6	2.9	-6.6	4.7	40.9	-12.5	6.0	17.7	18.1	-0.4	37.2	71.4	-	17.1
2004 Marts	3.9	5.1	9.9	2.4	40.8	1.8	18.6	11.1	17.2	-13.1	22.6	47.9	-	17.9
Jūn.	4.9	-6.4	12.7	6.4	40.0	3.8	-6.3	8.6	7.8	-10.1	18.6	44.6	-	20.5
2004 Jūl.	5.6	0.3	19.0	5.1	32.5	3.1	3.6	9.2	9.1	-9.3	22.6	51.7	-	14.1
Aug.	5.9	4.5	19.7	4.3	18.7	7.1	16.6	9.3	6.3	-5.8	25.0	67.5	-	11.3
Sept.	7.7	7.3	46.7	4.8	13.6	6.7	6.8	10.5	7.4	-6.0	27.2	63.8	-	12.8
Okt. ^(p)	8.2	10.0	32.7	5.1	3.3	38.4	24.2	11.1	7.6	1.9	26.0	48.8	-	7.9

A8. Finanšu starpnieku noguldījumi

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Šajā kategorijā ietilpst ieguldījumu fondi.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums ¹⁾

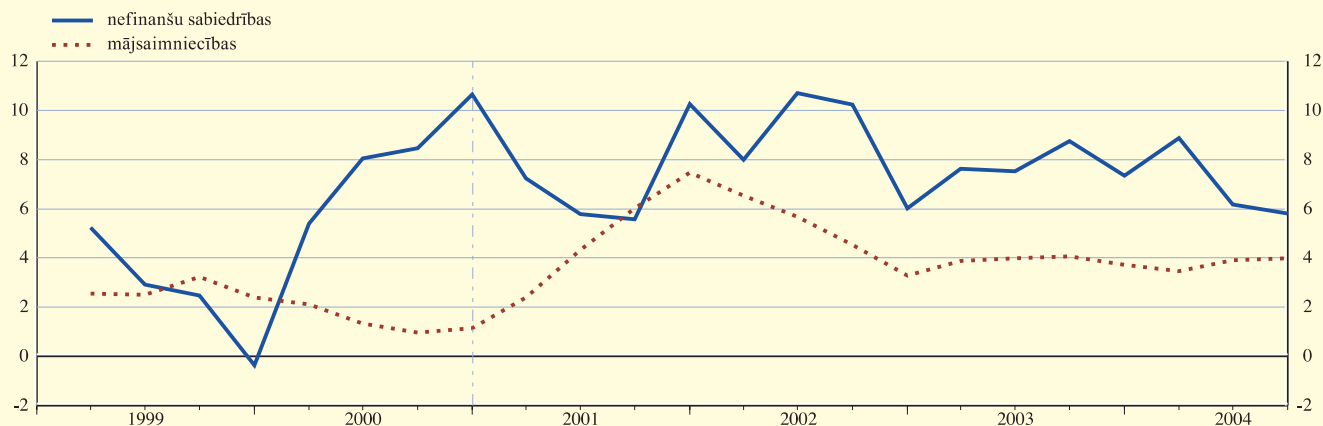
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

2. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi

	Nefinanšu sabiedrības						Mājsaimniecības ²⁾							
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi													
2002	990.0	595.6	-	-	-	-	34.7	3 806.3	1 173.0	-	-	-	-	74.7
2003	1 049.3	633.3	280.2	66.2	38.1	1.5	30.0	3 978.5	1 311.8	544.0	600.8	1 379.2	89.9	52.9
2004 I	1 035.9	624.2	275.9	68.5	39.9	1.7	25.8	3 997.9	1 320.7	527.4	608.6	1 401.2	88.2	51.9
II	1 052.6	650.6	265.6	68.9	41.0	1.0	25.5	4 055.5	1 367.5	517.0	612.4	1 422.3	85.8	50.4
2004 Jūl.	1 053.5	642.0	271.0	71.4	41.6	1.0	26.5	4 069.2	1 372.1	517.0	613.3	1 428.3	85.9	52.6
Aug.	1 052.9	639.2	271.0	70.7	42.2	1.0	28.8	4 053.7	1 351.0	515.2	615.8	1 431.3	85.8	54.6
Sept.	1 066.5	656.7	269.6	70.9	42.6	1.1	25.6	4 060.7	1 363.3	512.2	614.2	1 431.8	85.5	53.7
Okt. ^(p)	1 071.6	647.9	284.0	70.2	42.5	1.1	25.9	4 078.3	1 376.9	509.3	617.4	1 434.2	86.0	54.4
	Darījumi													
2002	57.6	30.2	-	-	-	-	-1.2	120.6	65.3	-	-	-	-	-1.9
2003	72.2	41.5	54.2	-29.8	10.2	0.4	-4.2	142.6	95.4	-70.8	36.0	117.4	-13.7	-21.8
2004 I	-14.9	-9.6	-5.6	2.6	1.9	0.2	-4.2	17.7	8.5	-17.7	7.7	21.9	-1.7	-1.0
II	20.6	27.8	-8.9	0.9	1.1	0.0	-0.3	53.5	43.7	-11.0	3.3	21.2	-2.4	-1.5
2004 Jūl.	0.3	-8.9	5.2	2.4	0.6	0.0	1.0	13.6	4.9	-0.4	0.9	5.9	0.1	2.1
Aug.	0.8	-2.3	0.9	-0.7	0.6	0.0	2.3	-15.5	-21.0	-1.7	2.2	3.1	-0.1	2.0
Sept.	15.5	18.3	-0.5	0.4	0.4	0.0	-3.2	7.9	12.5	-2.3	-1.6	0.5	-0.3	-0.9
Okt. ^(p)	6.8	-8.1	15.1	-0.5	0.0	0.0	0.3	18.5	13.9	-2.5	3.4	2.5	0.5	0.7
	Pieauguma temps													
2002 Dec.	6.0	5.3	-	-	-	-	-3.5	3.3	6.0	-	-	-	-	-2.5
2003 Dec.	7.4	6.8	23.4	-30.7	41.5	49.6	-12.4	3.7	7.9	-11.4	6.4	9.3	-13.2	-29.2
2004 Marts	8.9	11.9	3.2	13.3	23.1	20.6	-19.1	3.5	7.7	-8.7	3.7	7.4	-10.5	-26.5
Jūn.	6.2	10.1	-3.5	14.9	17.1	20.6	-13.5	3.9	7.6	-8.0	4.5	7.0	-7.7	-18.6
2004 Jūl.	6.8	10.6	-3.2	16.7	17.8	21.5	-6.2	4.0	7.8	-7.8	4.7	6.6	-5.5	-15.9
Aug.	6.2	10.9	-5.1	10.8	18.0	22.0	-1.1	3.6	6.2	-7.7	5.0	6.3	-4.0	-10.4
Sept.	5.8	9.6	-2.7	10.1	18.8	17.3	-16.1	4.0	7.1	-7.5	4.7	6.4	-3.5	-4.5
Okt. ^(p)	5.8	8.7	0.0	10.5	17.3	21.3	-17.6	4.4	7.9	-7.4	5.1	6.3	-3.0	-2.9

A9. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums ¹⁾

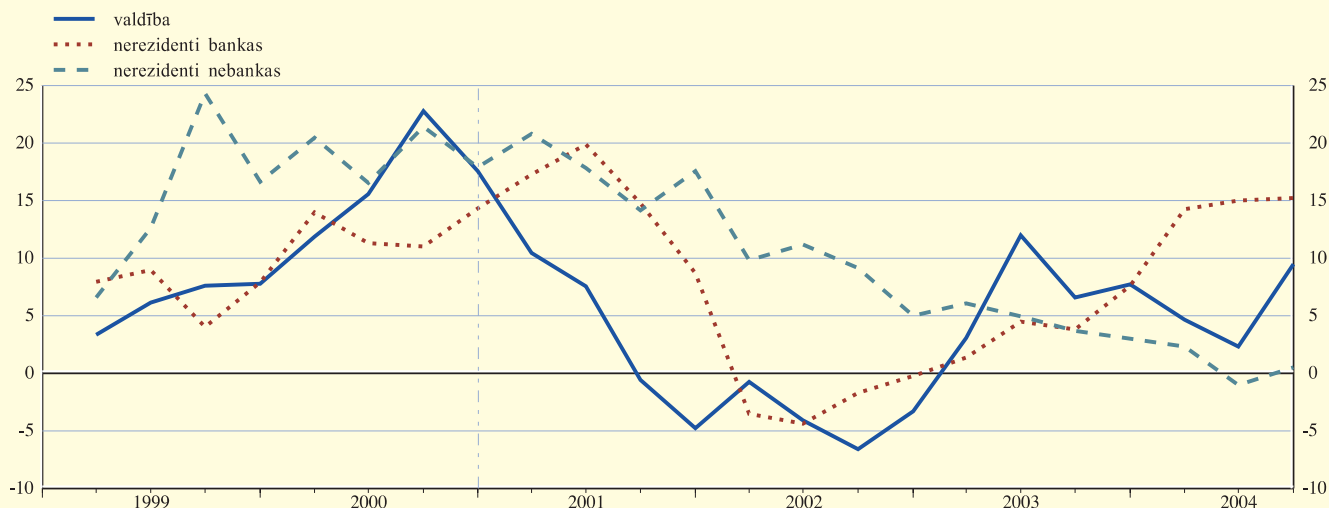
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieaugums perioda beigās, darījumi periodā)

3. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ²⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2002	248.4	106.9	31.6	69.2	40.7	2 271.0	1 585.3	685.7	97.4	588.3
2003	271.2	132.3	31.1	66.9	40.9	2 245.1	1 580.9	664.3	96.1	568.2
2004 I	272.7	140.7	30.0	62.4	39.6	2 444.2	1 742.7	701.5	100.8	600.7
II	294.4	156.6	31.6	64.5	41.7	2 471.5	1 788.9	682.6	102.0	580.6
III ^(p)	288.2	146.3	32.9	66.5	42.5	2 451.9	1 764.0	687.9	104.8	583.2
Darījumi										
2002	-8.3	-0.2	1.8	0.4	-10.3	30.2	-4.9	35.2	3.6	31.6
2003	19.3	21.1	-0.5	-2.3	1.0	138.5	117.5	21.1	-1.3	22.4
2004 I	1.5	8.4	-1.1	-4.5	-1.3	155.3	129.6	25.8	4.8	21.0
II	21.2	15.4	1.6	2.1	2.1	21.3	41.3	-20.1	1.2	-21.3
III ^(p)	-4.9	-10.3	2.3	2.1	1.1	6.7	-5.4	12.1	2.7	9.3
Pieauguma temps										
2002 Dec.	-3.3	-0.2	5.9	0.5	-20.2	1.3	-0.2	5.0	3.9	5.1
2003 Dec.	7.7	19.3	-1.5	-3.4	2.6	6.2	7.6	3.0	-1.3	3.7
2004 Marts	4.7	14.4	-6.2	-4.7	-1.4	10.6	14.3	2.3	3.1	2.2
Jūn.	2.4	7.9	-7.6	-0.1	-4.4	10.1	15.0	-1.0	7.9	-2.4
Sept. ^(p)	9.5	13.1	5.0	3.6	11.0	10.7	15.2	0.5	12.2	-1.3

A10. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, apzīmējot MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

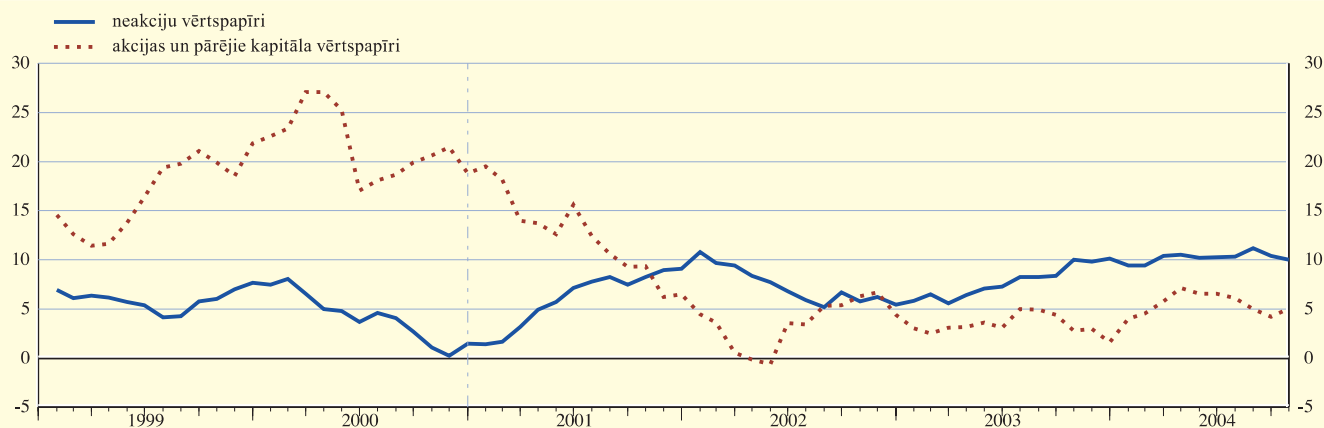
2.6. MFI vērtspapīru turējumu dalījums ¹⁾

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

	Neakciju vērtspapīri								Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Atlikumi												
2002	3 228.2	1 122.2	48.2	1 119.5	15.5	349.5	16.7	556.6	1 004.9	263.3	564.3	177.3
2003	3 576.9	1 218.5	57.4	1 230.4	15.6	407.2	18.6	629.3	1 068.7	279.7	615.4	173.7
2004 I	3 767.1	1 283.1	60.9	1 287.9	17.8	413.5	18.0	685.9	1 115.8	285.7	640.7	189.5
II	3 854.8	1 298.9	62.8	1 334.2	17.6	426.3	18.1	697.0	1 154.8	294.7	654.0	206.0
2004 Jūl.	3 900.0	1 313.8	62.5	1 330.4	17.4	429.4	17.3	729.2	1 151.3	295.2	641.6	214.5
Aug.	3 918.5	1 318.6	63.3	1 332.1	16.9	429.2	17.0	741.5	1 143.8	291.0	634.5	218.2
Sept.	3 915.0	1 325.1	62.5	1 339.7	15.9	425.4	17.5	728.9	1 127.0	286.8	633.3	207.0
Okt. ^(p)	3 942.9	1 345.6	61.8	1 331.8	20.4	430.1	17.5	735.6	1 135.9	287.5	638.0	210.3
Darījumi												
2002	168.1	47.2	0.2	38.6	-0.6	25.9	3.5	53.4	42.7	14.0	7.0	21.8
2003	331.3	91.6	6.2	80.3	1.1	51.9	2.3	98.0	16.0	7.2	19.5	-10.7
2004 I	153.1	61.3	0.1	45.8	1.3	4.1	-1.3	41.8	44.7	6.1	24.6	14.0
II	90.9	15.2	2.0	44.9	0.0	13.8	0.1	14.9	26.1	6.2	8.4	11.5
2004 Jūl.	41.3	17.9	-0.9	-4.3	-0.2	0.5	-1.0	29.2	-1.2	0.8	-11.4	9.5
Aug.	20.1	4.7	1.7	-0.5	-0.5	-0.2	-0.2	15.1	-6.5	-4.0	-6.8	4.3
Sept.	9.7	7.9	1.3	8.8	-0.4	-4.1	1.0	-4.8	-18.7	-4.5	-2.2	-12.0
Okt. ^(p)	35.8	20.2	1.2	-8.5	4.7	4.2	0.4	13.6	6.3	0.2	3.7	2.4
Pieauguma temps												
2002 Dec.	5.5	4.4	-0.6	3.7	-3.3	8.1	23.6	10.1	4.4	5.5	1.3	13.6
2003 Dec.	10.1	8.1	12.6	7.0	7.0	14.7	11.5	17.6	1.6	2.7	3.5	-5.8
2004 Marts	10.4	9.6	6.1	7.3	6.1	10.7	5.2	19.1	5.8	6.2	7.5	-0.3
Jūn.	10.3	9.4	6.7	8.6	10.3	10.3	2.5	15.7	6.5	6.3	5.3	11.1
2004 Jūl.	10.3	9.5	4.3	7.2	6.1	11.3	-6.9	19.1	6.1	5.3	3.9	14.4
Aug.	11.2	10.0	12.7	7.6	5.1	10.2	-5.7	21.7	5.0	3.7	2.6	14.6
Sept.	10.4	10.6	13.2	6.6	0.4	7.6	-3.1	19.9	4.2	2.8	3.1	10.1
Okt. ^(p)	10.0	11.3	14.1	4.5	34.8	6.5	-1.0	20.4	5.1	2.3	4.4	11.3

III. MFI vērtspapīru turējumi

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana ¹⁾
(mljrd. euro)**1. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu pilnīga/daļēja norakstīšana ²⁾**

	Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei				Citi kredīti			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-0.9	-	-	-	-1.3	-	-	-	-5.3	-	-	-
2003	-2.7	-1.1	-0.5	-1.0	-3.2	-0.3	-0.1	-2.8	-7.4	-2.8	-0.3	-4.3
2004 I	-1.3	-0.5	-0.2	-0.6	-1.3	-0.1	0.0	-1.1	-2.5	-1.0	-0.1	-1.4
II	-0.5	-0.2	-0.1	-0.2	-0.6	0.0	0.0	-0.5	-1.0	-0.4	0.0	-0.7
2004 Jūl.	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2	0.0	0.0	-0.2
Aug.	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	0.0	-0.2
Sept.	-0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.4	-0.1	0.0	-0.2
Okt. ^(p)	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.4	-0.1	0.0	-0.3

2. Nefinanšu sabiedrībām un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegto aizdevumu pilnīga/daļēja norakstīšana

	Nefinanšu sabiedrības				Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti		
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu
	1	2	3	4	5	6	7
2002	-9.7	-2.1	-2.7	-4.9	-7.2	-	-
2003	-17.6	-8.8	-1.3	-7.6	-1.0	-0.4	-0.6
2004 I	-6.2	-3.3	-0.6	-2.3	-0.9	-0.3	-0.5
II	-2.9	-2.0	0.2	-1.1	0.7	0.2	0.5
2004 Jūl.	-0.5	-0.3	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	-0.1
Aug.	-0.4	-0.1	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0
Sept.	-0.9	-0.5	-0.1	-0.4	0.0	0.0	0.0
Okt. ^(p)	-0.7	-0.3	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0

3. MFI turēto vērtspapīru pārvērtēšana

	Neakciju vērtspapīri							Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri				
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	39.6	9.9	0.6	13.2	-0.1	5.8	0.2	9.9	-12.3	-5.0	-1.5	-5.8
2003	-1.2	-0.7	-0.4	3.1	-0.1	-1.2	-0.1	-2.0	19.2	7.9	5.0	6.4
2004 I	16.6	2.5	0.3	11.1	0.1	1.5	0.0	1.0	2.3	-0.3	1.0	1.7
II	-8.6	-0.8	0.0	-5.0	0.0	-0.8	0.0	-2.1	0.1	-0.6	0.0	0.7
2004 Jūl.	0.2	-0.7	0.0	0.5	0.0	0.2	0.0	0.1	-2.3	-0.3	-1.0	-1.0
Aug.	2.3	0.0	0.0	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.0	-0.1	-0.2	-0.6
Sept.	-0.3	0.0	-0.1	-1.1	0.0	0.4	0.0	0.5	1.8	0.3	0.7	0.7
Okt. ^(p)	1.4	0.5	0.0	0.6	-0.1	0.5	-0.1	0.0	2.7	0.7	1.1	1.0

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums ¹⁾

(% no kopējā; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

1. Noguldījumi

	MFI ²⁾							Ne-MFI						
	Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas				Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Euro zonas rezidentu noguldījumi													
2002	4 136.6	90.2	9.8	6.1	0.8	1.5	0.7	6 061.2	97.1	2.9	1.8	0.3	0.2	0.3
2003	4 363.5	91.2	8.8	5.4	0.5	1.5	0.9	6 409.8	97.3	2.7	1.7	0.3	0.1	0.3
2004 I	4 412.5	90.4	9.6	5.7	0.5	1.5	1.2	6 451.0	97.1	2.9	1.7	0.3	0.1	0.4
II	4 522.8	90.3	9.7	5.7	0.5	1.5	1.3	6 565.1	97.1	2.9	1.7	0.3	0.1	0.4
III ^(p)	4 582.6	90.5	9.5	5.6	0.5	1.5	1.3	6 588.0	97.1	2.9	1.8	0.3	0.1	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi													
2002	1 585.3	43.7	56.3	39.2	2.1	4.3	7.8	685.7	48.3	51.7	35.0	2.3	1.9	9.8
2003	1 580.9	46.9	53.1	35.6	1.8	3.6	9.4	664.3	51.0	49.0	32.1	2.1	2.2	9.6
2004 I	1 742.7	46.3	53.7	35.1	2.0	3.3	10.4	701.5	53.2	46.8	30.0	2.1	1.8	9.7
II	1 788.9	45.1	54.9	36.8	1.7	3.3	10.4	682.6	52.5	47.5	30.5	1.9	2.0	9.9
III ^(p)	1 764.0	46.8	53.2	35.9	1.7	3.1	9.6	687.9	52.9	47.1	29.9	1.8	1.9	9.8

2. Euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri

	Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas				
			Kopā				
			USD	JPY	CHF	GBP	
	1	2	3	4	5	6	7
2002	3 138.7	85.4	14.6	7.7	1.8	1.6	2.3
2003	3 304.0	85.4	14.6	7.9	1.5	1.7	2.3
2004 I	3 458.0	84.6	15.4	7.7	1.7	2.0	2.6
II	3 533.8	84.0	16.0	8.2	1.7	2.0	2.6
III (p)	3 598.3	84.2	15.8	8.0	1.8	2.0	2.6

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

3) T.sk. nacionālo valūtu posteņi, kas izteikti euro.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums ¹⁾

(īpatsvars; %; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

3. Aizdevumi

	MFI ²⁾						Ne-MFI							
	Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas				Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentiem													
2002	4 017.8	-	-	-	-	-	-	7 593.6	96.2	3.8	1.8	0.5	1.1	0.3
2003	4 193.5	-	-	-	-	-	-	7 920.9	96.5	3.5	1.6	0.3	1.2	0.3
2004 I	4 224.5	-	-	-	-	-	-	7 993.4	96.4	3.6	1.6	0.3	1.2	0.4
II	4 296.0	-	-	-	-	-	-	8 138.1	96.4	3.6	1.6	0.2	1.3	0.4
III ^(p)	4 353.9	-	-	-	-	-	-	8 215.2	96.5	3.5	1.6	0.2	1.3	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem													
2002	1 146.2	48.3	51.7	32.4	4.5	2.6	9.1	583.9	36.2	63.8	47.6	2.3	4.7	5.6
2003	1 182.2	50.2	49.8	29.5	4.7	2.3	9.3	580.6	38.7	61.3	43.9	2.4	4.6	7.0
2004 I	1 308.6	49.1	50.9	30.6	4.7	2.5	9.4	646.9	40.0	60.0	41.9	2.5	4.4	8.0
II	1 322.7	49.2	50.8	30.9	4.7	2.4	9.2	642.6	38.6	61.4	42.6	2.4	4.4	8.8
III ^(p)	1 317.4	51.1	48.9	30.4	3.7	2.2	9.0	648.3	40.5	59.5	41.8	2.5	4.4	7.4

4. Neakciju vērtspapīru turējumi

	MFI emitētie vērtspapīri ²⁾							Ne-MFI emitētie vērtspapīri						
	Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas				Atlikums (visas valūtas)	Euro ³⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentu emitētie													
2002	1 170.4	95.9	4.1	1.7	0.4	0.2	0.9	1 501.2	97.9	2.1	1.0	0.7	0.1	0.4
2003	1 275.9	95.5	4.5	2.1	0.3	0.5	1.4	1 671.7	98.0	2.0	1.1	0.5	0.1	0.2
2004 I	1 344.0	95.5	4.5	2.1	0.3	0.4	1.5	1 737.2	97.9	2.1	1.1	0.5	0.1	0.2
II	1 361.7	95.4	4.6	2.2	0.4	0.4	1.4	1 796.2	98.0	2.0	1.1	0.5	0.1	0.2
III ^(p)	1 387.5	95.5	4.5	2.1	0.3	0.5	1.4	1 798.6	98.1	1.9	1.0	0.5	0.1	0.2
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētie													
2002	239.6	36.9	63.1	45.5	1.7	0.6	13.2	317.1	41.5	58.5	42.0	5.8	0.9	5.6
2003	275.5	44.9	55.1	35.1	1.2	0.6	16.2	353.8	45.8	54.2	36.0	5.9	1.1	6.4
2004 I	307.1	44.4	55.6	34.2	1.2	0.6	17.3	378.8	44.3	55.7	35.9	6.2	0.8	7.2
II	310.7	46.0	54.0	33.0	1.1	0.6	16.9	386.3	44.9	55.1	33.8	6.7	1.0	7.4
III ^(p)	321.5	47.3	52.7	32.5	1.0	0.5	16.3	407.4	44.0	56.0	32.8	7.3	0.8	8.6

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

3) T.sk. nacionālo valūtu posteņi, kas izteikti euro.

2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance ¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

	Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi			Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatīdzekļi	Citi aktīvi
			Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 I	2 746.9	217.2	1 331.8	70.6	1 261.2	767.3	205.8	116.7	108.1
II	2 959.5	232.6	1 382.7	67.1	1 315.6	880.9	224.5	120.7	118.1
III	3 085.6	248.3	1 405.3	65.3	1 340.0	932.3	234.6	126.3	138.8
IV	3 175.0	235.2	1 389.4	67.4	1 322.0	1 033.7	243.9	133.7	139.1
2004 I	3 353.6	266.5	1 433.9	70.3	1 363.6	1 102.8	262.6	136.7	151.2
II (p)	3 365.8	245.1	1 428.5	69.2	1 359.3	1 117.3	277.5	139.7	157.8

2. Pasīvi

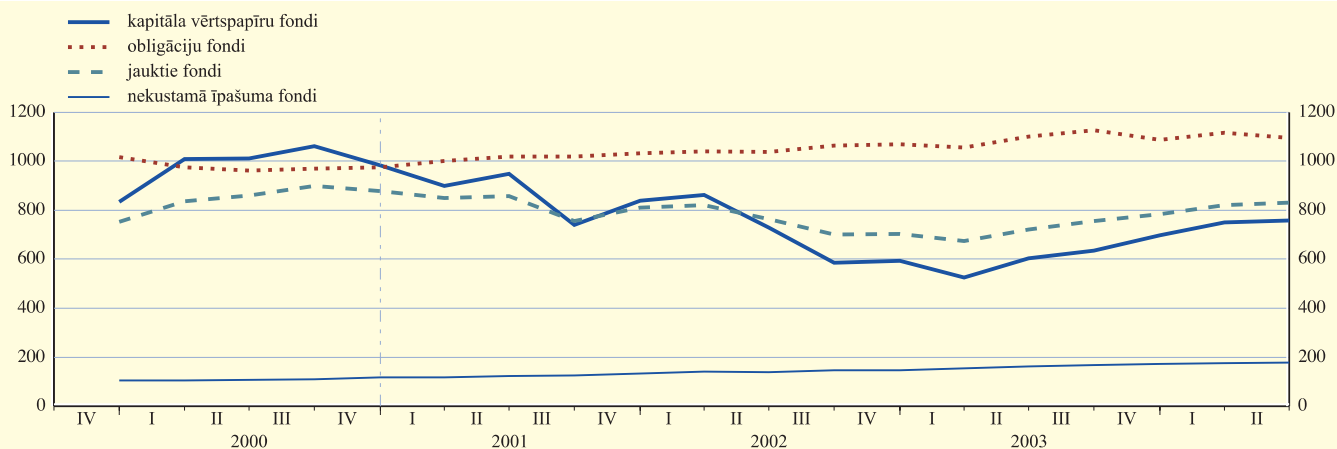
	Kopā	Saņemtie noguldījumi un aizdevumi	Ieguldījumu fondu akcijas	Citas saistības
	1	2	3	4
2003 I	2 746.9	40.2	2 628.3	78.4
II	2 959.5	41.8	2 825.8	91.9
III	3 085.6	43.2	2 917.7	124.8
IV	3 175.0	44.2	3 011.7	119.1
2004 I	3 353.6	49.6	3 171.2	132.8
II (p)	3 365.8	50.2	3 188.6	127.1

3. Kopējie aktīvi/pasīvi ieguldījumu politiku un investoru veidu dalījumā

	Kopā	Fondi ieguldījumu politiku dalījumā				Fondi investoru veidu dalījumā	
		Kapitāla vērtspapīru fondi	Obligāciju fondi	Jauktie fondi	Nekustamā īpašuma fondi	Citi fondi	Vispārējie publiskie fondi
	1	2	3	4	5	6	7
2003 I	2 746.9	525.9	1 054.1	675.3	153.9	337.7	1 975.5
II	2 959.5	603.3	1 099.5	720.8	161.4	374.4	2 140.4
III	3 085.6	635.4	1 127.0	754.2	167.7	401.4	2 249.0
IV	3 175.0	697.8	1 086.6	783.4	171.7	435.6	2 318.2
2004 I	3 353.6	750.5	1 116.6	821.2	175.9	489.5	2 470.6
II (p)	3 365.8	756.5	1 094.5	830.4	179.0	505.4	2 478.8

A12. Kopējie ieguldījumu fondu aktīvi

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus. Dati attiecas uz visām euro zonas valstīm, izņemot Īriju. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.10. Euro zonas ieguldījumu fondu aktīvi ieguldījumu politiku un ieguldītāju veidu dalījumā

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Fondu ieguldījumu politiku dalījumā

	Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi			Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatlīdzekļi	Citi aktīvi
	1	2	Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu				
			3	4	5	6	7	8	9
Kapitāla vērtspapīru fondi									
2003 I	525.9	24.5	30.2	2.8	27.5	438.5	16.5	-	16.1
II	603.3	27.9	31.6	2.9	28.7	506.5	18.5	-	18.8
III	635.4	29.5	27.8	2.4	25.4	536.4	19.5	-	22.1
IV	697.8	29.3	31.3	2.9	28.4	593.6	21.1	-	22.5
2004 I	750.5	32.8	32.2	3.0	29.2	635.7	23.4	-	26.5
II ^(p)	756.5	31.4	31.8	3.3	28.5	642.8	25.2	-	25.3
Obligāciju fondi									
2003 I	1 054.1	77.5	899.8	35.8	864.0	26.6	18.6	-	31.5
II	1 099.5	82.4	927.8	33.0	894.8	31.1	20.9	-	37.3
III	1 127.0	93.6	934.7	30.7	904.1	29.1	21.7	-	47.9
IV	1 086.6	82.5	905.9	31.6	874.3	31.0	21.6	-	45.5
2004 I	1 116.6	97.3	918.4	35.3	883.1	32.9	21.4	-	46.6
II ^(p)	1 094.5	79.3	909.8	36.3	873.5	33.0	21.9	-	50.5
Jauktie fondi									
2003 I	675.3	50.4	300.8	21.8	278.9	209.9	83.7	0.7	29.9
II	720.8	49.4	311.9	20.9	291.0	237.0	91.9	0.3	30.3
III	754.2	50.5	324.0	22.2	301.8	248.4	95.4	0.3	35.6
IV	783.4	49.5	324.0	22.1	301.9	272.5	100.5	0.3	36.7
2004 I	821.2	52.9	333.9	21.2	312.6	287.0	107.2	0.3	39.9
II ^(p)	830.4	52.3	340.1	22.3	317.8	279.1	115.0	0.3	43.6
Nekustamā īpašuma fondi									
2003 I	153.9	14.7	8.3	0.5	7.7	0.7	8.6	115.1	6.5
II	161.4	16.5	9.0	0.6	8.5	0.7	9.1	119.8	6.3
III	167.7	16.1	9.0	0.6	8.4	0.8	9.5	125.3	6.9
IV	171.7	13.2	9.3	0.6	8.7	0.8	8.5	132.7	7.4
2004 I	175.9	14.7	9.1	0.6	8.5	0.8	7.7	135.6	8.0
II ^(p)	179.0	15.0	8.5	0.6	7.9	0.6	7.7	138.6	8.6

2. Fondu ieguldītāju veidu dalījumā

	Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi	Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatlīdzekļi	Citi aktīvi
	1	2	3	4	5	6	7
Vispārējie publiskie fondi							
2003 I	1 975.5	165.6	882.6	599.9	155.1	101.3	71.0
II	2 140.4	181.6	912.3	691.7	168.3	104.2	82.2
III	2 249.0	199.0	927.6	736.5	176.6	108.9	100.4
IV	2 318.2	191.7	913.6	815.8	183.8	115.4	98.0
2004 I	2 470.6	219.3	948.9	878.2	198.8	117.5	107.8
II ^(p)	2 478.8	202.3	944.9	890.4	211.3	119.9	109.9
Īpašie investoru fondi							
2003 I	771.4	51.6	449.2	167.4	50.7	15.4	37.1
II	819.1	51.0	470.4	189.2	56.1	16.5	36.0
III	836.6	49.3	477.7	195.8	58.0	17.4	38.4
IV	856.8	43.4	475.9	217.9	60.1	18.3	41.2
2004 I	883.1	47.2	485.0	224.6	63.8	19.1	43.3
II ^(p)	887.0	42.7	483.6	226.9	66.2	19.8	47.8

Avots: ECB.

3.1. Nefinanšu sektoru galvenie finanšu aktīvi

(mljrd. euro un pieauguma temps gadā; atlikumi perioda beigās, darījumi periodā)

	Kopā		Nauda un noguldījumi							Papild- postenis: nebanku noguldījumi ārpus euro zonas esošo valstu bankās	
	Kopā	Nauda	Nefinanšu sektoru noguldījumi euro zonas MFI, izņemot centrālās valdības noguldījumus					Centrālās valdības noguldījumi euro zonas MFI	Noguldījumi ne-MFI ¹⁾		
			Kopā	Uz nakti	Ar noteiktu termiņu	Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	Repo darījumi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi										
2003 I	14 469.1	5 637.8	290.7	4 948.4	1 836.2	1 572.0	1 434.1	106.1	176.2	222.5	323.9
II	14 968.9	5 751.6	311.9	5 029.7	1 918.4	1 560.2	1 456.4	94.7	200.3	209.6	329.8
III	15 074.8	5 756.2	322.7	5 071.2	1 956.6	1 555.8	1 469.5	89.3	183.9	178.4	345.4
IV	15 466.2	5 873.6	352.4	5 182.4	2 027.5	1 557.8	1 511.9	85.2	153.6	185.2	348.4
2004 I	15 648.7	5 907.7	350.8	5 180.4	2 021.0	1 543.6	1 534.5	81.2	183.8	192.8	394.9
II	15 921.7	6 044.2	372.0	5 263.1	2 101.6	1 528.3	1 553.9	79.4	223.7	185.3	.
	Darījumi										
2003 I	156.1	42.2	3.1	-3.2	-29.3	-11.2	43.0	-5.7	32.8	9.4	32.2
II	213.6	131.9	21.3	86.3	84.0	-8.5	22.2	-11.4	24.1	0.3	11.4
III	133.4	12.6	11.4	12.4	6.9	-3.7	13.0	-3.9	-13.7	2.5	17.2
IV	153.7	125.0	29.7	118.8	79.3	8.4	36.4	-5.2	-30.3	6.8	10.9
2004 I	139.5	30.9	-1.6	-5.3	-7.4	-16.5	22.5	-3.9	30.2	7.6	40.6
II	282.9	135.8	21.3	82.5	78.8	-14.5	20.1	-1.9	39.4	-7.4	.
	Pieauguma temps										
2003 I	4.3	5.9	31.2	4.4	7.4	-0.2	7.3	-10.6	5.1	14.5	13.7
II	4.6	6.5	27.6	4.5	7.6	-0.9	8.9	-19.0	22.3	13.7	22.6
III	4.7	6.6	23.9	4.8	8.2	-0.6	9.1	-23.5	22.8	13.4	24.5
IV	4.5	5.6	21.2	4.3	7.6	-0.9	8.1	-23.4	9.5	8.9	24.5
2004 I	4.4	5.3	20.9	4.3	8.9	-1.3	6.6	-23.0	5.9	7.7	24.8
II	4.7	5.3	19.5	4.1	8.2	-1.7	6.3	-15.7	12.8	4.5	.
	Neakciju vērtspapīri			Akcijas ²⁾				Apdrošināšanas tehniskās rezerves			
	Kopā	Īstermiņa	Ilgttermiņa	Kopā	Kotētās akcijas	Kopieguldījumu fondu akcijas	Naudas tirgus fondu akcijas	Kopā	Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas rezervēs un pensiju fondu rezervēs	Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atklāzības prasībām	
	12	13	14	15	16	17		18	19	20	21
	Atlikumi										
2003 I	1 953.3	190.2	1 763.1	3 276.9	1 536.1	1 740.8	396.6	3 601.1	3 252.2	349.0	
II	1 947.9	165.0	1 783.0	3 591.3	1 754.1	1 837.3	402.7	3 678.0	3 324.8	353.2	
III	1 944.2	165.9	1 778.3	3 630.0	1 768.5	1 861.5	406.6	3 744.4	3 388.1	356.3	
IV	1 932.4	177.8	1 754.7	3 868.5	1 993.6	1 874.9	404.3	3 791.7	3 432.4	359.3	
2004 I	1 944.2	178.6	1 765.6	3 945.7	2 022.3	1 923.5	418.6	3 851.0	3 484.4	366.7	
II	1 985.7	196.0	1 789.7	3 993.2	2 084.0	1 909.3	423.3	3 898.5	3 529.3	369.2	
	Darījumi										
2003 I	-23.2	-24.5	1.3	65.5	2.9	62.6	29.8	71.6	65.3	6.3	
II	-40.2	-18.2	-22.0	61.5	23.7	37.8	3.6	60.4	56.1	4.3	
III	11.5	0.0	11.4	50.5	33.2	17.3	2.5	58.8	55.7	3.2	
IV	9.3	8.5	0.8	-25.1	-24.8	-0.3	-10.3	44.5	42.2	2.3	
2004 I	15.7	0.5	15.2	24.3	-1.2	25.5	15.0	68.6	60.2	8.4	
II	41.2	15.7	25.5	54.9	56.6	-1.8	-0.4	51.0	47.5	3.5	
	Pieauguma temps										
2003 I	-0.5	-17.9	1.6	2.8	0.8	5.6	11.8	6.3	6.6	3.6	
II	-2.2	-16.0	-0.7	3.8	1.2	7.1	13.4	6.5	6.8	3.7	
III	-3.4	-25.6	-0.7	4.6	2.2	6.9	9.1	6.6	6.9	3.4	
IV	-2.2	-16.4	-0.5	4.4	2.0	6.9	8.3	6.7	6.9	4.7	
2004 I	-0.2	-4.8	0.3	3.4	2.0	4.6	2.7	6.4	6.6	5.2	
II	4.0	15.0	3.0	2.9	3.6	2.2	1.7	6.1	6.2	4.9	

Avots: ECB.

1) Ietilpst euro zonas valstu centrālajās valdībās (EKS 95 – S.1311), citos finanšu starpniekos (EKS 95 – S.123) un apdrošināšanas sabiedrībās un pensiju fondos (EKS 95 – S.125) veiktie noguldījumi.

2) Izņemot nekotētās akcijas.

3.2. Nefinanšu sektoru galvenās saistības

(mljrd. euro un pieauguma temps gadā; atlikumi perioda beigās, darījumi periodā)

	Kopā		Euro zonas MFI un citu finanšu sabiedrību aizdevumi									Papild- postenis: ārpus euro zonas esošo valstu banku aizdevumi nebankām	
	Kopā		Valdībai			Nefinanšu sabiedrībām			Mājsaimniecībām ¹⁾				
			Euro zonas MFI aizdevumi	Kopā	Īstermiņa	Ilgtermiņa	Kopā	Īstermiņa	Ilgtermiņa	Kopā	Īstermiņa		Ilgtermiņa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Atlikumi												
2003 I	15 607.8	8 142.7	7 168.9	884.2	68.5	815.7	3 609.7	1 194.5	2 415.3	3 648.8	286.8	3 362.0	256.4
II	16 176.7	8 243.1	7 236.3	877.2	69.7	807.5	3 651.8	1 213.2	2 438.6	3 714.1	291.4	3 422.6	253.8
III	16 245.3	8 327.6	7 293.7	885.8	70.8	815.0	3 657.7	1 184.8	2 472.9	3 784.2	286.0	3 498.2	275.6
IV	16 567.1	8 468.4	7 397.1	956.4	80.6	875.8	3 660.8	1 164.7	2 496.0	3 851.2	287.4	3 563.8	266.5
2004 I	16 907.2	8 519.5	7 466.6	961.0	84.7	876.3	3 655.6	1 161.5	2 494.1	3 902.9	281.9	3 621.0	304.1
II	17 129.0	8 668.4	7 597.6	953.7	90.1	863.6	3 699.5	1 168.9	2 530.6	4 015.2	294.0	3 721.2	.
	Darījumi												
2003 I	266.5	94.4	67.0	5.7	7.9	-2.2	45.5	18.7	26.8	43.3	-7.6	50.8	7.1
II	236.3	116.9	84.8	-4.6	3.2	-7.8	52.0	24.3	27.7	69.5	5.3	64.2	2.6
III	137.1	81.7	58.7	8.6	1.1	7.6	1.9	-25.9	27.8	71.2	-4.7	75.9	22.9
IV	112.6	113.7	119.2	22.3	9.9	12.5	17.7	-15.9	33.6	73.7	4.6	69.1	-1.3
2004 I	195.2	47.8	76.1	6.0	4.0	2.0	-14.0	-6.3	-7.7	55.8	-4.0	59.7	32.6
II	270.7	154.2	134.6	-8.9	5.4	-14.3	67.4	13.4	53.9	95.7	8.8	86.9	.
	Pieauguma temps												
2003 I	4.4	4.8	4.1	-1.5	28.5	-3.4	4.6	-0.8	7.5	6.7	-0.3	7.4	-4.1
II	4.8	4.9	4.0	0.9	34.4	-1.3	4.3	1.4	5.8	6.5	-1.5	7.3	3.6
III	5.2	5.5	4.4	2.8	33.0	0.8	4.5	1.0	6.2	7.1	-1.4	7.9	16.1
IV	4.8	5.0	4.6	3.6	36.2	1.2	3.3	0.1	4.8	7.1	-0.8	7.8	12.9
2004 I	4.4	4.4	4.7	3.7	26.5	1.7	1.6	-2.0	3.4	7.4	0.4	8.0	22.1
II	4.4	4.8	5.4	3.2	29.2	1.0	2.0	-2.9	4.4	8.0	1.6	8.5	.
	Neakciju vērtspapīri									Nefinanšu sabiedrību emitētās kotētās akcijas	Centrālās valdības noguldījumu saistības	Nefinanšu sabiedrību pensiju fonda rezerves	
	Kopā	Valdības emitētie			Nefinanšu sabiedrību emitētie								
		Kopā	Īstermiņa	Ilgtermiņa	Kopā	Īstermiņa	Ilgtermiņa						
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
	Atlikumi												
2003 I	4 848.0	4 284.2	529.9	3 754.3	563.8	167.2	396.6	2 116.2	219.4	281.4			
II	4 990.4	4 402.6	563.6	3 838.9	587.8	166.4	421.4	2 452.0	205.7	285.6			
III	4 978.2	4 394.3	557.8	3 836.5	583.9	165.0	418.8	2 475.4	174.3	289.8			
IV	4 898.0	4 307.9	539.1	3 768.8	590.1	164.1	426.0	2 728.6	181.7	290.4			
2004 I	5 067.5	4 473.0	576.2	3 896.8	594.5	180.4	414.1	2 836.7	189.0	294.4			
II	5 134.8	4 528.0	593.6	3 934.4	606.8	191.4	415.4	2 845.3	181.9	298.7			
	Darījumi												
2003 I	158.6	129.6	49.9	79.7	29.0	22.3	6.7	-0.2	9.5	4.2			
II	101.3	85.5	33.9	51.6	15.7	-0.6	16.4	14.5	-0.6	4.2			
III	44.8	42.4	-5.8	48.2	2.4	-0.9	3.3	4.0	2.4	4.2			
IV	-12.9	-20.8	-18.4	-2.4	7.8	-0.8	8.7	0.4	7.4	4.1			
2004 I	134.4	135.0	35.7	99.3	-0.7	16.2	-16.8	1.6	7.3	4.0			
II	114.8	100.2	17.2	83.0	14.6	10.8	3.7	4.7	-7.1	4.3			
	Pieauguma temps												
2003 I	6.3	6.0	16.7	4.7	8.1	15.3	5.3	0.4	14.7	5.4			
II	7.1	6.5	15.5	5.3	11.6	27.7	6.1	0.7	13.4	5.8			
III	6.6	6.2	14.5	5.1	9.8	20.0	6.1	0.9	13.2	5.8			
IV	6.2	5.7	12.4	4.8	10.3	13.7	9.1	0.8	8.9	6.0			
2004 I	5.5	5.7	8.6	5.2	4.5	8.2	2.9	1.0	7.5	5.9			
II	5.6	5.8	5.1	5.9	4.1	15.2	-0.3	0.4	4.8	5.8			

Avots: ECB.

1) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām.

3.3. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu galvenie finanšu aktīvi un saistības

(mljrd. euro un pieauguma temps gadā; atlikumi perioda beigās, darījumi periodā)

	Galvenie finanšu aktīvi												
	Kopā	Noguldījumi euro zonas MFI					Aizdevumi			Neakciju vērtspapīri			
		Kopā	Uz nakti	Ar noteiktu termiņu	Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu	Repo darījumi	Kopā	Īstermiņa	Ilgttermiņa	Kopā	Īstermiņa	Ilgttermiņa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Atlikumi												
2003 I	3 336.7	535.8	61.7	454.2	1.6	18.3	332.9	63.6	269.3	1 382.8	56.3	1 326.5	
II	3 471.0	537.8	63.8	450.5	1.3	22.3	337.4	65.1	272.3	1 412.0	54.3	1 357.7	
III	3 524.1	532.9	57.5	455.3	1.4	18.7	339.4	65.8	273.5	1 433.4	57.1	1 376.3	
IV	3 633.6	541.9	58.9	462.3	1.6	19.1	328.0	66.7	261.3	1 461.1	58.3	1 402.9	
2004 I	3 783.4	556.6	64.7	468.3	1.7	22.0	338.2	69.4	268.8	1 530.7	56.2	1 474.5	
II	3 809.4	565.4	59.9	481.9	2.3	21.2	335.3	71.0	264.3	1 537.1	52.8	1 484.3	
	Darījumi												
2003 I	67.4	12.4	4.3	7.8	-0.2	0.5	-8.7	-6.3	-2.4	54.0	7.1	46.9	
II	43.0	2.3	2.3	-3.9	0.0	3.9	4.4	1.4	3.0	18.9	-2.2	21.0	
III	34.1	-6.3	-6.4	3.8	0.1	-3.8	2.0	0.7	1.3	22.5	2.8	19.6	
IV	60.2	10.2	1.6	8.0	0.2	0.5	-11.4	0.9	-12.2	37.2	1.2	36.0	
2004 I	93.0	14.4	5.7	5.8	0.0	2.8	10.0	2.7	7.3	42.2	-1.8	44.0	
II	34.5	7.9	-4.9	13.7	0.0	-0.9	-2.8	1.6	-4.5	28.0	-3.4	31.4	
	Pieauguma temps												
2003 I	5.9	7.4	37.1	4.8	-17.5	3.3	-1.4	-11.4	1.4	10.0	18.9	9.6	
II	6.8	6.7	28.9	3.9	-9.5	17.4	-0.6	-11.9	2.6	12.0	41.9	11.1	
III	6.6	5.0	11.8	3.6	-12.4	28.2	0.8	-11.6	4.4	10.1	22.0	9.7	
IV	6.1	3.6	3.0	3.5	4.7	6.1	-4.0	-4.7	-3.8	9.9	18.0	9.6	
2004 I	6.9	3.9	5.0	3.0	24.7	18.7	1.5	9.0	-0.2	8.7	0.1	9.1	
II	6.4	4.9	-6.4	6.9	30.5	-6.3	-0.6	9.1	-3.0	9.2	-2.1	9.6	
	Galvenie finanšu aktīvi					Galvenās saistības							
	Akcijas ¹⁾				Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	Kopā	Euro zonas MFI un citu finanšu sabiedrību aizdevumi		Neakciju vērtspapīri	Kotētās akcijas	Apdrošināšanas tehniskās rezerves		
	Kopā	Kotētās akcijas	Kopiegunājumu fondu akcijas	Naudas tirgus fondu akcijas			Kopā	Euro zonas MFI aizdevumi			Kopā	Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas rezervēs un pensiju fondu rezervēs	Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām
		13	14	15		16	17	18	19	20	21	22	23
	Atlikumi												
2003 I	973.4	409.5	563.9	60.1	111.7	3 586.1	61.0	42.7	10.9	101.5	3 412.8	2 899.0	513.7
II	1 070.0	471.9	598.1	64.5	113.7	3 692.6	60.6	44.8	11.1	134.3	3 486.6	2 966.3	520.3
III	1 103.4	489.4	614.0	60.8	115.1	3 757.5	62.7	44.3	11.7	133.5	3 549.7	3 024.6	525.1
IV	1 186.1	540.9	645.2	64.5	116.4	3 812.4	51.9	35.4	12.1	153.8	3 594.5	3 065.1	529.4
2004 I	1 238.3	557.5	680.7	63.9	119.7	3 879.1	61.6	46.3	12.2	153.7	3 651.5	3 111.3	540.3
II	1 251.1	555.1	696.0	65.0	120.5	3 930.2	69.6	53.7	12.7	154.2	3 693.6	3 150.3	543.3
	Darījumi												
2003 I	7.0	-4.0	11.0	2.1	2.6	83.7	15.2	11.3	0.0	-0.9	69.4	60.1	9.3
II	15.3	4.0	11.4	4.7	2.0	62.2	-0.3	2.3	0.2	4.5	57.8	51.2	6.6
III	14.5	4.9	9.6	-4.2	1.4	58.0	2.0	-0.5	0.5	0.0	55.5	50.8	4.7
IV	22.7	7.0	15.8	4.3	1.4	32.8	-10.8	-8.9	0.5	3.9	39.2	35.5	3.8
2004 I	23.2	2.0	21.2	-0.7	3.2	76.8	9.6	10.7	0.0	0.7	66.5	54.6	11.8
II	0.6	-8.5	9.1	0.1	0.9	53.5	7.6	7.0	0.4	-0.9	46.4	42.3	4.1
	Pieauguma temps												
2003 I	3.0	-0.3	6.3	19.6	6.2	5.9	7.6	8.5	0.6	-0.1	6.4	6.8	3.9
II	3.5	-0.4	7.0	23.2	5.9	6.0	0.9	4.6	1.2	1.8	6.4	6.9	4.0
III	4.9	0.1	8.6	18.5	4.8	6.4	6.7	9.5	7.9	3.2	6.6	7.1	3.6
IV	5.8	2.6	8.4	12.1	6.9	6.8	13.0	12.9	11.1	6.7	6.7	7.0	4.8
2004 I	7.8	4.3	10.3	6.9	7.2	6.4	0.9	8.6	11.3	8.9	6.4	6.6	5.2
II	5.7	1.1	9.3	-0.7	6.1	6.0	14.1	18.8	13.2	2.7	6.0	6.2	4.7

Avots: ECB.

1) Izņemot nekotētās akcijas.

3.4. Gada ietaupījumi, ieguldījumi un finansējums

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi)

1. Visi euro zonas sektori

	Nefinanšu aktīvu neto iegādes					Finanšu aktīvu neto iegādes							
	Kopā	Kopējā pamat- kapitāla veidošana	Pamat- kapitāla patēriņš (-)	Krājumu pārmaiņas ¹⁾	Neražotie aktīvi	Kopā	Monetārais zelts un SDR	Nauda un noguldījumi	Neakciju vērtspapīri ²⁾	Aizdevumi	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Apdrošinā- šanas tehniskās rezerves	Citi ieguldījumi (neto) ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	350.6	1 137.7	-797.1	10.1	0.0	1 938.7	-0.2	390.9	330.7	464.6	491.4	224.1	37.2
1998	411.4	1 201.7	-823.6	33.2	0.2	2 412.6	11.0	419.6	360.1	515.3	845.0	213.7	47.9
1999	448.8	1 290.5	-863.7	21.8	0.2	3 113.5	1.3	559.2	429.1	878.8	942.2	259.2	43.6
2000	485.6	1 389.8	-913.1	25.6	-16.7	2 911.7	1.3	350.9	264.6	829.9	1 189.1	251.3	24.5
2001	459.8	1 441.9	-973.6	-10.5	2.0	2 600.5	-0.5	577.2	449.0	733.0	605.8	248.8	-12.9
2002	390.6	1 428.4	-1 021.6	-17.3	1.1	2 309.0	0.9	653.7	279.4	636.5	467.0	220.8	50.7
2003	392.1	1 440.1	-1 053.7	5.3	0.5	2 409.6	1.7	665.0	417.6	588.5	454.1	240.5	42.1

	Tīrās vērtības pārmaiņas ⁴⁾				Neto uzņemtās saistības					
	Kopā	Bruto ietaupījumi	Pamatkapitāla patēriņš (-)	Neto kapitāla pārvedumi (saņemamie)	Kopā	Nauda un noguldījumi	Neakciju vērtspapīri ²⁾	Aizdevumi	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Apdrošināšanas tehniskās rezerves
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1997	455.7	1 241.8	-797.1	11.0	1 833.7	509.7	318.0	393.1	382.5	230.3
1998	486.5	1 299.1	-823.6	11.1	2 337.4	648.8	323.2	484.6	659.8	221.0
1999	498.0	1 352.0	-863.7	9.7	3 064.3	934.9	503.4	765.2	597.1	263.7
2000	515.1	1 419.4	-913.1	8.8	2 882.2	539.5	416.9	882.9	788.7	254.1
2001	486.0	1 449.4	-973.6	10.2	2 574.3	668.9	489.9	634.3	525.2	256.0
2002	466.8	1 478.5	-1 021.6	9.9	2 232.8	571.8	442.0	619.1	376.3	223.6
2003	420.6	1 469.3	-1 053.7	5.0	2 381.1	670.1	510.4	544.3	413.4	243.0

2. Nefinanšu sabiedrības

	Nefinanšu aktīvu neto iegādes			Finanšu aktīvu neto iegādes					Neto vērtības pārmaiņas ⁴⁾		Neto uzņēmētās saistības			
	Kopā			Kopā					Kopā		Kopā			
		Kopējā pamat- kapitāla veidošana	Pamat- kapitāla patēriņš (-)		Nauda un noguldījumi	Neakciju vērtspapīri ²⁾	Aizdevumi	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		Bruto ietaupījumi		Neakciju vērtspapīri ²⁾	Aizdevumi	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1997	150.3	591.9	-453.2	272.3	26.0	-12.1	65.8	100.8	104.8	521.3	317.8	12.1	175.9	120.1
1998	193.7	635.1	-470.6	439.8	45.7	-11.5	110.9	204.5	147.6	569.1	485.9	22.8	257.2	194.9
1999	212.0	683.1	-490.7	654.0	24.5	93.6	186.0	336.3	106.7	547.6	759.3	47.5	434.1	261.1
2000	306.1	751.6	-522.4	921.0	74.2	87.4	230.4	511.4	79.9	554.9	1 147.2	61.0	597.1	480.7
2001	215.7	778.9	-558.8	641.9	101.6	44.6	169.2	235.4	91.3	590.5	766.2	99.7	355.5	299.6
2002	172.1	757.6	-580.8	517.6	32.5	-55.7	174.3	253.7	108.8	633.2	580.9	21.0	353.3	191.4
2003	157.7	745.6	-597.1	358.6	66.3	-57.9	110.8	191.4	75.2	644.7	441.1	55.0	176.8	196.2

3. Mājsaimniecības ⁵⁾

	Nefinanšu aktīvu neto iegādes			Finanšu aktīvu neto iegādes					Neto vērtības pārmaiņas ⁴⁾		Neto uzņēmētās saistības		Papildpostenis	
	Kopā			Kopā					Kopā		Kopā		Izman- tojamie ienākumi	Bruto ietaupījumu likme ⁶⁾
		Kopējā pamat- kapitāla veidošana	Pamat- kapitāla patēriņš (-)		Nauda un noguldījumi	Neakciju vērtspapīri ²⁾	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	Apdroši- nāšanas tehniskās rezerves		Bruto ietaupījumi		Aizdevumi		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1997	165.1	376.0	-211.5	429.2	69.3	-20.8	192.5	217.6	424.6	615.6	169.7	168.3	3 818.3	16.1
1998	176.7	388.0	-216.2	446.4	92.9	-119.0	287.4	209.3	408.4	593.5	214.6	213.3	3 924.7	15.1
1999	188.2	417.6	-231.5	474.8	122.6	-28.5	195.8	245.2	394.7	580.0	268.4	266.9	4 086.0	14.2
2000	197.7	438.3	-241.6	434.9	66.2	35.3	122.6	245.9	406.2	607.7	226.4	224.7	4 290.2	14.2
2001	184.5	446.3	-259.0	415.5	180.7	82.7	45.8	229.1	423.9	649.7	176.2	174.3	4 576.1	14.2
2002	162.5	454.4	-279.4	481.3	221.0	83.1	-2.1	211.3	430.6	671.7	213.2	211.0	4 711.4	14.3
2003	166.0	462.0	-290.7	533.2	226.6	16.6	80.6	229.8	437.1	694.1	262.2	259.9	4 853.8	14.3

Avots: ECB.

1) T.sk. neto vērtslietu iegādes.

2) Izņemot atvasinātos finanšu instrumentus.

3) Atvasinātie finanšu instrumenti, citi debitoru/kreditoru parādi un statistiskā novirze.

4) Pārmaiņas, ko radījuši ietaupījumi un neto kapitāla pārvedumi (saņemamie), no kuriem atskaitīts pamatkapitāla patēriņš (-).

5) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

6) Bruto ietaupījumi procentos pret izmantojamiem ienākumiem.

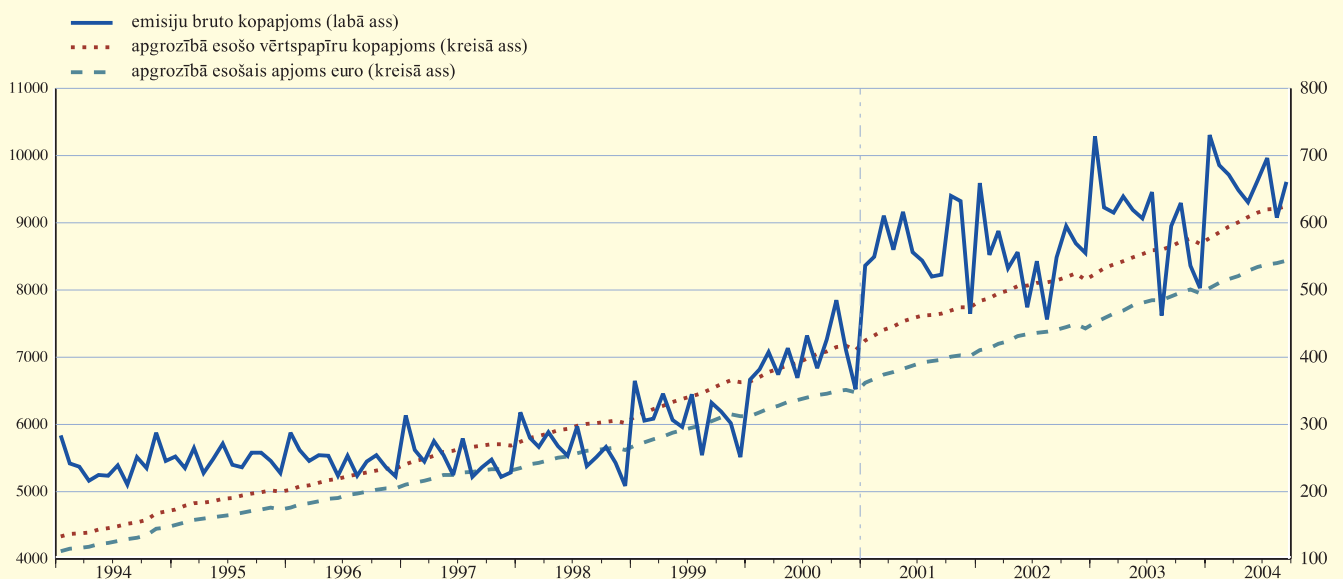
FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīru emisijas to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; mēneša laikā veiktie darījumi un atlikumi mēneša beigās; nominālvērtībā)

	Kopējums euro ¹⁾				Euro zonas valstu rezidentu emitētie vērtspapīri							
					Kopā				No tiem euro			
	Apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms (%)	Emisiju bruto apjoms (%)	Dzēšana (%)	Emisiju neto apjoms
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2003 Sept.	9 101.1	615.6	524.5	91.1	8 645.4	594.9	530.9	64.0	91.4	93.4	94.3	55.1
Okt.	9 158.7	635.5	578.8	56.7	8 719.3	629.7	561.6	68.1	91.3	93.7	94.7	58.1
Nov.	9 226.2	556.0	491.2	64.8	8 757.5	536.4	490.1	46.3	91.5	93.2	92.4	46.8
Dec.	9 191.0	520.5	551.9	-31.5	8 683.1	502.5	555.6	-53.0	91.6	93.7	94.6	-54.4
2004 Janv.	9 262.7	738.2	664.1	74.1	8 775.3	730.5	643.5	87.0	91.5	94.2	94.7	78.6
Febr.	9 339.7	698.9	622.2	76.7	8 852.4	686.0	605.1	80.8	91.6	94.6	94.2	78.6
Marts	9 448.6	716.8	607.5	109.3	8 938.4	671.8	595.5	76.3	91.3	92.7	95.3	55.4
Apr.	9 474.7	648.6	624.3	24.3	9 006.1	648.5	586.9	61.6	91.2	93.2	95.0	47.0
Maijs	9 574.6	649.1	549.5	99.6	9 088.8	630.8	543.5	87.3	91.2	93.9	94.9	76.6
Jūn.	9 681.3	709.6	601.7	107.8	9 154.2	662.8	597.5	65.3	91.2	94.3	94.7	59.0
Jūl.	9 701.8	707.8	685.5	22.3	9 197.5	696.0	653.1	42.9	91.1	93.9	94.6	36.3
Aug.	9 735.5	623.3	588.9	34.4	9 213.7	608.0	588.5	19.5	91.1	94.6	94.8	17.7
Sept.	9 847.8	723.8	611.6	112.2	9 248.2	660.6	616.7	43.9	91.3	94.8	94.4	43.9
Ilgttermiņa vērtspapīri												
2003 Sept.	8 230.4	179.8	102.5	77.3	7 785.6	173.4	102.6	70.8	91.4	91.6	90.3	66.2
Okt.	8 285.3	179.2	125.5	53.7	7 838.3	168.3	120.4	47.8	91.3	91.7	94.0	41.1
Nov.	8 336.8	143.4	93.3	50.1	7 874.6	136.5	90.3	46.2	91.5	89.6	88.0	42.7
Dec.	8 331.4	119.3	119.5	-0.2	7 851.1	112.1	113.6	-1.5	91.6	90.4	93.0	-4.3
2004 Janv.	8 389.9	195.5	136.4	59.2	7 899.6	178.1	137.9	40.3	91.6	92.8	90.9	40.1
Febr.	8 476.2	193.9	108.7	85.3	7 983.2	183.1	98.3	84.9	91.7	92.2	87.9	82.5
Marts	8 538.6	213.1	149.8	63.3	8 049.3	189.1	131.5	57.6	91.4	86.7	94.1	40.3
Apr.	8 580.1	163.6	123.8	39.7	8 100.1	155.4	110.2	45.3	91.2	88.5	94.6	33.3
Maijs	8 682.0	174.6	72.1	102.6	8 184.5	156.6	67.7	88.9	91.3	89.3	90.8	78.3
Jūn.	8 766.7	203.1	120.5	82.6	8 255.2	179.9	112.7	67.1	91.3	92.9	92.3	63.1
Jūl.	8 803.3	190.5	152.4	38.1	8 292.4	174.5	138.3	36.2	91.2	91.3	93.7	29.8
Aug.	8 833.3	90.9	60.5	30.4	8 311.7	79.8	58.4	21.4	91.2	86.5	91.5	15.6
Sept.	8 928.6	192.9	98.9	94.0	8 362.8	159.0	101.6	57.4	91.3	91.2	88.8	54.8

A13. Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopējums un emisiju bruto kopējums (mljrd. euro)

Avoti: ECB un SNB (par ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu veiktajām emisijām).

1) Euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēto euro denominēto neakciju vērtspapīru kopējums.

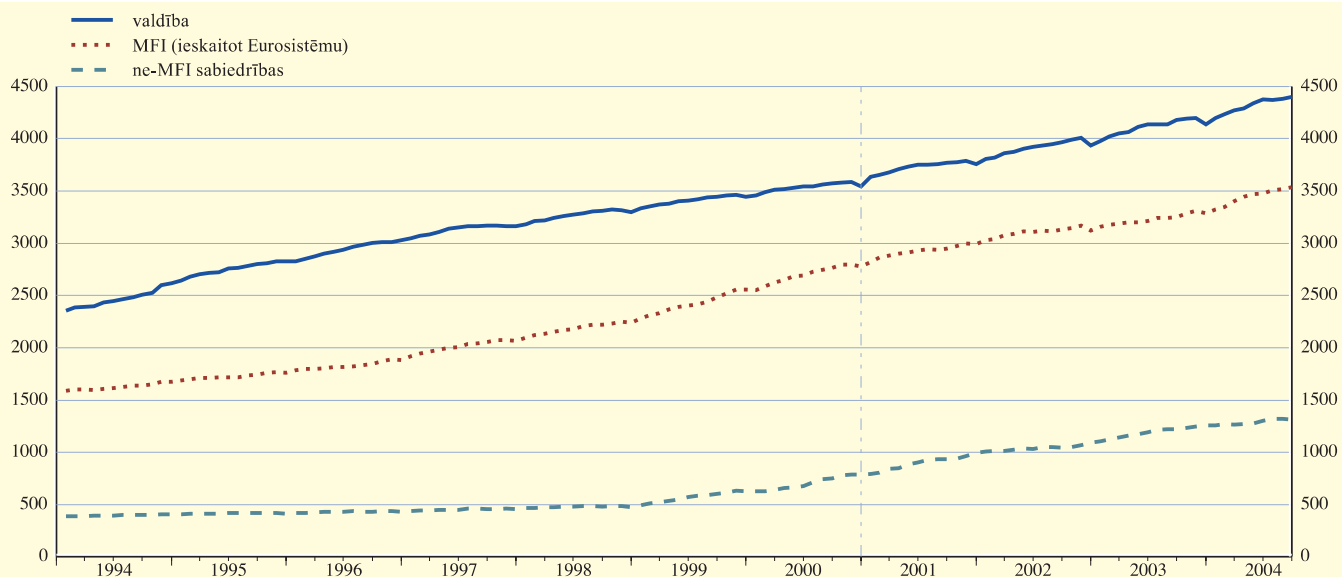
4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emisijas sākotnējo termiņu un emitentu sektoru dalījumā (mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; nominālvērtībā)

1. Apgrozībā esošais apjoms (perioda beigās)

	Kopā						No tiem euro (%)					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Nemone- tārās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Nemone- tārās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2003 Sept.	8 645.4	3 247.0	649.1	570.5	3 969.5	209.2	91.4	85.5	86.2	87.8	97.4	95.5
Okt.	8 719.3	3 288.7	660.5	576.0	3 981.3	212.8	91.3	85.3	86.5	87.6	97.4	95.5
Nov.	8 757.5	3 310.8	668.3	577.3	3 983.9	217.3	91.5	85.5	86.9	87.9	97.5	95.6
Dec.	8 683.1	3 287.5	682.7	575.8	3 918.8	218.2	91.6	85.5	87.8	88.0	97.7	95.4
2004 Janv.	8 775.3	3 319.6	683.8	575.2	3 974.7	221.9	91.5	85.4	87.6	87.7	97.6	95.5
Febr.	8 852.4	3 347.2	692.5	578.5	4 006.2	228.1	91.6	85.6	88.0	87.6	97.6	95.6
Marts	8 938.4	3 403.0	687.0	576.0	4 041.4	230.9	91.3	85.2	87.7	87.4	97.4	95.5
Apr.	9 006.1	3 443.0	693.3	578.2	4 059.6	232.1	91.2	84.9	87.8	87.3	97.4	95.4
Maijs	9 088.8	3 469.4	693.0	586.5	4 106.3	233.7	91.2	84.8	88.0	87.3	97.5	95.6
Jūn.	9 154.2	3 477.0	714.2	589.5	4 135.1	238.3	91.2	84.7	88.5	87.1	97.4	95.5
Jūl.	9 197.5	3 508.0	724.5	596.9	4 131.0	237.1	91.1	84.6	88.6	86.8	97.5	95.5
Aug.	9 213.7	3 515.5	726.0	592.4	4 141.3	238.5	91.1	84.6	88.8	86.9	97.5	95.5
Sept.	9 248.2	3 534.4	728.0	585.1	4 159.7	241.0	91.3	84.7	89.2	87.0	97.6	95.7
Ilgttermiņa vērtspapīri												
2003 Sept.	7 785.6	2 890.3	641.0	472.6	3 576.1	205.7	91.4	85.9	86.1	86.4	97.2	95.7
Okt.	7 838.3	2 922.8	652.3	475.9	3 577.8	209.4	91.3	85.7	86.4	86.2	97.3	95.6
Nov.	7 874.6	2 937.3	659.9	479.8	3 583.8	213.9	91.5	85.8	86.8	86.6	97.4	95.8
Dec.	7 851.1	2 927.4	673.6	483.5	3 551.9	214.8	91.6	86.0	87.6	86.9	97.5	95.5
2004 Janv.	7 899.6	2 941.8	675.2	478.7	3 586.0	217.9	91.6	85.9	87.5	86.3	97.5	95.6
Febr.	7 983.2	2 977.3	684.3	481.6	3 616.5	223.6	91.7	86.0	87.8	86.3	97.5	95.7
Marts	8 049.3	3 028.9	679.1	475.5	3 638.8	227.0	91.4	85.7	87.6	85.8	97.3	95.7
Apr.	8 100.1	3 059.4	685.0	471.1	3 657.1	227.6	91.2	85.4	87.7	85.5	97.3	95.6
Maijs	8 184.5	3 091.4	684.9	478.3	3 700.9	229.0	91.3	85.2	87.9	85.6	97.4	95.7
Jūn.	8 255.2	3 098.9	706.0	483.4	3 733.6	233.4	91.3	85.2	88.4	85.4	97.3	95.8
Jūl.	8 292.4	3 122.9	716.2	491.8	3 729.6	231.9	91.2	85.0	88.5	85.1	97.4	95.8
Aug.	8 311.7	3 133.0	717.0	488.5	3 739.9	233.2	91.2	84.9	88.7	85.1	97.4	95.8
Sept.	8 362.8	3 164.6	719.1	488.2	3 754.8	236.1	91.3	85.0	89.1	85.3	97.5	95.9

AI4. Apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru apjoms sektoru dalījumā

(mljrd. euro, apjoms perioda beigās, nominālvērtībā)

Avots: ECB.

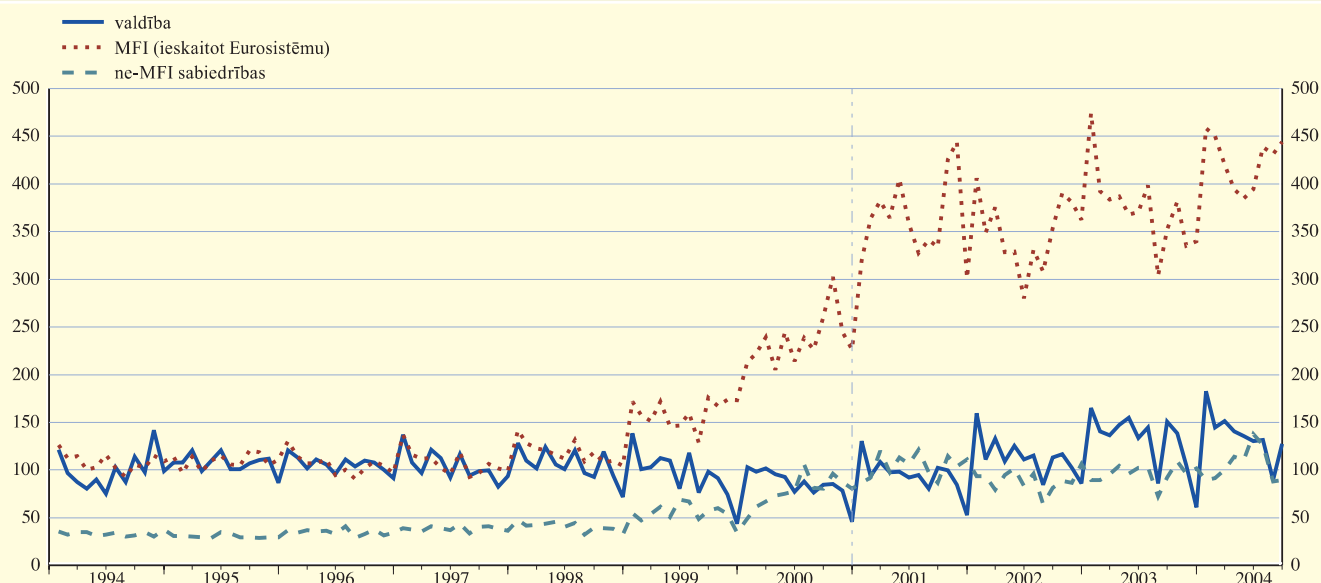
4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emisijas sākotnējo termiņu un emitentu sektoru dalījumā (mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; nominālvērtībā)

2. Emisiju bruto apjoms (darījumi mēnesī)

	Kopā						T.sk. euro (%)					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Nemonetā- rās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Nemonetā- rās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2003 Sept.	594.9	352.0	22.0	70.3	140.7	9.9	93.4	90.3	98.7	96.5	98.5	96.5
Okt.	629.7	381.6	21.4	87.9	130.7	8.0	93.7	91.5	95.8	96.3	98.1	94.0
Nov.	536.4	335.2	20.2	75.7	97.4	7.8	93.2	92.0	86.7	95.9	96.2	98.2
Dec.	502.5	340.1	28.2	73.2	55.5	5.6	93.7	92.6	97.1	94.6	99.3	79.8
2004 Janv.	730.5	458.5	8.5	80.8	173.6	9.2	94.2	92.9	90.8	95.8	97.1	97.4
Febr.	686.0	449.9	18.3	73.2	136.1	8.5	94.6	93.3	95.8	96.1	97.5	97.8
Marts	671.8	420.1	10.9	89.5	143.2	8.0	92.7	90.9	89.5	97.1	95.5	94.1
Apr.	648.5	394.3	19.9	94.0	134.9	5.3	93.2	90.8	92.9	96.8	97.6	97.2
Maijs	630.8	384.5	10.0	100.7	130.5	5.2	93.9	91.8	89.3	97.1	98.0	97.9
Jūn.	662.8	394.3	33.5	104.4	122.1	8.5	94.3	92.6	98.0	95.7	97.6	94.5
Jūl.	696.0	438.6	24.5	101.6	127.5	3.9	93.9	92.6	92.3	94.9	98.0	92.1
Aug.	608.0	430.9	10.7	77.1	85.3	4.0	94.6	93.7	87.5	97.2	97.9	98.4
Sept.	660.6	443.9	14.1	75.0	120.3	7.4	94.8	93.4	90.9	98.1	98.4	97.5
Ilgttermiņa vērtspapīri												
2003 Sept.	173.4	65.0	18.9	3.6	78.8	7.1	91.6	79.6	98.6	96.6	99.0	98.8
Okt.	168.3	75.7	17.5	10.7	58.9	5.5	91.7	84.4	96.1	89.4	100.0	94.5
Nov.	136.5	62.4	16.6	10.7	40.9	5.8	89.6	86.9	85.2	91.2	93.5	99.6
Dec.	112.1	63.0	24.9	9.6	11.4	3.2	90.4	88.5	97.6	81.5	98.6	68.1
2004 Janv.	178.1	72.4	5.0	7.4	86.9	6.3	92.8	87.4	88.7	80.7	98.2	99.4
Febr.	183.1	85.7	15.0	6.2	70.2	6.0	92.2	86.5	96.0	88.5	98.2	99.0
Marts	189.1	98.5	8.1	5.0	72.0	5.6	86.7	79.5	88.2	92.3	95.4	95.7
Apr.	155.4	69.3	15.9	4.8	63.0	2.5	88.5	79.3	93.8	78.3	97.5	100.0
Maijs	156.6	68.1	6.8	9.4	69.7	2.7	89.3	79.9	86.6	85.3	98.8	99.6
Jūn.	179.9	66.7	29.8	14.5	63.5	5.5	92.9	88.2	98.0	82.1	97.4	99.1
Jūl.	174.5	71.4	20.8	17.9	62.9	1.4	91.3	85.9	93.2	85.4	98.3	100.0
Aug.	79.8	40.7	6.9	2.2	28.5	1.5	86.5	79.0	83.5	79.4	98.0	95.8
Sept.	159.0	82.2	11.8	4.3	55.8	4.8	91.2	85.2	90.6	91.5	99.5	99.6

A15. Neakciju vērtspapīru emisiju bruto apjoms sektoru dalījumā

(mljrd. euro, darījumi mēnesī, nominālvērtībā)

Avots: ECB.

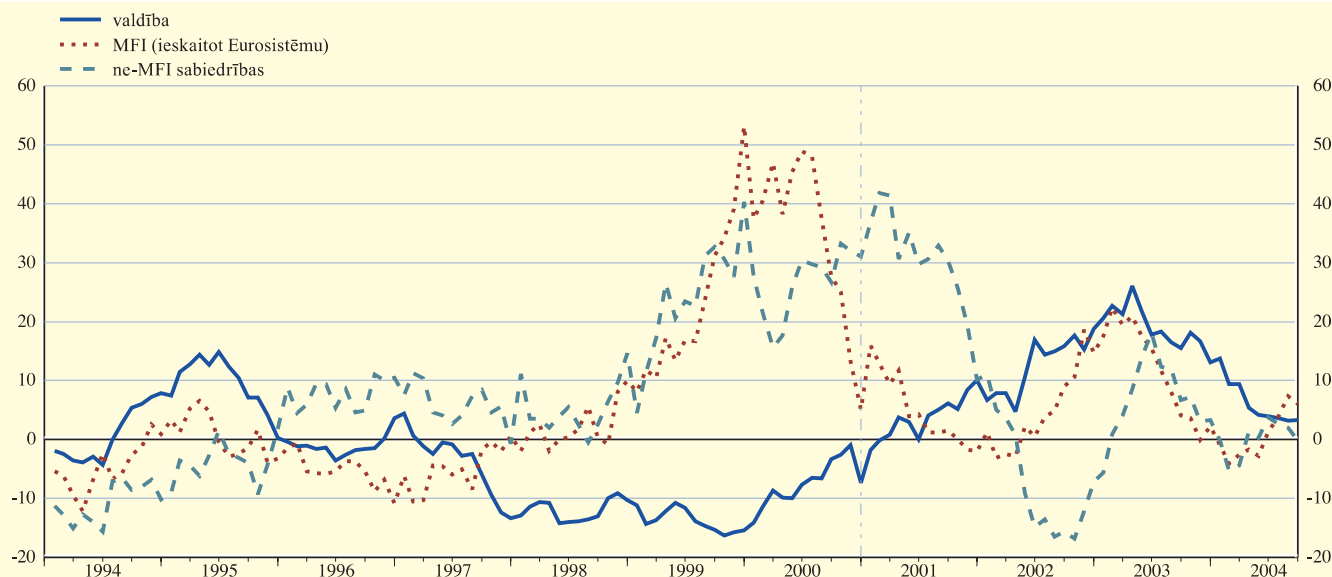
4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru gada pieauguma temps ¹⁾

(pārmaiņas, %)

	Kopā													
	Kopā		MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības			Valdība			Kopā		MFI (ieskaitot Euro- sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības	
	Kopā	Indekss 1. dec. = 100		Kopā	Nemonetā- rās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība	Kopā	Indekss 1. dec. = 100		Kopā	Nemonetā- rās finanšu sabiedrības
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Visās valūtās kopā													
2003 Sept.	6.9	113.3	4.6	18.6	28.4	9.1	5.7	4.9	23.3	9.4	125.3	4.1	6.7	16.7
Okt.	7.2	114.2	5.5	19.5	29.0	10.2	5.4	4.6	21.5	10.3	128.3	3.6	7.2	13.7
Nov.	7.0	114.8	5.3	19.0	27.9	10.1	5.2	4.4	23.1	7.3	128.3	-0.1	3.1	9.7
Dec.	7.4	114.1	6.2	17.3	23.6	10.6	5.5	4.7	22.3	6.9	120.8	2.2	3.3	20.5
2004 Janv.	7.1	115.3	5.9	15.5	23.2	7.4	5.7	4.9	21.9	5.2	127.6	-0.9	-0.2	16.6
Febr.	7.0	116.3	6.2	14.2	21.8	6.4	5.7	4.9	21.1	1.4	127.0	-4.1	-5.3	-8.0
Marts	7.1	117.3	7.4	11.4	18.5	3.9	5.6	4.9	20.6	2.3	129.7	-2.6	-4.4	-15.0
Apr.	7.1	118.1	7.9	10.0	16.5	3.1	5.6	5.0	18.7	1.7	132.1	-1.8	1.3	-5.9
Maijs	7.1	119.3	8.3	9.2	15.4	2.7	5.5	4.9	17.6	0.7	131.9	-2.8	0.3	-5.8
Jūn.	7.3	120.1	8.4	9.9	16.0	3.2	5.8	5.2	17.4	2.8	131.6	1.3	3.7	-7.1
Jūl.	7.3	120.7	8.4	9.5	14.2	4.3	5.7	5.2	16.0	3.6	132.6	4.0	2.7	-6.9
Aug.	7.5	121.0	8.9	9.1	14.3	3.4	6.0	5.4	16.8	4.8	132.3	7.3	2.0	0.6
Sept.	7.3	121.5	9.1	8.5	12.8	3.5	5.5	4.9	15.3	4.0	130.3	6.0	-0.2	8.8
	Euro													
2003 Sept.	6.6	112.8	3.3	22.0	35.1	10.2	5.5	4.8	21.9	11.5	128.7	8.5	5.9	16.7
Okt.	7.0	113.6	4.2	23.1	36.3	11.0	5.3	4.6	20.9	12.5	131.5	7.7	6.8	14.1
Nov.	6.8	114.2	4.2	22.3	34.3	10.9	5.1	4.3	22.4	9.3	132.2	3.1	2.3	9.4
Dec.	7.1	113.5	5.0	19.7	27.8	11.4	5.5	4.7	21.3	8.8	124.0	5.6	2.9	18.9
2004 Janv.	6.9	114.6	4.9	17.4	27.2	7.5	5.7	5.0	21.2	5.9	130.3	-0.5	-0.9	16.3
Febr.	7.0	115.7	5.4	16.4	26.3	6.4	5.8	5.1	20.4	2.0	129.6	-3.7	-5.7	-8.5
Marts	6.8	116.5	6.4	12.9	22.4	3.3	5.6	4.9	19.8	2.7	132.1	-2.2	-4.7	-16.0
Apr.	6.7	117.2	6.6	11.3	20.0	2.4	5.6	5.0	18.2	1.4	134.3	-2.9	1.2	-8.2
Maijs	6.6	118.3	6.8	10.6	19.0	2.1	5.5	4.9	17.5	0.6	134.0	-3.5	0.0	-6.6
Jūn.	6.9	119.1	6.9	11.1	19.7	2.1	5.8	5.3	17.1	2.3	133.4	-0.1	4.0	-7.2
Jūl.	6.9	119.6	6.9	10.9	18.1	3.1	5.9	5.3	15.9	2.7	134.4	1.7	2.4	-9.3
Aug.	7.1	119.9	7.2	10.4	18.1	2.1	6.1	5.6	16.8	3.3	134.8	3.9	2.4	-2.0
Sept.	6.9	120.5	7.8	9.6	16.1	2.3	5.5	5.0	15.4	3.3	133.0	4.3	0.7	6.2

A16. Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā

(pārmaiņas, %)

Avots: ECB.

1) Indeksa un pieauguma aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

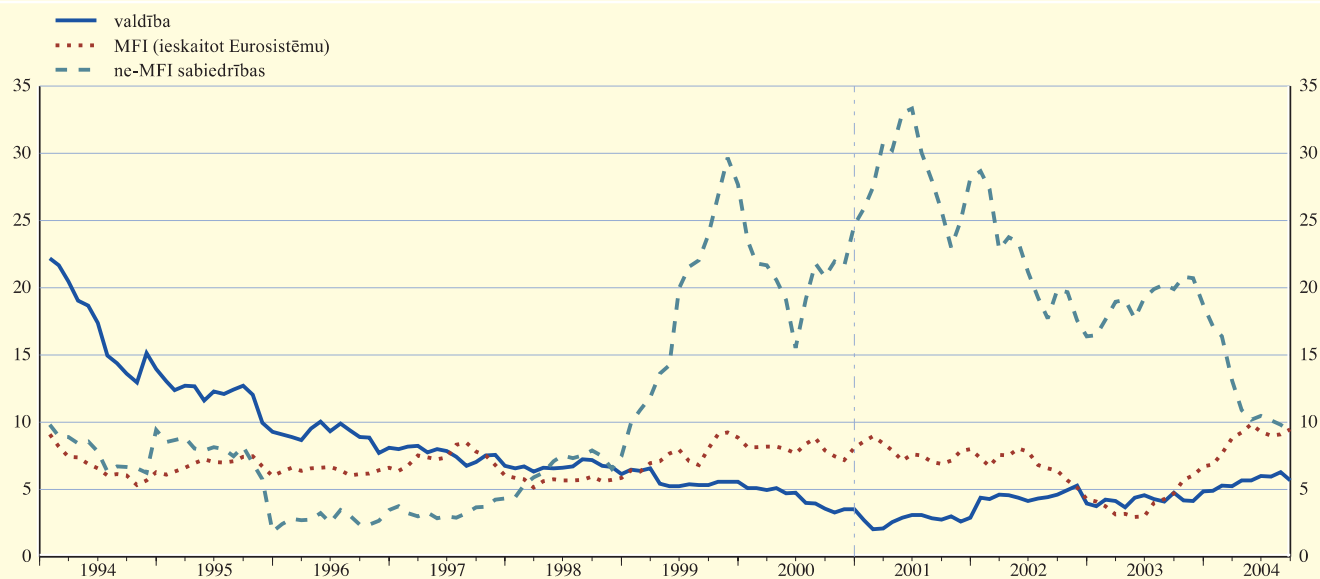
4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru gada pieauguma temps ¹⁾ (turpinājums)

(pārmaiņas; %)

Īstermiņa				Ilgttermiņa											
Ne-MFI sabiedrības	Valdība			Kopā		MFI (ieskaitot Euro-sistēmu)	Ne-MFI sabiedrības			Valdība					
Nefinanšu sabiedrības	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība	Kopā	Indekss 1. dec. = 100		Kopā	Nemonetārās finanšu sabiedrības	Nefinanšu sabiedrības	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27			
Visās valūtās kopā															
5.9	15.5	15.5	14.5	6.7	112.1	4.7	19.9	28.6	9.8	4.7	3.8	23.5	2003	Sept.	
6.7	18.1	18.3	-2.9	6.9	112.8	5.7	20.8	29.3	10.9	4.2	3.3	22.0		Okt.	
2.5	16.7	17.0	-3.7	7.0	113.5	6.0	20.7	28.2	11.8	4.1	3.2	23.6		Nov.	
1.8	13.1	13.3	-5.6	7.4	113.5	6.7	18.7	23.7	12.5	4.8	3.9	22.9		Dec.	
-1.4	13.8	13.6	31.3	7.3	114.0	6.9	17.1	23.3	9.4	4.9	4.0	21.7	2004	Janv.	
-5.1	9.4	9.2	21.1	7.7	115.3	7.7	16.4	22.2	9.0	5.3	4.4	21.1		Febr.	
-3.5	9.4	9.4	9.6	7.6	116.1	8.8	13.1	19.0	5.6	5.2	4.4	20.9		Marts	
2.0	5.4	5.2	21.7	7.7	116.7	9.2	10.9	16.9	3.3	5.7	5.0	18.6		Apr.	
0.8	4.2	4.1	17.4	7.8	118.0	9.8	10.2	15.7	3.2	5.6	5.0	17.7		Maijs	
4.7	4.0	3.8	23.3	7.9	119.0	9.3	10.5	16.3	2.9	6.0	5.4	17.3		Jūn.	
3.5	3.6	3.4	19.0	7.7	119.5	9.0	10.2	14.4	4.5	6.0	5.4	15.9		Jūl.	
2.1	3.2	2.9	37.0	7.8	119.8	9.1	9.8	14.5	3.7	6.3	5.7	16.5		Aug.	
-1.0	3.3	2.9	40.2	7.6	120.7	9.5	9.3	12.9	4.5	5.7	5.1	14.9		Sept.	
Euro															
5.0	15.4	15.4	14.5	6.1	111.2	2.7	24.0	35.4	11.4	4.5	3.7	22.0	2003	Sept.	
6.2	18.1	18.3	-5.1	6.4	111.9	3.8	25.2	36.7	12.2	4.0	3.2	21.3		Okt.	
1.7	16.9	17.1	-7.0	6.6	112.5	4.3	24.7	34.7	13.2	4.0	3.1	23.0		Nov.	
1.5	13.3	13.5	-4.7	6.9	112.5	5.0	21.6	27.9	13.7	4.7	3.9	21.8		Dec.	
-2.3	13.9	13.7	40.2	7.0	113.1	5.6	19.6	27.4	10.0	4.9	4.1	20.9	2004	Janv.	
-5.5	9.3	9.2	23.3	7.5	114.4	6.5	19.1	26.9	9.4	5.4	4.6	20.4		Febr.	
-3.7	9.0	9.1	4.1	7.3	115.0	7.5	15.1	23.1	5.1	5.3	4.5	20.0		Marts	
2.0	5.1	5.0	17.5	7.3	115.5	7.8	12.5	20.5	2.5	5.6	5.0	18.2		Apr.	
0.6	4.1	4.0	19.9	7.3	116.8	8.1	11.9	19.5	2.5	5.7	5.0	17.4		Maijs	
5.0	3.7	3.6	18.9	7.4	117.7	7.8	11.9	20.1	1.4	6.1	5.4	17.1		Jūn.	
3.4	3.5	3.4	14.6	7.4	118.2	7.5	11.8	18.6	3.0	6.1	5.6	16.0		Jūl.	
2.8	3.0	2.7	33.1	7.5	118.5	7.6	11.3	18.5	2.0	6.4	5.9	16.6		Aug.	
0.2	3.2	2.9	37.7	7.3	119.3	8.2	10.5	16.3	2.8	5.8	5.3	15.1		Sept.	

A17. Ilgttermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā

(pārmaiņas; %)

Avots: ECB.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas ¹⁾

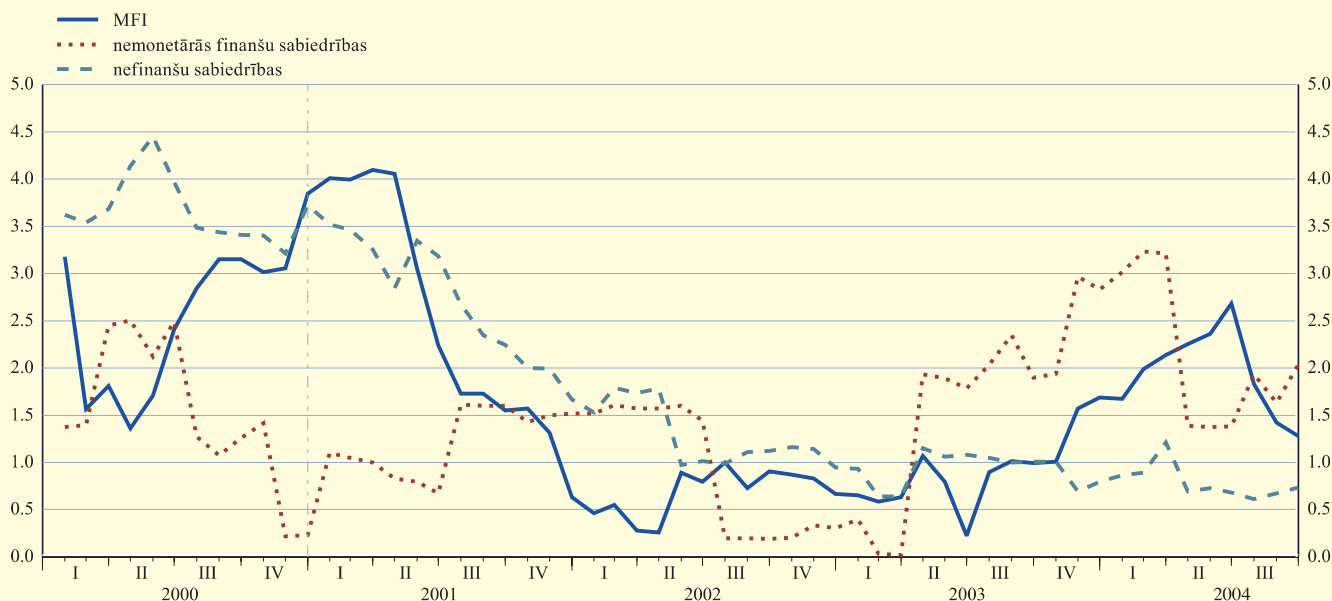
(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; tirgus vērtība)

1. Apgrozībā esošais apjoms un gada pieauguma temps (apjoms perioda beigās)

	Kopā			MFI		Nemonētārās finanšu sabiedrības		Nefinanšu sabiedrības	
	Kopā	Indekss 1. dec. = 100 (%)	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2002 Sept.	2 982.8	100.6	1.0	412.6	0.9	276.3	0.2	2 293.9	1.1
Okt.	3 252.7	100.7	1.0	446.9	0.9	321.2	0.2	2 484.5	1.2
Nov.	3 436.6	100.8	1.0	487.4	0.8	345.9	0.3	2 603.3	1.1
Dec.	3 118.2	100.8	0.8	450.7	0.7	283.6	0.3	2 383.9	0.9
2003 Janv.	2 978.3	100.8	0.8	425.8	0.6	261.1	0.4	2 291.4	0.9
Febr.	2 884.9	100.8	0.6	425.3	0.6	270.8	0.0	2 188.8	0.6
Marts	2 763.4	100.8	0.6	413.0	0.6	236.2	0.0	2 114.2	0.6
Apr.	3 112.9	101.5	1.2	471.4	1.1	291.8	1.9	2 349.7	1.1
Maijs	3 145.6	101.5	1.1	476.7	0.8	291.3	1.9	2 377.5	1.1
Jūn.	3 256.1	101.5	1.0	504.2	0.2	300.6	1.8	2 451.3	1.1
Jūl.	3 366.4	101.7	1.1	528.0	0.9	330.9	2.0	2 507.5	1.0
Aug.	3 413.3	101.7	1.1	506.5	1.0	325.5	2.3	2 581.3	1.0
Sept.	3 276.6	101.7	1.1	494.8	1.0	307.1	1.9	2 474.6	1.0
Okt.	3 483.9	101.8	1.1	535.2	1.0	333.2	1.9	2 615.5	1.0
Nov.	3 546.8	101.8	1.0	549.5	1.6	337.9	3.0	2 659.5	0.7
Dec.	3 647.3	102.0	1.1	569.5	1.7	348.6	2.8	2 729.2	0.8
2004 Janv.	3 788.5	102.0	1.2	584.1	1.7	372.3	3.0	2 832.0	0.9
Febr.	3 851.9	102.1	1.3	587.9	2.0	374.3	3.2	2 889.7	0.9
Marts	3 766.4	102.4	1.5	571.9	2.1	355.0	3.2	2 839.5	1.2
Apr.	3 748.3	102.5	1.0	579.4	2.3	361.1	1.4	2 807.9	0.7
Maijs	3 687.7	102.5	1.0	568.1	2.4	350.6	1.4	2 769.1	0.7
Jūn.	3 790.0	102.6	1.1	582.5	2.7	362.0	1.4	2 845.6	0.7
Jūl.	3 679.7	102.6	0.9	562.3	1.8	354.0	1.9	2 763.4	0.6
Aug.	3 673.7	102.6	0.9	562.5	1.4	353.1	1.6	2 758.0	0.7
Sept.	3 761.7	102.7	0.9	579.6	1.3	362.3	2.0	2 819.8	0.7

A18. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.

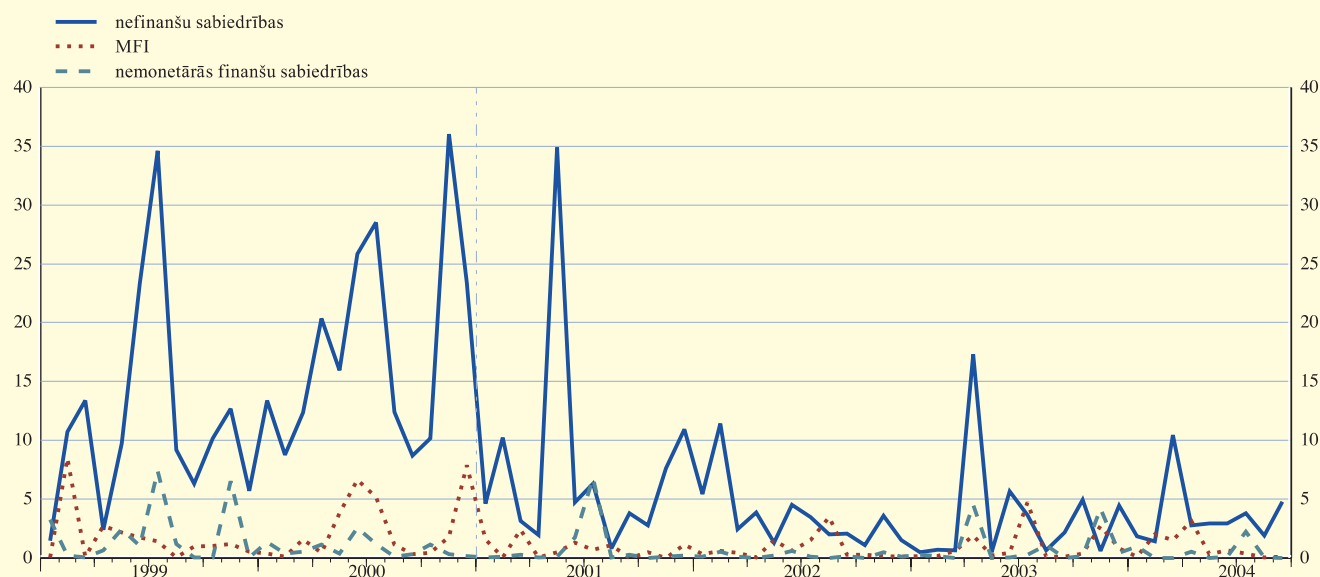
1) Indeksa un pieauguma aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas (mljrd. euro; tirgus vērtībā)

2. Darījumi mēnesī

	Kopā			MFI			Nemonetārās finanšu sabiedrības			Nefinanšu sabiedrības		
	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002 Sept.	2.5	0.4	2.0	0.3	0.1	0.1	0.2	0.0	0.2	2.0	0.3	1.8
Okt.	1.3	0.1	1.2	0.3	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	1.1	0.1	1.0
Nov.	4.3	0.7	3.6	0.2	0.4	-0.2	0.5	0.0	0.5	3.6	0.3	3.3
Dec.	1.7	0.5	1.3	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	1.5	0.4	1.1
2003 Janv.	0.9	1.4	-0.5	0.1	0.0	0.1	0.3	0.0	0.3	0.5	1.4	-0.9
Febr.	1.0	1.3	-0.3	0.1	0.0	0.1	0.1	0.8	-0.7	0.7	0.5	0.2
Marts	1.2	0.7	0.5	0.6	0.1	0.5	0.0	0.0	0.0	0.6	0.5	0.1
Apr.	23.7	4.8	18.9	1.9	0.1	1.7	4.5	0.0	4.5	17.3	4.6	12.7
Maijs	0.7	2.2	-1.6	0.2	0.4	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.5	1.8	-1.3
Jūn.	6.1	5.2	0.9	0.4	2.8	-2.3	0.0	0.0	0.0	5.7	2.4	3.2
Jūl.	8.6	1.9	6.7	4.7	0.2	4.5	0.2	0.0	0.2	3.6	1.7	1.9
Aug.	1.8	1.2	0.6	0.1	0.0	0.1	1.1	0.1	1.0	0.6	1.1	-0.4
Sept.	2.3	1.8	0.5	0.1	0.1	0.0	0.0	1.3	-1.3	2.2	0.4	1.8
Okt.	5.4	3.9	1.6	0.4	0.0	0.4	0.1	0.0	0.1	4.9	3.8	1.1
Nov.	7.5	5.5	2.1	2.7	0.0	2.7	4.2	0.3	3.9	0.6	5.1	-4.5
Dec.	5.7	1.5	4.2	0.8	0.1	0.8	0.4	0.8	-0.4	4.4	0.6	3.8
2004 Janv.	2.9	1.0	1.9	0.1	0.0	0.1	0.9	0.0	0.9	1.8	1.0	0.8
Febr.	3.5	0.7	2.8	2.0	0.0	2.0	0.0	0.2	-0.2	1.4	0.5	1.0
Marts	12.0	1.3	10.7	1.5	0.0	1.5	0.0	0.1	-0.1	10.5	1.1	9.3
Apr.	6.4	0.6	5.8	3.1	0.1	3.1	0.5	0.1	0.4	2.8	0.5	2.3
Maijs	3.3	3.6	-0.4	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	2.9	3.6	-0.6
Jūn.	3.7	2.1	1.6	0.7	1.6	-1.0	0.1	0.0	0.1	2.9	0.4	2.5
Jūl.	6.4	3.6	2.8	0.4	0.0	0.4	2.2	0.0	2.2	3.8	3.6	0.2
Aug.	2.0	2.9	-0.9	0.1	2.2	-2.2	0.0	0.0	0.0	1.9	0.7	1.2
Sept.	4.9	2.2	2.7	0.1	0.9	-0.8	0.0	0.0	0.0	4.8	1.3	3.5

A19. Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā (mljrd. euro, darījumi mēnesī, tirgus vērtībā)

Avots: ECB.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi				Repo darījumi
	Uz nakti ¹⁾	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1), 2)}		Uz nakti ¹⁾	Ar noteikto termiņu			
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003 Okt.	0.69	1.88	2.16	2.51	2.05	2.73	0.88	1.99	2.23	3.89	1.99
Nov.	0.70	1.88	2.24	2.61	2.01	2.70	0.87	1.97	2.36	2.69	1.97
Dec.	0.69	1.89	2.40	2.41	2.02	2.68	0.86	2.00	2.44	3.34	1.99
2004 Janv.	0.69	1.90	2.38	2.74	2.03	2.65	0.93	1.99	2.08	3.10	1.95
Febr.	0.69	1.89	2.16	2.45	2.02	2.63	0.86	1.98	2.22	3.60	1.98
Marts	0.70	1.91	2.13	2.31	2.00	2.59	0.86	1.96	2.16	3.35	1.98
Apr.	0.70	1.96	2.13	2.41	2.02	2.57	0.85	1.97	2.04	3.46	1.95
Maijs	0.70	1.86	2.15	2.43	2.00	2.55	0.86	1.96	2.06	3.74	1.95
Jūn.	0.70	1.87	2.21	2.42	2.00	2.55	0.87	1.98	2.27	3.76	1.98
Jūl.	0.70	1.90	2.21	2.54	1.99	2.55	0.86	1.99	2.59	4.00	1.99
Aug.	0.71	1.91	2.18	2.67	2.00	2.53	0.87	1.98	2.36	3.99	1.98
Sept.	0.72	1.90	2.20	2.48	2.00	2.52	0.90	2.00	2.31	3.68	1.99

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums ¹⁾	Patērīņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei					Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Efektīvā gada izmaksu procentu likme ³⁾	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ³⁾			
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003 Okt.	9.71	7.21	6.91	8.10	7.98	3.61	4.01	4.87	4.78	4.36	4.04	5.09	5.20
Nov.	9.64	7.58	6.78	7.96	7.89	3.59	4.09	4.93	4.84	4.39	4.15	5.24	5.17
Dec.	9.69	7.64	6.54	7.66	7.69	3.62	4.18	5.01	4.89	4.41	3.86	4.98	5.08
2004 Janv.	9.87	7.63	7.22	8.56	8.35	3.61	4.30	5.02	4.85	4.47	4.08	5.10	5.18
Febr.	9.81	7.45	7.06	8.49	8.20	3.54	4.22	4.96	4.86	4.31	4.13	5.07	5.04
Marts	9.71	7.38	6.90	8.37	8.05	3.47	4.14	4.87	4.71	4.28	3.96	5.06	4.96
Apr.	9.73	7.35	6.65	8.30	7.86	3.42	4.06	4.77	4.69	4.24	3.89	4.97	4.95
Maijs	9.68	7.33	6.77	8.27	7.96	3.40	4.05	4.75	4.61	4.17	4.14	4.87	4.94
Jūn.	9.55	7.12	6.74	8.42	7.96	3.42	4.12	4.81	4.69	4.17	3.93	4.97	5.01
Jūl.	9.57	7.18	6.86	8.52	8.07	3.47	4.16	4.81	4.69	4.20	4.04	4.94	5.01
Aug.	9.62	7.67	6.89	8.58	8.26	3.50	4.19	4.86	4.65	4.29	3.91	5.07	5.02
Sept.	9.61	7.45	6.96	8.45	8.18	3.49	4.07	4.76	4.66	4.23	3.90	4.98	5.00

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums ¹⁾	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7
2003 Okt.	5.46	4.13	4.80	4.81	3.07	3.25	4.33
Nov.	5.41	4.08	4.93	4.72	3.01	3.29	4.24
Dec.	5.58	4.03	4.79	4.85	3.12	3.41	4.29
2004 Janv.	5.67	4.01	4.88	4.87	3.02	3.39	4.29
Febr.	5.63	4.00	4.93	4.78	3.00	3.19	4.30
Marts	5.56	3.95	4.81	4.73	2.95	3.27	4.37
Apr.	5.51	3.88	4.75	4.69	3.00	3.28	4.21
Maijs	5.46	4.00	4.62	4.59	3.00	3.30	4.21
Jūn.	5.46	3.97	4.81	4.71	2.99	3.26	4.08
Jūl.	5.36	4.02	4.85	4.65	3.02	3.28	4.27
Aug.	5.37	4.06	4.89	4.73	2.99	3.12	4.30
Sept.	5.37	4.00	4.85	4.68	2.99	3.37	4.45

Avots: ECB.

1) Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

2) Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā, jo nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums ir niecīgs salīdzinājumā ar mājsaimniecību sektora noguldījumu atlikumu visās iesaistītajās dalībvalstīs kopā.

3) Efektīvā gada izmaksu procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju utt. izmaksas.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem

(gadā, %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi					Nefinanšu sabiedrību noguldījumi			Repo darījumi
	Uz nakti ¹⁾	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1), 2)}		Uz nakti ¹⁾	Ar noteikto termiņu		
		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 Okt.	0.69	1.97	3.47	2.05	2.73	0.88	2.12	4.33	2.03
Nov.	0.70	1.98	3.44	2.01	2.70	0.87	2.13	4.43	1.98
Dec.	0.69	1.97	3.54	2.02	2.68	0.86	2.14	4.25	1.98
2004 Jan.	0.69	1.94	3.36	2.03	2.65	0.93	2.09	4.28	1.95
Feb.	0.69	1.93	3.42	2.02	2.63	0.86	2.09	4.22	1.97
Mar.	0.70	1.92	3.32	2.00	2.59	0.86	2.08	4.17	1.93
Apr.	0.70	1.90	3.35	2.02	2.57	0.85	2.09	4.17	1.92
Maijs	0.70	1.89	3.28	2.00	2.55	0.86	2.07	4.15	1.93
Jūn.	0.70	1.88	3.27	2.00	2.55	0.87	2.09	4.11	1.94
Jūl.	0.70	1.89	3.25	1.99	2.55	0.86	2.10	4.10	1.96
Aug.	0.71	1.89	3.22	2.00	2.53	0.87	2.13	4.02	1.97
Sept.	0.72	1.89	3.22	2.00	2.52	0.90	2.13	3.97	1.97

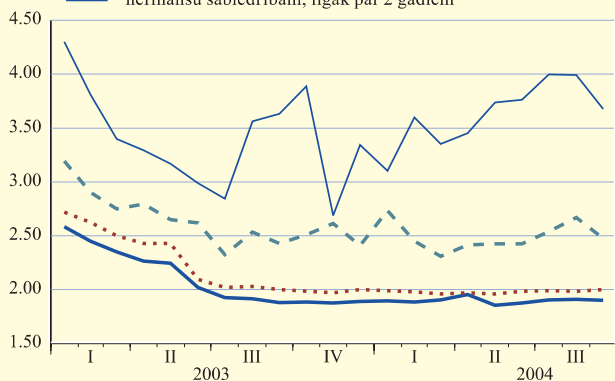
5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)

	Kredīti mājsaimniecībām						Kredīti nefinanšu sabiedrībām		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu			Ar termiņu		
	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 Okt.	5.00	4.92	5.20	8.13	7.13	5.84	4.56	4.12	4.71
Nov.	4.97	4.90	5.17	7.98	7.09	5.82	4.52	4.18	4.67
Dec.	5.09	4.88	5.14	8.04	7.05	6.00	4.56	4.23	4.66
2004 Jan.	5.05	4.89	5.11	8.15	7.02	5.92	4.58	4.07	4.56
Feb.	5.01	4.91	5.11	8.13	7.16	5.95	4.62	4.06	4.58
Mar.	4.98	4.82	5.03	8.05	7.17	5.89	4.56	3.96	4.61
Apr.	4.90	4.75	5.01	8.03	7.08	5.85	4.51	3.91	4.59
Maijs	4.89	4.72	4.99	7.99	7.04	5.82	4.50	3.87	4.55
Jūn.	4.87	4.69	4.97	7.93	6.99	5.80	4.47	3.89	4.53
Jūl.	4.91	4.63	4.94	7.93	6.98	5.76	4.48	3.88	4.50
Aug.	4.88	4.58	4.91	7.93	6.95	5.77	4.45	3.84	4.48
Sept.	4.82	4.58	4.90	8.06	7.14	5.85	4.46	3.99	4.52

A20. No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu

(gadā, %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

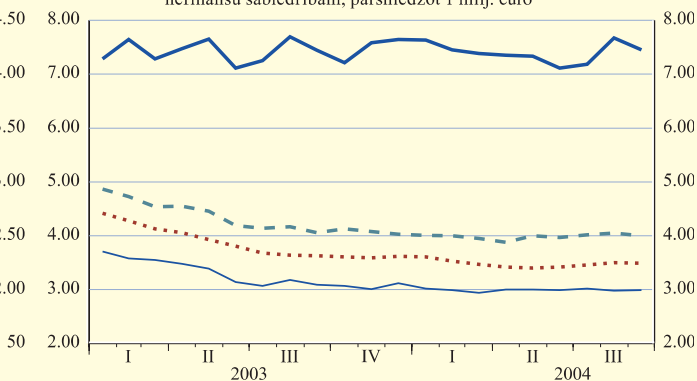
- mājsaimniecībām, līdz 1 gadam
- nefinanšu sabiedrībām, līdz 1 gadam
- mājsaimniecībām, ilgāk par 2 gadiem
- nefinanšu sabiedrībām, ilgāk par 2 gadiem

A21. No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam

(gadā, %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

- mājsaimniecībām patēriņam
- mājsaimniecībām mājokļa iegādei
- nefinanšu sabiedrībām, nepārsniedzot 1 milj. euro
- nefinanšu sabiedrībām, pārsniedzot 1 milj. euro

Avots: ECB.

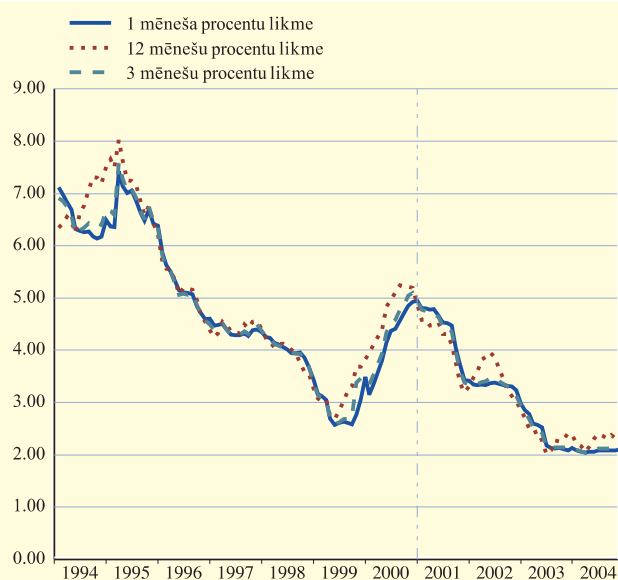
4.6. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā; %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona ¹⁾					ASV	Japāna
	Noguldījumiem uz nakti (EONIA)	Noguldījumiem ar termiņu 1 mēnesis (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 6 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 12 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2001	4.39	4.33	4.26	4.15	4.08	3.78	0.15
2002	3.29	3.30	3.32	3.35	3.49	1.80	0.08
2003	2.32	2.35	2.33	2.31	2.34	1.22	0.06
2003 III	2.07	2.13	2.14	2.15	2.20	1.13	0.05
IV	2.02	2.11	2.15	2.20	2.36	1.17	0.06
2004 I	2.02	2.06	2.06	2.07	2.15	1.12	0.05
II	2.04	2.06	2.08	2.13	2.29	1.30	0.05
III	2.05	2.08	2.12	2.19	2.35	1.75	0.05
2003 Nov.	1.97	2.09	2.16	2.22	2.41	1.17	0.06
Dec.	2.06	2.13	2.15	2.20	2.38	1.17	0.06
2004 Janv.	2.02	2.08	2.09	2.12	2.22	1.13	0.06
Febr.	2.03	2.06	2.07	2.09	2.16	1.12	0.05
Marts	2.01	2.04	2.03	2.02	2.06	1.11	0.05
Apr.	2.08	2.05	2.05	2.06	2.16	1.15	0.05
Maijs	2.02	2.06	2.09	2.14	2.30	1.25	0.05
Jūn.	2.03	2.08	2.11	2.19	2.40	1.50	0.05
Jūl.	2.07	2.08	2.12	2.19	2.36	1.63	0.05
Aug.	2.04	2.08	2.11	2.17	2.30	1.73	0.05
Sept.	2.05	2.08	2.12	2.20	2.38	1.90	0.05
Okt.	2.11	2.09	2.15	2.19	2.32	2.08	0.05
Nov.	2.09	2.11	2.17	2.22	2.33	2.31	0.05

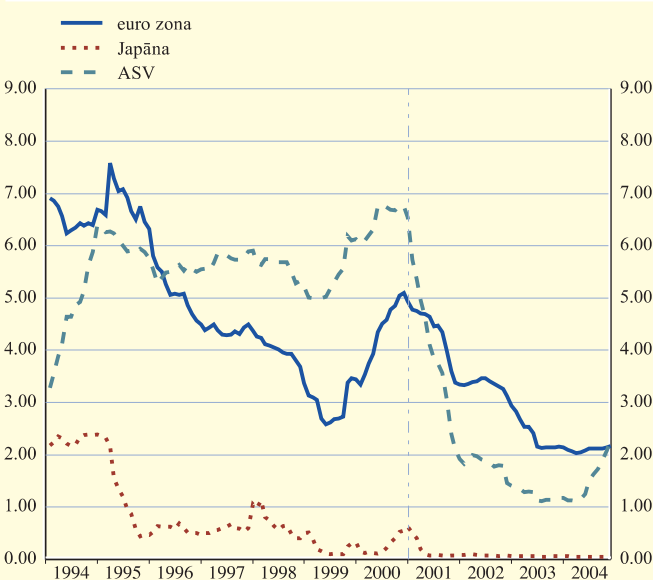
A22. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes

(mēneša rādītājs; gadā; %)

A23. 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes

(mēneša rādītājs; gadā; %)

Avots: ECB.

1) Pirms 1999. gada janvāra tika aprēķinātas euro zonas sintētiskās procentu likmes, balstoties uz nacionālajām procentu likmēm, kas svērtas attiecībā pret IKP. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

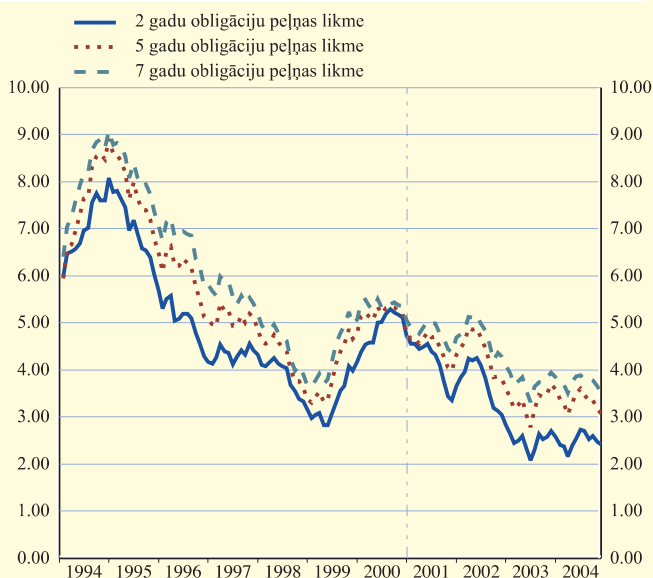
4.7. Valdības obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona ¹⁾					ASV	Japāna
	2 gadu	3 gadu	5 gadu	7 gadu	10 gadu	10 gadu	10 gadu
	1	2	3	4	5	6	7
2001	4.11	4.23	4.49	4.79	5.03	5.01	1.34
2002	3.68	3.94	4.35	4.70	4.92	4.60	1.27
2003	2.49	2.74	3.32	3.74	4.16	4.00	0.99
2003 III	2.48	2.77	3.34	3.70	4.16	4.21	1.19
IV	2.62	2.91	3.59	3.88	4.36	4.27	1.38
2004 I	2.31	2.63	3.23	3.63	4.15	4.00	1.31
II	2.56	2.92	3.47	3.84	4.36	4.58	1.59
III	2.61	2.89	3.39	3.80	4.21	4.29	1.64
2003 Nov.	2.70	2.99	3.70	3.94	4.44	4.29	1.38
Dec.	2.58	2.88	3.59	3.85	4.36	4.26	1.35
2004 Janv.	2.41	2.71	3.37	3.70	4.26	4.13	1.33
Febr.	2.38	2.71	3.28	3.69	4.18	4.06	1.25
Marts	2.16	2.48	3.06	3.51	4.02	3.81	1.35
Apr.	2.39	2.75	3.31	3.75	4.24	4.32	1.51
Maijs	2.55	2.94	3.50	3.87	4.39	4.70	1.49
Jūn.	2.74	3.06	3.60	3.89	4.44	4.73	1.77
Jūl.	2.70	2.97	3.49	3.80	4.34	4.48	1.79
Aug.	2.53	2.83	3.33	3.82	4.17	4.27	1.63
Sept.	2.60	2.87	3.35	3.79	4.11	4.13	1.50
Okt.	2.47	2.71	3.18	3.66	3.98	4.08	1.49
Nov.	2.41	2.62	3.08	3.53	3.87	4.19	1.46

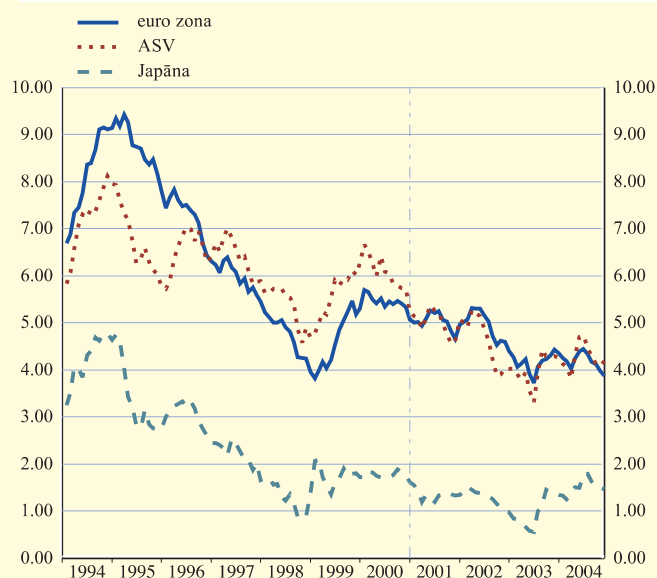
A24. Euro zonas valdības obligāciju peļņas likmes

(mēneša rādītājs; gadā; %)

A25. Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes

(mēneša rādītājs; gadā; %)

Avots: ECB.

1) Līdz 1998. gada decembrim euro zonas valdības obligāciju peļņas likmes tika aprēķinātas, balstoties uz saskaņotajām nacionālajām valdības obligāciju peļņas likmēm, svērtām attiecībā pret IKP. Pēc tam kā svāri tiek izmantoti apgrozībā esošo valdības obligāciju nominālapjomi attiecīgā termiņa grupā.

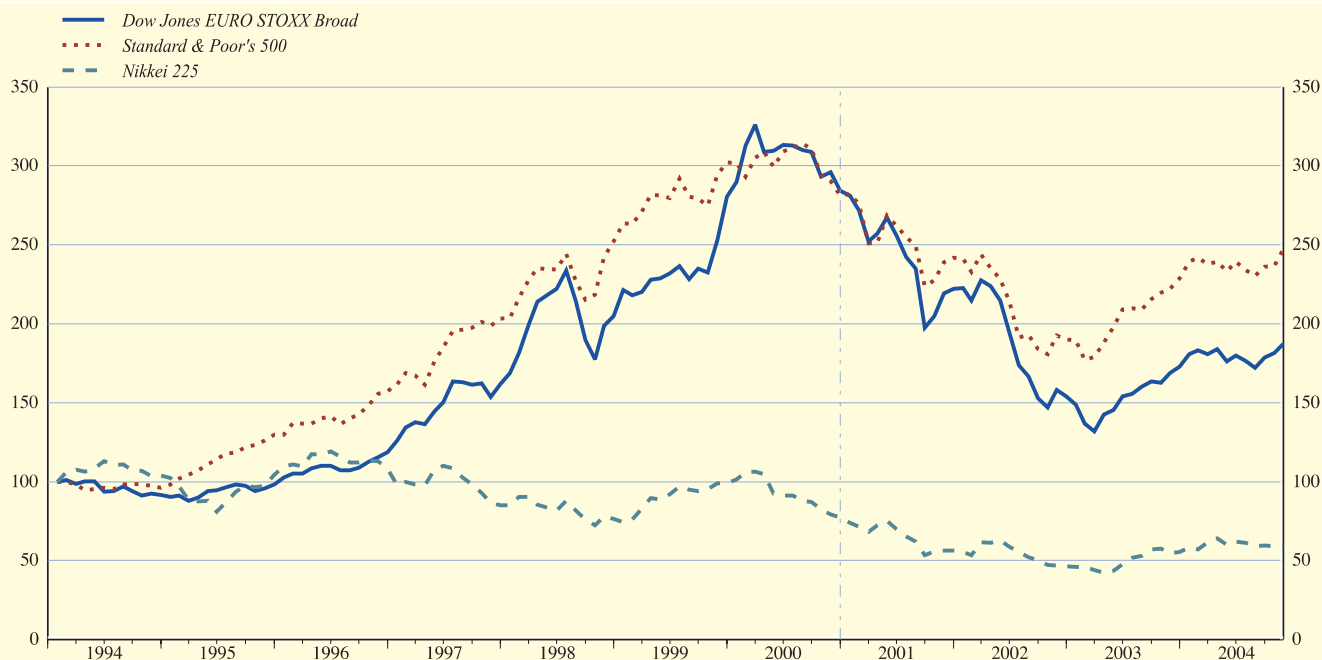
4.8. Akciju tirgus indeksi

(izteikti punktos; perioda vidējie rādītāji)

	Dow Jones EURO STOXX indeksi												ASV	Japāna
	Etalons		Galveno tautsaimniecības sektoru indeksi											
	Broad	50	Pamat- izejvielas	Patēriņa preču cikliskais sektors	Patēriņa preču ne- cikliskais sektors	Enerģētika	Finanšu sektors	Rūpniecība	Tehno- loģijas	Komunālie pakal- pojumi	Telekomu- nikācijas	Veselības aprūpe	Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	336.3	4 049.7	296.0	284.5	263.7	341.4	321.6	310.0	530.6	309.6	541.2	540.2	1 193.8	12 114.5
2002	260.0	3 052.5	267.5	194.8	239.0	309.0	243.4	252.4	345.2	255.5	349.2	411.9	995.3	10 119.3
2003	213.3	2 422.7	212.5	144.9	193.8	259.5	199.3	213.5	275.2	210.7	337.5	304.5	964.9	9 312.9
2003 III	221.7	2 511.5	225.1	152.1	199.7	265.8	209.9	224.9	285.9	216.0	347.4	304.6	1 000.3	10 063.2
2003 IV	233.0	2 614.3	233.7	160.2	211.2	266.7	221.9	240.2	317.5	219.7	360.6	320.2	1 057.1	10 423.3
2004 I	251.6	2 846.5	245.0	166.9	222.1	279.9	240.5	257.1	353.0	248.7	405.3	366.6	1 132.7	10 996.9
2004 II	249.8	2 794.7	244.7	164.7	226.3	300.9	234.6	256.1	299.4	262.1	388.3	394.9	1 123.6	11 550.0
2004 III	244.0	2 708.7	246.8	159.3	216.4	305.0	228.7	253.1	259.9	266.8	379.8	402.6	1 104.4	11 152.3
2003 Nov. Dec.	233.9 239.6	2 618.1 2 702.2	237.5 242.0	163.1 160.4	212.9 214.5	262.0 274.5	223.0 230.1	241.5 247.9	325.4 320.2	217.0 231.0	358.7 374.4	319.3 331.5	1 050.3 1 081.2	10 205.4 10 315.9
2004 Janv. Febr. Marts Apr. Maijs Jūn. Jūl. Aug. Sept. Okt. Nov.	250.6 253.9 250.5 255.0 244.4 249.8 245.2 238.9 248.0 252.1 260.0	2 839.1 2 874.8 2 829.0 2 860.9 2 728.0 2 792.2 2 730.4 2 646.9 2 748.6 2 794.4 2 882.7	250.3 244.7 240.3 247.6 240.2 246.1 245.5 243.7 251.1 259.1 269.5	165.6 168.4 166.7 168.3 160.8 164.9 162.1 155.7 160.0 157.4 163.8	221.7 224.1 220.9 227.8 223.0 227.9 221.6 212.5 215.1 211.5 215.6	277.2 275.6 286.3 300.2 297.7 304.7 302.8 300.2 311.8 315.5 317.3	242.0 243.7 236.1 241.0 228.7 233.9 227.8 223.9 234.6 240.4 249.4	257.5 260.1 254.1 262.6 250.9 254.5 251.4 248.1 259.9 262.5 267.7	349.2 359.0 351.4 321.3 284.8 291.4 272.3 245.3 261.9 273.3 290.3	239.6 252.1 254.5 264.7 256.6 264.9 267.5 262.6 270.1 278.8 287.4	405.1 412.3 399.3 402.0 378.0 384.3 382.1 372.8 384.4 401.2 421.1	350.3 370.0 379.3 389.3 395.3 400.0 397.7 396.4 413.7 415.1 422.3	1 131.9 1 143.5 1 124.0 1 133.4 1 103.6 1 132.9 1 106.7 1 088.9 1 117.5 1 118.1 1 169.5	10 876.4 10 618.6 11 441.1 11 962.8 11 141.0 11 527.7 11 390.8 10 989.3 11 076.8 11 028.9 10 963.5

A26. Dow Jones EURO STOXX Broad, Standard & Poor's 500 un Nikkei 225 indeksi

(1994. g. janvāris = 100; mēneša vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (ja nav norādīts citādi): %)

1. Saskaņotais patēriņa cenu indekss¹⁾

	Kopā				Kopā (sezonāli izlīdzināti dati salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)					
	Indekss 1996. g. = 100	Kopā	Preces	Pakalpojumi	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Neenerģijas preces	Enerģija (sezonāli neizlīdzināti dati)	Pakalpo- jumi
Īpatsvars (%) ²⁾	100.0	100.0	58.7	41.3	100.0	11.8	7.7	31.0	8.1	41.3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	106.0	2.1	2.5	1.5	-	-	-	-	-	-
2001	108.5	2.3	2.3	2.5	-	-	-	-	-	-
2002	110.9	2.3	1.7	3.1	-	-	-	-	-	-
2003	113.2	2.1	1.8	2.5	-	-	-	-	-	-
2003 III	113.4	2.0	1.7	2.5	0.5	0.6	1.5	0.1	0.5	0.6
IV	114.0	2.0	1.8	2.4	0.5	1.1	0.6	0.2	-0.2	0.6
2004 I	114.4	1.7	1.1	2.6	0.5	0.9	-0.5	0.2	1.2	0.7
II	115.8	2.3	2.1	2.6	0.8	1.1	-0.1	0.4	3.3	0.6
III	115.9	2.2	2.0	2.6	0.5	0.4	-0.3	0.1	1.9	0.7
2004 Jūn.	115.9	2.4	2.2	2.6	0.1	0.1	0.3	0.1	-0.7	0.3
Jūl.	115.7	2.3	2.1	2.7	0.1	0.2	-0.4	-0.2	0.6	0.2
Aug.	115.9	2.3	2.1	2.7	0.3	0.1	-0.3	0.3	1.5	0.3
Sept.	116.1	2.1	1.8	2.6	0.0	-0.1	-0.1	0.0	-0.1	0.1
Okt.	116.5	2.4	2.2	2.6	0.3	0.0	-0.1	0.1	2.9	0.2
Nov. ³⁾		2.2								

	Preces						Pakalpojumi					
	Pārtika (ieskaitot alkoholiskos dzērienus un tabaku)			Rūpniecības preces			Mājoklis		Transports	Sakari	Atpūta un individuālie pakalpojumi	Citi
	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Kopā	Neenerģijas preces	Enerģija	Īres maksa					
Īpatsvars (%) ²⁾	19.5	11.8	7.7	39.1	31.0	8.1	10.4	6.4	6.4	2.9	15.0	6.6
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2000	1.4	1.2	1.8	3.0	0.5	13.0	1.5	1.3	2.5	-7.1	2.4	2.5
2001	4.5	2.9	7.0	1.2	0.9	2.2	1.8	1.4	3.6	-4.1	3.6	2.7
2002	3.1	3.1	3.1	1.0	1.5	-0.6	2.4	2.0	3.2	-0.3	4.2	3.4
2003	2.8	3.3	2.1	1.2	0.8	3.0	2.3	2.0	2.9	-0.6	2.7	3.4
2003 III	3.2	3.1	3.4	1.0	0.7	2.1	2.4	1.9	2.8	-0.4	2.6	3.2
IV	3.7	3.8	3.6	0.9	0.8	1.6	2.3	1.9	2.8	-0.7	2.5	3.3
2004 I	3.0	3.5	2.2	0.2	0.7	-1.5	2.3	1.9	2.5	-1.0	2.4	4.9
II	2.9	3.9	1.5	1.7	0.9	4.8	2.3	1.8	3.0	-1.9	2.4	4.9
III	2.0	3.6	-0.3	2.0	0.8	6.3	2.5	2.0	2.8	-2.6	2.5	5.3
2004 Jūn.	2.8	3.8	1.2	2.0	0.9	5.9	2.3	1.8	3.0	-2.0	2.5	5.0
Jūl.	2.6	3.8	0.7	1.8	0.7	5.9	2.5	1.9	2.9	-2.4	2.6	5.3
Aug.	2.1	3.6	-0.2	2.1	0.9	6.5	2.5	2.0	2.9	-2.5	2.6	5.2
Sept.	1.4	3.3	-1.5	2.0	0.8	6.4	2.5	1.9	2.7	-2.8	2.5	5.2
Okt.	1.2	2.8	-1.2	2.7	0.8	9.8	2.6	2.1	2.8	-2.5	2.4	5.2

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Dati pirms 2001. gada attiecas uz Euro 11.

2) Attiecas uz 2004. gada indeksa periodu. Skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu svaru summa var atšķirties no kopsummas.

3) Aprēķins balstīts uz pirmajiem datiem, ko publiskojuši Vācija, Spānija un Itālija (un citas dalībvalstis, kad tie pieejami), kā arī uz jaunāko informāciju par energoresursu cenām.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

2. Ražotāju cenas rūpniecībā un preču cenas

	Ražotāju cenas rūpniecībā										Izejvielu cenas pasaules tirgū ¹⁾		Naftas cenas ²⁾ (euro par barelu)	
	Rūpniecība, izņemot būvniecību								Būvniecība ³⁾	Apstrādes rūpniecība	Kopā			
	Kopā (indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku					Enerģē- tika						
			Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces								
						Kopā	Ilglieto- juma preces							Īslaicīga lietojuma preces
Īpatsvars (%) ⁴⁾	100.0	100.0	82.5	31.6	21.3	29.5	4.0	25.5	17.5		89.5	100.0	32.8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2000	100.0	5.3	2.5	5.0	0.6	1.6	1.4	1.6	16.4	2.5	4.8	51.9	20.4	31.0
2001	102.0	2.0	1.7	1.2	0.9	3.0	1.9	3.1	2.6	2.4	1.2	-8.3	-8.1	27.8
2002	101.9	-0.1	0.5	-0.3	0.9	1.0	1.3	1.0	-2.3	2.7	0.3	-4.1	-0.9	26.5
2003	103.4	1.4	0.8	0.8	0.3	1.1	0.6	1.2	3.8	2.1	0.9	-4.0	-4.5	25.1
2003 III	103.2	1.1	0.5	0.0	0.3	1.2	0.6	1.3	3.1	2.0	0.4	-6.5	-5.8	25.1
2003 IV	103.4	1.0	0.6	0.3	0.3	1.2	0.5	1.3	2.0	1.6	0.5	-4.2	-1.2	24.5
2004 I	103.9	0.2	0.8	1.0	0.3	1.1	0.4	1.3	-2.6	1.8	0.2	-2.5	9.8	25.0
2004 II	105.3	2.0	1.7	2.8	0.6	1.5	0.6	1.6	3.7	2.4	2.5	28.8	20.9	29.3
2004 III	106.4	3.1	2.4	4.7	0.9	1.3	0.8	1.4	5.8	.	3.5	26.9	11.9	33.3
2004 Jūn.	105.5	2.4	2.0	3.3	0.7	1.6	0.6	1.7	4.4	-	2.8	27.8	21.9	29.3
2004 Jūl.	106.0	2.9	2.3	4.2	0.8	1.5	0.7	1.7	5.2	-	3.2	24.9	18.0	30.7
2004 Aug.	106.4	3.1	2.5	4.8	0.9	1.4	0.8	1.5	5.4	-	3.5	25.5	11.0	34.1
2004 Sept.	106.6	3.3	2.5	5.0	0.9	1.1	0.8	1.1	7.0	-	3.8	30.5	6.9	35.0
2004 Okt.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	.	35.1	3.7	39.4
2004 Nov.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	.	21.0	0.4	34.5

3. Darbaspēka stundas izmaksas ⁵⁾

	Kopā (sezonāli izlīdzinātais indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Komponentu dalījumā		Atsevišķu ekonomisko darbību dalījumā			Papildpostenis: vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītājs
			Darba samaksa	Darba devēju sociālie maksājumi	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Pakalpojumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	100.0	3.1	3.5	2.0	3.0	3.6	3.7	2.2
2001	103.5	3.6	3.7	3.0	3.4	4.0	3.2	2.6
2002	107.4	3.7	3.6	4.1	3.7	4.0	3.5	2.7
2003	110.4	2.8	2.7	3.1	2.9	3.3	2.7	2.4
2003 III	110.8	2.8	2.7	3.2	3.0	3.1	2.8	2.4
2003 IV	111.3	2.1	2.1	2.4	2.1	2.7	2.2	2.2
2004 I	112.1	2.7	2.7	2.7	3.0	3.0	2.6	2.3
2004 II	112.6	2.1	2.2	1.9	2.3	2.0	2.1	2.2
2004 III	.	.	.	.	.	.	.	2.0

Avoti: Eurostat, HSEI (12. un 13. aile), Thomson Financial Datastream (14. aile), ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem (5.1. sadaļas 2. tabulas 6. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 7. aile), un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 3. tabulas 8. aile).

1) Attiecas uz cenām euro.

2) Brent Blend (piegādei pēc viena mēneša).

3) Dzīvojamās ēkas, balstoties uz nesaskaņotiem datiem.

4) 2000. gadā.

5) Darbaspēka stundas izmaksas visā tautsaimniecībā, izņemot lauksaimniecību, valsts pārvaldi, izglītību, veselību un citur neklasificētus pakalpojumus. Datu pārklājums atšķiras, tāpēc komponenti neatbilst kopsummai.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

4. Vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums

	Kopā (indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Ekonomisko darbību daļiņā					Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi
			Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transporta un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un citi komercdarbība	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Vienības darbaspēka izmaksas ¹⁾								
2000	100.0	1.4	0.8	-0.3	1.7	0.3	3.7	1.6
2001	102.6	2.6	2.4	2.7	3.9	0.8	3.3	2.8
2002	104.8	2.2	-0.2	0.8	2.6	1.8	3.7	2.5
2003	106.9	2.0	4.1	1.1	3.8	1.7	1.9	2.5
2003 II	107.1	2.5	6.1	2.4	3.7	2.2	2.4	2.5
III	107.2	2.2	5.8	1.7	4.0	1.2	1.1	3.4
IV	107.1	1.5	3.3	0.2	3.7	2.0	1.8	1.6
2004 I	107.1	0.9	-4.4	0.4	2.6	0.6	1.4	1.6
II	107.5	0.3	-5.2	-2.4	1.2	-0.5	1.1	2.1
Atlīdzība vienam nodarbinātajam								
2000	100.0	2.7	2.1	3.4	2.6	1.8	2.4	2.8
2001	102.8	2.8	1.9	2.6	3.0	2.7	2.4	3.0
2002	105.4	2.5	2.8	2.4	2.8	2.7	2.0	2.8
2003	107.9	2.4	2.4	3.2	3.4	1.9	1.7	2.4
2003 II	107.7	2.5	4.1	3.3	4.0	2.4	2.2	2.0
III	108.3	2.5	1.8	3.2	3.7	1.4	1.3	3.3
IV	108.5	2.1	2.0	3.1	3.3	1.4	1.6	2.1
2004 I	109.2	2.0	-1.8	3.7	2.8	0.9	1.2	2.3
II	109.8	2.0	-0.7	2.9	1.6	0.5	1.2	3.2
Darba ražīgums ²⁾								
2000	100.0	1.3	1.2	3.7	0.9	1.4	-1.3	1.1
2001	100.2	0.2	-0.5	-0.1	-0.9	1.9	-0.8	0.2
2002	100.5	0.3	3.1	1.6	0.2	0.9	-1.6	0.3
2003	100.9	0.4	-1.6	2.0	-0.3	0.2	-0.2	-0.1
2003 II	100.5	0.0	-1.8	0.9	0.2	0.2	-0.2	-0.5
III	101.0	0.2	-3.8	1.5	-0.3	0.2	0.2	-0.1
IV	101.3	0.6	-1.3	2.9	-0.4	-0.5	-0.2	0.4
2004 I	102.0	1.2	2.7	3.3	0.2	0.3	-0.2	0.7
II	102.2	1.7	4.8	5.4	0.4	1.0	0.1	1.0

5. Iekšzemes kopprodukta deflatori

	Kopā (indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Iekšzemes pieprasījums				Eksports ³⁾	Imports ³⁾
			Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	100.0	1.4	2.6	2.2	2.7	2.7	4.9	8.5
2001	102.4	2.4	2.3	2.3	2.4	2.0	1.4	0.8
2002	105.0	2.6	2.1	2.3	2.1	1.8	-0.4	-1.7
2003	107.2	2.1	1.8	2.0	2.2	1.3	-0.6	-1.2
2003 III	107.5	2.1	1.8	1.9	2.8	1.2	-0.7	-1.6
IV	108.0	2.0	1.6	1.9	1.6	1.2	-0.8	-1.9
2004 I	108.5	1.9	1.5	1.6	1.6	1.9	-0.7	-2.1
II	109.1	2.1	2.0	2.0	1.8	2.7	1.3	0.8
III	109.7	2.0	2.1	2.1	1.4	3.1	1.8	2.1

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem.

1) Atlīdzība (faktiskajās cenās) vienam nodarbinātajam attiecībā pret pievienoto vērtību (salīdzināmajās cenās) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.

2) Pievienotā vērtība (salīdzināmajās cenās) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.

3) Eksporta un importa deflatori attiecas uz precēm un pakalpojumiem un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

1. IKP un izdevumu posteņi

	IKP								
	Kopā	Iekšzemes pieprasījums					Ārējā bilance ¹⁾		
		Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana	Pārmaiņas krājumos ²⁾	Kopā	Eksports ¹⁾	Imports ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Faktiskajās cenās (mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati)									
2000	6 580.8	6 521.5	3 767.7	1 309.1	1 418.6	26.1	59.3	2 440.5	2 381.1
2001	6 847.3	6 730.0	3 926.7	1 372.7	1 441.3	-10.7	117.3	2 555.3	2 438.1
2002	7 082.5	6 896.0	4 040.4	1 444.9	1 428.1	-17.5	186.5	2 594.7	2 408.1
2003	7 265.4	7 105.0	4 160.0	1 500.5	1 439.5	5.0	160.4	2 584.9	2 424.5
2003 III	1 824.1	1 775.1	1 043.4	379.3	359.5	-7.0	49.0	650.9	601.9
IV	1 838.4	1 796.2	1 048.4	378.7	364.8	4.3	42.2	653.9	611.7
2004 I	1 858.8	1 812.4	1 060.0	381.3	367.1	4.0	46.4	664.4	618.0
II	1 879.6	1 832.0	1 067.2	386.4	371.9	6.5	47.6	691.4	643.8
III	1 895.5	1 860.8	1 076.2	392.0	376.4	16.3	34.7	702.8	668.2
procentos no IKP									
2003	100.0	97.8	57.3	20.7	19.8	0.1	2.2	-	-
Salīdzināmās cenās (mljrd. ekju 1995. gada cenās, sezonāli izlīdzināti dati)									
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekš ceturksni; %									
2003 III	0.5	0.0	0.3	0.6	0.3	-	-	2.6	1.3
IV	0.4	1.0	0.0	0.5	1.0	-	-	0.3	2.0
2004 I	0.7	0.2	0.6	0.1	-0.3	-	-	1.5	0.5
II	0.5	0.3	0.2	0.4	0.3	-	-	3.1	2.8
III	0.3	1.1	0.2	0.8	0.6	-	-	1.2	3.2
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekš ceturksni; %									
2000	3.5	3.0	2.8	2.3	4.9	-	-	12.2	11.1
2001	1.6	0.9	1.9	2.4	-0.4	-	-	3.3	1.6
2002	0.9	0.3	0.6	3.1	-2.7	-	-	1.9	0.5
2003	0.5	1.2	1.0	1.6	-0.5	-	-	0.2	1.9
2003 III	0.4	0.8	0.8	1.6	-0.2	-	-	0.2	1.3
IV	0.8	1.5	0.5	1.5	0.3	-	-	0.3	2.1
2004 I	1.4	1.2	1.0	1.7	0.8	-	-	3.6	3.1
II	2.1	1.6	1.1	1.7	1.3	-	-	7.6	6.7
III	1.8	2.7	1.0	1.9	1.6	-	-	6.1	8.7
īpatsvars IKP gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)									
2000	3.5	3.0	1.6	0.5	1.1	-0.1	0.5	-	-
2001	1.6	0.9	1.1	0.5	-0.1	-0.5	0.7	-	-
2002	0.9	0.3	0.4	0.6	-0.6	-0.1	0.6	-	-
2003	0.5	1.1	0.5	0.3	-0.1	0.4	-0.6	-	-
2003 III	0.4	0.8	0.5	0.3	0.0	0.0	-0.4	-	-
IV	0.8	1.4	0.3	0.3	0.1	0.8	-0.7	-	-
2004 I	1.4	1.1	0.5	0.3	0.2	0.1	0.3	-	-
II	2.1	1.6	0.6	0.3	0.3	0.3	0.5	-	-
III	1.8	2.6	0.6	0.4	0.3	1.3	-0.8	-	-

Avots: Eurostat.

1) Eksports un imports aptver preces un pakalpojumus, ieskaitot pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā. Tie pilnībā neatbilst 7.3. sadaļas 1. tabulai.

2) Ieskaitot vērtslietu iegādi (izņemot realizāciju).

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

2. Pievienotā vērtība ekonomiskās darbības veidu dalījumā

	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)							NNFSP starpattēriņš ¹⁾	Produktu nodokļi mīnus subsīdijas
	Kopā	Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transporta un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Faktiskajās cenās (mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati)									
2000	6 082.1	145.4	1 366.6	337.0	1 278.2	1 648.0	1 306.8	203.1	701.9
2001	6 344.6	150.8	1 405.0	351.5	1 348.3	1 722.6	1 366.4	211.9	714.6
2002	6 565.2	148.6	1 429.7	363.8	1 389.2	1 799.0	1 434.9	222.5	739.8
2003	6 732.4	151.7	1 434.9	374.6	1 419.0	1 871.1	1 481.1	229.9	762.9
2003 III	1 692.7	38.2	358.8	94.0	356.9	470.7	374.0	57.8	189.2
2003 IV	1 701.7	38.7	361.8	95.3	358.0	474.6	373.2	57.5	194.2
2004 I	1 720.9	38.5	366.0	96.7	361.6	480.3	377.8	57.8	195.7
2004 II	1 743.3	38.2	372.7	98.7	365.3	486.3	382.1	58.6	194.8
2004 III	1 756.9	37.7	376.6	98.6	367.1	491.0	385.9	58.4	197.0
pievienotā vērtība; %									
2003	100.0	2.3	21.3	5.6	21.1	27.8	22.0	-	-
Salīdzināmajās cenās (mljrd. ekju 1995. gada cenās, sezonāli izlīdzināti dati)									
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %									
2003 III	0.6	-0.9	0.9	-0.2	0.7	0.6	0.4	0.4	0.2
2003 IV	0.3	1.4	0.6	0.0	-0.1	0.2	0.5	-0.6	0.8
2004 I	0.7	3.0	1.0	0.3	0.8	0.5	0.3	-0.4	0.1
2004 II	0.7	0.0	1.1	0.4	0.7	0.8	0.4	0.8	-1.7
2004 III	0.2	0.9	0.2	-0.7	0.3	0.1	0.3	0.2	1.5
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %									
2000	3.8	-0.3	4.3	2.7	4.5	4.5	2.7	7.2	1.7
2001	1.9	-1.1	0.3	-0.4	3.4	3.0	1.6	4.7	0.3
2002	0.9	0.8	0.1	-0.6	1.2	0.8	2.2	0.3	-0.2
2003	0.5	-3.9	0.0	-0.6	0.7	1.1	1.0	1.3	0.7
2003 III	0.5	-5.7	-0.6	-0.4	1.0	1.3	0.9	1.5	0.3
2003 IV	0.7	-2.6	0.8	-0.4	0.5	1.1	1.1	0.0	0.8
2004 I	1.3	1.5	1.2	0.3	1.5	1.4	1.2	-0.1	1.9
2004 II	2.3	3.5	3.6	0.5	2.2	2.0	1.5	0.2	-0.7
2004 III	1.9	5.4	2.9	0.0	1.7	1.5	1.4	0.0	0.7
īpatsvars pievienotās vērtības gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)									
2000	3.8	0.0	1.0	0.2	1.0	1.2	0.6	-	-
2001	1.9	0.0	0.1	0.0	0.7	0.8	0.3	-	-
2002	0.9	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.4	-	-
2003	0.5	-0.1	0.0	0.0	0.2	0.3	0.2	-	-
2003 III	0.5	-0.1	-0.1	0.0	0.2	0.3	0.2	-	-
2003 IV	0.7	-0.1	0.2	0.0	0.1	0.3	0.2	-	-
2004 I	1.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.4	0.3	-	-
2004 II	2.3	0.1	0.8	0.0	0.5	0.5	0.3	-	-
2004 III	1.9	0.1	0.6	0.0	0.4	0.4	0.3	-	-

Avots: Eurostat.

1) Netieši novērtēto finanšu starpniecības pakalpojumu (NNFSP) izmantošana tiek uzskatīta par starppatēriņu, kas netiek sadalīts pa nozarēm.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (ja nav norādīts citādi); %)

3. Rūpnieciskā ražošana

	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību								Būvniecība	Apstrādes rūpniecība	
		Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku					Enerģē- tika			
				Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces					
							Kopā	Ilglietojuma				Īslaicīga lietojuma
Īpatsvars; % ¹⁾	100.0	82.9	82.9	74.0	30.0	22.4	21.5	3.6	17.9	8.9	17.1	75.0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	4.9	100.1	5.2	5.2	6.2	8.2	1.7	6.1	0.9	1.9	2.5	5.6
2001	0.6	100.5	0.4	0.2	-0.7	1.8	0.4	-2.0	0.8	1.4	0.8	0.3
2002	-0.3	99.9	-0.5	-0.7	-0.1	-1.7	-0.3	-5.5	0.7	1.2	0.7	-0.8
2003	0.3	100.3	0.3	0.0	0.2	0.0	-0.5	-4.3	0.2	3.0	-0.1	0.0
2003 IV	1.4	101.2	1.4	1.4	1.4	1.9	0.0	-1.4	0.2	2.8	0.5	1.4
2004 I	1.4	101.3	1.0	1.0	0.8	0.7	0.5	1.1	0.4	2.1	1.4	0.9
II	3.1	102.4	3.0	3.1	2.7	4.8	1.5	3.1	1.2	2.7	-0.9	3.3
III	.	102.6	2.5	2.6	3.1	4.6	0.4	-0.9	0.6	1.9	.	2.8
2004 Apr.	1.8	102.0	1.8	1.8	1.9	2.5	0.9	2.6	0.6	2.2	-1.8	1.9
Maijs	3.6	102.6	3.8	3.9	3.2	5.6	2.4	5.2	1.9	3.7	-1.1	4.1
Jūn.	4.0	102.5	3.4	3.5	3.0	6.2	1.2	1.6	1.2	2.3	0.2	3.8
Jūl.	.	102.7	2.4	2.5	3.5	3.7	0.0	0.5	-0.1	0.9	.	2.6
Aug.	.	102.2	1.7	1.9	2.1	4.4	0.5	-1.1	0.7	1.0	.	2.2
Sept.	.	103.0	3.3	3.1	3.5	5.7	0.6	-2.0	1.1	3.9	.	3.3
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%; s.i.)											
2004 Apr.	0.2	-	0.4	0.5	1.3	0.9	0.1	0.5	0.1	-1.7	-0.4	0.5
Maijs	0.5	-	0.5	0.6	0.0	1.1	0.1	0.2	0.1	0.3	-0.2	0.6
Jūn.	0.2	-	-0.1	-0.2	0.1	0.0	-0.4	-1.5	-0.2	0.2	1.2	-0.1
Jūl.	.	-	0.3	0.4	1.0	0.2	0.2	1.0	0.1	-0.7	.	0.3
Aug.	.	-	-0.6	-0.7	-0.7	-0.3	-0.4	-2.7	0.0	0.9	.	-0.6
Sept.	.	-	0.8	0.7	0.5	1.1	0.1	0.2	0.0	0.0	.	0.6

4. Rūpniecības jaunie pasūtījumi un apgrozījums, mazumtirdzniecība un reģistrētie viegie automobiļi

	Rūpniecības jaunie pasūtījumi		Rūpniecības apgrozījums		Mazumtirdzniecība							Reģistrētie jaunie viegie automobiļi	
	Apstrādes rūpniecība ²⁾		Apstrādes rūpniecība		Faktiskajās cenās	Salīdzināmajās cenās						Kopā (s.i. dati, tūkst. ³⁾	Kopā
	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Kopā	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Pārtikas preces, alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi	Nepārtikas preces Tekstil-izstrādājumi, apģērbs, apavi		Mājsaimniecības ierīces		
Īpatsvars; % ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	43.7	56.3	10.6	14.8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2000	100.2	12.2	100.0	10.8	4.1	100.0	2.1	1.9	2.0	1.0	4.1	977	-1.8
2001	98.5	-1.5	102.1	1.9	4.0	101.7	1.7	1.7	1.5	0.7	-0.2	968	-0.8
2002	98.0	-0.6	101.4	-0.6	1.9	101.7	0.0	0.9	-0.6	-2.0	-2.0	925	-4.4
2003	98.5	0.6	101.0	-0.3	1.8	102.0	0.3	1.1	-0.3	-2.7	0.1	912	-1.5
2003 IV	101.5	4.2	101.8	0.5	1.5	101.9	-0.1	0.2	-0.3	-3.5	0.3	922	-2.5
2004 I	101.5	4.9	103.9	2.5	1.1	102.4	0.5	0.4	0.4	-1.9	2.1	912	0.9
II	107.7	11.8	106.0	6.3	1.1	102.3	0.0	-0.4	0.3	-0.4	2.3	926	3.0
III	105.8	7.8	106.3	5.5	1.1	102.1	0.2	-0.3	0.5	0.8	1.9	901	-3.5
2004 Maijs	112.1	16.4	102.7	3.4	0.4	101.0	-1.6	-1.8	-1.5	-3.4	1.1	923	4.1
Jūn.	106.1	12.7	108.5	11.2	1.6	102.9	1.2	0.8	1.6	1.3	3.6	926	0.7
Jūl.	105.5	5.3	106.0	2.3	1.3	102.6	0.6	0.5	0.8	1.1	2.3	909	-1.8
Aug.	104.9	10.8	105.0	9.2	1.7	101.8	0.0	-1.6	1.0	1.8	1.8	871	-9.4
Sept.	106.9	8.1	108.0	6.0	0.9	102.0	0.0	0.2	-0.1	-0.4	1.7	925	-0.6
Okt.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	954	3.9
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%; s.i.)													
2004 Maijs	-	6.7	-	-3.8	-0.8	-	-1.9	-1.5	-1.7	-4.0	-1.0	-	-0.5
Jūn.	-	-5.4	-	5.6	1.2	-	1.9	1.5	2.0	4.1	1.5	-	0.3
Jūl.	-	-0.5	-	-2.3	-0.3	-	-0.3	0.3	-0.6	-0.1	-0.6	-	-1.9
Aug.	-	-0.6	-	-0.9	0.0	-	-0.8	-1.1	-0.7	-1.9	-0.6	-	-4.1
Sept.	-	1.8	-	2.9	-0.1	-	0.1	0.7	0.0	-1.1	0.6	-	6.2
Okt.	-	.	-	.	.	-	.	.	.	.	.	-	3.1

Avoti: Eurostat, izņemot 5.2. sadaļas 4. tabulas 12. un 13. aili (ECB aprēķini, balstoties uz Eiropas Automobiļu ražotāju asociācijas (ACEA) datiem).

1) 2000. gadā.

2) Ietver apstrādes rūpniecības nozares, kur ražošanu galvenokārt nodrošina pasūtījumi; 2000. gadā to īpatsvars visā rūpniecībā bija 62.6%.

3) Gada un ceturkšņu rādītāji ir attiecīgā perioda vidējie mēneša rādītāji.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(procentu starpība, ¹⁾ ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

5. Uzņēmumu un patērētāju apsekojumi

	Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs ²⁾ (ilgttermiņa vidējais rādītājs = 100)	Apstrādes rūpniecība				Jaudu izmantošana ^{3), 4)} (%)	Patērētāju konfidences rādītājs ³⁾				
		Ražotāju konfidences rādītājs					Kopā ⁵⁾	Finansiālā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Ekonomiskā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Bezdarba situācija turpmākajos 12 mēnešos	Uzkrājumi turpmākajos 12 mēnešos
		Kopā ⁵⁾	Pasūtījumi	Gatavo preču krājumi	Ražošanas proгноzes						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2000	114.1	4	2	4	16	84.5	1	4	1	1	2
2001	100.8	-9	-15	14	1	83.0	-5	2	-10	14	2
2002	94.4	-11	-25	11	3	81.5	-11	-1	-12	26	-3
2003	93.5	-10	-25	10	3	81.0	-18	-5	-21	38	-9
2003 III	94.2	-11	-27	11	4	81.1	-17	-4	-20	38	-8
IV	97.7	-7	-22	9	8	81.1	-16	-5	-17	33	-9
2004 I	98.8	-7	-21	10	11	80.7	-14	-4	-13	30	-9
II	100.0	-5	-16	8	10	81.1	-15	-3	-15	32	-8
III	100.6	-4	-12	8	9	81.6	-14	-4	-13	29	-8
2004 Jūn.	99.7	-4	-15	8	10	-	-14	-3	-14	31	-8
Jūl.	99.8	-4	-12	8	8	81.6	-14	-4	-14	30	-9
Aug.	100.9	-4	-12	7	8	-	-14	-4	-14	30	-7
Sept.	101.0	-3	-12	8	11	-	-13	-3	-12	28	-7
Okt.	101.3	-3	-11	7	10	81.7	-14	-4	-13	29	-8
Nov.	100.8	-3	-12	8	10	-	-13	-4	-14	29	-5

	Būvniecības konfidences rādītājs			Mazumtirdzniecības konfidences rādītājs				Pakalpojumu konfidences rādītājs			
	Kopā ⁵⁾	Pasūtījumi	Nodarbinātības proгноzes	Kopā ⁵⁾	Pašreizējā situācija komercdarbībā	Krājumu apjoms	Prognozētā situācija komercdarbībā	Kopā ⁵⁾	Komerc- darbības klīmas	Pieprasījums pēdējos mēnešos	Pieprasījums turpmākajos mēnešos
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2000	-5	-13	3	-2	-1	17	11	30	36	23	33
2001	-11	-16	-4	-7	-5	17	-1	15	16	8	20
2002	-19	-27	-11	-16	-20	18	-12	1	-4	-6	13
2003	-20	-27	-13	-11	-15	17	-2	2	-6	1	11
2003 III	-21	-28	-15	-10	-15	17	1	5	-1	4	13
IV	-20	-27	-11	-8	-12	15	3	10	6	11	15
2004 I	-19	-28	-9	-8	-12	15	1	11	6	6	20
II	-16	-23	-9	-8	-10	15	2	11	5	11	17
III	-16	-24	-7	-8	-10	14	0	11	6	11	18
2004 Jūn.	-15	-24	-6	-10	-14	16	0	10	4	11	15
Jūl.	-16	-25	-7	-9	-10	15	-1	11	6	12	16
Aug.	-15	-24	-6	-7	-10	12	2	12	7	12	17
Sept.	-16	-22	-9	-9	-11	16	0	11	4	9	20
Okt.	-14	-23	-5	-7	-13	14	7	12	7	12	17
Nov.	-13	-19	-7	-9	-15	12	-1	10	5	8	18

Avots: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu ģenerāldirektorāts).

- 1) Starpība starp pozitīvas un negatīvas atbildes sniegušo respondentu īpatsvaru.
- 2) Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs veidojas no ražotāju, pakalpojumu, patērētāju, būvniecības un mazumtirdzniecības konfidences rādītājiem; ražotāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 40%, pakalpojumu konfidences rādītāja īpatsvars ir 30%, patērētāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 20%, un divu pārējo rādītāju īpatsvars ir katram 5%. Ekonomiskā noskaņojuma rādītāja vērtība virs (zem) 100 norāda uz ekonomisko noskaņojumu virs (zem) vidējā līmeņa (aprēķināts par periodu no 1985. gada janvāra).
- 3) Sakarā ar Francijas apsekojuma anketas pārmaiņām, sākot no 2004. gada janvāra, euro zonas rezultāti nav pilnībā salīdzināmi ar iepriekšējiem rezultātiem.
- 4) Dati tiek vākti katru gadu janvārī, aprīlī, jūlijā un oktobrī. Uzrādītie ceturkšņa dati ir divu sekojošu apsekojumu vidējie rādītāji. Gada dati veidojas no ceturkšņa vidējiem rādītājiem.
- 5) Konfidences rādītāji tiek aprēķināti kā uzrādīto komponentu parastie vidējie rādītāji; krājumu (4. un 17. aile) un bezdarba (10. aile) novērtējums tiek lietots ar pretēju zīmi, lai aprēķinātu konfidences rādītājus.

5.3. Darba tirgus¹⁾

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

1. Nodarbinātība

	Tautsaimniecībā pavisam		Pēc nodarbinātības statusa		Pēc ekonomiskās darbības veida					
	Milj. (s.i. dati)		Darba ņēmēji	Paš- nodarbinātie	Lauk- saimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transports un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi
Īpatsvars (%) ²⁾	100.0	100.0	84.2	15.8	4.6	18.8	7.1	25.2	14.5	29.8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	131.428	2.2	2.5	0.6	-1.5	0.6	1.9	3.1	5.9	1.6
2001	133.275	1.4	1.6	0.2	-0.4	0.3	0.6	1.5	3.9	1.4
2002	133.980	0.5	0.7	-0.2	-2.1	-1.4	-0.6	0.3	2.4	1.8
2003	134.144	0.1	0.1	0.2	-2.2	-2.0	-0.1	0.5	1.2	1.0
2003 II	134.057	0.1	0.1	0.1	-2.7	-2.0	0.2	0.4	1.0	1.3
III	134.088	0.2	0.1	0.3	-1.9	-2.0	-0.1	0.9	1.1	0.9
IV	134.184	0.2	0.1	0.6	-1.2	-2.0	-0.2	1.1	1.2	0.6
2004 I	134.259	0.2	0.1	0.4	-1.2	-2.1	0.1	1.1	1.3	0.5
II	134.538	0.3	0.2	0.9	-1.0	-1.6	0.3	1.1	1.7	0.4
<i>pārmaiņos salīdzinājumā ar iepriekš ceturksni (s.i. dati)</i>										
2003 II	0.122	0.1	0.1	0.2	-0.3	-0.5	0.4	0.3	0.1	0.3
III	0.031	0.0	-0.1	0.5	0.0	-0.5	-0.4	0.4	0.4	-0.1
IV	0.096	0.1	0.0	0.3	0.0	-0.6	-0.1	0.2	0.6	0.2
2004 I	0.075	0.1	0.1	-0.2	-0.8	-0.4	0.2	0.2	0.4	0.1
II	0.279	0.2	0.1	0.6	-0.3	-0.2	0.4	0.3	0.5	0.3

2. Bezdarbs

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Kopā		Pēc vecuma ³⁾				Pēc dzimuma ⁴⁾			
	Milj.	No darba- spēka; %	Pieaugušie		Jaunieši		Vīrieši		Sievietes	
			Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %
Īpatsvars; (%) ²⁾	100.0		78.2		21.8		50.2		49.8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	11.608	8.4	8.881	7.3	2.727	16.7	5.499	7.0	6.109	10.4
2001	11.084	8.0	8.539	7.0	2.546	15.8	5.338	6.7	5.746	9.7
2002	11.806	8.4	9.181	7.4	2.626	16.4	5.841	7.3	5.966	9.9
2003	12.534	8.9	9.797	7.8	2.737	17.2	6.292	7.9	6.243	10.2
2003 III	12.578	8.9	9.840	7.8	2.738	17.3	6.314	7.9	6.264	10.2
IV	12.599	8.9	9.878	7.8	2.721	17.3	6.324	7.9	6.275	10.2
2004 I	12.610	8.9	9.876	7.8	2.734	17.4	6.322	7.9	6.288	10.2
II	12.676	8.9	9.932	7.9	2.744	17.4	6.358	7.9	6.318	10.2
III	12.708	8.9	9.961	7.9	2.748	17.4	6.376	7.9	6.332	10.2
2004 Maijs	12.670	8.9	9.930	7.9	2.739	17.4	6.356	7.9	6.314	10.2
Jūn.	12.687	8.9	9.945	7.9	2.742	17.4	6.363	7.9	6.324	10.2
Jūl.	12.691	8.9	9.954	7.9	2.737	17.4	6.364	7.9	6.327	10.2
Aug.	12.717	8.9	9.965	7.9	2.752	17.5	6.379	7.9	6.338	10.2
Sept.	12.717	8.9	9.963	7.9	2.755	17.5	6.385	7.9	6.332	10.2
Okt.	12.681	8.9	9.933	7.9	2.748	17.4	6.371	7.9	6.310	10.2

Avoti: ECB aprēķini, balstoties uz Eurostat datiem (5.3. sadaļas 1. tabulā), un Eurostat (5.3. sadaļas 2. tabulā).

1) Nodarbinātības dati attiecas uz fiziskajām personām un balstās uz ESA 95. Bezdarba dati attiecas uz fiziskajām personām, un tiem piemērotas SDO rekomendācijas.

2) 2003. gadā.

3) Pieaugušie – vecumā no 25 gadiem; jaunieši – jaunāki par 25 gadiem; īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā vecuma grupā.

4) Īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā dzimuma grupā.

VALSTS FINANCES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums ¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ieņēmumi

	Kopā	Kārtējie ieņēmumi									Kapitāla ieņēmumi		Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾	
		Tiešie nodokļi			Netiešie nodokļi	Sociālās iemaksas			Pārdo- šanas ieņēmumi					
		Mājsaim- niecību	Sabiedrību	ES institūciju saņemtie		Darba devēji	Darba ņēmēji							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	46.9	46.4	11.5	9.1	2.0	13.3	0.9	17.3	8.4	5.5	2.4	0.4	0.3	42.4
1996	47.6	47.3	11.9	9.2	2.3	13.4	0.8	17.5	8.7	5.6	2.4	0.4	0.3	43.1
1997	47.9	47.4	12.1	9.2	2.6	13.6	0.7	17.5	8.7	5.5	2.4	0.5	0.4	43.6
1998	47.3	47.0	12.4	9.7	2.3	14.2	0.7	16.4	8.5	4.9	2.4	0.3	0.3	43.3
1999	47.8	47.5	12.8	9.8	2.6	14.4	0.6	16.4	8.4	5.0	2.3	0.3	0.3	43.8
2000	47.5	47.2	13.0	10.0	2.7	14.2	0.6	16.2	8.4	4.9	2.3	0.3	0.3	43.6
2001	46.8	46.6	12.6	9.8	2.5	13.9	0.6	16.0	8.4	4.8	2.2	0.3	0.3	42.8
2002	46.3	45.9	12.2	9.6	2.3	13.8	0.4	16.0	8.4	4.7	2.3	0.3	0.3	42.3
2003	46.3	45.7	11.8	9.3	2.2	13.9	0.4	16.2	8.5	4.8	2.3	0.7	0.5	42.4

2. Euro zona – izdevumi

	Kopā		Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem				Papild- postenis: primārie izdevumi ³⁾
	Kopā	Atbildzība nodarbi- nātajiem	Starp- patēriņš	Pro- centu maksā- jumi	Kārtējie pārve- dumi	Sociālie maksājumi	Subsī- dijas	ES institū- ciju veiktie maksājumi	Inves- tīcijas	Kapitālie izdevumi	ES institū- ciju veiktie maksājumi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1995	52.0	47.6	11.2	4.8	5.8	25.9	22.7	2.3	0.6	4.4	2.7	1.7	0.1	46.2
1996	52.0	48.1	11.2	4.8	5.8	26.3	23.2	2.3	0.6	3.9	2.6	1.3	0.0	46.2
1997	50.6	46.9	11.1	4.7	5.2	26.0	23.1	2.1	0.6	3.6	2.4	1.2	0.1	45.4
1998	49.6	45.8	10.7	4.6	4.8	25.7	22.6	2.1	0.6	3.8	2.5	1.3	0.1	44.8
1999	49.1	45.2	10.7	4.7	4.3	25.6	22.5	2.1	0.5	3.9	2.5	1.4	0.1	44.8
2000	48.5	44.6	10.6	4.7	4.1	25.3	22.2	1.9	0.5	3.9	2.5	1.3	0.1	44.4
2001	48.6	44.6	10.5	4.8	4.0	25.3	22.3	1.9	0.5	4.0	2.6	1.4	0.0	44.6
2002	48.7	44.9	10.6	4.9	3.7	25.6	22.8	1.9	0.5	3.8	2.5	1.3	0.0	45.0
2003	49.1	45.2	10.7	4.9	3.5	26.0	23.1	1.8	0.5	3.9	2.6	1.3	0.1	45.6

3. Euro zona – deficīts/pārpalikums, primārais deficīts/pārpalikums un valdības patēriņš

	Deficīts (-)/pārpalikums (+)					Primārais deficīts(-)/ pār- palikums (+)	Valdības patēriņš ⁴⁾							Individuālais patēriņš
	Kopā	Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodroši- nāšanas fondi		Kopā	Atbildība nodarbinā- tajiem	Starp- patēriņš	Pārvedumi natūrā ar tir- gus ražotāju starpniecību	Pamat- kapitāla patēriņš	Pārdošana (ar mīnusa zīmi)	Sabied- riskais patēriņš	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	-5.2	-4.4	-0.5	-0.1	-0.2	0.6	20.4	11.2	4.8	5.0	1.9	2.4	8.6	11.8
1996	-4.3	-3.8	-0.4	0.0	-0.1	1.4	20.5	11.2	4.8	5.1	1.9	2.4	8.6	11.9
1997	-2.7	-2.4	-0.4	0.1	0.1	2.5	20.2	11.1	4.7	5.0	1.8	2.4	8.4	11.8
1998	-2.3	-2.2	-0.2	0.1	0.1	2.5	19.9	10.7	4.6	5.0	1.8	2.4	8.2	11.7
1999	-1.3	-1.7	-0.1	0.1	0.4	2.9	19.9	10.7	4.7	5.0	1.8	2.3	8.2	11.6
2000	-1.0	-1.4	-0.1	0.1	0.5	3.1	19.9	10.6	4.7	5.1	1.8	2.3	8.2	11.7
2001	-1.7	-1.6	-0.4	0.0	0.3	2.3	20.1	10.5	4.8	5.2	1.8	2.2	8.2	11.8
2002	-2.4	-2.0	-0.5	-0.2	0.2	1.3	20.4	10.6	4.9	5.3	1.8	2.3	8.3	12.1
2003	-2.7	-2.2	-0.4	-0.1	0.0	0.7	20.7	10.7	4.9	5.4	1.8	2.3	8.4	12.3

4. Euro zona – deficīts (-)/pārpalikums (+) ⁵⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	0.2	1.3	-4.1	-0.9	-1.4	4.4	-0.6	6.0	2.2	-1.5	-2.8	7.1
2001	0.6	-2.8	-3.7	-0.4	-1.5	0.9	-2.6	6.4	-0.1	0.3	-4.4	5.2
2002	0.1	-3.7	-3.7	-0.1	-3.2	-0.2	-2.3	2.8	-1.9	-0.2	-2.7	4.3
2003	0.4	-3.8	-4.6	0.4	-4.1	0.1	-2.4	0.8	-3.2	-1.1	-2.8	2.3

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valstu deficītu/pārpalikumu saistītajiem datiem.

1) Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums balstīti uz ESA 95, bet rādītājos nav iekļauti ieņēmumi no UMTS licenču pārdošanas 2000. gadā (euro zonas deficīts/pārpalikums, ieskaitot šos ieņēmumus, ir 0.1% no IKP). Iekļauti un konsolidēti EK budžeta ietvaros veiktie darījumi. Darījumi starp dalībvalstu valdībām nav konsolidēti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

3) Ietver visus izdevumus mīnus procentu maksājumus.

4) Atbilst valdības galapatēriņa izdevumiem (P.3) atbilstoši ESA 95.

5) Ietverot ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas.

6.2. Parāds ¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – finanšu instrumentu un to turētāju sektoru dalījumā

	Kopā	Finanšu instrumenti				Turētāji				Citi kreditori ³⁾
		Monētas un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgttermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori ²⁾				
						Kopā	MFI	Citas finanšu sabiedrības	Citi sektori	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1994	70.7	2.8	16.2	10.7	41.0	56.3	30.2	9.6	16.5	14.4
1995	74.9	2.8	17.9	10.1	44.1	58.6	32.8	8.7	17.1	16.2
1996	76.1	2.8	17.3	10.2	45.8	59.0	32.7	10.2	16.2	17.1
1997	75.5	2.7	16.3	9.0	47.4	56.7	31.0	11.8	13.9	18.7
1998	73.8	2.7	15.1	7.9	48.1	53.1	28.8	12.7	11.6	20.7
1999	72.8	2.9	14.3	6.8	48.9	48.5	27.1	9.7	11.7	24.4
2000	70.4	2.7	13.2	6.1	48.4	44.2	23.4	9.1	11.7	26.2
2001	69.4	2.7	12.5	6.3	48.0	42.2	22.1	8.3	11.7	27.3
2002	69.4	2.7	11.8	6.6	48.3	39.0	20.5	6.9	11.6	30.4
2003	70.7	2.1	11.8	8.2	48.5	38.8	20.6	7.3	10.8	31.9

2. Euro zona – emitenta, termiņa un valūtas denominācijas dalījumā

	Kopā	Emitents ⁴⁾				Sākotnējais termiņš			Atlikušais termiņš			Valūtas	
		Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro vai dalībvalsts valūta ⁵⁾	Citas valūtas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1994	70.7	58.9	5.3	5.9	0.6	12.3	58.3	7.2	17.8	27.1	25.7	68.3	2.3
1995	74.9	62.6	5.6	5.9	0.8	12.9	62.0	5.6	18.9	26.8	29.2	72.7	2.2
1996	76.1	63.8	6.0	5.7	0.5	12.2	63.9	5.3	20.5	25.8	29.7	74.1	2.0
1997	75.5	63.2	6.2	5.5	0.6	11.1	64.3	4.6	19.8	25.9	29.8	73.5	2.0
1998	73.8	62.0	6.2	5.3	0.4	9.4	64.4	4.8	17.1	26.9	29.8	72.0	1.8
1999	72.8	61.2	6.1	5.2	0.3	9.2	63.6	3.2	15.5	27.7	29.7	70.9	2.0
2000	70.4	59.1	6.0	5.0	0.3	8.2	62.2	2.9	15.3	28.3	26.8	68.6	1.8
2001	69.4	58.1	6.2	4.9	0.3	8.7	60.7	1.6	15.9	26.4	27.1	67.9	1.6
2002	69.4	57.8	6.4	4.8	0.3	9.1	60.3	1.6	16.8	25.3	27.3	68.0	1.4
2003	70.7	58.3	6.7	5.2	0.6	9.2	61.5	1.5	15.6	26.4	28.8	69.7	1.0

3. Euro zonas valstis

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	109.1	60.2	114.0	61.1	56.8	38.3	111.2	5.5	55.9	65.8	53.3	44.6
2001	108.0	59.4	114.7	57.5	56.5	35.9	110.6	5.5	52.9	66.1	55.8	43.8
2002	105.4	60.9	112.5	54.4	58.8	32.7	107.9	5.7	52.6	65.7	58.4	42.6
2003	100.0	64.2	109.9	50.7	63.7	32.1	106.2	5.3	54.1	64.5	60.3	45.6

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valsts parādu saistītajiem datiem.

1) Valdības kopējais parāds nominālvērtībā, ar konsolidētiem valdības apakšsektoriem. Nerezidentu valdību turējumi nav konsolidēti. Daļa datu iegūti aprēķina ceļā.

2) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parāda saistības.

3) Ietver euro zonas rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parāda saistības.

4) Izņemot valdības parādu, kā turētājs ir attiecīgās valsts valdība.

5) Pirms 1999. gada šeit iekļauti parāda dati ekijos, vietējā valūtā un to pārējo dalībvalstu valūtās, kuras ieviesušas euro.

6.3. Parāda pārmaiņas ¹⁾
(procentos no IKP)**1. Euro zona – pārmaiņas to cēloņa, finanšu instrumentu un turētāju sektoru dalījumā**

	Kopā	Pārmaiņu cēlonis				Finanšu instrumenti				Turētāji			Pārējie kreditori ⁷⁾
		Aizņemšanās nepieciešamība ²⁾	Pārvērtēšanas ietekme ³⁾	Citas apjoma pārmaiņas ⁴⁾	Apstrādes ietekme ⁵⁾	Monētas un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori ⁶⁾	MFI	Pārējās finanšu sabiedrības	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1995	7.7	5.2	0.4	2.4	-0.3	0.1	2.5	0.0	5.1	5.1	4.1	-0.4	2.6
1996	3.9	4.4	-0.2	0.1	-0.4	0.1	0.1	0.4	3.3	2.4	1.0	1.7	1.4
1997	2.3	2.3	0.5	-0.4	-0.1	0.0	-0.3	-0.8	3.4	0.0	-0.4	2.0	2.3
1998	1.7	1.9	-0.2	0.0	-0.1	0.1	-0.5	-0.7	2.8	-1.1	-0.9	1.4	2.8
1999	1.9	1.5	0.3	0.0	-0.1	0.2	-0.3	-0.8	2.7	-2.6	-0.5	-2.6	4.5
2000	1.0	1.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.4	-0.4	1.8	-2.0	-2.4	-0.1	3.0
2001	1.8	1.7	0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	0.4	1.4	-0.3	-0.4	-0.5	2.1
2002	2.2	2.4	-0.4	0.2	0.0	0.1	-0.3	0.6	1.9	-1.8	-0.9	-1.1	4.0
2003	3.1	2.9	0.3	-0.1	0.0	-0.5	0.3	1.8	1.4	0.8	0.7	0.5	2.3

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

	Parāda pārmaiņas	Deficīts (-)/pārpalikums (+) ⁸⁾	Deficīta-parāda korekcija ⁹⁾										Citas apjoma pārmaiņas	Citi ¹¹⁾
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā							Pārvērtēšanas ietekme	Valūtas kursa ietekme		
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Parāda vērtspapīri ¹⁰⁾	Aizdevumi	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri						
									Privatizācija	Ieguldījumi kapitālā				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	7.7	-5.2	2.5	0.3	0.2	-0.1	0.4	-0.1	-0.4	0.2	0.4	-0.1	2.4	-0.6
1996	3.9	-4.3	-0.5	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	0.2	-0.2	-0.2	0.1	-0.2
1997	2.3	-2.7	-0.4	-0.4	0.1	0.0	0.0	-0.5	-0.7	0.2	0.5	0.2	-0.4	-0.1
1998	1.7	-2.3	-0.6	-0.5	0.1	0.0	-0.1	-0.5	-0.8	0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0
1999	1.9	-1.3	0.6	-0.2	0.5	0.1	0.0	-0.7	-0.8	0.1	0.3	0.3	0.0	0.4
2000	1.0	0.1	1.1	0.6	0.7	0.1	0.2	-0.5	-0.4	0.2	0.2	0.1	-0.1	0.4
2001	1.8	-1.7	0.1	-0.5	-0.6	0.0	0.2	0.0	-0.3	0.2	0.1	0.0	0.0	0.4
2002	2.2	-2.4	-0.2	-0.4	0.0	0.1	0.1	-0.5	-0.4	0.2	-0.4	0.0	0.2	0.4
2003	3.1	-2.7	0.3	-0.3	-0.1	0.0	0.0	-0.2	-0.4	0.1	0.3	-0.2	-0.1	0.4

Avots: ECB.

- 1) Daļa datu iegūti aprēķina ceļā. Gada pārmaiņas valdības kopējā nominālajā konsolidētajā parādā izteiktas kā procenti no IKP, t.i., $[\text{parāds}(t) - \text{parāds}(t-1)] \div \text{IKP}(t)$.
- 2) Saskaņā ar definīciju aizņemšanās nepieciešamība ir vienāda ar parāda darījumiem.
- 3) Papildus ārvalstu valūtas maiņas pārmaiņu ietekmei ietver arī pārmaiņas, kas rodas, nosakot datus nominālvērtībā (piemēram, prēmijas vai diskonta likmes emitētajiem parāda vērtspapīriem).
- 4) Jo īpaši ietver pārmaiņu ietekmi, kas rodas institucionālu vienību pārklasificēšanas un noteiktu veidu parāda pārņemšanas rezultātā.
- 5) Starpība starp kopējā parāda pārmaiņām, kas veidojas, summējot valstu parādu, un valstu parāda pārmaiņu summu pirms 1999. gada izmantoto valūtas kursu svārstību dēļ.
- 6) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parāda saistības.
- 7) Ietver euro zonas rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parāda saistības.
- 8) Ietverot ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas.
- 9) Starpība starp gada pārmaiņām kopējā nominālā konsolidētā parāda apjomā un deficītu (izteiktu procentos no IKP).
- 10) Neietver atvasinātos finanšu instrumentus.
- 11) Galvenokārt tiek veidoti no darījumiem ar pārējiem aktīviem un saistībām (tirdzniecības kredīti, citi debitoru/kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti).

6.4. Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums ¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ceturkšņa ieņēmumi

	Kopā	Kārtējie ieņēmumi						Kapitāla ieņēmumi		Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾	
		Tiešie nodokļi		Netiešie nodokļi	Sociālās iemaksas	Pārdošanas ieņēmumi	Īpašuma ieņēmumi	Kapitāla nodokļi			
		1	2						3		4
1999	I	44.1	43.6	10.8	13.3	16.0	2.0	0.7	0.5	0.3	40.3
	II	48.3	47.8	13.7	13.6	16.2	2.2	1.3	0.5	0.3	43.7
	III	45.2	44.7	11.9	13.1	16.1	2.1	0.7	0.5	0.3	41.3
	IV	52.0	51.3	14.5	14.9	17.1	3.1	0.8	0.7	0.3	46.8
2000	I	44.0	43.5	11.2	13.2	15.7	1.9	0.7	0.5	0.3	40.4
	II	48.3	47.7	14.1	13.6	16.0	2.1	1.1	0.6	0.3	44.0
	III	44.9	44.4	12.1	12.8	16.0	2.0	0.8	0.4	0.3	41.1
	IV	51.3	50.8	14.3	14.5	17.0	3.1	0.9	0.5	0.3	46.1
2001	I	43.0	42.5	10.7	12.9	15.5	1.8	0.8	0.4	0.2	39.4
	II	47.7	47.3	13.8	13.2	15.9	2.0	1.5	0.4	0.2	43.1
	III	44.4	44.0	11.9	12.5	15.8	1.9	0.8	0.4	0.3	40.6
	IV	50.7	50.1	13.9	14.3	16.8	3.2	0.9	0.5	0.3	45.3
2002	I	42.7	42.2	10.4	13.0	15.7	1.7	0.7	0.4	0.2	39.3
	II	46.4	45.8	12.9	12.9	15.8	2.1	1.4	0.6	0.4	41.9
	III	44.4	44.0	11.5	13.0	15.8	2.0	0.7	0.4	0.3	40.5
	IV	50.6	50.0	13.8	14.6	16.7	3.2	0.8	0.6	0.3	45.4
2003	I	42.7	42.2	10.0	13.1	15.9	1.7	0.7	0.5	0.2	39.3
	II	47.2	45.5	12.4	12.9	16.1	2.1	1.2	1.7	1.4	42.8
	III	43.8	43.3	11.1	12.9	15.9	1.9	0.6	0.5	0.3	40.2
	IV	51.0	50.0	13.5	14.8	16.7	3.2	0.7	1.1	0.3	45.3
2004	I	42.2	41.8	9.8	13.1	15.7	1.7	0.6	0.5	0.3	38.9
	II	45.7	45.1	12.5	13.1	15.7	2.1	0.9	0.6	0.4	41.7

2. Euro zona – ceturkšņa izdevumi un deficīts/pārpalikums

	Kopā	Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem			Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Primārais deficīts (-)/ pārpalikums (+)
		Kopā	Atbildzība nodarbi- nātajiem	Starp- patēriņš	Pro- centu maksā- jumi	Kārtējie pārve- dumi			Inves- tīcijas	Kapitālie izdevumi			
							Sociālie maksājumi	Subsī- dijas					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999 I	47.8	44.5	10.5	4.3	4.7	25.0	21.8	1.3	3.3	1.9	1.3	-3.6	1.0
II	47.9	44.3	10.6	4.5	4.3	24.8	21.6	1.5	3.6	2.4	1.2	0.4	4.7
III	47.7	44.1	10.3	4.5	4.2	25.1	21.6	1.6	3.7	2.5	1.1	-2.5	1.6
IV	51.7	46.9	11.2	5.3	3.9	26.5	22.9	1.7	4.8	3.1	1.7	0.3	4.2
2000 I	46.6	43.3	10.3	4.4	4.3	24.2	21.2	1.2	3.3	2.0	1.4	-2.6	1.7
II	47.1	43.6	10.5	4.6	4.0	24.5	21.3	1.4	3.4	2.4	1.1	1.2	5.2
III	43.7	43.4	10.2	4.5	4.1	24.5	21.4	1.5	0.3	2.5	1.1	1.2	5.3
IV	50.8	46.9	11.2	5.3	3.9	26.5	22.7	1.6	3.9	3.2	1.5	0.4	4.3
2001 I	45.9	42.5	10.2	4.1	4.1	24.1	21.2	1.2	3.3	2.0	1.4	-2.9	1.2
II	47.1	43.6	10.5	4.7	4.0	24.5	21.3	1.4	3.4	2.4	1.1	0.6	4.6
III	47.1	43.3	10.2	4.6	4.0	24.6	21.5	1.5	3.7	2.5	1.2	-2.7	1.3
IV	52.5	47.4	11.2	5.6	3.8	26.7	23.0	1.6	5.1	3.2	1.8	-1.8	2.0
2002 I	46.5	43.1	10.5	4.2	3.8	24.6	21.6	1.2	3.4	2.0	1.4	-3.8	0.1
II	47.5	44.1	10.5	4.9	3.7	24.9	21.7	1.3	3.5	2.4	1.1	-1.1	2.6
III	47.6	44.0	10.2	4.7	3.7	25.4	21.9	1.4	3.7	2.5	1.1	-3.2	0.5
IV	52.2	47.7	11.3	5.7	3.5	27.2	23.5	1.5	4.5	2.8	1.6	-1.5	2.0
2003 I	47.1	43.6	10.5	4.3	3.7	25.1	22.0	1.1	3.5	2.0	1.5	-4.4	-0.8
II	48.2	44.7	10.7	4.8	3.5	25.7	22.3	1.4	3.5	2.4	1.1	-1.0	2.5
III	47.9	44.3	10.4	4.8	3.4	25.7	22.2	1.4	3.6	2.6	1.0	-4.1	-0.7
IV	52.6	47.8	11.3	5.7	3.3	27.4	23.8	1.5	4.8	3.2	1.5	-1.5	1.8
2004 I	46.6	43.3	10.4	4.2	3.4	25.2	22.0	1.0	3.3	2.1	1.3	-4.4	-1.0
II	47.3	44.0	10.6	4.6	3.3	25.5	22.2	1.3	3.4	2.4	0.9	-1.6	1.7

Avoti: ECB aprēķini, balstoties uz Eurostat un valstu datiem.

1) Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums balstīti uz ESA 95. Nav iekļauti EK budžeta ietvaros veiktie darījumi. Iekļaujot šos darījumus, gan ieņēmumi, gan izdevumi pieaugtu vidēji par 0.2% no IKP. Citādi, izņemot atšķirīgus datu nosūtīšanas termiņus, dati atbilst gada datiem. Dati nav sezonāli izlīdzināti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

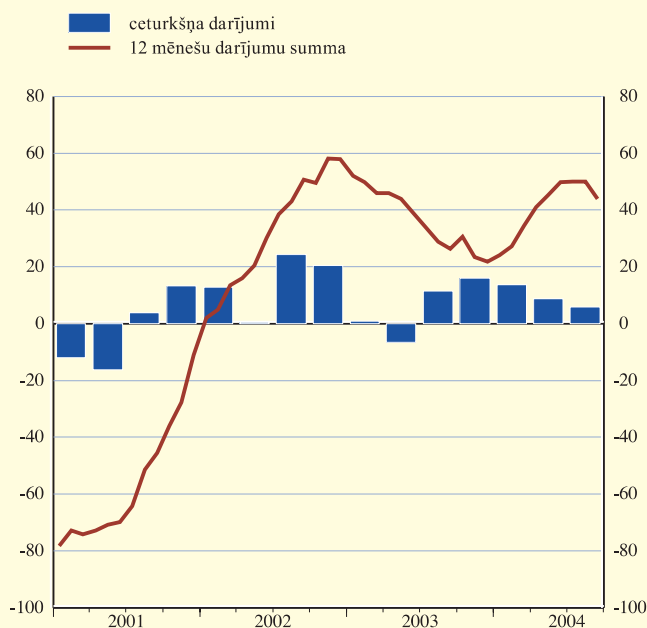
7.1. Maksājumu balance

(mljrd. euro; neto darījumi)

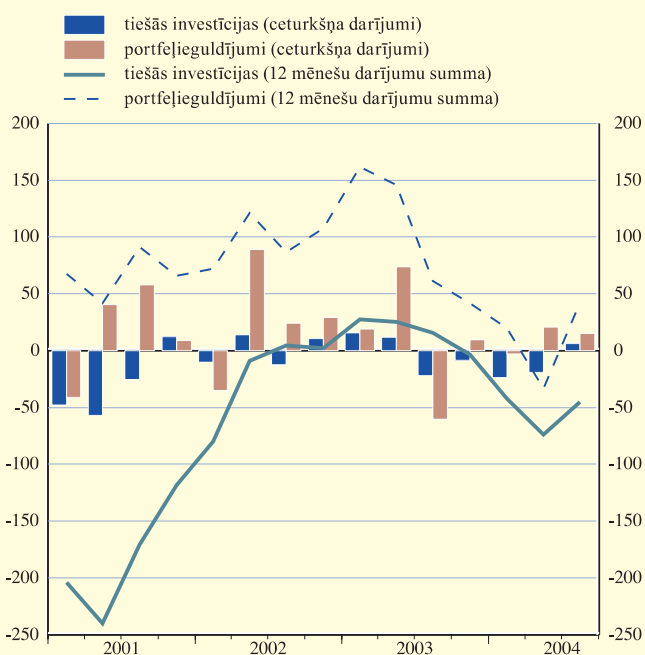
1. Maksājumu bilances kopsavilkums

	Tekošais kants					Kapitāla kants	Neto aizdevumi pārējām pasaules valstīm/neto aizņēmumi no pārējām pasaules valstīm (1. + 6. aile)	Finanšu kants						Novirze
	Kopā	Preces	Pakalpojumi	Ienākumi	Kārtējie pārvedumi			Kopā	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-11.0	73.4	-0.3	-32.6	-51.5	6.5	-4.6	-45.5	-118.1	66.1	-0.8	-10.5	17.8	50.1
2002	57.8	128.9	16.0	-38.5	-48.6	10.2	68.0	-62.1	2.1	107.3	-10.9	-158.3	-2.3	-5.9
2003	21.8	105.3	17.9	-44.8	-56.5	13.2	35.0	-17.9	-3.4	41.7	-12.4	-73.7	29.9	-17.1
2003 III	11.5	36.9	4.4	-10.0	-19.8	2.7	14.2	-12.6	-22.1	-60.3	-4.5	72.3	2.0	-1.6
IV	15.9	29.9	5.0	-6.3	-12.7	7.5	23.4	-7.5	-8.7	9.3	-3.8	-18.0	13.6	-15.9
2004 I	13.6	28.6	0.1	-8.0	-7.0	3.6	17.2	-12.2	-23.6	-3.1	6.6	-1.5	9.4	-5.0
II	8.7	32.7	8.8	-16.4	-16.4	4.1	12.7	-11.7	-19.2	20.9	-0.6	-9.9	-2.9	-1.1
III	5.8	24.8	4.8	-6.0	-17.8	3.8	9.6	2.8	6.1	15.1	-2.7	-19.6	3.8	-12.4
2003 Sept.	5.7	10.9	1.8	0.2	-7.2	0.2	5.9	-5.0	-10.3	12.8	0.4	-7.9	-0.1	-0.9
Okt.	7.0	13.1	1.8	-4.4	-3.5	1.2	8.2	3.4	-4.3	34.9	1.8	-29.8	0.8	-11.5
Nov.	2.8	8.3	0.8	0.0	-6.4	1.2	4.0	11.7	4.6	1.8	0.6	-0.8	5.5	-15.7
Dec.	6.1	8.4	2.4	-1.9	-2.8	5.1	11.2	-22.6	-8.9	-27.4	-6.2	12.6	7.3	11.4
2004 Janv.	-2.7	5.3	-1.0	-8.6	1.7	0.3	-2.4	-18.7	-7.2	-9.1	1.8	-1.1	-3.0	21.1
Febr.	5.4	9.8	0.4	-0.1	-4.7	2.1	7.5	18.2	9.1	13.3	1.3	-14.1	8.6	-25.7
Marts	11.0	13.6	0.7	0.7	-4.0	1.2	12.2	-11.7	-25.5	-7.2	3.5	13.8	3.7	-0.4
Apr.	0.2	10.2	1.5	-7.5	-4.0	0.8	1.0	-23.3	-4.7	-9.9	0.5	-6.4	-2.7	22.3
Maijs	2.4	10.5	3.8	-6.0	-5.9	2.3	4.8	9.5	-0.7	-0.8	-1.0	11.0	1.1	-14.3
Jūn.	6.0	12.0	3.5	-2.9	-6.6	1.0	7.0	2.1	-13.8	31.7	-0.1	-14.4	-1.3	-9.1
Jūl.	2.8	13.9	1.8	-6.6	-6.3	1.1	3.9	-12.0	-8.5	-30.7	-0.9	27.5	0.6	8.0
Aug.	3.3	6.0	1.4	1.1	-5.2	1.6	4.9	6.3	9.3	6.3	-5.0	-8.3	3.9	-11.2
Sept.	-0.3	4.9	1.7	-0.6	-6.3	1.1	0.7	8.5	5.3	39.6	3.2	-38.8	-0.7	-9.3
12 mēnešu darījumu summa														
2004 Sept.	44.0	116.0	18.7	-36.7	-54.0	18.9	62.9	-28.6	-45.4	42.3	-0.5	-48.9	23.9	-34.4

A27. Maksājumu bilances tekošais kants (mljrd. euro)

A28. Maksājumu balance. Tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi (mljrd. euro)

Avots: ECB.

7.1. Maksājumu balance

(mljrd. euro; darījumi)

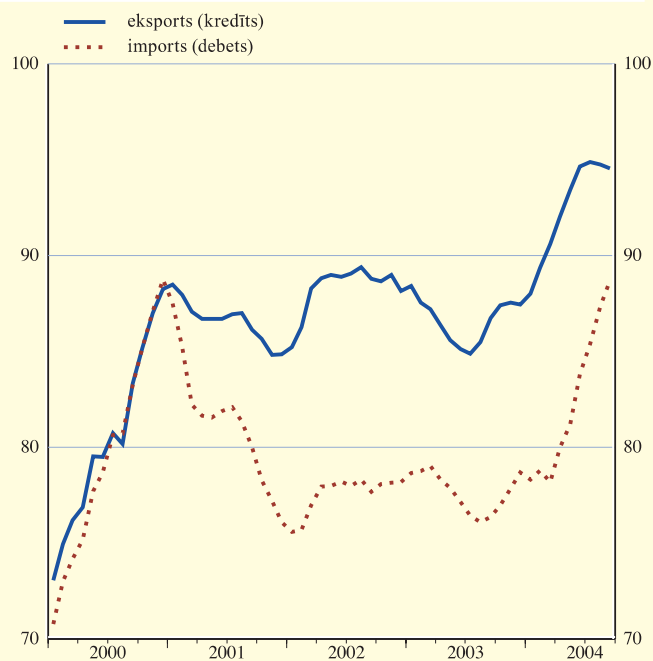
2. Tekošais konts

(sezonaļi izlīdzināti dati)

	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi	
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003 III	418.8	413.5	5.3	260.2	229.1	81.3	78.2	58.0	68.6	19.3	37.5
IV	422.4	412.0	10.3	262.4	236.1	83.2	78.1	55.8	66.2	20.9	31.6
2004 I	435.4	418.9	16.5	271.8	234.5	84.0	79.6	59.4	68.7	20.2	36.0
II	451.2	435.2	15.9	283.9	251.4	86.8	80.7	59.9	70.6	20.5	32.5
III	445.8	448.1	-2.3	283.7	266.1	84.2	80.7	58.4	65.7	19.5	35.6
2003 Sept.	139.7	136.6	3.1	87.6	77.1	27.1	25.9	18.7	21.2	6.2	12.4
Okt.	139.9	133.8	6.1	87.7	77.6	27.8	26.1	18.1	22.1	6.3	7.9
Nov.	141.0	139.3	1.6	87.2	78.9	28.0	27.0	18.9	21.2	6.8	12.2
Dec.	141.5	138.9	2.6	87.4	79.6	27.5	25.0	18.8	22.8	7.9	11.4
2004 Janv.	142.5	137.6	4.9	89.4	76.5	27.2	25.8	19.1	23.2	6.9	12.1
Febr.	146.7	141.8	4.9	91.4	80.3	29.3	27.5	19.8	22.1	6.3	11.9
Marts	146.1	139.5	6.6	91.1	77.7	27.6	26.3	20.5	23.5	6.9	12.1
Apr.	149.7	141.9	7.7	93.6	81.9	28.3	26.6	21.1	24.2	6.6	9.2
Maijs	150.8	145.6	5.2	95.6	84.0	29.6	26.9	18.8	23.0	6.8	11.7
Jūn.	150.7	147.7	3.0	94.7	85.5	28.8	27.1	20.0	23.4	7.2	11.6
Jūl.	147.0	146.5	0.4	94.4	86.7	27.0	26.5	19.5	21.6	6.2	11.8
Aug.	150.1	149.6	0.5	95.1	89.9	28.3	26.2	19.6	21.3	7.0	12.2
Sept.	148.8	152.0	-3.2	94.1	89.5	29.0	28.0	19.3	22.8	6.4	11.7

A29. Maksājumu balance. Preces

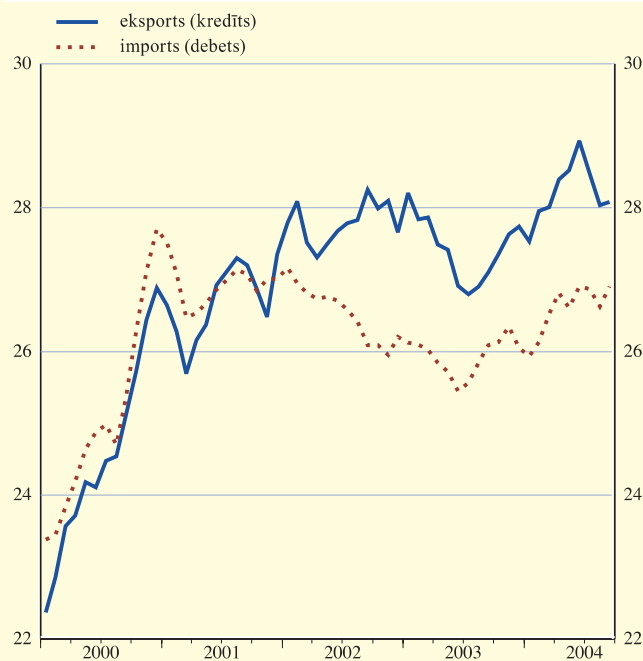
(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

A30. Maksājumu balance. Pakalpojumi

(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

7.1. Maksājumu bilance

(mljrd. euro; darījumi)

3. Tekošais kants un kapitāla kants

	Tekošais kants											Kapitāla kants	
	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi		Kredīts	Debets
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2001	1 706.5	1 717.6	-11.0	1 034.8	961.4	322.2	322.5	270.7	303.3	78.8	130.3	17.4	10.9
2002	1 721.5	1 663.6	57.8	1 062.9	934.0	333.5	317.5	239.6	278.1	85.4	133.9	19.2	9.0
2003	1 677.5	1 655.7	21.8	1 040.2	934.9	328.8	311.0	227.6	272.5	80.8	137.3	23.3	10.1
2003 III	415.9	404.4	11.5	258.0	221.2	87.3	82.9	55.3	65.3	15.2	35.0	4.1	1.5
IV	434.3	418.4	15.9	272.1	242.2	85.0	79.9	57.9	64.2	19.3	32.0	9.3	1.9
2004 I	430.2	416.5	13.6	265.9	237.3	76.0	75.9	56.6	64.7	31.7	38.7	5.1	1.6
II	451.5	442.9	8.7	284.3	251.6	87.7	78.9	64.1	80.4	15.4	31.9	5.3	1.2
III	442.2	436.4	5.8	280.9	256.1	90.2	85.4	55.7	61.7	15.4	33.2	5.2	1.4
2003 Sept.	140.7	135.1	5.7	89.6	78.7	28.0	26.2	18.4	18.3	4.7	11.9	0.7	0.5
Okt.	148.6	141.7	7.0	97.6	84.5	29.3	27.5	17.4	21.8	4.4	7.9	1.6	0.4
Nov.	135.3	132.5	2.8	87.0	78.6	26.1	25.3	16.5	16.5	5.7	12.1	1.8	0.6
Dec.	150.4	144.2	6.1	87.5	79.1	29.6	27.2	24.0	25.9	9.2	12.0	5.9	0.9
2004 Janv.	139.8	142.5	-2.7	80.9	75.7	23.9	24.9	17.5	26.1	17.5	15.8	0.8	0.5
Febr.	134.9	129.5	5.4	85.7	75.9	24.9	24.5	17.5	17.6	6.7	11.5	2.6	0.5
Marts	155.5	144.6	11.0	99.3	85.7	27.2	26.5	21.6	20.9	7.4	11.4	1.8	0.6
Apr.	147.9	147.7	0.2	93.2	83.1	27.7	26.1	22.1	29.6	4.9	8.9	1.1	0.4
Maijs	144.3	141.9	2.4	91.8	81.3	29.1	25.4	18.4	24.4	5.0	10.8	2.7	0.3
Jūn.	159.3	153.3	6.0	99.3	87.3	30.9	27.4	23.6	26.4	5.6	12.1	1.5	0.5
Jūl.	153.2	150.4	2.8	98.4	84.5	30.7	28.9	19.2	25.7	5.0	11.3	1.7	0.6
Aug.	139.2	135.9	3.3	86.3	80.3	29.6	28.2	17.6	16.5	5.7	10.8	2.0	0.4
Sept.	149.8	150.2	-0.3	96.2	91.3	30.0	28.3	18.9	19.4	4.8	11.1	1.6	0.5

4. Ienākumi

	Kopā		Atlīdzība nodarbinātajiem		Ieguldījumu ienākumi							
	Kredīts Debets		Kredīts Debets		Kopā		Tiešās investīcijas					
							Kopā		Pašu kapitāls		Maksa par parādu	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	270.7	303.3	14.7	6.0	256.0	297.3	53.8	48.8	43.4	38.8	10.4	10.1
2002	239.6	278.1	14.8	6.2	224.8	271.9	55.4	55.8	47.2	48.7	8.2	7.1
2003	227.6	272.5	14.7	6.2	212.9	266.2	59.5	63.0	48.9	53.4	10.6	9.7
2003 II	61.4	78.7	3.6	1.6	57.8	77.0	18.0	19.1	14.9	16.4	3.1	2.7
III	55.3	65.3	3.7	1.7	51.6	63.6	14.1	16.2	11.7	14.4	2.4	1.8
IV	57.9	64.2	3.9	1.6	54.1	62.6	16.8	16.2	13.7	13.0	3.1	3.2
2004 I	56.6	64.7	3.7	1.3	53.0	63.3	15.1	15.0	12.0	12.6	3.1	2.4
II	64.1	80.4	3.7	1.6	60.4	78.8	20.9	18.0	17.7	15.4	3.2	2.6

	Ieguldījumu ienākumi									
	Portfēļieguldījumi								Citi ieguldījumi	
	Kopā		Ienākumi no kapitāla vērtspapīriem		Ienākumi par parāda vērtspapīriem				Kredīts	Debets
	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		
	13	14	15	16	17	18			19	20
2001	85.1	117.1	18.0	45.1	67.1	72.0			117.1	131.5
2002	86.0	122.7	19.8	52.3	66.2	70.4			83.4	93.4
2003	83.7	127.2	19.0	49.8	64.7	77.4			69.8	76.0
2003 II	21.9	38.0	6.2	21.4	15.7	16.6			17.9	19.9
III	21.4	30.8	4.6	10.3	16.7	20.5			16.1	16.6
IV	21.4	26.9	4.7	9.7	16.8	17.2			15.8	19.6
2004 I	21.6	30.8	4.7	9.4	16.9	21.4			16.2	17.6
II	24.3	43.6	8.5	25.8	15.9	17.8			15.1	17.3

Avots: ECB.

7.1. Maksājumu balance

(mljrd. euro; darījumi)

5. Tiešās investīcijas

	Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas							Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas						
	Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)			Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)		
		Kopā	MFI, izņemot Euro-sistēmu	Ne-MFI	Kopā	MFI, izņemot Euro-sistēmu	Ne-MFI		Kopā	MFI, izņemot Euro-sistēmu	Ne-MFI	Kopā	MFI, izņemot Euro-sistēmu	Ne-MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-311.9	-232.9	-20.0	-213.0	-79.0	-0.1	-78.8	193.8	134.9	4.0	131.0	58.8	0.9	58.0
2002	-175.1	-173.7	-19.8	-153.9	-1.5	0.0	-1.5	177.2	122.1	2.4	119.7	55.1	0.5	54.7
2003	-130.3	-106.9	2.2	-109.1	-23.4	-0.2	-23.2	126.9	109.6	2.8	106.8	17.3	0.1	17.2
2003 III	-36.1	-37.0	-1.4	-35.5	0.9	-0.1	1.0	14.0	16.3	0.0	16.3	-2.3	-0.4	-1.9
IV	-31.6	-19.3	1.6	-20.9	-12.3	0.2	-12.4	22.9	34.1	0.6	33.5	-11.2	0.5	-11.7
2004 I	-27.8	-21.3	-5.8	-15.5	-6.5	-0.1	-6.4	4.2	13.7	-0.6	14.3	-9.5	-0.3	-9.2
II	-32.6	-27.4	-3.7	-23.7	-5.2	0.0	-5.2	13.4	8.2	0.6	7.6	5.2	0.8	4.4
III	-6.3	-17.2	-0.4	-16.8	11.0	0.0	10.9	12.4	10.2	0.5	9.8	2.1	-0.1	2.2
2003 Sept.	-17.3	-16.7	-0.1	-16.6	-0.6	0.0	-0.6	7.0	11.7	0.3	11.4	-4.7	0.1	-4.8
Okt.	-11.6	-6.5	1.8	-8.3	-5.1	0.0	-5.1	7.2	10.4	0.2	10.3	-3.2	0.3	-3.5
Nov.	0.7	4.1	-1.4	5.4	-3.3	0.1	-3.4	3.8	5.7	0.4	5.3	-1.9	0.1	-2.0
Dec.	-20.8	-16.9	1.1	-18.0	-3.8	0.1	-3.9	11.8	17.9	-0.1	18.0	-6.1	0.1	-6.2
2004 Janv.	-9.4	-4.3	0.3	-4.6	-5.1	0.0	-5.1	2.2	7.8	0.2	7.5	-5.6	-0.1	-5.5
Febr.	-5.8	-3.2	-1.2	-2.0	-2.6	0.0	-2.6	14.9	4.7	0.3	4.4	10.3	-0.1	10.3
Marts	-12.6	-13.8	-4.9	-8.9	1.2	-0.1	1.3	-12.9	1.2	-1.2	2.4	-14.2	-0.1	-14.1
Apr.	-16.0	-7.6	-0.5	-7.1	-8.4	0.1	-8.5	11.3	5.7	0.2	5.5	5.5	0.0	5.5
Maijs	-4.5	-7.9	-0.1	-7.8	3.3	0.0	3.4	3.8	5.1	0.4	4.7	-1.3	0.3	-1.6
Jūn.	-12.1	-12.0	-3.2	-8.8	-0.2	0.0	-0.2	-1.7	-2.6	0.0	-2.6	0.9	0.4	0.5
Jūl.	-11.7	-9.7	0.3	-9.9	-2.0	0.0	-2.0	3.2	5.6	0.2	5.4	-2.4	-0.1	-2.3
Aug.	9.6	-5.9	0.2	-6.2	15.5	0.0	15.5	-0.3	-1.6	0.1	-1.8	1.3	0.0	1.3
Sept.	-4.1	-1.6	-0.9	-0.7	-2.5	0.0	-2.5	9.5	6.3	0.2	6.1	3.2	0.0	3.2

6. Portfeļieguldījumi instrumentu dalījumā

	Kopā		Kapitāla vērtspapīri		Parāda vērtspapīri					
	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi			Pasīvi		
					Kopā	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti	Kopā	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	-283.8	349.9	-101.6	232.5	-182.2	-156.5	-25.8	117.4	113.3	4.1
2002	-177.4	284.7	-39.0	85.5	-138.4	-89.0	-49.4	199.1	157.2	41.9
2003	-277.0	318.6	-67.6	117.5	-209.4	-179.5	-29.9	201.1	188.7	12.4
2003 III	-66.1	5.8	-18.6	27.3	-47.5	-43.1	-4.4	-21.4	-9.9	-11.6
IV	-64.0	73.4	-25.5	45.5	-38.5	-26.5	-12.0	27.9	33.4	-5.6
2004 I	-92.4	89.3	-30.8	24.5	-61.5	-46.9	-14.6	64.8	42.1	22.7
II	-52.7	73.6	-16.2	-5.9	-36.5	-31.5	-5.0	79.5	81.1	-1.6
III	-61.7	76.8	0.6	33.2	-62.3	-41.0	-21.3	43.6	50.8	-7.2
2003 Sept.	-18.8	31.6	-3.6	11.0	-15.2	-8.6	-6.6	20.6	13.0	7.6
Okt.	-32.7	67.6	-14.7	22.4	-18.0	-11.9	-6.1	45.2	26.7	18.5
Nov.	-21.2	23.0	-3.6	11.1	-17.5	-15.8	-1.7	11.8	12.5	-0.6
Dec.	-10.2	-17.2	-7.2	12.0	-3.0	1.2	-4.2	-29.2	-5.7	-23.5
2004 Janv.	-47.2	38.0	-10.2	1.5	-37.0	-19.3	-17.6	36.5	25.8	10.7
Febr.	-19.0	32.3	-9.8	20.5	-9.2	-3.0	-6.2	11.8	11.0	0.8
Marts	-26.2	19.0	-10.9	2.5	-15.3	-24.6	9.2	16.5	5.3	11.2
Apr.	-26.2	16.2	1.6	-19.8	-27.7	-9.6	-18.1	36.0	36.2	-0.2
Maijs	-12.9	12.1	-1.3	0.4	-11.6	-15.8	4.2	11.6	15.5	-3.8
Jūn.	-13.6	45.3	-16.4	13.4	2.8	-6.0	8.8	31.9	29.4	2.4
Jūl.	-33.7	3.0	-3.0	8.7	-30.7	-12.4	-18.3	-5.7	-1.5	-4.2
Aug.	-30.8	37.1	-10.7	15.6	-20.1	-14.1	-6.0	21.4	13.0	8.4
Sept.	2.8	36.7	14.3	8.9	-11.5	-14.4	2.9	27.9	39.2	-11.4

Avots: ECB.

7.1. Maksājumu balance

(mljrd. euro; darījumi)

7. Portfeļieguldījumu aktīvi instrumentu un turētāju sektoru dalījumā

	Kapitāla vērtspapīri					Parāda vērtspapīri									
						Obligācijas un parādzīmes					Naudas tirgus instrumenti				
	Eurosistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI			Eurosistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI			Eurosistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI		
			Kopā	Valdība	Citi sektori			Kopā	Valdība	Citi sektori			Kopā	Valdība	Citi sektori
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001	-0.4	4.0	-105.2	-2.1	-103.2	0.2	-67.1	-89.6	-1.2	-88.4	-2.4	-40.7	17.3	-0.1	17.3
2002	-0.4	-7.6	-31.0	-4.4	-26.6	-0.7	-17.4	-71.0	-0.9	-70.1	2.0	-31.9	-19.5	-1.1	-18.5
2003	-0.3	-12.9	-54.4	-2.6	-51.8	-2.4	-45.1	-132.0	-0.2	-131.8	0.2	-41.3	11.2	0.4	10.8
2003 III	-0.1	-6.2	-12.3	-0.8	-11.5	-1.4	-8.4	-33.3	-0.4	-32.9	0.1	-1.0	-3.6	-0.1	-3.5
IV	0.0	-3.6	-21.9	-0.4	-21.5	-0.4	-7.3	-18.9	-0.4	-18.5	-0.2	-13.1	1.3	1.3	0.0
2004 I	0.0	-6.0	-24.8	-0.9	-24.0	-0.5	-26.3	-20.2	-0.6	-19.6	-0.2	-10.6	-3.8	-1.1	-2.7
II	0.0	-12.4	-3.7	-0.7	-3.0	0.4	-8.8	-23.1	-0.2	-22.9	0.1	-7.2	2.1	-2.6	4.7
III	0.0	-2.8	3.5	.	.	0.6	-26.6	-15.0	.	.	-0.1	-12.8	-8.4	.	.
2003 Sept.	0.0	-3.1	-0.5	-	-	-0.7	-3.0	-4.9	-	-	-0.1	-1.6	-4.9	-	-
Okt.	0.0	-4.7	-10.0	-	-	-0.4	-1.6	-9.9	-	-	-0.1	-4.1	-2.0	-	-
Nov.	0.0	1.4	-5.0	-	-	0.0	-8.4	-7.4	-	-	-0.1	-2.7	1.1	-	-
Dec.	0.0	-0.3	-6.9	-	-	0.0	2.8	-1.6	-	-	0.0	-6.4	2.3	-	-
2004 Janv.	0.0	-3.4	-6.8	-	-	0.0	-13.0	-6.3	-	-	0.1	-15.5	-2.3	-	-
Febr.	0.1	-3.1	-6.7	-	-	0.0	-1.6	-1.4	-	-	-0.2	-5.5	-0.4	-	-
Marts	0.0	0.5	-11.4	-	-	-0.4	-11.6	-12.5	-	-	0.0	10.4	-1.1	-	-
Apr.	0.0	-1.0	2.5	-	-	0.2	-2.8	-7.0	-	-	0.0	-15.3	-2.8	-	-
Maijs	0.0	-1.8	0.5	-	-	0.2	-7.4	-8.6	-	-	-0.2	2.6	1.8	-	-
Jūn.	0.0	-9.7	-6.7	-	-	0.0	1.4	-7.5	-	-	0.3	5.5	3.1	-	-
Jūl.	0.0	-9.0	6.0	-	-	-0.3	-13.1	1.0	-	-	0.3	-18.3	-0.3	-	-
Aug.	0.0	-4.2	-6.4	-	-	0.3	-14.0	-0.5	-	-	-0.1	-2.5	-3.4	-	-
Sept.	0.0	10.4	3.9	-	-	0.6	0.5	-15.5	-	-	-0.2	7.9	-4.8	-	-

8. Citi ieguldījumi sektoru dalījumā

	Kopā		Eurosistēma		Valdība			MFI (izņemot Eurosistēmu)						Citi sektori		
	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Kopā		Ilgttermiņa		Īstermiņa		Aktīvi	Pasīvi		
							Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2001	-268.6	258.1	0.2	4.4	3.0	-	-0.4	-229.3	233.0	-47.0	22.8	-182.3	210.2	-42.5	-	21.1
2002	-224.6	66.3	-0.9	19.3	0.1	-	-8.2	-168.0	25.8	-34.4	52.3	-133.6	-26.4	-55.8	-	29.3
2003	-241.8	168.0	-0.8	10.2	-0.4	-	-3.8	-154.7	137.6	-59.8	66.0	-94.8	71.6	-85.9	-	24.0
2003 III	90.5	-18.2	0.3	5.8	-0.3	-	5.3	88.2	-8.0	-11.9	10.6	100.1	-18.6	2.3	-	-21.4
IV	-79.0	61.0	-0.7	-0.6	3.2	-	-4.6	-71.3	53.8	-16.5	18.1	-54.8	35.7	-10.1	-	12.4
2004 I	-182.0	180.5	-0.6	-1.2	-0.6	-0.5	-6.4	-156.1	158.5	-10.5	0.4	-145.6	158.1	-24.7	-20.0	29.6
II	-23.6	13.7	0.9	1.6	-4.1	-4.0	3.1	-6.5	22.3	-2.4	6.7	-4.1	15.5	-13.9	4.7	-13.2
III	-21.2	1.6	-1.2	3.1	0.0	-0.4	2.5	-24.2	7.4	-3.1	-0.2	-21.1	7.5	4.2	2.9	-11.4
2003 Sept.	-33.4	25.5	-0.2	1.8	1.7	-	2.7	-25.4	19.2	-4.1	5.6	-21.3	13.6	-9.5	-	1.9
Okt.	-52.6	22.9	-0.2	0.9	1.1	-	-2.0	-40.6	25.6	-5.8	-2.1	-34.8	27.7	-12.9	-	-1.6
Nov.	-36.8	36.0	0.4	-2.8	1.2	-	1.5	-34.6	28.0	-5.9	10.0	-28.7	18.0	-3.8	-	9.4
Dec.	10.4	2.2	-0.9	1.3	0.8	-	-4.0	3.9	0.2	-4.8	10.2	8.7	-9.9	6.6	-	4.6
2004 Janv.	-68.9	67.8	-0.5	2.6	-0.3	-0.3	-4.6	-62.6	76.4	-1.3	4.3	-61.3	72.1	-5.5	-4.1	-6.7
Febr.	-28.8	14.6	-0.4	-4.3	0.4	0.3	-0.2	-23.8	16.6	-5.5	-0.6	-18.3	17.2	-5.1	-5.0	2.6
Marts	-84.3	98.1	0.2	0.5	-0.7	-0.5	-1.5	-69.7	65.5	-3.7	-3.2	-66.0	68.7	-14.1	-10.8	33.7
Apr.	-53.1	46.6	0.6	0.6	-1.2	-0.9	-0.3	-51.5	54.3	-6.4	0.4	-45.1	53.9	-1.0	3.2	-8.0
Maijs	10.7	0.2	-0.1	-0.3	0.1	0.2	0.5	17.6	10.4	3.6	3.6	14.0	6.8	-6.8	4.7	-10.4
Jūn.	18.7	-33.2	0.5	1.3	-3.0	-3.3	2.9	27.4	-42.5	0.3	2.7	27.0	-45.2	-6.1	-3.2	5.2
Jūl.	57.5	-30.0	-0.3	1.7	-0.4	-0.6	-0.4	47.6	-12.5	6.8	-6.5	40.7	-6.0	10.6	5.0	-18.8
Aug.	-35.3	27.0	-0.2	0.0	-0.3	-0.5	0.1	-32.0	18.8	-5.2	3.4	-26.8	15.5	-2.8	0.0	8.1
Sept.	-43.4	4.6	-0.7	1.4	0.8	0.6	2.9	-39.8	1.1	-4.7	3.0	-35.1	-1.9	-3.7	-2.1	-0.7

Avots: ECB.

7.1. Maksājumu balance

(mljrd. euro; darījumi)

9. Citi ieguldījumi instrumentu dalījumā

	Eurosistēma				Valdība							
	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi				Pasīvi			
	Aizdevumi/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Aizņēmumi/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizdevumi/nauda un noguldījumi			Citi aktīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizņēmumi	Citi pasīvi
	1	2	3	4	5	Kopā	Aizdevumi	Nauda un noguldījumi	9	10	11	12
2001	0.2	0.0	4.5	0.0	-0.1	4.4	-	-	-1.3	0.0	-0.5	0.1
2002	-0.9	0.0	19.3	0.0	1.5	-0.4	-	-	-1.0	0.0	-7.9	-0.3
2003	-0.8	0.0	10.2	0.0	-0.1	0.6	-	-	-0.9	0.0	-4.1	0.3
2003 II	0.2	0.0	4.8	0.0	0.0	-1.4	-	-	-0.3	0.0	3.7	0.2
2003 III	0.3	0.0	5.8	0.0	0.0	-0.1	-	-	-0.2	0.0	4.8	0.5
2003 IV	-0.7	0.0	-0.6	0.0	0.0	3.1	-	-	0.1	0.0	-4.1	-0.4
2004 I	-0.6	0.0	-1.3	0.0	0.0	0.2	0.7	-0.5	-0.8	0.0	-6.1	-0.3
2004 II	0.9	0.0	1.5	0.1	0.0	-3.6	0.4	-4.0	-0.5	0.0	2.9	0.2

	MFI (izņemot Eurosistēmu)				Citi sektori							
	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi				Pasīvi			
	Aizdevumi/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Aizņēmumi/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizdevumi/nauda un noguldījumi			Citi aktīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizņēmumi	Citi pasīvi
	13	14	15	16	17	Kopā	Aizdevumi	Nauda un noguldījumi	21	22	23	24
2001	-215.2	-14.0	222.8	10.2	-3.3	-30.2	-	-	-8.9	1.2	14.7	5.2
2002	-163.0	-5.0	27.9	-2.1	-2.1	-50.1	-	-	-3.6	-3.6	26.3	6.6
2003	-154.1	-0.5	137.7	-0.1	0.2	-83.6	-	-	-2.5	3.3	21.4	-0.7
2003 II	-103.5	1.8	28.8	-1.6	0.4	-17.1	-	-	-5.2	-0.9	-4.6	5.4
2003 III	88.4	-0.2	-6.9	-1.0	-0.1	-1.3	-	-	3.8	-1.5	-15.1	-4.8
2003 IV	-70.7	-0.6	53.6	0.2	-1.0	-8.6	-	-	-0.5	2.5	11.0	-1.1
2004 I	-153.6	-2.6	157.0	1.6	-2.5	-20.6	-0.6	-20.0	-1.7	4.8	24.6	0.3
2004 II	-5.9	-0.6	22.2	0.0	-3.2	-9.8	-14.5	4.7	-0.9	1.3	-12.8	-1.7

10. Rezerves aktīvi

	Kopā	Monetārais zelts	Speciālās aizņēmuma tiesības	Rezerves pozīcija SVF	Ārvalstu valūtas							Citas prasības
					Kopā	Nauda un noguldījumi		Vērtspapīri			Atvasinātie finanšu instrumenti	
						Monetārajās iestādēs un SNB	Bankās	Kapitāla vērtspapīri	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001		17.8	0.6	-1.0	-4.2	22.5	10.0	-5.3	-1.1	20.4	-1.6	0.0
2002		-2.3	0.7	0.2	-2.0	-1.2	-2.3	-15.3	0.0	8.1	8.5	-0.2
2003		29.9	1.7	0.0	-1.6	29.8	-1.8	1.6	0.0	23.1	6.9	0.1
2003 II		2.3	0.5	0.0	-2.6	4.4	-0.5	0.0	-0.1	4.6	0.3	0.0
2003 III		2.0	0.1	0.0	-0.7	2.6	-1.1	4.1	0.0	-4.5	4.1	0.0
2003 IV		13.6	0.6	0.0	1.8	11.2	-1.0	-1.9	0.0	13.0	1.1	0.0
2004 I		9.4	-0.1	-0.1	0.7	8.7	0.8	1.8	0.5	8.1	-2.4	0.0
2004 II		-2.9	0.5	0.1	0.6	-4.1	-3.3	2.2	0.0	5.4	-8.4	0.0

Avots: ECB.

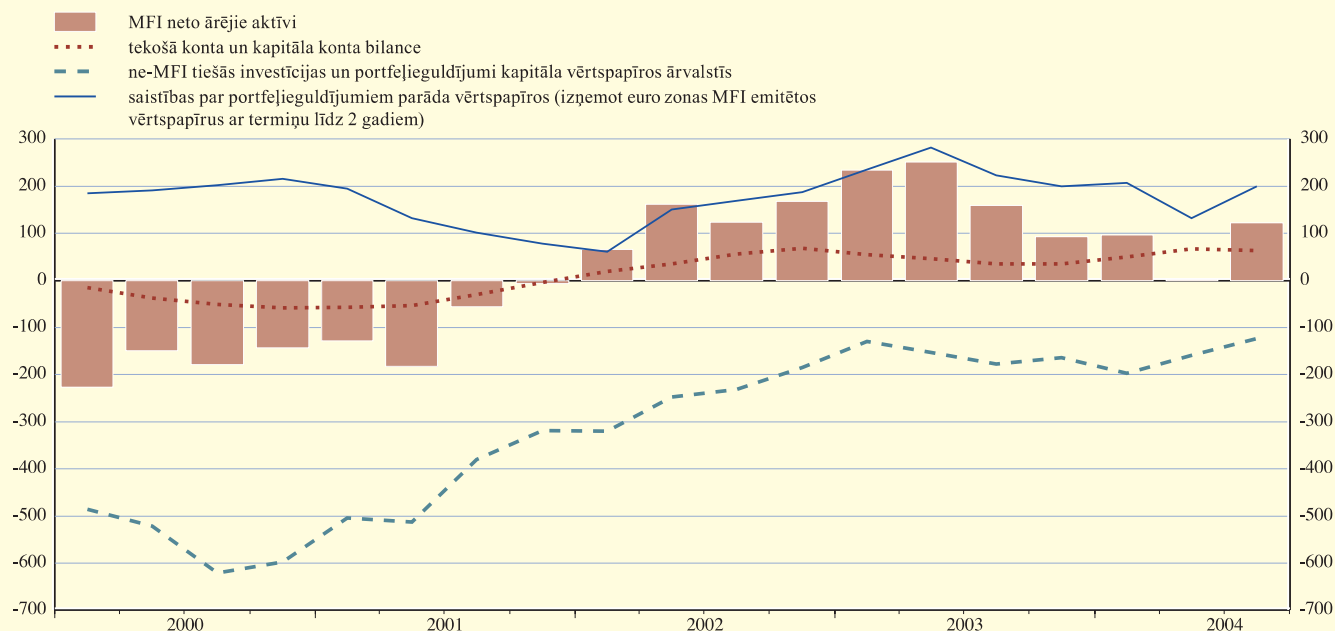
7.2. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums

(mljrd. euro; darījumi)

	Maksājumu bilances posteņi, kuri veido bilanci ar darījumiem M3 ārējos atbilstošajos bilances posteņos											Papild- postenis: darījumi M3 ārējos atbilstošajos bilances posteņos
	Tekošā konta un kapitāla konta bilance	Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi			Citi ieguldījumi		Atvasinātie finanšu instrumenti	Novirze	1.–10. aile kopā	
		Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas (ne-MFI)	Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas	Aktīvi Ne-MFI	Pasīvi		Aktīvi Ne-MFI	Pasīvi Ne-MFI				
					Kapitāla vērts- papīri ¹⁾	Parāda vērts- papīri ²⁾						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	-4.6	-291.8	192.9	-177.6	172.2	78.6	-39.5	20.6	-0.8	50.1	0.2	-6.8
2002	68.0	-155.4	176.8	-121.5	48.7	187.9	-55.7	21.1	-10.9	-5.9	153.2	168.5
2003	35.0	-132.4	126.8	-175.2	122.7	200.1	-86.3	20.2	-12.4	-17.1	81.4	93.3
2003 III	14.2	-34.5	14.4	-49.2	29.7	-13.5	2.0	-16.1	-4.5	-1.6	-59.2	-56.5
IV	23.4	-33.3	22.4	-39.5	41.9	19.2	-7.0	7.8	-3.8	-15.9	15.2	20.3
2004 I	17.2	-21.9	4.5	-48.8	8.2	57.6	-25.3	23.3	6.6	-5.0	16.4	37.4
II	12.7	-28.9	12.6	-24.7	-6.0	68.5	-18.0	-10.1	-0.6	-1.1	4.4	0.7
III	9.6	-5.8	12.5	-19.9	32.2	54.8	4.2	-8.9	-2.7	-12.4	63.6	63.9
2003 Sept.	5.9	-17.2	6.9	-10.3	19.1	12.3	-7.8	4.6	0.4	-0.9	13.1	14.0
Okt.	8.2	-13.4	6.9	-21.9	17.6	40.0	-11.8	-3.6	1.8	-11.5	12.1	11.5
Nov.	4.0	2.0	3.7	-11.4	11.1	9.8	-2.6	10.9	0.6	-15.7	12.5	18.3
Dec.	11.2	-21.9	11.7	-6.3	13.2	-30.5	7.4	0.6	-6.2	11.4	-9.4	-9.5
2004 Janv.	-2.4	-9.7	2.3	-15.4	-6.6	33.7	-5.8	-11.3	1.8	21.1	7.7	21.9
Febr.	7.5	-4.6	15.0	-8.5	20.5	7.5	-4.6	2.4	1.3	-25.7	10.7	8.6
Marts	12.2	-7.6	-12.8	-25.0	-5.8	16.5	-14.8	32.2	3.5	-0.4	-2.1	6.8
Apr.	1.0	-15.6	11.2	-7.2	-22.6	28.9	-2.2	-8.3	0.5	22.3	8.1	6.3
Maijs	4.8	-4.4	3.5	-6.3	3.8	8.8	-6.7	-9.9	-1.0	-14.3	-21.9	-20.4
Jūn.	7.0	-8.9	-2.1	-11.1	12.8	30.8	-9.1	8.0	-0.1	-9.1	18.2	14.7
Jūl.	3.9	-12.0	3.3	6.7	4.5	-4.4	10.2	-19.2	-0.9	8.0	0.2	-1.0
Aug.	4.9	9.3	-0.3	-10.3	15.4	22.5	-3.1	8.2	-5.0	-11.2	30.5	29.8
Sept.	0.7	-3.2	9.5	-16.4	12.4	36.8	-2.9	2.2	3.2	-9.3	33.0	35.0
	12 mēnešu darījumu summa											
2004 Sept.	62.9	-90.0	52.0	-133.0	76.2	200.2	-46.0	12.0	-0.5	-34.4	99.5	122.2

A31. Galvenie MFI neto ārējo aktīvu pārmaiņas raksturojošie maksājumu bilances darījumi

(mljrd. euro; 12 mēnešu darījumu summa)

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondu akcijas/daļas.

2) Izņemot euro zonas MFI emitētos vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem.

7.3. Preču tirdzniecība

(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

1. Vērtības, apjomi un vienības vērtība preču grupu dalījumā

	Kopā (sezonāli neizlīdzināti dati)		Eksports (FOB)					Imports (CIF)					
	Eksports	Imports	Kopā			Papildpostenis: rūpniecības preces		Kopā			Papildposteni		
				Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces				Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces	Rūpniecības preces	Nafta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Vērtības (mljrd. euro; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2000	21.7	29.5	1 002.2	492.4	216.4	262.8	875.3	1 023.7	590.9	182.8	220.8	743.6	122.7
2001	6.1	-0.7	1 062.3	505.8	234.8	289.1	931.9	1 014.1	579.0	178.8	228.3	740.5	107.7
2002	2.0	-3.0	1 083.6	512.5	227.8	309.4	948.8	984.4	559.2	163.3	234.1	717.0	105.2
2003	-2.4	0.3	1 056.8	498.8	221.8	299.1	920.5	986.2	551.8	163.2	239.9	711.6	108.9
2003 II	-5.8	-2.6	257.2	122.5	52.7	72.5	225.1	243.5	135.3	40.1	59.8	177.7	25.2
2003 III	-2.3	-1.1	265.1	125.2	56.1	75.2	231.9	243.3	135.2	39.5	60.0	175.6	26.8
2003 IV	-0.6	1.2	269.1	125.0	57.5	75.9	231.7	249.6	138.3	41.9	61.2	179.5	26.9
2004 I	4.9	0.1	277.3	130.6	58.4	75.6	241.0	250.6	137.7	41.3	62.1	182.1	26.3
2004 II	11.8	8.6	286.2	134.5	59.2	78.7	245.9	261.9	145.8	43.8	61.8	185.8	29.3
2004 III	8.4	13.5	288.3	136.9	60.1	78.5	249.9	275.5	154.5	43.5	63.9	194.0	35.0
2004 Apr.	10.3	5.1	95.7	45.1	20.1	26.1	83.4	86.9	48.0	15.1	20.8	62.4	8.9
2004 Maijs	8.8	5.5	94.7	44.3	19.5	25.9	80.6	86.1	47.9	14.4	20.3	61.5	9.6
2004 Jūn.	16.3	15.3	95.7	45.1	19.6	26.6	81.9	88.9	49.8	14.3	20.6	61.9	10.8
2004 Jūl.	7.5	8.9	95.7	45.5	20.0	25.8	83.3	90.4	50.6	14.0	20.8	63.9	10.9
2004 Aug.	12.3	19.4	96.2	45.7	20.0	26.3	82.9	93.4	52.2	14.9	21.4	64.8	12.0
2004 Sept.	6.1	13.2	96.3	45.7	20.1	26.4	83.7	91.7	51.7	14.6	21.8	65.3	12.1
Apjoma indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2000	12.4	6.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	99.9	100.0	100.0	100.0	99.9
2001	5.3	-0.8	105.1	102.1	108.4	108.1	105.6	98.9	99.3	96.4	100.6	98.0	99.3
2002	2.8	-0.5	108.0	105.1	105.7	115.3	108.4	98.5	98.9	90.2	104.4	96.7	101.4
2003	0.8	3.3	108.9	105.5	107.4	114.4	108.8	101.6	100.1	94.7	109.9	99.6	104.7
2003 II	-2.1	2.3	106.2	103.8	102.4	111.4	106.6	101.6	100.2	93.6	109.7	99.6	105.0
2003 III	0.6	2.1	109.5	106.4	109.3	115.3	110.0	101.1	99.6	92.0	110.5	98.9	108.8
2003 IV	2.8	5.0	111.8	106.7	112.0	116.6	110.7	103.8	101.5	97.6	112.8	101.3	106.2
2004 I	7.9	4.7	115.9	112.1	114.9	116.7	115.7	104.9	101.0	98.1	116.0	103.4	101.3
2004 II	11.4	5.3	117.8	113.6	115.3	119.6	116.6	106.0	101.7	102.8	114.6	103.9	101.1
2004 III	7.3	7.6	117.9	114.7	116.6	119.6	118.0	108.5	103.1	102.1	117.8	107.6	109.7
2004 Apr.	10.8	5.3	118.6	114.8	117.7	119.7	118.8	107.2	102.5	106.5	116.5	105.1	96.6
2004 Maijs	8.8	1.5	117.1	112.4	113.8	118.1	114.8	104.8	100.3	101.4	113.8	103.2	101.4
2004 Jūn.	14.6	9.3	117.6	113.5	114.5	121.0	116.0	106.1	102.2	100.4	113.7	103.3	105.2
2004 Jūl.	6.2	2.6	117.4	114.4	116.9	117.7	117.9	107.0	102.3	97.5	114.0	105.6	106.9
2004 Aug.	10.3	13.2	117.6	114.2	115.6	120.0	116.8	110.3	104.1	105.6	118.3	108.0	111.2
2004 Sept.	6.0	7.8	118.8	115.7	117.3	121.0	119.2	108.0	102.9	103.3	121.3	109.3	111.0
Vienības vērtības indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2000	8.3	22.0	99.9	99.9	99.9	99.9	99.9	100.0	99.9	99.9	100.0	99.9	99.9
2001	1.0	0.2	100.9	100.6	100.2	101.8	100.9	100.2	98.6	101.4	102.8	101.6	88.6
2002	-0.8	-2.5	100.1	99.1	99.6	102.1	100.0	97.7	95.7	99.0	101.6	99.8	84.6
2003	-3.2	-2.9	96.9	96.1	95.4	99.5	96.6	94.8	93.3	94.3	98.8	96.1	85.0
2003 II	-3.8	-4.8	96.7	95.9	95.2	99.1	96.5	93.7	91.5	93.7	98.7	95.9	78.2
2003 III	-2.9	-3.2	96.6	95.6	94.9	99.3	96.4	94.0	91.9	94.0	98.5	95.5	80.2
2003 IV	-3.3	-3.6	96.0	95.2	94.9	99.0	95.7	94.0	92.3	94.1	98.2	95.3	82.6
2004 I	-2.8	-4.4	95.5	94.6	94.0	98.6	95.2	93.3	92.3	92.1	97.0	94.7	84.5
2004 II	0.3	3.1	97.0	96.2	94.8	100.2	96.4	96.6	97.0	93.3	97.6	96.2	94.4
2004 III	1.0	5.5	97.6	96.9	95.3	99.9	96.8	99.3	101.4	93.3	98.2	96.9	104.0
2004 Apr.	-0.5	-0.1	96.7	95.8	94.7	99.6	96.2	95.1	93.3	93.3	97.2	95.7	89.6
2004 Maijs	0.0	4.0	96.9	96.1	94.8	100.3	96.2	96.3	96.9	92.9	97.1	96.1	92.9
2004 Jūn.	1.5	5.5	97.5	96.8	94.9	100.6	96.8	98.3	99.0	93.8	98.5	96.8	100.6
2004 Jūl.	1.2	6.1	97.7	96.9	95.0	100.2	96.9	99.1	100.5	94.4	99.0	97.6	99.9
2004 Aug.	1.8	5.4	98.0	97.5	96.1	99.9	97.3	99.2	101.8	92.7	98.2	96.8	105.6
2004 Sept.	0.1	5.1	97.1	96.2	95.0	99.7	96.2	99.5	102.0	92.9	97.5	96.4	106.5

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini, kuru pamatā ir Eurostat dati (apjoma indeksi un vienību vērtību indeksu sezonāli izlīdzinātie dati).

7.3. Preču tirdzniecība

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

2. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	Citas ES dalībvalstis				Šveice	ASV	Japāna	Āzijas valstis, izņemot Japānu	Āfrikas valstis	Latīņ- amerikas valstis	Citas valstis
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eksports (FOB)												
2000	1 002.2	189.1	39.4	23.5	97.2	63.9	172.5	34.4	153.6	56.4	47.0	125.2
2001	1 062.3	202.3	37.0	24.4	105.8	66.3	180.2	34.5	165.4	60.4	49.8	136.0
2002	1 083.6	205.7	37.1	25.3	112.1	64.0	184.1	33.0	170.2	59.5	43.4	149.2
2003	1 056.8	193.3	38.5	24.8	117.5	63.3	166.4	31.3	170.5	59.4	37.9	153.8
2003 II	257.2	47.0	9.5	6.1	29.3	15.6	40.3	7.6	41.4	14.5	9.5	36.4
2003 III	265.1	48.0	9.6	6.3	30.2	15.3	41.6	7.8	43.4	15.2	9.1	38.5
2003 IV	269.1	49.1	9.8	6.1	29.7	15.9	41.4	8.1	43.1	14.9	8.9	42.1
2004 I	277.3	49.1	10.0	6.1	31.2	15.5	42.5	8.4	46.6	15.1	9.6	43.2
2004 II	286.2	50.2	10.3	6.2	31.5	16.2	43.9	8.1	47.2	16.2	9.8	46.5
2004 III	288.3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2004 Apr.	95.7	16.8	3.4	2.1	11.1	5.5	14.8	2.7	15.9	5.5	3.3	14.6
2004 Maijs	94.7	16.5	3.5	2.0	10.5	5.3	14.5	2.6	15.5	4.9	3.4	16.0
2004 Jūn.	95.7	16.9	3.4	2.1	9.9	5.4	14.6	2.8	15.8	5.7	3.2	15.9
2004 Jūl.	95.7	17.2	3.5	2.1	10.1	5.9	14.5	2.8	16.8	5.5	3.4	13.9
2004 Aug.	96.2	16.8	3.5	2.1	10.4	5.6	14.7	2.8	16.1	5.9	3.4	15.1
2004 Sept.	96.3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ķpatsvars eksporta kopapjomā; %												
2003	100.0	18.3	3.6	2.4	11.1	6.0	15.7	3.0	16.1	5.6	3.6	14.5
Imports (CIF)												
2000	1 023.7	159.5	39.1	22.3	78.8	50.4	142.0	67.3	217.0	73.7	40.3	133.1
2001	1 014.1	154.5	35.6	22.0	88.9	52.9	138.7	58.5	208.2	74.0	40.9	139.9
2002	984.4	149.6	35.6	22.9	93.5	52.1	125.6	52.7	204.7	67.8	39.4	140.5
2003	986.2	137.6	36.7	23.2	102.1	50.4	110.4	52.1	216.0	69.0	39.6	149.1
2003 II	243.5	34.3	9.1	5.8	25.3	12.6	28.2	13.2	52.9	16.9	9.6	35.6
2003 III	243.3	33.6	9.1	5.6	25.2	12.3	27.2	12.6	53.3	17.0	9.7	37.6
2003 IV	249.6	34.0	9.3	5.7	27.0	12.4	26.6	12.9	56.3	16.5	10.5	38.2
2004 I	250.6	33.5	9.4	5.9	27.0	12.7	26.2	13.4	55.5	16.5	10.6	39.8
2004 II	261.9	34.4	9.7	5.8	26.2	13.2	29.8	12.8	62.9	16.9	10.8	39.5
2004 III	275.5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2004 Apr.	86.9	11.2	3.2	1.9	9.7	4.4	10.2	4.3	20.4	5.2	3.7	12.7
2004 Maijs	86.1	11.4	3.3	1.9	8.6	4.4	9.8	4.2	20.7	5.6	3.5	12.8
2004 Jūn.	88.9	11.7	3.3	2.0	7.9	4.4	9.8	4.3	21.8	6.2	3.6	14.0
2004 Jūl.	90.4	12.3	3.3	2.0	8.7	4.5	9.5	4.6	21.6	6.2	3.7	14.0
2004 Aug.	93.4	12.7	3.3	2.0	9.0	4.6	9.6	4.6	22.9	6.4	3.8	14.6
2004 Sept.	91.7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ķpatsvars importa kopapjomā; %												
2003	100.0	14.0	3.7	2.3	10.4	5.1	11.2	5.3	21.9	7.0	4.0	15.1
Saldo												
2000	-21.5	29.6	0.3	1.2	18.4	13.5	30.4	-32.9	-63.5	-17.3	6.7	-7.9
2001	48.2	47.9	1.4	2.4	17.0	13.4	41.5	-24.0	-42.8	-13.5	8.9	-3.9
2002	99.2	56.0	1.5	2.4	18.6	11.9	58.5	-19.6	-34.5	-8.3	4.0	8.7
2003	70.6	55.7	1.8	1.7	15.4	12.9	56.1	-20.8	-45.5	-9.5	-1.7	4.6
2003 II	13.6	12.7	0.4	0.3	4.0	3.0	12.1	-5.6	-11.5	-2.4	-0.1	0.8
2003 III	21.8	14.4	0.5	0.7	5.0	2.9	14.4	-4.8	-9.9	-1.8	-0.6	0.9
2003 IV	19.5	15.1	0.5	0.4	2.7	3.5	14.8	-4.9	-13.2	-1.6	-1.6	3.8
2004 I	26.7	15.5	0.7	0.2	4.1	2.8	16.2	-5.0	-9.0	-1.3	-1.1	3.5
2004 II	24.2	15.9	0.6	0.5	5.3	3.1	14.1	-4.7	-15.7	-0.8	-1.0	7.0
2004 III	12.8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2004 Apr.	8.8	5.6	0.3	0.2	1.4	1.2	4.6	-1.6	-4.6	0.4	-0.4	1.9
2004 Maijs	8.6	5.1	0.2	0.1	2.0	0.9	4.7	-1.6	-5.2	-0.7	-0.1	3.1
2004 Jūn.	6.8	5.2	0.1	0.1	1.9	1.0	4.8	-1.5	-6.0	-0.5	-0.4	1.9
2004 Jūl.	5.3	4.9	0.2	0.1	1.5	1.4	5.0	-1.8	-4.8	-0.6	-0.4	-0.2
2004 Aug.	2.8	4.1	0.1	0.1	1.4	1.0	5.1	-1.8	-6.9	-0.5	-0.4	0.5
2004 Sept.	4.6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini, kuru pamatā ir Eurostat dati (saldo un 5. un 12. aile).

7.4. Starptautisko investīciju balance

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; atlikumi perioda beigās)

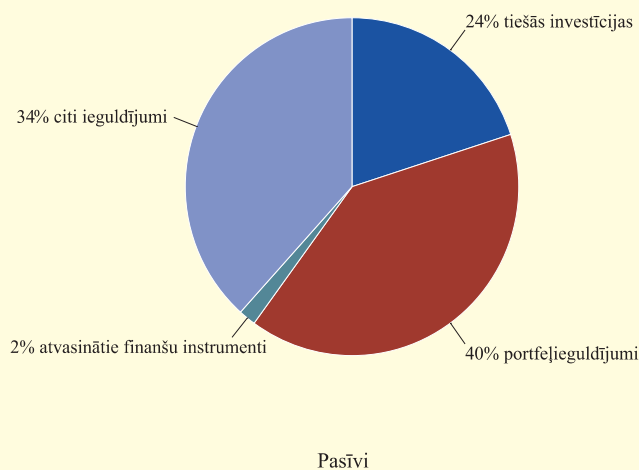
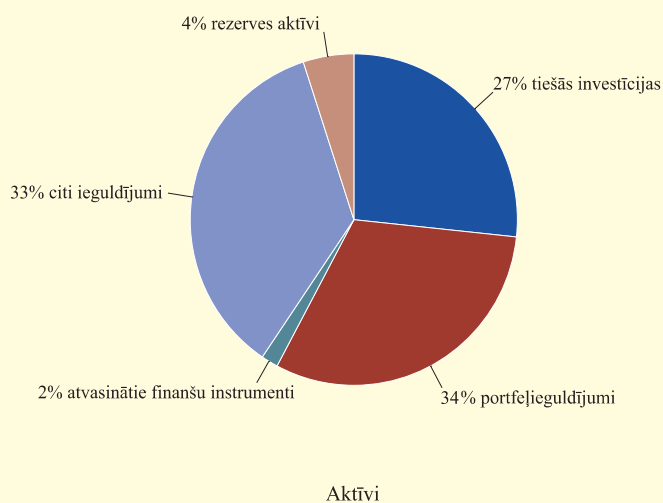
1. Starptautisko investīciju bilances kopsavilkums

	Kopā	Kopā no IKP (%)	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi
	1	2	3	4	5	6	7
Starptautisko investīciju balance (saldo)							
2000	-506.9	-7.7	369.9	-832.7	2.0	-437.3	391.2
2001	-398.8	-5.8	410.2	-820.8	2.5	-383.4	392.7
2002	-618.0	-8.7	204.2	-879.0	-12.0	-297.2	366.1
2003	-759.6	-10.5	79.7	-823.5	-7.5	-314.8	306.5
Aktīvi							
2000	6 763.5	102.8	1 632.4	2 327.7	105.8	2 306.4	391.2
2001	7 628.1	111.4	1 951.4	2 515.0	129.9	2 639.2	392.7
2002	7 260.6	102.5	1 877.4	2 302.6	135.9	2 578.6	366.1
2003	7 768.2	106.9	2 110.4	2 607.4	156.6	2 587.3	306.5
Pasīvi							
2000	7 270.3	110.5	1 262.5	3 160.4	103.8	2 743.7	-
2001	8 026.9	117.2	1 541.2	3 335.8	127.4	3 022.6	-
2002	7 878.6	111.2	1 673.2	3 181.6	147.9	2 875.9	-
2003	8 527.8	117.4	2 030.7	3 430.9	164.1	2 902.1	-

2. Tiešās investīcijas

	Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas						Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas					
	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Pārējais kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)			Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Pārējais kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)		
	Kopā	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI	Kopā	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI	Kopā	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI	Kopā	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	1 284.7	115.2	1 169.5	347.7	1.7	346.0	976.6	32.1	944.4	285.9	1.8	284.2
2001	1 555.8	124.6	1 431.2	395.6	0.8	394.8	1 175.1	32.5	1 142.6	366.1	2.8	363.3
2002	1 544.1	127.7	1 416.4	333.3	0.3	333.0	1 264.6	37.1	1 227.5	408.6	2.9	405.7
2003	1 647.3	114.8	1 532.5	463.1	0.4	462.7	1 474.4	47.6	1 426.8	556.4	2.9	553.5

A32. Starptautisko investīciju balance posteņu dalījumā (2003. gada beigās)

Avots: ECB.

7.4. Starptautisko investīciju bilance

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

3. Portfeļieguldījumi instrumentu dalījumā

	Kapitāla vērtspapīri		Parāda vērtspapīri					
	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi			Pasīvi		
			Kopā	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti	Kopā	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	1 154.9	1 620.1	1 172.8	1 048.4	124.3	1 540.3	1 372.7	167.5
2001	1 116.7	1 640.5	1 398.3	1 218.6	179.8	1 695.3	1 514.8	180.5
2002	853.2	1 366.1	1 449.4	1 206.4	243.0	1 815.5	1 628.8	186.7
2003	1 054.6	1 516.2	1 552.8	1 317.0	235.8	1 914.6	1 701.3	213.4

4. Portfeļieguldījumu aktīvi instrumentu un turētāju sektoru dalījumā

	Kapitāla vērtspapīri					Parāda vērtspapīri									
						Obligācijas un parādzīmes					Naudas tirgus instrumenti				
	Euro-sistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI			Euro-sistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI			Euro-sistēma	MFI, izņemot Eurosistēmu	Ne-MFI		
			Kopā	Valdība	Citi sektori			Kopā	Valdība	Citi sektori			Kopā	Valdība	Citi sektori
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2000	0.5	43.6	1 110.9	5.7	1 105.2	3.1	335.3	710.1	5.7	704.4	0.5	87.5	36.3	0.1	36.2
2001	0.6	38.5	1 077.6	6.7	1 070.9	2.0	424.8	791.8	8.2	783.6	2.8	135.1	41.8	0.2	41.6
2002	0.7	43.8	808.8	8.3	800.5	6.4	404.8	795.2	8.0	787.2	1.2	193.8	47.9	1.3	46.7
2003	1.8	52.6	1 000.2	11.5	988.8	8.3	463.7	845.1	8.0	837.1	1.1	184.8	49.9	0.6	49.2

5. Citi ieguldījumi

	Eurosistēma				Valdība							
	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi				Pasīvi			
	Aizdevumi/nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Aizņēmumi/nauda un noguldījumi	Citas saistības	Tirdzniecības kredīti	Aizdevumi/nauda un noguldījumi			Citi aktīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizņēmumi	Citas saistības
						Kopā	Aizdevumi	Nauda un noguldījumi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	2.9	0.1	41.8	0.3	2.8	77.5	.	.	53.5	0.2	47.2	12.1
2001	3.0	0.1	40.5	0.2	3.1	68.6	.	.	55.8	0.2	44.8	12.3
2002	3.4	0.1	57.2	0.2	1.3	58.7	.	.	54.4	0.1	42.8	13.5
2003	4.2	0.6	65.3	0.2	1.4	53.2	49.1	4.1	38.1	0.0	39.7	3.8

	MFI (izņemot Eurosistēmu)				Citi sektori							
	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi				Pasīvi			
	Aizdevumi/nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Aizņēmumi/nauda un noguldījumi	Citas saistības	Tirdzniecības kredīti	Aizdevumi/nauda un noguldījumi			Citi aktīvi	Tirdzniecības kredīti	Aizņēmumi	Citas saistības
						Kopā	Aizdevumi	Nauda un noguldījumi				
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2000	1 422.4	37.1	2 128.1	42.2	173.5	435.7	-	-	100.9	109.2	322.8	39.8
2001	1 666.6	48.8	2 364.6	49.3	176.3	515.8	-	-	101.2	109.6	360.2	40.9
2002	1 631.3	55.3	2 197.7	42.9	183.6	496.7	-	-	93.9	102.6	369.3	49.6
2003	1 731.1	32.3	2 238.8	28.8	176.4	470.4	148.7	321.6	79.6	103.0	377.6	44.9

Avots: ECB.

7.5. Starptautiskās rezerves

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; atlikumi perioda beigās)

	Rezerves aktīvi													Papildposteņi		
	Kopā	Monetārais zelts		Speciālās aizņēmuma tiesības	Rezer- ves pozīcija SVF	Ārvalstu valūtas							Pārējās prasības	Prasības pret euro zonas reziden- tiem ārvalstu valūtā	Iepriekš noteiktās ārvalstu valūtas īstermiņa pārmaiņas	
						Kopā	Nauda un noguldījumi		Vērtspapīri							Atvasi- nātie finanšu instru- menti
		Mone- tārajās iestādēs un SNB	Bankās				Kopā	Kapitāla vērts- papīri	Obligā- cijas un parād- zīmes	Naudas tirgus instru- menti						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Eurosistēma															
2000 Dec.	391.2	119.2	404.157	4.3	21.2	246.5	16.8	20.5	208.5	0.0	155.3	53.2	0.7	0.0	16.3	-21.7
2001 Dec.	392.7	126.1	401.876	5.5	25.3	235.8	8.0	25.9	201.5	1.2	144.4	10.1	0.4	0.0	24.7	-28.5
2002 Dec.	366.1	130.4	399.022	4.8	25.0	205.8	10.3	35.3	159.8	1.0	120.2	38.5	0.4	0.0	22.4	-26.3
2003 Okt.	332.4	131.4	395.284	4.6	26.2	170.2	9.4	31.5	128.6	-	-	-	0.8	0.0	17.8	-24.9
Nov.	321.9	131.0	394.294	4.6	25.4	160.9	11.2	26.9	121.8	-	-	-	1.0	0.0	15.8	-17.5
Dec.	306.5	130.0	393.543	4.4	23.3	148.9	10.0	30.4	107.8	0.9	80.5	26.5	0.7	0.0	20.3	-16.3
2004 Janv.	309.7	127.0	393.542	4.5	23.5	154.7	10.2	32.5	111.7	-	-	-	0.3	0.0	19.3	-17.1
Febr.	298.5	125.4	393.540	4.5	23.3	145.2	10.1	32.6	102.4	-	-	-	0.1	0.0	20.8	-10.9
Marts	308.4	136.4	393.539	4.6	23.2	144.2	9.7	29.3	105.5	-	-	-	-0.2	0.0	20.4	-10.5
Apr.	303.9	128.0	393.536	4.7	23.7	147.5	10.5	26.5	110.8	-	-	-	-0.2	0.0	20.4	-12.7
Maijs	298.9	126.5	392.415	4.7	23.3	144.4	10.6	25.8	108.0	-	-	-	0.1	0.0	18.8	-9.3
Jūn.	301.4	127.8	392.324	4.6	22.4	146.7	11.4	27.6	107.1	-	-	-	0.6	0.0	18.3	-10.2
Jūl.	301.3	127.5	392.221	4.6	22.1	147.1	9.8	27.1	110.2	-	-	-	0.1	0.0	19.6	-9.5
Aug.	301.7	131.9	392.222	4.6	21.7	143.4	8.3	30.2	104.7	-	-	-	0.2	0.0	20.5	-8.7
Sept.	298.2	131.4	392.200	4.6	20.5	141.8	8.0	31.2	102.5	-	-	-	0.1	0.0	19.1	-8.5
Okt.	294.7	131.0	391.961	4.2	20.1	139.4	8.7	31.3	98.9	-	-	-	0.6	0.0	18.9	-11.0
	t.sk. Eiropas Centrālās bankas turētie															
2001 Dec.	49.3	7.8	24.656	0.1	0.0	41.4	0.8	7.0	33.6	0.0	23.5	10.1	0.0	0.0	3.6	-5.9
2002 Dec.	45.5	8.1	24.656	0.2	0.0	37.3	1.2	9.9	26.1	0.0	19.5	6.7	0.0	0.0	3.0	-5.2
2003 Okt.	40.4	8.2	24.656	0.2	0.0	32.0	1.0	4.7	26.3	-	-	-	0.0	0.0	2.7	-2.3
Nov.	39.6	8.2	24.656	0.2	0.0	31.2	1.0	5.2	25.0	-	-	-	0.0	0.0	2.6	-2.4
Dec.	36.9	8.1	24.656	0.2	0.0	28.6	1.4	5.0	22.2	0.0	14.9	7.3	0.0	0.0	2.8	-1.5
2004 Janv.	38.3	8.0	24.656	0.2	0.0	30.1	1.3	6.9	21.9	-	-	-	0.0	0.0	2.5	-2.0
Febr.	36.1	7.9	24.656	0.2	0.0	28.0	1.1	7.7	19.2	-	-	-	0.0	0.0	2.8	-0.4
Marts	37.9	8.5	24.656	0.2	0.0	29.1	1.0	5.4	22.8	-	-	-	0.0	0.0	2.5	-0.4
Apr.	37.7	8.0	24.656	0.2	0.0	29.5	1.0	4.7	23.8	-	-	-	0.0	0.0	2.6	-0.5
Maijs	37.4	7.9	24.656	0.2	0.0	29.2	1.4	5.5	22.3	-	-	-	0.0	0.0	2.4	-0.6
Jūn.	37.4	8.0	24.656	0.2	0.0	29.2	1.5	3.7	24.0	-	-	-	0.0	0.0	2.4	-0.5
Jūl.	38.0	8.0	24.656	0.2	0.0	29.8	1.4	4.6	23.9	-	-	-	0.0	0.0	2.5	-1.0
Aug.	37.5	8.3	24.656	0.2	0.0	29.0	1.2	5.9	21.9	-	-	-	0.0	0.0	3.2	-0.9
Sept.	38.0	8.3	24.656	0.2	0.0	29.6	0.9	6.8	21.9	-	-	-	0.0	0.0	2.0	-1.0
Okt.	37.9	8.2	24.656	0.2	0.0	29.5	1.5	7.2	20.8	-	-	-	0.0	0.0	1.8	-1.2

Avots: ECB.

VALŪTU KURSI

8.1. Efektīvie valūtu kursi ¹⁾

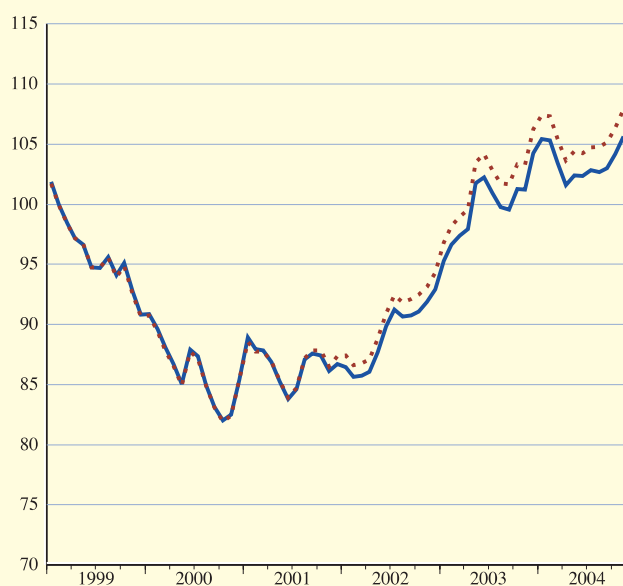
(perioda vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

	EVK-23						EVK-42	
	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar RCI	Reālā IKP deflators	Reālās vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā	Reālās vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	86.7	86.8	88.4	86.7	86.3	85.1	90.4	87.0
2002	89.2	90.3	91.9	90.2	88.5	88.2	94.8	90.9
2003	99.9	101.7	102.2	101.6	100.0	99.4	106.6	101.6
2003 III	100.1	102.1	102.2	101.9	100.7	100.2	106.4	101.5
IV	102.2	104.3	104.1	104.2	102.6	101.4	109.1	103.9
2004 I	104.7	106.7	106.4	106.8	105.5	103.9	111.6	106.1
II	102.1	104.1	103.6	104.4	103.8	101.1	109.2	103.7
III	102.8	104.9	104.4	.	.	.	110.1	104.5
2003 Nov.	101.2	103.3	103.2	.	.	.	108.0	102.9
Dec.	104.2	106.2	105.9	.	.	.	111.2	105.8
2004 Janv.	105.4	107.4	107.0	.	.	.	112.5	106.9
Febr.	105.3	107.3	106.9	.	.	.	112.3	106.8
Marts	103.4	105.4	105.2	.	.	.	110.2	104.7
Apr.	101.6	103.7	103.2	.	.	.	108.3	103.0
Maijs	102.4	104.4	103.9	.	.	.	109.5	104.1
Jūn.	102.3	104.2	103.7	.	.	.	109.6	104.0
Jūl.	102.8	104.7	104.4	.	.	.	110.1	104.4
Aug.	102.7	104.8	104.3	.	.	.	109.9	104.4
Sept.	103.0	105.1	104.6	.	.	.	110.3	104.7
Okt.	104.2	106.3	105.0	.	.	.	111.5	105.8
Nov.	105.6	107.9	106.4	.	.	.	113.1	107.2
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo mēnesi; %								
2004 Nov.	1.4	1.5	1.3	.	.	.	1.4	1.3
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo gadu; %								
2004 Nov.	4.3	4.5	3.1	.	.	.	4.7	4.2

A33. Efektīvie valūtu kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

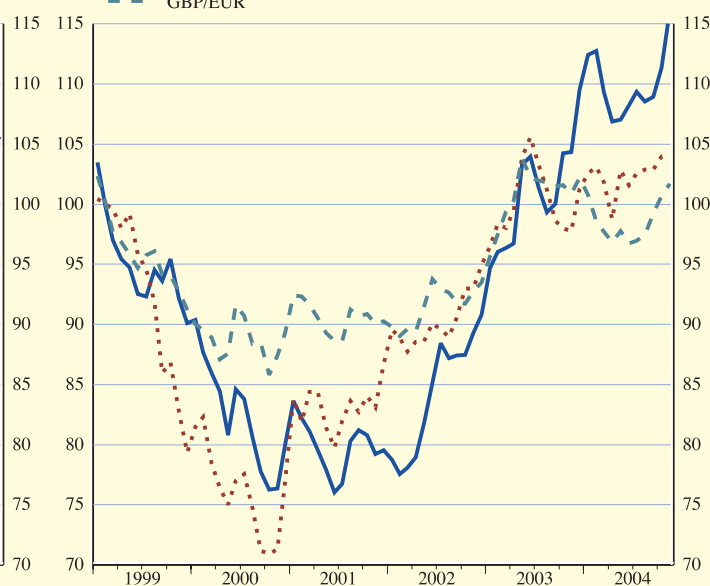
— nominālais EVK-23
 reālais EVK-23, kas deflēts ar PCI

A34. Divpusējie valūtu kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

— USD/EUR
 JPY/EUR
 - - - GBP/EUR

Avots: ECB.

1) Tirdzniecības partneru grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

8.2. Divpusējie valūtu kursi

(perioda vidējie; nacionālās valūtas vienība par 1 euro)

	ASV dolārs	Lielbrī- tānijas sterliņu mārciņa	Japānas jēna	Šveices franks	Zvied- rijas krona	Dienvi- dkorejas vona	Hon- kongas dolārs	Dānijas krona	Singa- pūras dolārs	Kanādas dolārs	Norvēģijas krona	Austrā- lijas dolārs	Islandes krona	Jaunzē- landes dolārs	Dienvi- dāfrikas rends
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001	0.8956	0.62187	108.68	1.5105	9.2551	1 154.83	6.9855	7.4521	1.6039	1.3864	8.0484	1.7319	87.42	2.1300	7.6873
2002	0.9456	0.62883	118.06	1.4670	9.1611	1 175.50	7.3750	7.4305	1.6912	1.4838	7.5086	1.7376	86.18	2.0366	9.9072
2003	1.1312	0.69199	130.97	1.5212	9.1242	1 346.90	8.8079	7.4307	1.9703	1.5817	8.0033	1.7379	86.65	1.9438	8.5317
2003 III	1.1248	0.69888	132.14	1.5451	9.1631	1 321.05	8.7674	7.4309	1.9699	1.5533	8.2472	1.7089	88.40	1.9254	8.3505
IV	1.1890	0.69753	129.45	1.5537	9.0093	1 404.56	9.2219	7.4361	2.0507	1.5659	8.2227	1.6622	89.16	1.9032	8.0159
2004 I	1.2497	0.67987	133.97	1.5686	9.1843	1 464.18	9.7201	7.4495	2.1179	1.6482	8.6310	1.6337	87.22	1.8532	8.4768
II	1.2046	0.66704	132.20	1.5374	9.1450	1 400.41	9.3925	7.4393	2.0518	1.6374	8.2634	1.6907	87.70	1.9180	7.9465
III	1.2220	0.67216	134.38	1.5363	9.1581	1 411.03	9.5310	7.4367	2.0867	1.5998	8.3890	1.7226	87.48	1.8701	7.7869
2003 Nov.	1.1702	0.69278	127.84	1.5590	8.9939	1 388.09	9.0836	7.4370	2.0233	1.5361	8.1969	1.6337	88.60	1.8608	7.8806
Dec.	1.2286	0.70196	132.43	1.5544	9.0228	1 463.90	9.5386	7.4419	2.1016	1.6131	8.2421	1.6626	89.68	1.8982	7.9934
2004 Janv.	1.2613	0.69215	134.13	1.5657	9.1368	1 492.23	9.7951	7.4481	2.1415	1.6346	8.5925	1.6374	87.69	1.8751	8.7788
Febr.	1.2646	0.67690	134.78	1.5734	9.1763	1 474.74	9.8314	7.4511	2.1323	1.6817	8.7752	1.6260	86.72	1.8262	8.5555
Marts	1.2262	0.67124	133.13	1.5670	9.2346	1 429.40	9.5547	7.4493	2.0838	1.6314	8.5407	1.6370	87.23	1.8566	8.1326
Apr.	1.1985	0.66533	129.08	1.5547	9.1653	1 381.58	9.3451	7.4436	2.0193	1.6068	8.2976	1.6142	87.59	1.8727	7.8890
Maijs	1.2007	0.67157	134.48	1.5400	9.1277	1 412.29	9.3618	7.4405	2.0541	1.6541	8.2074	1.7033	87.97	1.9484	8.1432
Jūn.	1.2138	0.66428	132.86	1.5192	9.1430	1 406.18	9.4648	7.4342	2.0791	1.6492	8.2856	1.7483	87.55	1.9301	7.8110
Jūl.	1.2266	0.66576	134.08	1.5270	9.1962	1 420.66	9.5672	7.4355	2.0995	1.6220	8.4751	1.7135	87.71	1.8961	7.5137
Aug.	1.2176	0.66942	134.54	1.5387	9.1861	1 409.37	9.4968	7.4365	2.0886	1.6007	8.3315	1.7147	87.08	1.8604	7.8527
Sept.	1.2218	0.68130	134.51	1.5431	9.0920	1 403.06	9.5290	7.4381	2.0719	1.5767	8.3604	1.7396	87.65	1.8538	7.9943
Okt.	1.2490	0.69144	135.97	1.5426	9.0620	1 426.19	9.7284	7.4379	2.0947	1.5600	8.2349	1.7049	87.58	1.8280	7.9861
Nov.	1.2991	0.69862	136.09	1.5216	8.9981	1 411.15	10.1028	7.4313	2.1446	1.5540	8.1412	1.6867	87.15	1.8540	7.8566
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo mēnesi; %														
2004 Nov.	4.0	1.0	0.1	-1.4	-0.7	-1.1	3.8	-0.1	2.4	-0.4	-1.1	-1.1	-0.5	1.4	-1.6
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo gadu; %														
2004 Nov.	11.0	0.8	6.5	-2.4	0.0	1.7	11.2	-0.1	6.0	1.2	-0.7	3.2	-1.6	-0.4	-0.3

	Kipras mārciņa	Čehijas krona	Igaunijas krona	Ungārijas forints	Lietuvas lits	Latvijas lats	Maltas lira	Polijas zlots	Slovēnijas tolars	Slovākijas krona	Bulgārijas leva	Rumānijas leja	Turcijas lira
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2001	0.57589	34.068	15.6466	256.59	3.5823	0.5601	0.4030	3.6721	217.9797	43.300	1.9482	26 004	1 102 425
2002	0.57530	30.804	15.6466	242.96	3.4594	0.5810	0.4089	3.8574	225.9772	42.694	1.9492	31 270	1 439 680
2003	0.58409	31.846	15.6466	253.62	3.4527	0.6407	0.4261	4.3996	233.8493	41.489	1.9490	37 551	1 694 851
2003 III	0.58574	32.168	15.6466	259.65	3.4528	0.6419	0.4268	4.4244	234.8763	41.747	1.9466	37 410	1 569 762
IV	0.58404	32.096	15.6466	259.82	3.4526	0.6528	0.4287	4.6232	236.1407	41.184	1.9494	39 735	1 721 043
2004 I	0.58615	32.860	15.6466	260.00	3.4530	0.6664	0.4283	4.7763	237.6479	40.556	1.9517	40 550	1 665 395
II	0.58480	32.022	15.6466	252.16	3.4528	0.6542	0.4255	4.6877	238.8648	40.076	1.9493	40 664	1 759 532
III	0.57902	31.593	15.6466	248.80	3.4528	0.6597	0.4266	4.4236	239.9533	40.020	1.9559	40 994	1 807 510
2003 Nov.	0.58328	31.974	15.6466	259.31	3.4528	0.6471	0.4275	4.6174	236.1345	41.102	1.9476	39 927	1 726 781
Dec.	0.58459	32.329	15.6466	264.74	3.4525	0.6631	0.4304	4.6595	236.6662	41.132	1.9533	40 573	1 761 551
2004 Janv.	0.58647	32.724	15.6466	264.32	3.4531	0.6707	0.4301	4.7128	237.3167	40.731	1.9557	41 107	1 698 262
Febr.	0.58601	32.857	15.6466	263.15	3.4532	0.6698	0.4284	4.8569	237.5123	40.551	1.9535	40 563	1 682 658
Marts	0.58598	32.985	15.6466	253.33	3.4528	0.6596	0.4266	4.7642	238.0683	40.400	1.9465	40 029	1 620 374
Apr.	0.58630	32.519	15.6466	250.41	3.4529	0.6502	0.4251	4.7597	238.4520	40.151	1.9465	40 683	1 637 423
Maijs	0.58589	31.976	15.6466	252.91	3.4528	0.6557	0.4259	4.7209	238.7400	40.164	1.9464	40 554	1 818 487
Jūn.	0.58239	31.614	15.6466	253.02	3.4528	0.6565	0.4254	4.5906	239.3591	39.923	1.9547	40 753	1 814 266
Jūl.	0.58171	31.545	15.6466	249.89	3.4528	0.6596	0.4259	4.4651	239.9023	39.899	1.9558	40 962	1 784 116
Aug.	0.57838	31.634	15.6466	248.85	3.4528	0.6586	0.4261	4.4310	239.9900	40.111	1.9559	40 946	1 799 918
Sept.	0.57696	31.601	15.6466	247.66	3.4528	0.6610	0.4277	4.3748	239.9677	40.049	1.9559	41 075	1 838 497
Okt.	0.57595	31.491	15.6466	246.69	3.4528	0.6690	0.4297	4.3182	239.9067	39.997	1.9559	41 082	1 860 247
Nov.	0.57789	31.286	15.6466	245.36	3.4528	0.6803	0.4319	4.2573	239.7891	39.546	1.9559	39 848	1 883 365
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo mēnesi; %												
2004 Nov.	0.3	-0.7	0.0	-0.5	0.0	1.7	0.5	-1.4	0.0	-1.1	0.0	-3.0	1.2
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšjo gadu; %												
2004 Nov.	-0.9	-2.2	0.0	-5.4	0.0	5.1	1.0	-7.8	1.5	-3.8	0.4	-0.2	9.1

Avots: ECB.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS

9.1. Citas ES dalībvalstis

(pārmaiņas salīdzināmā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (ja nav norādīts citādi); %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Čehijas Republika	Dānija	Igaunija	Kipra	Latvija	Lietuva	Ungārija	Malta	Polija	Slovēnija	Slovākija	Zviedrija	Liel- britānija
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SPCI													
2002	1.4	2.4	3.6	2.8	2.0	0.4	5.2	2.6	1.9	7.5	3.5	2.0	1.3
2003	-0.1	2.0	1.4	4.0	2.9	-1.1	4.7	1.9	0.7	5.7	8.5	2.3	1.4
2004 I	2.0	0.7	0.6	1.0	4.3	-1.1	6.8	2.5	1.8	3.7	8.2	0.6	1.3
II	2.5	0.8	3.2	1.2	5.8	0.5	7.4	3.3	3.4	3.8	8.0	1.2	1.4
III	3.0	1.0	3.9	2.5	7.4	2.3	7.0	3.0	4.7	3.6	7.2	1.2	1.2
2004 Jūn.	2.7	0.9	4.4	2.4	6.1	1.0	7.5	3.2	4.3	3.9	8.1	1.2	1.6
Jūl.	3.1	1.1	4.0	2.9	6.7	1.8	7.2	3.1	4.7	3.7	8.3	1.2	1.4
Aug.	3.2	0.9	3.9	2.8	7.8	2.2	7.2	2.5	4.9	3.7	7.0	1.2	1.3
Sept.	2.8	0.9	3.8	1.8	7.7	3.0	6.7	3.2	4.7	3.4	6.4	1.2	1.1
Okt.	3.1	1.6	4.0	2.0	7.2	3.1	6.4	2.7	4.6	3.4	6.3	1.4	1.2
Valdības budžeta deficīts (-)/ pārpalikums (+) attiecībā pret IKP; %													
2001	-5.9	2.1	0.3	-2.4	-2.1	-2.0	-4.4	-6.4	-3.8	-2.8	-6.0	2.8	0.7
2002	-6.8	0.7	1.4	-4.6	-2.7	-1.5	-9.2	-5.8	-3.6	-2.4	-5.7	0.0	-1.7
2003	-12.6	0.3	3.1	-6.4	-1.5	-1.9	-6.2	-9.6	-3.9	-2.0	-3.7	0.3	-3.3
Kopējais valdības parāds attiecībā pret IKP; %													
2001	25.3	49.2	4.4	64.3	14.9	22.9	53.5	62.0	36.7	28.1	48.7	54.4	38.8
2002	28.8	48.8	5.3	67.4	14.1	22.4	57.2	62.3	41.1	29.5	43.3	52.6	38.3
2003	37.8	45.9	5.3	70.9	14.4	21.4	59.1	70.4	45.4	29.4	42.6	52.0	39.8
Valdības ilgtermiņa obligāciju perioda vidējā gada peļņas likme; %													
2004 Maijs	4.88	4.46	-	5.17	4.95	4.46	8.25	4.65	7.32	4.77	5.13	4.68	5.15
Jūn.	5.02	4.53	-	5.49	4.93	4.47	8.55	4.65	7.27	4.69	5.09	4.72	5.24
Jūl.	5.11	4.62	-	6.58	4.89	4.58	8.47	4.65	7.44	4.65	5.03	4.57	5.14
Aug.	5.02	4.45	-	6.58	4.88	4.57	8.44	4.70	7.36	4.66	5.02	4.42	5.03
Sept.	5.02	4.38	-	6.58	4.87	4.56	8.58	4.70	6.96	4.63	5.04	4.37	4.95
Okt.	4.81	4.23	-	6.58	4.63	4.38	8.23	4.71	6.80	4.47	5.08	4.25	4.81
3 mēnešu parādzīmju perioda vidējā gada procentu likme; %													
2004 Maijs	2.16	2.20	2.61	5.16	4.25	2.70	-	2.90	5.99	4.76	4.91	2.20	4.53
Jūn.	2.33	2.21	2.42	5.30	3.94	2.68	11.10	2.90	5.91	4.46	4.33	2.20	4.79
Jūl.	2.47	2.22	2.41	5.23	4.05	2.69	-	2.94	6.34	4.03	3.96	2.20	4.86
Aug.	2.57	2.21	2.41	5.16	4.12	2.71	-	2.96	6.60	4.01	3.96	2.20	4.96
Sept.	2.72	2.21	2.41	5.15	4.14	2.68	-	2.96	7.12	4.07	4.16	2.20	4.95
Okt.	2.67	2.21	2.41	5.15	4.20	2.69	11.09	2.96	6.89	4.10	4.26	2.21	4.90
Reālais IKP													
2002	1.7	1.0	7.2	2.0	6.4	6.8	3.5	2.6	1.3	3.4	4.4	2.1	1.8
2003	3.1	0.5	5.1	2.0	7.5	9.7	2.9	-0.3	.	2.3	4.2	1.6	2.2
2004 I	3.1	1.7	7.0	3.6	8.8	6.8	4.2	2.1	.	3.8	5.5	2.8	3.4
II	.	2.6	.	4.1	7.7	7.4	4.0	-1.6	.	4.6	5.4	3.5	3.6
III	.	1.9	.	.	.	6.3	.	1.4	.	.	.	.	3.1
Tekošā konta un kapitāla konta balance attiecībā pret IKP; %													
2002	-5.7	2.3	-9.9	-4.5	-6.5	-4.8	-6.9	-0.9	-2.6	0.7	-7.6	5.3	-1.7
2003	-6.2	3.3	-12.7	-3.3	-7.6	-6.5	-9.0	-5.4	-2.2	-1.0	-0.5	6.4	-1.7
2003 IV	-10.0	2.1	-15.9	-4.9	-8.6	-9.6	-9.0	-9.1	-1.5	-2.3	-0.6	6.4	-1.7
2004 I	-2.4	3.0	-11.5	-12.6	-8.5	-8.9	-9.8	-7.0	-1.4	0.6	1.2	7.6	-1.0
II	-5.8	3.7	-20.4	-11.1	-16.7	-10.6	-10.3	0.1	-2.9	-2.6	-7.6	7.9	-2.8
Vienības darbaspēka izmaksas													
2002	5.8	1.8	4.1	-	-0.4	-1.2	8.9	-	-1.6	6.0	4.4	0.9	3.5
2003	3.9	2.2	4.6	-	4.9	1.5	7.0	-	.	4.8	6.6	0.6	.
2003 IV	2.7	0.9	2.7	-	-	.	-	.	-	-	-	-	.
2004 I	.	1.6	4.7	-	-	.	-	.	-	-	-	-	.
II	.	0.6	4.8	-	-	.	-	.	-	-	-	-	.
Reģistrētais bezdarba līmenis attiecībā pret darbaspēku (s.i); %													
2002	7.3	4.6	9.5	3.9	12.5	13.6	5.6	7.7	19.8	6.1	18.7	4.9	5.1
2003	7.8	5.6	10.2	4.5	10.4	12.7	5.7	8.0	19.2	6.5	17.5	5.6	5.0
2004 I	8.4	5.6	9.9	5.0	9.9	11.5	5.8	7.7	19.1	6.2	18.4	6.2	4.7
II	8.4	5.4	9.6	4.7	9.8	11.1	5.8	7.4	18.9	6.1	18.4	6.4	4.7
III	8.4	5.3	9.1	4.9	9.7	10.7	5.8	7.1	18.7	5.9	17.9	6.4	.
2004 Jūn.	8.4	5.4	9.4	4.8	9.7	11.1	5.7	7.4	18.9	6.0	18.3	6.4	4.7
Jūl.	8.4	5.3	9.3	4.9	9.7	11.0	5.8	7.3	18.8	5.9	18.1	6.3	4.6
Aug.	8.4	5.3	9.1	4.9	9.7	10.7	5.8	7.0	18.7	5.9	17.9	6.2	4.5
Sept.	8.4	5.3	8.8	5.0	9.7	10.4	5.9	7.0	18.7	5.9	17.8	6.7	.
Okt.	8.4	.	8.5	5.0	9.7	10.1	6.0	7.0	18.6	5.9	17.7	6.3	.

Avoti: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts un Eurostat), valstu dati, Reuters un ECB aprēķini.

9.2. ASV un Japāna

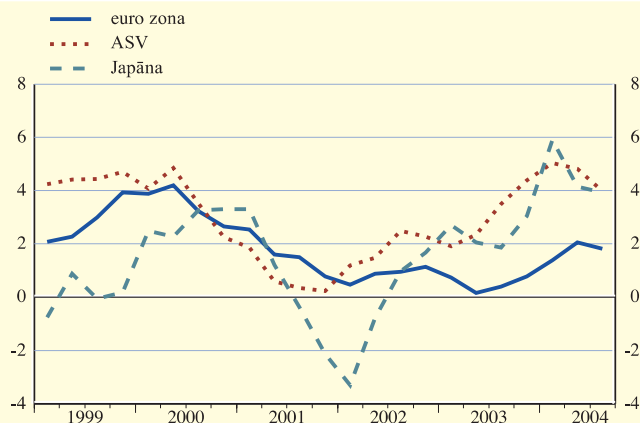
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (ja nav norādīts citādi); %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Patēriņa cenu indekss	Vienības darbaspēka izmaksas (apstrādes rūpniecībā) ¹⁾	Reālais IKP	Rūpnieciskās ražošanas indekss (apstrādes rūpniecībā)	Bezdarba līmenis (no darbaspēka; %; sezonāli izlīdzināti dati)	Plašā nauda ²⁾	3 mēnešu starpbanku noguldījumu gada procentu likme ³⁾	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas gada procentu likme ³⁾	Nacionālās valūtas maiņas kurss ⁴⁾ attiecībā pret euro	Fiskālā deficīta (-)/ pārpalī- kuma (+) attiecībā pret IKP; %	Kopējā valsts parāda ⁵⁾ attiecība pret IKP; %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ASV											
2000	3.4	4.3	3.7	4.8	4.0	9.4	6.53	6.03	0.9236	1.6	43.7
2001	2.8	0.2	0.8	-3.9	4.8	11.4	3.78	5.01	0.8956	-0.4	42.9
2002	1.6	-0.3	1.9	-0.5	5.8	8.0	1.80	4.60	0.9456	-3.8	45.2
2003	2.3	3.2	3.0	0.1	6.0	6.3	1.22	4.00	1.1312	-4.6	47.7
2003 III	2.2	3.1	3.5	-0.6	6.1	7.2	1.13	4.21	1.1248	-5.1	47.1
IV	1.9	3.5	4.4	1.7	5.9	4.6	1.17	4.27	1.1890	-4.3	47.7
2004 I	1.8	-0.6	5.0	3.2	5.6	4.5	1.12	4.00	1.2497	-4.5	48.4
II	2.9	-2.7	4.8	5.9	5.6	5.8	1.30	4.58	1.2046	-4.4	48.2
III	2.7	-2.1	4.0	5.9	5.4	4.6	1.75	4.29	1.2220	-4.4	.
2004 Jūl.	3.0	-	-	6.1	5.5	4.6	1.63	4.48	1.2266	-	-
Aug.	2.7	-	-	6.4	5.4	4.4	1.73	4.27	1.2176	-	-
Sept.	2.5	-	-	5.1	5.4	4.9	1.90	4.13	1.2218	-	-
Okt.	3.2	-	-	5.7	5.5	4.8	2.08	4.08	1.2490	-	-
Nov.	-	-	-	-	-	-	2.31	4.19	1.2991	-	-
Japāna											
2000	-0.7	-6.7	2.8	5.7	4.7	2.1	0.28	1.76	99.47	-7.5	126.9
2001	-0.7	4.4	0.4	-6.8	5.0	2.8	0.15	1.34	108.68	-6.1	134.7
2002	-0.9	-3.2	-0.3	-1.2	5.4	3.3	0.08	1.27	118.06	-7.9	141.3
2003	-0.3	-3.8	2.4	3.2	5.2	1.7	0.06	0.99	130.97	.	.
2003 III	-0.2	-1.5	1.9	1.0	5.2	1.8	0.05	1.19	132.14	.	.
IV	-0.3	-4.3	3.1	4.2	5.1	1.5	0.06	1.38	129.45	.	.
2004 I	-0.1	-6.5	5.9	6.8	4.9	1.7	0.05	1.31	133.97	.	.
II	-0.3	-6.7	4.2	7.4	4.6	1.9	0.05	1.59	132.20	.	.
III	-0.1	.	3.9	6.4	4.8	1.8	0.05	1.64	134.38	.	.
2004 Jūl.	-0.1	-5.1	-	5.7	4.9	1.8	0.05	1.79	134.08	-	-
Aug.	-0.2	-8.5	-	9.8	4.8	1.8	0.05	1.63	134.54	-	-
Sept.	0.0	-	-	4.1	4.6	2.0	0.05	1.50	134.51	-	-
Okt.	0.5	-	-	-1.1	4.7	2.0	0.05	1.49	135.97	-	-
Nov.	-	-	-	-	-	-	0.05	1.46	136.09	-	-

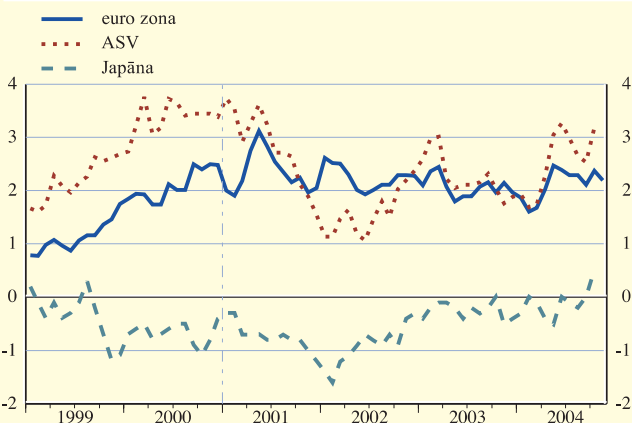
A35. Reālais iekšzemes kopprodukts

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ceturkšņa dati)

A36. Patēriņa cenu indeksi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, mēneša dati)

Avoti: Valstu dati (1., 2. (ASV), 3., 4., 5. (ASV), 6., 9. un 10. aile); OECD (2. aile (Japāna)); Eurostat (5. aile (Japāna), euro zonas valstu attēlu dati), Reuters (7. un 8. aile); ECB aprēķini (11. aile).

1) Par ASV – sezonāli izlīdzināti dati.

2) Perioda vidējās vērtības; M3 ASV, M2 + noguldījumu sertifikāti Japānai.

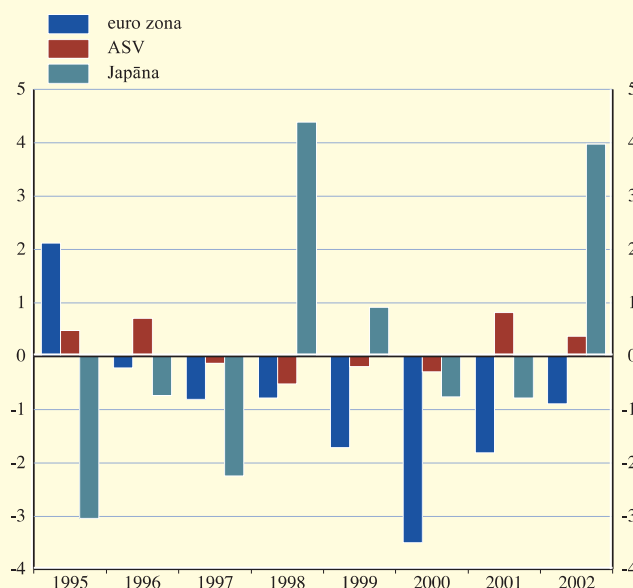
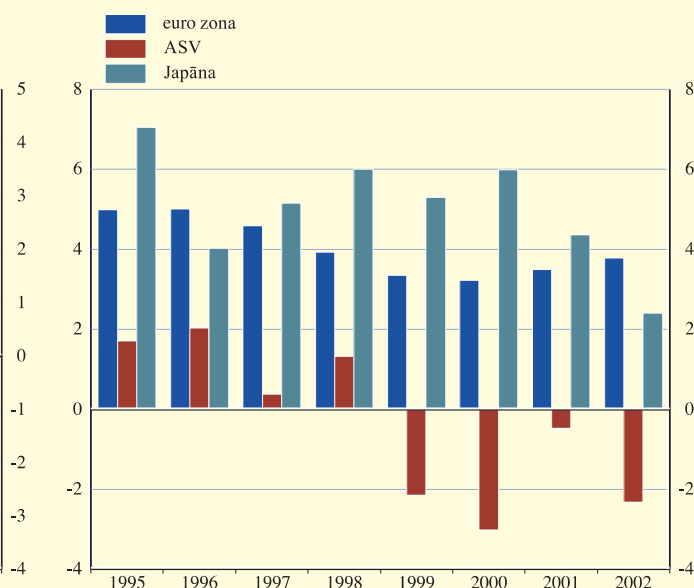
3) Sīkāku informāciju sk. 4.6. un 4.7. sadaļā.

4) Sīkāku informāciju sk. 8.2. sadaļā.

5) Kopējais konsolidētais valdības parāds (perioda beigās).

9.2. ASV un Japāna
(attiecība pret IKP; %)**2. Uzkrājumi, ieguldījumi un finansējums**

	Valsts uzkrājumi un ieguldījumi			Nefinanšu korporāciju ieguldījumi un finansējums					Mājsaimniecību ieguldījumi un finansējums ¹⁾				
	Bruto uzkrājumi	Kopējā kapitāla veidošana	Neto aizdevumi pārējām pasaules valstīm	Kopējā kapitāla veidošana	Kopējā pamatkapitāla veidošana	Finanšu aktīvu neto iegāde	Bruto uzkrājumi	Neto uzņemtās saistības	Vērtspapīri un akcijas	Kapitālie izdevumi ²⁾	Finanšu aktīvu neto iegāde	Bruto uzkrājumi ³⁾	Neto uzņemtās saistības
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ASV													
2000	18.0	20.8	-4.0	9.5	9.0	12.3	7.5	12.6	2.4	12.6	2.8	11.1	5.8
2001	16.4	19.1	-3.7	8.0	8.4	1.8	7.6	0.9	1.8	12.7	5.3	10.7	5.8
2002	14.2	18.4	-4.4	7.3	7.2	1.4	8.0	1.1	-0.1	12.8	4.3	11.1	6.6
2003	13.5	18.4	-4.7	7.0	7.1	4.6	8.5	2.7	0.9	13.1	7.6	10.7	8.2
2002 III	13.8	18.3	-4.4	7.3	7.2	0.8	7.9	0.6	-1.8	12.9	3.1	10.8	5.5
2002 IV	13.3	18.3	-4.7	7.1	7.0	5.4	8.3	4.3	0.7	12.9	3.3	10.5	8.0
2003 I	12.8	18.2	-5.0	6.9	6.9	3.6	7.8	2.4	1.0	12.8	7.2	10.2	9.3
2003 II	13.2	18.1	-4.8	6.8	7.0	5.8	8.5	4.0	2.0	13.1	11.2	10.5	12.5
2003 III	13.7	18.6	-4.6	7.0	7.1	4.2	8.7	2.1	0.3	13.3	8.6	11.2	6.9
2003 IV	14.4	18.8	-4.3	7.2	7.2	4.7	9.1	2.5	0.3	13.3	3.7	10.7	4.1
2004 I	13.7	19.1	-4.9	7.4	7.1	5.5	8.9	3.9	1.3	13.2	7.2	10.3	9.8
2004 II	13.7	19.7	-5.5	7.7	7.3	4.1	8.7	2.5	-0.1	13.3	7.3	10.2	8.4
Japāna													
2000	27.8	26.3	2.3	15.4	15.5	0.9	14.5	-1.0	0.2	5.2	3.9	10.5	-0.1
2001	26.4	25.8	2.0	15.3	15.3	-2.8	14.3	-6.3	0.2	4.9	2.8	8.6	0.2
2002	25.7	23.9	2.8	13.7	14.0	-1.7	15.7	-7.4	-0.9	4.8	-0.2	8.5	-2.1
2003	.	24.1	.	.	.	3.2	.	-5.1	-0.2	.	-1.2	.	-0.8
2002 III	24.5	23.9	2.7	.	.	1.1	.	-10.0	-2.4	.	-8.1	.	-0.4
2002 IV	24.2	25.2	2.2	.	.	5.5	.	9.8	0.7	.	10.2	.	-1.7
2003 I	28.2	23.4	2.8	.	.	17.5	.	-1.8	1.7	.	-13.1	.	2.9
2003 II	.	23.3	.	.	.	-25.8	.	-20.5	-0.9	.	4.1	.	-5.7
2003 III	.	24.1	.	.	.	9.8	.	-5.5	-3.0	.	-5.5	.	1.1
2003 IV	.	24.9	.	.	.	11.5	.	6.5	1.2	.	8.7	.	-1.2
2004 I	.	23.8	.	.	.	11.3	.	0.6	-0.4	.	-7.6	.	2.6
2004 II	.	23.1	.	.	.	-10.1	.	-12.3	-0.6	.	4.7	.	-5.9

A37. Nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti (neto)
(attiecība pret IKP; %)**A38. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti (neto) ¹⁾**
(attiecība pret IKP; %)

Avoti: ECB, Federālo rezervju sistēmas valde, Japānas Banka un Ekonomikas un sociālo pētījumu institūts.

1) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

2) Kopējā kapitāla veidošana Japānā. ASV kapitāla izdevumos ietilpst ilgtermiņa iegādes.

3) ASV bruto ietaupījumiem pieskaitīti izdevumi par ilgtermiņa precēm.

ATTĒLU SARAKSTS

A1.	Monetārie rādītāji	S12
A2.	Atbilstošie bilances posteņi	S12
A3.	Monetārie rādītāji	S13
A4.	Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas	S13
A5.	Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām	S14
A6.	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti	S15
A7.	Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	S16
A8.	Finanšu starpnieku noguldījumi	S17
A9.	Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi	S18
A10.	Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi	S19
A11.	MFI vērtspapīru turējumi	S20
A12.	Kopējie ieguldījumu fondu aktīvi	S24
A13.	Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopapjoms un emisiju bruto kopapjoms	S31
A14.	Apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru apjoms sektoru dalījumā	S32
A15.	Neakciju vērtspapīru emisiju bruto apjoms sektoru dalījumā	S33
A16.	Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S34
A17.	Ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S35
A18.	Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps	S36
A19.	Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā	S37
A20.	No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu	S39
A21.	No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	S39
A22.	Euro zonas naudas tirgus procentu likmes	S40
A23.	3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes	S40
A24.	Euro zonas valdības obligāciju peļņas likmes	S41
A25.	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes	S41
A26.	<i>Dow Jones EURO STOXX Broad, Standard & Poor's 500 un Nikkei 225 indeksi</i>	S42
A27.	Maksājumu bilances tekošais konts	S55
A28.	Maksājumu balance. Tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	S55
A29.	Maksājumu balance. Preces	S56
A30.	Maksājumu balance. Pakalpojumi	S56
A31.	Galvenie MFI neto ārējo aktīvu pārmaiņas raksturojošie maksājumu bilances darījumi	S61
A32.	Starptautisko investīciju balance posteņu dalījumā (2003. gada beigās)	S64
A33.	Efektīvie valūtu kursi	S67
A34.	Divpusējie valūtu kursi	S67
A35.	Reālais iekšzemes kopprodukts	S70
A36.	Patēriņa cenu indeksi	S70
A37.	Nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti (neto)	S71
A38.	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti (neto)	S71

TEHNISKĀS PIEZĪMES

EURO ZONAS VALSTU PĀRSKATAM

MONETĀRO NORIŠU PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINS

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t , aprēķina šādi:

$$a) \left(\frac{0.5 I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5 I_{t-3}}{0.5 I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5 I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir izlīdzināto atlikumu indekss mēnesī t (sk. arī tālāk). Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t :

$$b) \left(\frac{0.5 I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5 I_{t-12}}{0.5 I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5 I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

2.1.-2.6. SADAĻA

DARĪJUMU APJOMU APRĒĶINĀŠANA

Mēneša darījumu apjomus aprēķina kā mēneša atlikumu starpību, veicot pārklasificēšanas, pārējās pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstību un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju.

Ja L_t ir atlikums mēneša t beigās, C_t^M ir mēnesī t veiktās pārklasificēšanas korekcija, E_t^M ir valūtas kursa korekcija un V_t^M ir pārējās pārvērtēšanas korekcijas, tad darījumu apjomus F_t^M mēnesī t nosaka šādi:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Līdzīgi nosaka arī ceturkšņa darījumu apjomus F_t^Q ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t :

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kur L_{t-3} ir atlikums mēneša $t-3$ beigās (iepriekšējā ceturkšņa beigās) un C_t^Q , piemēram, ir ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t , veiktā pārklasificēšanas korekcija.

Tām ceturkšņa laikrindām, par kurām pašlaik ir pieejami mēneša dati (sk. tālāk), ceturkšņa darījumu apjomus var aprēķināt, summējot ceturkšņa trijos mēnešos veiktos darījumus.

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA MĒNEŠA LAIKRINDĀM

Pieauguma tempu var aprēķināt no darījumiem vai no izlīdzināto atlikumu indeksa. Ja F_t^M un L_t nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indekss I_t mēnesī t ir:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Pašlaik par indeksa bāzi (sezonāli neizlīdzinātām laikrindām) ir noteikts 2001. gada decembris = 100. Izlīdzināto atlikumu indeksa laikrindas pieejamas ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

Gada pieauguma tempu a_t mēnesī t , t.i., pārmaiņas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t , var aprēķināt, izmantojot vienu no divām formulām:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Gada pieauguma temps attiecas uz norādītā perioda beigām, ja nav noteikts citādi. Piemēram, 2002. gadam procentuālās pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu aprēķina ar formulu g), dalot 2002. gada decembra indeksu ar 2001. gada decembra indeksu.

Pieauguma tempu atsevišķos gada periodos var noteikt, piemērojot formulu g). Piemēram, mēneša pieauguma tempu a_t^M var aprēķināt ar formulu:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Visbeidzot, rādītāja M3 gada pieauguma tempa triju mēnešu mainīgo vidējo vērtību nosaka kā $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$, kur a_t nosaka tāpat kā iepriekš formulā f) vai g).

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA LAIKRINDĀM

Ja F_t^Q un L_{t-3} nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indeksu I_t ceturksnim, kas beidzas ar mēnesi t , nosaka šādi:

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Gada pieauguma tempu četros ceturkšņos, kas beidzas ar mēnesi t , t.i., a_t , var aprēķināt, izmantojot formulu g).

EURO ZONAS VALSTU MONETĀRĀS STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA¹

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dalīšanu ar X-12-ARIMA.² Sezonālā izlīdzināšana var ietvert nedēļas vienas dienas izlīdzināšanu, un dažām laikrindām to veic netieši, kombinējot komponentus lineāri. Konkrēti šo pieeju izmanto rādītājam M3, ko nosaka, summējot sezonāli izlīdzinātas laikrindas M1, M2 mīnus M1 un M3 mīnus M2.

Vispirms sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro izlīdzināto atlikumu indeksam.³ Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru aprēķinus piemēro pārklasificēšanas un pārvērtēšanas rezultātā iegūtajiem apjomiem un izlīdzināšanai, no kuras savukārt iegūst sezonāli izlīdzinātus darījumus. Sezonālos (un kotācijas dienas) faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

3.1.–3.3. SADAĻAI

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA

Pieauguma tempu aprēķina, pamatojoties uz finanšu darījumiem, un tāpēc netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstības un jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

Ja T_t ir ceturksnī t veiktie darījumi un L_t ir atlikums ceturkšņa t beigās, tad pieauguma tempu ceturksnī t aprēķina šādi:

$$j) \quad \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

4.3. UN 4.4. SADAĻAI

PARĀDA VĒRTSPAPĪRU UN KOTĒTO AKCIJU APJOMA KĀPUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA

Apjoma kāpuma tempu aprēķina, pamatojoties uz finanšu darījumiem, un tāpēc netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstības un jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. To var aprēķināt no darījumiem vai no izlīdzināto atlikumu indeksiem. Ja N_t^M ir darījumi (neto emisijas) mēnesī t un L_t ir apgrozībā esošo vērtspapīru

1 Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

2 Detalizētu informāciju sk. *Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. and Chen, B.C. (1998), New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, pp. 127–152* vai *X-12-ARIMA Reference Manual, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington D.C.*

Iekšējām vajadzībām izmanto arī uz modeli pamatoto pieeju TRAMO-SEATS. Detalizētu informāciju par TRAMO-SEATS sk. *Gomez, V. and Maravall, A. (1996) Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User, Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.*

3 No tā var secināt, ka sezonāli izlīdzinātajām laikrindām bāzes perioda indeksa, t.i., 2001. gada decembra, līmenis parasti atšķiras no 100, atspoguļojot attiecīgā mēneša sezonālītāti.

apjoms mēneša t beigās, tad izlīdzināto atlikumu indeksu I_t mēnesī t nosaka šādi:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Ir noteikts, ka indeksa bāze 2001. gada decembrī vienāda ar 100. Izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t , kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t :

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Neakciju vērtspapīru apjoma kāpuma tempa aprēķināšanai izmanto tādu pašu metodi kā monetāro rādītāju aprēķināšanai, "F" vietā lietojot "N", kas ir vienīgā atšķirība. Tā dara, lai atšķirtu dažādos veidus, kā vērtspapīru emisijas statistikai nosaka "neto emisijas", jo ECB atsevišķi vāc informāciju par bruto emisijām un dzēšanu un par monetārajos rādītājos izmantotiem darījumiem.

4.3. sadaļā izmantoto aprēķina formulu lieto arī 4.4. sadaļā, un tā līdzīgi pamatojas uz monetārajiem rādītājiem izmantoto formulu. 4.4. sadaļa pamatota uz tirgus vērtībām, un aprēķinu bāze ir finanšu darījumi, kuros netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas vai jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Valūtas kursu svārstības nav iekļautas, jo visas ietvertās kotētās akcijas denominētas euro.

5.1. SADAĻAS 1. TABULAI

SPCI SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA ⁴

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dalīšanu ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemspītras piezīmi S74. lpp.). Euro zonas valstīm kopējā SPCI sezonālā izlīdzināšana notiek netieši,

summējot euro zonas valstu apstrādātās pārtikas, neapstrādātās pārtikas, neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu sezonāli izlīdzinātās laikrindas. Enerģiju iekļauj, neveicot izlīdzināšanu, jo nav pieejami statistiskie dati par tās sezonālītāti. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

7.1. SADAĻAS 2. TABULAI

MAKSĀJUMU BILANCES TEKOŠĀ KONTA SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dalīšanu ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemspītras piezīmi S74. lpp.). Iepriekš izlīdzina neapstrādātus datus par precēm un pakalpojumiem, lai tādējādi ņemtu vērā darbadienu skaita un Lieldienu ietekmi. Informācija par ienākumu konta un kārtējo pārvedumu konta kredīta summām pakļauta iepriekšējai darbadienu skaita izlīdzināšanai. Minētos posteņus sezonāli izlīdzina, izmantojot iepriekš izlīdzinātās laikrindas. Kārtējo pārvedumu debeta summa netiek iepriekš izlīdzināta. Kopējo tekošo kontu sezonāli izlīdzina, apkopojot euro zonas valstu sezonāli izlīdzinātās preču, pakalpojumu, ienākumu un kārtējo pārvedumu laikrindas. Sezonālos faktorus pārskata reizi pusgadā vai pēc nepieciešamības.

⁴ Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES

"Mēneša Biļetena" sadaļa "Euro zonas statistika" sniedz euro zonas statistisko informāciju kopumā. Sīkāka dalījuma un ilgāka perioda dati, kuriem pievienotas skaidrojošas piezīmes, pieejami ECB interneta lapas (www.ecb.int) sadaļā "Statistika". Pakalpojumi, kas pieejami iedaļā "Datu pakalpojumi", ietver pārlūkprogrammas saskarni ar meklēšanas iekārtām, nodrošina piekļuves iespēju dažādiem datiem un tiešu datu lejuplādēšanas iespēju koncentrētu *Comma Separated Value* (CSV) datņu veidā. Sīkāku informāciju iespējams iegūt, izmantojot e-pasta adresi: statistics@ecb.int.

Pēdējais termiņš statistisko datu iekļaušanai "Mēneša Biļetenā" ir diena pirms mēneša pirmās Padomes sēdes. Šajā izdevumā iekļauto datu aktualizēšanas pēdējais termiņš bija 2004. gada 1. decembris.

Visi dati, ja nav norādīts citādi, attiecas uz *Euro 12* (Ekonomikas un monetārās savienības dalībvalstīm). Monetārās informācijas, saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), ieguldījumu fondu un finanšu tirgus statistisko datu laikrindas par euro zonas valstīm attiecas uz tām ES dalībvalstīm, kuras bija ieviesušas euro laikā, par kuru sniegta statistiskās ziņas. Tas tiek norādīts ar zemspītras piezīmi attiecīgajās vietās tabulās; attēlos pārtraukumu atspoguļo punktēta līnija. Šādos gadījumos, ja pamatdati ir pieejami, 2001. gada absolūtajās un procentuālajās pārmaiņās, kuras aprēķinātas, izmantojot 2000. gada bāzi, lietota tāda laikrinda, kurā ņemta vērā ietekme, ko radīja Grieķijas pievienošanās euro zonai.

Ievērojot to, ka Eiropas naudas vienības ekija (*European currency unit*, ECU) struktūra neatbilst to valstu bijušo valūtu struktūrai, kuras ieviesušas vienoto valūtu, no iesaistīto valstu nacionālās valūtas ekijos pirms 1999. gada konvertētās summas atbilstoši pašreizējām ekija konvertācijas likmēm ietekmē to ES dalībvalstu valūtu kursu svārstības, kuras nav ieviesušas euro. Lai izvairītos no šādas ietekmes uz monetāro statistiku, 2.1.–2.8. sadaļā sniegtie dati par periodu pirms 1999. gada izteikti vienībās, kas konvertētas no nacionālajām

valūtām pēc negrozāmiem euro maiņas kursiem, kuri noteikti 1998. gada 31. decembrī. Ja nav norādīts citādi, cenu un izmaksu statistika pirms 1999. gada iegūta, pamatojoties uz nacionālajā valūtā izteiktiem datiem.

Ja iespējams, izmantota apkopošanas vai apvienošanas metode (ieskaitot starpvalstu datu apvienošanu).

Jaunākie dati bieži ir provizoriski un var tikt precizēti. Noapaļošanas rezultātā var rasties kopsummu un to komponentu neatbilstība.

Grupu "Citas ES dalībvalstis" veido Čehija, Dānija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Ungārija, Malta, Polija, Slovēnija, Slovākija, Zviedrija un Lielbritānija.

Vairākumā gadījumu tabulās lietotā terminoloģija atbilst starptautiskajiem standartiem, piemēram, Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) un Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) Maksājumu bilances rokasgrāmatas standartiem. Darījumi attiecas uz labprātīgām apmaiņām (tieši aprēķinātām vai atvasinātām), bet plūsmas ietver arī atlikumu summu pārmaiņas, kas radušās sakarā ar cenu un valūtas kursa pārmaiņām, norakstītiem apjomiem un citām pārmaiņām.

Tabulās apzīmējums "līdz (x) gadiem" nozīmē "līdz (x) gadiem *ieskaitot*".

PĀRSKATS

Galveno euro zonas valstu rādītāju pārmaiņas apkopotas pārskata tabulā.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.4. sadaļā sniegta obligāto rezervju un likviditātes faktoru statistika. Gada un ceturkšņa novērojumi attiecas uz gada vai ceturkšņa pēdējā rezervju prasību izpildes perioda vidējiem rādītājiem. Līdz 2003. gada decembrim rezervju prasību izpildes periods sākās mēneša

24. datumā un turpinājās līdz nākamā mēneša 23. datumam. 2003. gada 23. janvārī ECB paziņoja par darbības organizēšanas grozījumiem, kas stājās spēkā 2004. gada 10. martā. Šo pārmaiņu rezultātā rezervju prasību izpildes periodi sākas dienā, kad veicami norēķini par galvenajām refinansēšanas operācijām (*the main refinancing operation*, MRO), pēc ECB Padomes sēdes, kurā paredzēts sniegt monetārās politikas mēneša novērtējumu. Laika posms no 2004. gada 24. janvāra līdz 9. martam noteikts kā rezervju prasību izpildes pārejas periods.

1.4. sadaļas 1. tabula atspoguļo rezervju prasību izpildei pakļauto kredītiestāžu rezervju bāzes komponentus. Rezervju bāzē neietilpst saistības pret citām kredītiestādēm, kuras pakļautas ECBS obligāto rezervju sistēmai, ECB un tām nacionālajām centrālajām bankām, kuras ir ECBS dalībnieces. Ja kredītiestāde nevar sniegt pierādījumus, par kādu summu tā emitējusi parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kuri atrodas minēto iestāžu pārvaldījumā, tā var atskaitīt noteiktu šo saistību procentuālo daļu no savas rezervju bāzes. Līdz 1999. gada novembrim rezervju bāzes aprēķinā tika izmantota 10%, bet pēc tam – 30% norma.

1.4. sadaļas 2. tabula atspoguļo pabeigto rezervju prasības izpildes periodu vidējos datus. Rezervju prasību apjomu katrai kredītiestādei vispirms aprēķina, piemērojot atbilstošo saistību kategoriju rezervju normu rezervju prasībām pakļautajām saistībām, izmantojot katra kalendārā mēneša beigu bilances datus. Katra kredītiestāde no šīs summas attiecīgi atskaita vienreizēju atvieglojumu summu 100 000 euro apjomā. Rezultātā iegūtās nepieciešamās rezerves tiek summētas euro zonas līmenī (1. aile). Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (2. aile) veidojas no kredītiestāžu kopējiem vidējiem dienas pieprasījuma noguldījumu kontu apjomiem, ieskaitot apjomus, kas kalpo rezervju prasību izpildei. Virsrezerves (3. aile) ir vidējie pieprasījuma noguldījumu kontu apjomi, kas rezervju prasību izpildes periodā pārsniedz nepieciešamās rezerves. Iztrūkums (4. aile) definēts kā vidējais pieprasījuma noguldījumu

kontu apjoma deficīts rezervju prasību izpildes periodā, un to aprēķina, izmantojot to kredītiestāžu datus, kuras nav izpildījušas rezervju prasības. Rezervju prasību atlīdzības likme (5. aile) vienāda ar rezervju prasību izpildes perioda vidējo ECB likmi (kas svērtā atbilstoši kalendāro dienu skaitam), ko piemēro Eurosistēmas galvenajām refinansēšanas operācijām (sk. 1.3. sadaļu).

1.4. sadaļas 3. tabula atspoguļo banku sistēmas likviditāti, kas definēta kā euro zonas kredītiestāžu euro pieprasījuma noguldījumu konti Eurosistēmā. Visi lielumi iegūti no Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata. Citas likviditāti samazinošās operācijas (7. aile) neietver nacionālo centrālo banku EMS otrajā posmā ierosinātu parādu sertifikātu emisiju. Citi faktori (neto) (10. aile) ietver atlikušos Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata posteņus. Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (11. aile) ir vienādi ar likviditāti palielinošo faktoru summas (1.–5. aile) un likviditāti samazinošo faktoru summas (6.–10. aile) starpību. Naudas bāzi (12. aile) aprēķina kā noguldījumu iespējas (6. aile), apgrozībā esošo banknošu (8. aile) un kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu kontu (11. aile) summu.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. sadaļā aplūkota monetāro finanšu iestāžu (MFI) sektora kopsavilkuma balance, t.i., visu euro zonas MFI saskaņoto bilanču summa. MFI ir centrālās bankas, kredītiestādes saskaņā ar Kopienas normatīvo aktu definīciju, naudas tirgus fondi un citas iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pilns MFI saraksts publicēts ECB interneta lapā.

2.2. sadaļa atspoguļo MFI sektora konsolidēto bilanci, kas iegūta, aprēķinot euro zonas MFI kopsavilkuma bilanču pozīciju saldo. Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni ir nedaudz atšķirīgi,

MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli; atlikums parādīts 2.2. sadaļas pasīvu 10. ailē. 2.3. sadaļā ietverti euro zonas monetārie rādītāji un atbilstošie bilances posteņi. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances; tajos ietilpst arī atsevišķi centrālās valdības monetārie aktīvi vai pasīvi. Monetāro rādītāju un atbilstošo bilances posteņu statistiskie dati izlīdzināti sezonāli un tiem veikta tirgošanas dienu skaita korekcija. 2.1. un 2.2. sadaļas ārējo saistību postenis atspoguļo ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās 1) akcijas vai daļas, kuras emitējuši euro zonā esošie naudas tirgus fondi, un 2) parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kurus emitējušas euro zonas MFI. Tomēr 2.3. sadaļā šie turējumi nav ietverti monetārajos rādītājos un tiek uzrādīti posteņī "Tīrie ārējie aktīvi".

2.4. sadaļa analizē Eurosistēmā (banku sistēmā) neietilpstošu euro zonas MFI izsniegtos kredītus sektoru, veidu un sākotnējo termiņu dalījumā. 2.5. sadaļa sniedz euro zonas banku sistēmas piesaistīto noguldījumu analīzi sektoru un instrumentu dalījumā. 2.6. sadaļa parāda euro zonas banku sistēmas turētos vērtspapīrus emitentu veidu dalījumā.

2.2.–2.6. sadaļā aplūkoti darījumi, kuri aprēķināti kā atlikumu starpība, veicot pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa pārmaiņu un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju. 2.7. sadaļā atspoguļoti atsevišķi pārvērtēšanas gadījumi, kuri izmantoti darījumu iegūšanai. 2.2.–2.6. sadaļa arī atspoguļo uz darījumiem balstītus pieauguma tempus gada procentuālo pārmaiņu izteiksmē. 2.8. sadaļa parāda atsevišķus MFI bilances posteņus valūtu dalījumā pa ceturkšņiem.

Sektoru definīcijas sīkāk izklāstītas publikācijā *Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers* ("Monetārās un banku statistikas sektora rokasgrāmata – ievirze klientu statistiskajā klasifikācijā", ECB, 1999. gada novembris). *The Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance*

Sheet Statistics ("Ieteikuma piezīmes ECB Regulai Nr. 2001/13 par MFI bilances statistiku", ECB, 2002. gada novembris) skaidro pieredzi, kuru iesaka izmantot arī NCB. Kopš 1999. gada 1. janvāra statistiskā informācija tiek vākta un apkopota, pamatojoties uz ECB 1998. gada 1. decembra Regulu Nr. 1998/16 par monetāro finanšu institūciju sektora konsolidēto bilanci, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar ECB Regulu Nr. 2003/10².

Saskaņā ar šo regulu bilances postenis "Naudas tirgus vērtspapīri" iekļauts posteņī "Parāda vērtspapīri" gan MFI bilances aktīvu, gan pasīvu pusē.

2.9. sadaļā atspoguļoti euro zonas ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondus) ceturkšņa beigu bilances atlikumi. Tā ir kopsavilkuma bilance, tāpēc pasīvu pusē uzrādītas arī ieguldījumu fondu akcijas vai daļas, kuras emitējuši citi ieguldījumu fondi. Kopējie aktīvi un pasīvi arī doti ieguldījumu politikas dalījumā (kapitāla vērtspapīru, obligāciju, jauktie, nekustamā īpašuma un citi fondi), kā arī investoru veidu dalījumā (vispārējie publiskie un īpašie investoru fondi). 2.10. sadaļa parāda kopsavilkuma bilanci katram ieguldījumu fondu sektoram, kuru nosaka pēc ieguldījumu politikas un investoru veida.

FINANŠU UN NEFINANŠU KONTI

3.1. un 3.2. sadaļa parāda finanšu kontu ceturkšņa datus euro zonas nefinanšu sektoros, kurus veido valdība (EKS 95 S.13), nefinanšu sabiedrības (EKS 95 S.11) un mājsaimniecības (EKS 95 S.14), t.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas (EKS 95 S.15). Dati aptver sezonāli neizlīdzinātus atlikumus un finanšu darījumus, kas klasificēti saskaņā ar EKS 95, kā arī atspoguļo galvenos finanšu ieguldījumus un finansēšanas darbības nefinanšu sektoros. Dati par finansēšanu (saistības) sniegti saskaņā ar EKS 95 sektoru un sākotnējo termiņu dalījumu ("īstermiņa" attiecas

1 OJ L 356, 30.12.1998., 7. lpp.

2 OJ L 250, 02.10.2003., 19. lpp.

uz sākotnēji noteikto termiņu līdz 1 gadam; "ilgtermiņa" nozīmē sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu). Ja iespējams, MFI finansējums tiek uzrādīts atsevišķi. Pašlaik informācija par finanšu ieguldījumiem (aktīviem) nav tik detalizēta kā dati par finansēšanu, īpaši tāpēc, ka nav iespējams atspoguļojums sektoru dalījumā.

3.3. sadaļā sniegti euro zonas apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu finanšu kontu ceturkšņa dati (EKS 95 S.125). Tāpat kā 3.1. un 3.2. sadaļā, dati attiecas uz sezonāli neizlīdzinātām saistībām un finanšu darījumiem un atspoguļo šā sektora galvenos finanšu ieguldījumus un finansēšanas darbības.

Šo triju sadaļu ceturkšņa dati pamatojas uz nacionālo finanšu kontu ceturkšņa datiem un MFI bilanču un vērtspapīru emisiju statistiku. 3.1. un 3.2. sadaļā izmantota arī Starptautisko norēķinu bankas (SNB) starptautiskā banku darbības statistika. Lai gan visas euro zonas valstis piedalās MFI bilances un vērtspapīru emisijas statistikas veidošanā, Īrija un Luksemburga pagaidām vēl neiesniedz nacionālo finanšu kontu ceturkšņa datus.

3.4. sadaļa atspoguļo gada datus par ietaupījumiem, ieguldījumiem (finanšu un nefinanšu) un finansēšanu kopumā par visu euro zonu un atsevišķi par nefinanšu sabiedrībām un māsasaimniecībām. Šādi gada rādītāji nodrošina pilnīgāku informāciju par finanšu aktīvu iegūšanu pa sektoriem un atbilst divās iepriekšējās sadaļās izmantotajiem ceturkšņa rādītājiem.

FINANŠU TIRGI

Euro zonas finanšu tirgus statistisko datu laikrindas attiecas uz tām ES dalībvalstīm, kas laikā, uz kuru attiecas statistiskā informācija, bija ieviesušas euro.

ECB sniedz statistiskos datus par neakciju vērtspapīriem un kotētajām akcijām (4.1.–4.4. sadaļa), izmantojot ECBS un SNB datus. 4.5. sadaļa atspoguļo MFI procentu likmes euro

denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem. Naudas tirgus procentu likmju, valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas un akciju tirgus rādītājus (4.6.–4.8. sadaļa) ECB sagatavo, izmantojot sakaru tīkla pakalpojumus.

Vērtspapīru emisiju statistika attiecas uz 4.1.–4.3. sadaļā aplūkotajiem neakciju vērtspapīriem (parāda vērtspapīriem) un kotētajām akcijām, kas atspoguļotas 4.4. sadaļā. Parāda vērtspapīri doti īstermiņa un ilgtermiņa dalījumā. Par īstermiņa vērtspapīriem uzskata vērtspapīrus ar sākotnējo dzēšanas termiņu 1 gads vai īsāku termiņu (izņēmuma gadījumos ar termiņu līdz 2 gadiem vai īsāku termiņu). Vērtspapīri ar ilgāku dzēšanas termiņu, ar izvēles dzēšanas termiņiem, no kuriem pēdējais ir vēlāk nekā pēc 1 gada, vai ar nenoteiktiem dzēšanas termiņiem klasificēti kā ilgtermiņa vērtspapīri. Aprēķināts, ka parāda vērtspapīru statistiskie dati aptver aptuveni 95% no visiem euro zonas rezidentu emitētajiem vērtspapīriem. 4.1.–4.3. sadaļā atspoguļotie euro denominētie vērtspapīri ietver arī vērtspapīrus, kuri izteikti euro, izmantojot nacionālo valūtu nominālvērtības.

4.1. sadaļa atspoguļo emitētos vērtspapīrus, dzēšanas apjomus, emisiju neto apjomu un apgrozībā esošo apjomu visu termiņu vērtspapīriem, papildus sniedzot ilgtermiņa dalījumu. Sakarā ar vērtēšanas pārmaiņām, pārklasificēšanu un citām korekcijām emisiju neto apjoms atšķiras no apgrozībā esošo vērtspapīru apjoma pārmaiņām.

1.–4. ailē dots apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms, emisiju bruto apjoms, dzēšanas apjoms un visu euro denominēto emisiju neto apjoms. 5.–8. ailē uzrādīts apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms, emisiju bruto apjoms, dzēstais apjoms un visu euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru (parāda vērtspapīru) emisiju neto apjoms. 9.–11. aile parāda euro zonas rezidentu euro emitēto apgrozībā esošo vērtspapīru, emisiju bruto un dzēšanas apjoma procentuālo dalījumu. 12. ailē dots euro zonas rezidentu euro denominēto emisiju neto apjoms.

4.2. sadaļa atspoguļo euro zonas valstu rezidentu apgrozībā esošo vērtspapīru apjomu un emisiju bruto apjomu sektoru dalījumā, kas atbilst EKS 95³. ECB iekļauta Eurosistēmā.

Apgrozībā esošais kopapjoms 4.2. sadaļas 1. ailē sakrīt ar 4.1. sadaļas 5. ailes datiem. 4.2. sadaļas 2. ailes MFI apgrozībā esošo vērtspapīru emisiju apjoms salīdzināms ar emitēto parāda vērtspapīru rādītājiem, kas doti MFI kopsavilkuma bilances pasīvu pusē 2.1. sadaļas 8. ailē.

4.3. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma tempu (termiņu un emitentu sektoru dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, kas veikti, institūcijai iegūstot vai izlietojot finanšu aktīvus un uzņemoties vai nokārtojot saistības. Tādējādi gada pieauguma tempā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa svārstības un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

4.4. sadaļas 1., 4., 6. un 8. aile parāda euro zonas rezidentu emitētās kotētās apgrozībā esošās akcijas emitentu sektoru dalījumā. Nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju mēneša dati atbilst 3.2. sadaļā (galveno saistību 21. ailē) dotajai ceturkšņa datu laikrindai.

4.4. sadaļas 3., 5., 7. un 9. aile atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma tempu (emitentu sektoru dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, emitentam pārdodot vai atpērkot akcijas par naudu, izņemot izdevumus par emitenta paša akcijām. Darījumos ietilpst emitenta akciju pirmā kotācija biržā un jaunu instrumentu ieviešana vai likvidēšana. Gada pieauguma tempa aprēķinā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

4.5. sadaļā dota visu to procentu likmju statistika, kuras euro zonā esošās MFI piemēro euro zonas valstu mājāsaimniecību un nefinanšu sabiedrību veiktajiem noguldījumiem euro un tām izsniegtajiem kredītiem euro. Euro zonas MFI procentu likmes aprēķina kā vidējo svērto

lielumu (pēc atbilstošā apjoma) no euro zonas valstu procentu likmēm katrai attiecīgajai kategorijai.

MFI procentu likmju statistika sniegta jauno darījumu vai atlikumu, sektoru, instrumentu kategoriju un termiņu, brīdinājuma termiņu vai procentu likmes sākotnējās darbības periodu dalījumā. Jaunā MFI procentu likmju statistika izmantota to euro zonas maza apjoma darījumu procentu likmju 10 pārejas statistisko laikrindu vietā, kuras ECB publicēja mēneša biļetenos kopš 1999. gada janvāra.

4.6. sadaļā sniegtas naudas tirgus procentu likmes euro zonā, ASV un Japānā. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes dotas ļoti plašā spektrā no procentu likmēm noguldījumiem uz nakti līdz 12 mēnešu noguldījumu procentu likmēm. Pirms 1999. gada janvāra euro zonas sintētiskās procentu likmes tika aprēķinātas, izmantojot nacionālās procentu likmes, kas svērtas attiecībā pret IKP. Izņemot procentu likmi noguldījumiem uz nakti līdz 1998. gada decembrim, mēneša, ceturkšņa un gada likmes ir attiecīgā perioda vidējais rādītājs. Noguldījumiem uz nakti dotas starpbanku noguldījumu procentu likmes līdz 1998. gada decembrim. Sākot ar 1999. gada janvāri, 4.6 sadaļas 1. ailē dotas EONIA likmes. Tās ir perioda beigu likmes līdz 1998. gada decembrim un perioda vidējie rādītāji pēc šā datuma. No 1999. gada janvāra 1, 3, 6 un 12 mēnešu noguldījumiem dotas euro starpbanku piedāvājuma procentu likmes (EURIBOR), bet līdz 1998. gada decembrim – Londonas starpbanku piedāvājuma procentu likmes (LIBOR), ja tādas pieejamas. ASV un Japānas 3 mēnešu noguldījumiem izmantotas LIBOR likmes.

3 "Mēneša Biļetena" tabulās atspoguļoto sektoru kodu numuri EKS 95 ir šādi: MFI (ieskaitot Eurosistēmu), kas ietver ECB, euro zonas valstu nacionālās centrālās bankas (S.121) un citas monetārās finanšu institūcijas (S.122); nemonētārās finanšu sabiedrības, kas ietver citus finanšu starpniekus (S.123), finanšu papildpakalpojumu sniedzējus (S.124) un apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (S.125); nefinanšu sabiedrības (S.11); centrālā valdība (S.1311); pārējā valdība, kas ietver pavalsts valdību (S.1312), vietējo valdību (S.1313) un sociālās nodrošināšanas fondus (S.1314).

4.7. sadaļa sniedz informāciju par valdības obligāciju ienesīgumu euro zonas valstīs, ASV un Japānā. Līdz 1998. gada decembrim 2, 3, 5 un 7 gadu obligāciju peļņas likmes euro zonā bija perioda beigu, bet 10 gadu peļņas likmes – perioda vidējais rādītājs. Pēc tam peļņas likmes ir perioda vidējie lielumi. Līdz 1998. gada decembrim euro zonas obligāciju peļņas likmes tika aprēķinātas, pamatojoties uz saskaņotiem valstu valdības obligāciju ienesīguma svērumiem attiecībā pret IKP; pēc šā datuma par svariem izmanto apgrozībā esošo valdības obligāciju nominālapjomu katrā termiņu grupā. ASV un Japānas 10 gadu obligāciju peļņas likmes ir perioda vidējie rādītāji.

4.8. sadaļā doti euro zonas, ASV un Japānas akciju tirgu indeksi.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

Lielāko daļu šīs sadaļas datu sagatavojuši Eiropas Komisija (galvenokārt *Eurostat*) un valstu statistikas iestādes. Euro zonas statistika iegūta, apkopojot atsevišķu valstu datus. Cik iespējams, dati saskaņoti un ir salīdzināmi. Datu salīdzināšanai veikta iespējami plaša datu saskaņošana. IKP un izdevumu posteņu, pievienotās vērtības darbības veidu dalījumā, rūpnieciskās ražošanas, mazumtirdzniecības un vieglo automobiļu reģistrācijas statistikai veikta darbadienu skaita korekcija.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) euro zonas valstīm (5.1. sadaļa) pieejams, sākot ar 1995. gadu. Tas balstās uz valstu SPCI, kas visās euro zonas valstīs aprēķināts pēc vienotas metodoloģijas. Preču un pakalpojumu komponentu dalījums iegūts, izmantojot Individuālā patēriņa mērķklasifikāciju (*Coicop/HICP*). SPCI attiecināms uz euro zonas ekonomiskās telpas mājsaimniecību galapatēriņa izdevumiem. Tabulā iekļauti sezonāli izlīdzināti SPCI dati, ko apkopo ECB.

Uz ražotāju cenām rūpniecībā (5.1. sadaļas 2. tabula), rūpniecisko ražošanu, jaunajiem

pasūtījumiem rūpniecībā, rūpniecības apgrozījumu un mazumtirdzniecību (5.2. sadaļa) attiecas 1998. gada 19. maija Padomes Regula (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku⁴. Ražotāju cenu rūpniecībā un rūpnieciskās ražošanas dalījums pēc produktu galapatēriņa ir rūpniecības (izņemot būvniecību; NACE sekcijas C–E) saskaņotais apakšdalījums galvenajās rūpniecības grupās (GRG) saskaņā ar 2001. gada 26. marta Komisijas Regulu (EK) Nr. 586/2001⁵. Ražotāju cenas rūpniecībā atspoguļo EXW cenas (kurās iekļauta piegāde no rūpnīcas). Tās ietver netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpnieciskā ražošana atspoguļo attiecīgo rūpniecības nozaru pievienoto vērtību.

Izejvielu cenas pasaules tirgū (5.1. sadaļas 2. tabula) parāda euro zonas importa euro izteikto cenu pārmaiņas salīdzinājumā ar bāzes periodu.

Darbspēka izmaksu indeksi (5.1. sadaļas 3. tabula) atspoguļo vidējās darbspēka izmaksas stundā. Taču tie neattiecas uz lauksaimniecību, zvejniecību, valsts pārvaldi, izglītību, veselību un citur neklasificētiem pakalpojumiem. ECB aprēķina vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītāju (papildpostenis 5.1. sadaļas 3. tabulā), pamatojoties uz nesaskaņotiem nacionālo definīciju datiem.

Vienības darbspēka izmaksu komponenti (5.1. sadaļas 4. tabula), IKP un tā komponenti (5.2. sadaļas 1. un 2. tabula), IKP deflatori (5.1. sadaļas 5. tabula) un nodarbinātības statistika (5.3. sadaļas 1. tabula) iegūta no EKS 95 valstu ceturkšņa kontiem.

Jaunie pasūtījumi rūpniecībā (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo atsaucē periodā saņemtos pasūtījumus un ietver rūpniecības nozares, kuru darbību galvenokārt nosaka pasūtījumi, – īpaši tekstilizstrādājumu, celulozes un papīra izstrādājumu, ķīmisko vielu, metālu, kapitālpreču un ilglietošanas patēriņa preču ražošanu. Dati aprēķināti, izmantojot faktiskās cenas.

⁴ OJ L 162, 05.06.1998., 1. lpp.

⁵ OJ L 86, 27.03.2001., 11. lpp.

Rūpniecības apgrozījuma un mazumtirdzniecības rādītāji (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo apgrozījumu, ieskaitot visas nodevas un nodokļus, izņemot PVN, kas aprēķināti atsaucē periodā. Mazumtirdzniecības apgrozījums ietver visu mazumtirdzniecību, neskaitot automobiļu un motociklu tirdzniecību un izņemot remontu. Reģistrētie jaunie viegļie automobiļi ietver gan personiskos, gan komercpārvaldījumiem paredzētos viegļos automobiļus.

Uzņēmumu un patērētāju apsekojumu kvalitatīvie dati (5.2. sadaļas 5. tabula) balstīti uz Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumiem.

Dati par bezdarba līmeni (5.3. sadaļas 2. tabula) sniegti saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) vadlīnijām. Tie attiecas uz personām, kuras aktīvi meklē darbu un tiek uzskatītas par daļu no darbaspēka, izmantojot saskaņotus kritērijus un definīcijas. Bezdarba līmeņa aprēķinā izmantotie darbaspēka rādītāji atšķiras no 5.3. sadaļā publicētās nodarbināto un bezdarbnieku skaita summas.

VALSTS FINANCES

6.1.–6.4. sadaļa atspoguļo euro zonas valdību fiskālo stāvokli. Sniegti galvenokārt konsolidēti dati, kas balstās uz EKS 95 metodoloģiju. 6.1.–6.3. sadaļa atspoguļo euro zonas gada rādītājus, kurus ECB sagatavo, izmantojot saskaņotus NCB datus, kas tiek regulāri aktualizēti. Tāpēc dati par euro zonas valstu valdības budžeta deficītu un valdības parādu var atšķirties no datiem, kurus izmanto Eiropas Komisija pārsmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā. Euro zonas ceturkšņa rādītājus, kas sniegti 6.4. sadaļā, ECB sagatavo, izmantojot Eurostat datus.

6.1. sadaļa atspoguļo valdības ieņēmumu un izdevumu gada rādītājus, pamatojoties uz 2000. gada 10. jūlija Komisijas Regulas (EK) Nr. 1500/2000⁶ definīcijām (ar šo Regulu tika izdarīti grozījumi EKS 95). 6.2. sadaļa parāda valdības kopējo konsolidēto parādu tā

nominālvērtībā saskaņā ar Līguma nosacījumiem attiecībā uz pārsmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. 6.1. un 6.2. sadaļā iekļauti atsevišķu euro zonas valstu kopsavilkuma dati, ievērojot šo valstu nozīmi Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros. 6.3. sadaļa atspoguļo valdības parāda pārmaiņas. Valdības parāda un valdības budžeta deficīta pārmaiņu starpība – deficīta-parāda korekcija – galvenokārt rodas valdības darījumu ar finanšu aktīviem un valūtu pārvērtēšanas rezultātā. 6.4. sadaļā sniegti ceturkšņa dati par valdības ieņēmumiem un izdevumiem, pamatojoties uz definīcijām, kas noteiktas 2002. gada 10. jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1221/2002⁷ par valdības ceturkšņa nefinanšu kontiem.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantotie jēdzieni un definīcijas (7.1., 7.2., 7.4. un 7.5. sadaļā) kopumā atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai (5. izdevums, 1993. gada oktobris), ECB 2004. gada 16. jūlija Vadlīnijām par ECB statistisko pārskatu sniegšanas prasībām (ECB/2004/15)⁸ un Eurostat dokumentiem. Papildu atsaucē uz euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantoto metodoloģiju un avotiem atrodamas ECB publikācijā *European Union balance of payments/international investment position statistical methods* (Eiropas Savienības maksājumu bilances vai starptautiskās investīciju bilances statistiskās metodes; 2004. gada novembris) un sevišķo uzdevumu apakškomisiju ziņojumos *Portfolio investment collection system* ("Portfeļieguldījumu apkopošanas sistēma"; 2002. gada jūnijs), *Portfolio investment income* ("Portfeļieguldījumu ienākumi"; 2003. gada augusts) un *Foreign direct investment* ("Ārvalstu tiešās investīcijas"; 2004. gada marts), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Papildus tam Monetārās, finanšu un maksājumu

6 OJ L 172, 12.07.2000., 3. lpp.

7 OJ L 179, 09.07.2002., 1. lpp.

8 OJ L 354, 30.11.2004., 34. lpp.

bilances komisijas interneta lapā (www.cmfb.org) atrodams ECB/Komisijas (*Eurostat*) sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojums *Quality of balance of payments and international investment position statistics* ("Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas kvalitāte"; 2004. gada jūnijs).

Neto darījumi finanšu kontā tiek atspoguļoti saskaņā ar SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas zīmju konvenciju – aktīvu palielinājums tiek dots ar mīnusa zīmi, bet pasīvu palielinājums – ar plusa zīmi. Tekošajā kontā un kapitāla kontā gan kredīta, gan debeta darījumi tiek uzrādīti ar plusa zīmi.

Euro zonas maksājumu bilanci izstrādā ECB. Jaunākie mēneša dati uzskatāmi par provizoriskiem. Dati tiek pārskatīti pēc nākamā mēneša skaitļu vai detalizētās ceturkšņa maksājumu bilances publicēšanas. Agrāko datu pārskatīšana notiek periodiski vai pamatdatu sagatavošanas metodoloģijas pārmaiņu rezultātā.

7.1. sadaļas 2. tabula sniedz sezonāli izlīdzinātus tekošā konta datus. Ja nepieciešams, veikta darbadienu skaita, garā gada vai Lieldienu ietekmes korekcija. 7. tabula atspoguļo ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēto vērtspapīru euro zonas pircējus sektoru dalījumā. Pagaidām nav iespējams parādīt tos euro zonas vērtspapīru emitentus sektoru dalījumā, kuru vērtspapīrus iegādājas nerezidenti. 8. un 9. tabulā dalījums "aizdevumos" un "naudā un noguldījumos" balstīts uz nerezidentu bilances posteņa sektoru, t.i., aktīvi attiecībā uz nerezidentu bankām klasificēti kā noguldījumi, bet aktīvi attiecībā uz citiem nerezidentu sektoriem klasificēti kā aizdevumi. Šajā dalījumā ievērotas citu, piemēram, MFI konsolidētās bilances, statistisko datu atšķirības, un tas atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai.

7.2. sadaļa parāda maksājumu bilances monetāro atspoguļojumu – maksājumu bilances darījumus, kas atspoguļo darījumus attiecīgajā M3 ārējā

atbilstošajā bilances postenī. Datus ievērotas maksājumu bilances zīmju konvencijas, izņemot datus par darījumiem attiecīgajā M3 ārējā atbilstošajā bilances postenī, kuri ņemti no naudas un banku sektora statistikas (12. aile) un kuriem plusa zīme norāda uz aktīvu palielinājumu vai pasīvu samazinājumu. Maksājumu bilances darījumi attiecībā uz portfeļieguldījumu pasīviem ietver MFI emitēto līdzdalības un parāda vērtspapīru pirkšanu un pārdošanu, izņemot naudas tirgus fondu akcijas un parāda vērtspapīrus, ko MFI emitē ar termiņu līdz 2 gadiem. Īpašs metodoloģisks skaidrojums par euro zonas maksājumu bilances monetāro atspoguļojumu sniegts ECB interneta lapas sadaļā "Statistiska". Sk. arī 2003. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 1. ielikumu.

7.3. sadaļā sniegti dati par euro zonas preču ārējo tirdzniecību. Galvenais informācijas avots ir *Eurostat*. ECB iegūst apjoma indeksus no *Eurostat* vērtības un vienības vērtības indeksiem, kā arī veic vienības vērtības indeksu sezonālo izlīdzināšanu, bet sezonāli un atbilstoši darbadienu skaitam izlīdzinātos vērtības indeksus sagatavo *Eurostat*.

Preču grupu dalījums 7.3. sadaļas 1. tabulas 4.–6. un 9.–11. ailē sniegts saskaņā ar plašo ekonomisko kategoriju (*Broad Economic Categories*) klasifikāciju. Rūpniecības preces (7. un 12. aile) un nafta (13. aile) atbilst SITC 3. red. definīcijai. Ģeogrāfiskais dalījums parāda galvenos tirdzniecības partnerus valstu vai reģionālo valstu grupu dalījumā.

Sakarā ar definīciju, klasifikācijas, datu apjoma un reģistrācijas laika atšķirībām ārējās tirdzniecības dati, īpaši tie, kas attiecas uz importu, nav pilnībā salīdzināmi ar preču posteņa datiem maksājumu bilances statistikā (7.1. un 7.2. sadaļa). Pēdējos gados atšķirība importā svārstījās ap 5% (pēc ECB vērtējuma), un tās nozīmīga daļa saistīta ar apdrošināšanas un transportēšanas pakalpojumu iekļaušanu ārējās tirdzniecības datos (CIF cenās).

7.4. sadaļā euro zonas valstu starptautisko investīciju bilances dati balstīti uz ārpus euro

zonas esošo valstu rezidentu pozīcijām, pieņemot, ka euro zona ir vienots saimnieciskais veselums (sk. arī 2002. gada decembra "Mēneša Biļetena" 9. ielikumu). Starptautisko investīciju bilances posteņi parādīti faktiskajās tirgus cenās, izņemot tiešās investīcijas, kurām galvenokārt izmantota bilances vērtība.

Eurosistēmas starptautisko rezervju un attiecīgo aktīvu un pasīvu atlikumi doti 7.5. sadaļā kopā ar ECB turēto daļu. Sakarā ar jauno darījumu vai atlikumu un vērtējuma atšķirībām šie skaitļi nav pilnībā salīdzināmi ar Eurosistēmas nedēļas finanšu pārskata skaitļiem. 7.5. sadaļas dati atbilst rekomendācijām SVF/SNB starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonu sagatavošanai. Eurosistēmas zelta turējuma pārmaiņas (3. aile) atspoguļo darījumus ar zeltu saskaņā ar centrālo banku vienošanos par zeltu, kas tika noslēgta 1999. gada 26. septembrī un pagarināta 2004. gada 8. martā. Plašāku informāciju par Eurosistēmas starptautisko rezervju statistisko analīzi var atrast izdevumā *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* (2000. gada oktobris), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Šajā interneta lapā atrodams arī plašāks informācijas klāsts atbilstoši starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonam.

VALŪTU KURSI

8.1. sadaļa atspoguļo euro nominālā un reālā efektīvā valūtas kursa (EVK) rādītājus, kuru aprēķinus veikusi ECB, pamatojoties uz divpusēju euro un euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu vidējiem svērtajiem lielumiem. Pozitīva pārmaiņa liecina par euro kursa pieaugumu. Svari balstās uz rūpniecības preču tirdzniecību ar tirdzniecības partnervalstīm 1995.–1997. un 1999.–2001. gadā un aprēķināti, lai izskaidrotu pārējo tirgu ietekmi. EVK rādītāji iegūti, 1999. gada sākumā saistot rādītājus, kas balstās uz 1995.–1997. gada svariem, ar rādītājiem, kas balstās uz 1999.–2001. gada svariem. EVK-23 tirdzniecības partnervalstu grupā ietilpst ārpus

euro zonas esošās 13 ES dalībvalstis, ASV, Austrālija, Dienvidkoreja, Honkonga, Japāna, Kanāda, Ķīna, Norvēģija, Singapūra un Šveice. EVK-42 grupu veido EVK-23 grupas valstis un Alžīrija, Argentīna, Brazīlija, Bulgārija, Dienvidāfrikas Republika, Filipīnas, Horvātija, Indija, Indonēzija, Izraēla, Jaunzēlande, Krievija, Malaizija, Maroka, Meksika, Rumānija, Taivāna, Taizeme un Turcija. Reālo EVK aprēķinā izmanto patēriņa cenu indeksus, ražotāju cenu indeksus, iekšzemes kopprodukta deflatorus, vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā un vienības darbaspēka izmaksas visā tautsaimniecībā.

Plašāka informācija par EVK aprēķināšanu atrodama 2004. gada septembra "Mēneša Biļetena" 10. ielikumā "Vispārējo tirdzniecības svaru aktualizācija euro efektīvajiem valūtas kursiem un jaunas euro rādītāju kopas aprēķināšana" un ECB 2. speciālajā publikācijā (*The effective exchange rates of the euro*, autori: Luka Buldorini (*Luca Buldorini*), Stelijs Makridakis (*Stelios Makrydakis*), Kristians Timans (*Christian Thimann*); publicēts 2002. gada februārī), kuru iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas.

8.2. sadaļā sniegti mēneša vidējie katru divu valūtu savstarpējie kursi, kas aprēķināti, izmantojot dienas publicētos datus par centrālo banku noteiktajiem valūtas kursiem.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS

Citu ES dalībvalstu statistikā (9.1. sadaļa) ievēroti tādi paši principi, kādi attiecināti uz euro zonu. ASV un Japānas dati 9.2. sadaļā iegūti no attiecīgo valstu avotiem.

EUROSISTĒMAS MONETĀRĀS POLITIKAS PASĀKUMU HRONOĻĢIJA¹

2002. GADA 3. JANVĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciņi 3.25%, 4.25% un 2.25%).

Padome arī nolemj, ka 2002. gadā katrā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā piedāvātais apjoms ir 20 mljrd. euro. Nosakot šo apjomu, ņemtas vērā 2002. gadā paredzamās euro zonas valstu banku sistēmas likviditātes nodrošināšanas vajadzības un Eurosistēmas vēlme turpināt nodrošināt finanšu sektora refinansēšanas lielāko daļu, veicot galvenās refinansēšanas operācijas. Ja likviditātes nodrošināšanā rodas neparedzētas tendences, Padome gada laikā var koriģēt piedāvāto apjomu.

2002. GADA 7. FEBRUĀRIS, 7. MARTS, 4. APRĪLIS, 2. MAIJS, 6. JŪNIJS, 4. JŪLIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciņi 3.25%, 4.25% un 2.25%).

2002. GADA 10. JŪLIJS

ECB Padome nolemj 2002. gada 2. pusgadā katrā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā piedāvāto apjomu samazināt no 20 mljrd. euro līdz 15 mljrd. euro. Nosakot šo apjomu, ņemtas vērā 2002. gada 2. pusgadā paredzamās euro zonas valstu banku sistēmas likviditātes nodrošināšanas vajadzības un atspoguļota Eurosistēmas vēlme turpināt nodrošināt likviditātes lielāko daļu, veicot galvenās refinansēšanas operācijas.

2002. GADA 1. AUGUSTS, 12. SEPTEMBRIS, 10. OKTOBRIS, 7. NOVEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciņi 3.25%, 4.25% un 2.25%).

2002. GADA 5. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi par 0.50 procentu punktiem (līdz 2.75%), sākot ar operāciju, par kuru veicami norēķini 2002. gada 11. decembrī. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 0.50 procentu punktiem (attieciņi līdz 3.75% un 1.75%; spēkā ar 2002. gada 6. decembri).

Padome turklāt nolemj, ka plašās naudas rādītāja M3 gada pieauguma atsauces vērtība joprojām būs 4.50%.

2003. GADA 9. JANVĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciņi 2.75%, 3.75% un 1.75%).

2003. GADA 23. JANVĀRIS

ECB Padome monetārās politikas pamatdarbības uzlabošanas nolūkā nolemj īstenot divus pasākumus.

Pirmkārt, mainīt rezervju prasību izpildes periodu, nosakot, lai tas vienmēr sāktos galveno

¹ Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu 1999.–2001. gada hronoloģija sniegta attiecīgi ECB 1999. gada pārskata 176.–180. lpp., ECB 2000. gada pārskata 205.–208. lpp. un ECB 2001. gada pārskata 219. un 220. lpp.

refinansēšanas operāciju (GRO) norēķinu dienā, kas seko pēc Padomes sēdes, kurā plānots novērtēt katra mēneša monetārās politikas nostāju. Turklāt noguldījumu pastāvīgās iespējas un aizņemšanās pastāvīgās iespējas procentu likmju pārmaiņas noteikti tiek saskaņotas ar jauna rezervju prasību izpildes perioda sākumu.

Otrkārt, samazināt GRO termiņu no divām nedēļām uz vienu nedēļu.

Šie pasākumi tiek īstenoti 2004. gada 1. ceturksnī.

2002. gada 10. jūlija paziņojumā presei norādīts, ka Padome arī nolemj, ka 2003. gadā katrā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā piedāvātais apjoms ir 15 mljrd. euro. Nosakot šo apjomu, ņemtas vērā 2003. gadā paredzamās euro zonas valstu banku sistēmas likviditātes nodrošināšanas vajadzības un atspoguļota Eurosistēmas vēlme turpināt nodrošināt likviditātes lielāko daļu, veicot galvenās refinansēšanas operācijas.

2003. GADA 6. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieci 2.75%, 3.75% un 1.75%).

2003. GADA 6. MARTS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi par 0.25 procentu punktiem (līdz 2.50%), sākot ar operāciju, par kuru veicami norēķini 2003. gada 12. martā. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 0.25 procentu punktiem (attieci līdz 3.50% un 1.50%; spēkā ar 2003. gada 7. martu).

2003. GADA 3. APRĪLIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieci 2.50%, 3.50% un 1.50%).

2003. GADA 8. MAIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieci 2.50%, 3.50% un 1.50%).

Padome arī informē par ECB monetārās politikas stratēģijas novērtējuma rezultātiem. Stratēģiju, par kuru tika sniegts paziņojums 1998. gada 13. oktobrī, veido trīs galvenie elementi: cenu stabilitātes kvantitatīvā definīcija, naudas nozīmīgā loma cenu stabilitātes risku novērtējumā un cenu attīstības tendenču perspektīvas novērtējums.

Padome apstiprina 1998. gada oktobrī formulēto cenu stabilitātes definīciju: "Euro zonas valstīs cenu stabilitāti izsaka kā saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI) gada pieaugumu, kas ir mazāks par 2%. Cenu stabilitāte jānodrošina vidējā termiņā." Padome vienlaikus piekrīt, ka cenu stabilitātes nodrošināšanas nolūkā tās mērķis būs vidējā termiņā noturēt inflācijas līmeni aptuveni 2%.

Padome apstiprina, ka tās pieņemtie monetārās politikas lēmumi joprojām tiks pamatoti uz visaptverošu cenu stabilitātes risku analīzi. Padome arī nolemj savos paziņojumos paskaidrot ekonomiskās un monetārās analīzes nozīmi Padomes vispārējā cenu stabilitātes risku novērtējuma sagatavošanas procesā.

Lai norādītu monetārā rādītāja kāpuma atsaucēs vērtības kā monetārās politikas norīšu novērtējuma etalona ilgāku termiņu, Padome arī nolemj turpmāk katru gadu vairs nepārskatīt atsaucēs vērtību. Tomēr Padome joprojām izvērtēs pamatnosacījumus un pieņēmumus.

2003. GADA 5. JŪNIJS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi par 0.50 procentu punktiem (līdz 2.0%), sākot ar operāciju, par kuru veicami norēķini 2003. gada 9. jūnijā. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 0.50 procentu punktiem (attieciģi līdz 3.0% un 1.0%; spēkā ar 2003. gada 6. jūniju).

2003. GADA 10. JŪLIJS, 31. JŪLIJS, 4. SEPTEMBRIS, 2. OKTOBRIS, 6. NOVEMBRIS, 4. DECEMBRIS UN 2004. GADA 8. JANVĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciģi 2.0%, 3.0% un 1.0%).

2004. GADA 12. JANVĀRIS

ECB Padome nolemj 2004. gadā katrā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā piedāvāto apjomu palielināt no 15 mljrd. euro līdz 25 mljrd. euro. Nosakot šo kāpumu, ņemtas vērā 2004. gadā paredzamās euro zonas valstu banku sistēmas likviditātes nodrošināšanas vajadzības. Tomēr Eurosistēma turpinās nodrošināt likviditātes lielāko daļu, veicot galvenās refinansēšanas operācijas. 2005. gada sākumā Padome var pieņemt lēmumu koriģēt piedāvāto apjomu.

2004. GADA 5. FEBRUĀRIS, 4. MARTS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciģi 2.0%, 3.0% un 1.0%).

2004. GADA 10. MARTS

Saskaņā ar ECB Padomes 2003. gada 23. janvāra lēmumu Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju termiņš saīsināts no divām nedēļām uz vienu nedēļu, nosakot, ka Eurosistēmas obligāto rezervju prasību sistēmas izpildes periods sākas galvenās refinansēšanas operācijas norēķinu dienā, kas seko pēc Padomes sēdes, kurā plānots novērtēt katra mēneša monetārās politikas nostāju, nevis mēneša 24. datumā.

2004. GADA 1. APRĪLIS, 6. MAIJS, 3. JŪNIJS, 1. JŪLIJS, 5. AUGUSTS, 2. SEPTEMBRIS, 7. OKTOBRIS, 4. NOVEMBRIS, 2. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attieciģi 2.0%, 3.0% un 1.0%).

TARGET SISTĒMA (EIROPAS VIENOTĀ AUTOMATIZĒTĀ REĀLĀ LAIKA BRUTO NORĒĶINU SISTĒMA)

MAKSĀJUMU PLŪSMAS TARGET

3. ceturksnī TARGET vidēji dienā apstrādāja 255 636 maksājumus 1 630 mljrd. euro apjomā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni maksājumu skaits un apjoms samazinājās par 7%. Salīdzinājumā ar 2003. gada 3. ceturksni maksājumu skaits un apjoms pieauga attiecīgi par 1% un 2%. Tas atbilst sezonālajām tendencēm, kas novērotas TARGET kopš sistēmas ieviešanas 1999. gadā, jo visos analizētajos segmentos katrā 3. ceturksnī bija vērojams samazinājums. TARGET tirgus daļas kopapjoms nemainījās (88%), bet maksājumu skaits samazinājās no 59% līdz 57% no kopskaita.

TARGET VEIKTIE DALĪBVALSTU IEKŠZEMES MAKSĀJUMI

TARGET vidēji darbdienā apstrādāja 193 992 dalībvalstu iekšzemes maksājumus 1 094 mljrd. euro apjomā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni maksājumu skaits samazinājās par 6% un apjoms – par 8%. Salīdzinājumā ar 2003. gada atbilstošo periodu maksājumu skaits nemainījās, bet apjoms palielinājās par 2%. TARGET apstrādātie dalībvalstu iekšzemes maksājumi veidoja attiecīgi 75.9% no TARGET apstrādāto maksājumu kopskaita un 67.1% no kopapjoma. Viena dalībvalstu iekšzemes maksājuma vidējais apjoms 2004. gada 3. ceturksnī samazinājās līdz 5.6 milj. euro (2. ceturksnī – 5.8 milj. euro). Vislielākā vienā dienā apstrādāto dalībvalstu iekšzemes maksājumu plūsma bija 2004. gada 30. septembrī (t.i., ceturkšņa pēdējā darbdienā), kad apstrādāti 258 164 maksājumi 1 515 mljrd. euro apjomā. 66% no visiem dalībvalstu iekšzemes maksājumiem bija mazāki par 50 000 euro, bet 11% maksājumu pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā tika apstrādāti 126 dalībvalstu iekšzemes maksājumi vairāk nekā 1 mljrd. euro apjomā.

STARP DALĪBVALSTĪM TARGET VEIKTIE MAKSĀJUMI

2004. gada 3. ceturksnī TARGET vidēji dienā apstrādāja 61 644 starp dalībvalstīm veiktos maksājumus 536 mljrd. euro apjomā. Salīdzinājumā ar 2004. gada 2. ceturksni maksājumu skaits samazinājās par 9% un apjoms – par 6%. Starp dalībvalstīm veikto maksājumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 3. ceturksni pieauga par 7% un apjoms – par 2%.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni starpbanku maksājumu skaits samazinājās par 8% un apjoms – par 6%. Klientu veikto maksājumu skaits saruka par 11% un apjoms – par 10%. Starpbanku maksājumu skaits un apjoms vidēji dienā bija attiecīgi 48.5% un 95.3% no to maksājumu skaita un apjoma, kuri veikti starp dalībvalstīm. Salīdzinājumā ar 2004. gada 2. ceturksni starpbanku maksājumu vidējais apjoms pieauga no 16.7 milj. euro līdz 17.1 milj. euro un klientu maksājumu vidējais apjoms palielinājās no 778 000 euro līdz 799 000 euro. 3. ceturksnī lielākā vienā dienā starp dalībvalstīm veikto maksājumu plūsma bija 2004. gada 30. septembrī (t.i., ceturkšņa pēdējā darbdienā), kad TARGET apstrādāja 82 982 starp dalībvalstīm veiktos maksājumus 713 mljrd. euro apjomā. 63% no maksājumiem, kas veikti starp dalībvalstīm, bija mazāki par 50 000 euro. 15% no maksājumu apjoma pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā starp dalībvalstīm TARGET veikti 40 maksājumi, kuru apjoms pārsniedza 1 mljrd. euro.

TARGET PIEEJAMĪBA UN DARBĪBA

2004. gada 3. ceturksnī TARGET kopējā pieejamība bija 99.79% (2004. gada 2. ceturksnī – 99.80%). TARGET darbības traucējumu skaits, kas ietekmēja tās pieejamību, palielinājās līdz 32 (iepriekšējā ceturksnī – 25 darbības traucējumi). Vienā gadījumā (2004. gada 20. septembrī) darbības traucējuma rezultātā TARGET slēgšana tika novēlota par 30 minūtēm. Tabulā atspoguļoti katras valsts TARGET komponenta un ECB maksājumu mehānisma (EMM) pieejamie rādītāji.

3. ceturksnī mazāk nekā 5 minūtēs apstrādāti 97.06% starp dalībvalstīm TARGET veikto maksājumu. 2.66% maksājumu apstrādei bija nepieciešamas 5–15 minūtes un 0.24% – 15–30 minūtes. Apstrādes laiks pārsniedza 30 minūtes vidēji 56 maksājumiem dienā, kas būtu jāaplūko kontekstā ar 61 644 vidēji vienā dienā apstrādātajiem starp dalībvalstīm veiktajiem maksājumiem.

1. tabula. TARGET pieejamība katram nacionālajam komponentam un ECB maksājumu mehānismam (EMM)

Valsts TARGET komponents	Pieejamība 2004. gada 3. cet.
Beļģija	99.83%
Dānija	99.65%
Vācija	99.74%
Grieķija	99.68%
Spānija	99.87%
Francija	100.00%
Īrija	99.56%
Itālija	99.95%
Luksemburga	100.00%
Nīderlande	99.90%
Austrija	99.93%
Portugāle	99.83%
Somija	99.84%
Zviedrija	99.57%
Lielbritānija	100.00%
EMM	99.25%
Kopējā TARGET pieejamība	99.79%

2. tabula. TARGET un citās izvēlētās starpbanku bruto norēķinu sistēmās apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu skaits

(maksājumu skaits)

	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III
TARGET					
Visi maksājumi TARGET					
Kopskaits	16 665 036	17 404 115	17 071 290	17 264 247	16 871 971
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	252 501	271 939	266 739	274 036	255 636
Starp dalībvalstīm TARGET veiktie maksājumi					
Kopskaits	3 813 244	4 023 122	4 184 179	4 286 846	4 068 531
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	57 776	62 861	65 378	68 045	61 644
Dalībvalstu iekšzemes maksājumi TARGET					
Kopskaits	12 851 792	13 380 993	12 887 111	12 977 401	12 803 440
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	194 724	209 078	201 361	205 990	193 992
Citas sistēmas					
<i>Euro 1 (EBA)</i>					
Kopskaits	9 835 244	10 088 174	9 669 240	9 840 955	10 831 383
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	149 019	157 628	151 082	156 206	164 112
<i>Paris Net Settlement (PNS)</i>					
Kopskaits	1 790 113	1 833 104	1 772 742	1 767 244	1 700 070
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	27 123	28 642	27 669	28 051	25 759
<i>Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)</i>					
Kopskaits	419 123	423 513	365 097	316 448	237 482
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	6 350	6 617	5 705	5 023	3 598
<i>Pankkien On-line Pikasirrotja</i>					
<i>Sekit-järjestelmä (POPS)</i>					
Kopskaits	151 666	134 620	131 082	184 269	128 745
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	2 298	2 103	2 048	2 925	1 951

3. tabula. TARGET un citās izvēlētās starpbanku bruto norēķinu sistēmās apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu apjoms

(mljrd. euro)	2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III
TARGET					
Visi maksājumi TARGET					
Kopapjoms	105 216	102 686	109 062	111 025	107 592
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	1 594	1 604	1 704	1 762	1 630
Starp dalībvalstīm TARGET veiktie maksājumi					
Kopapjoms	34 570	34 128	36 487	36 046	35 378
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	524	533	570	572	536
Dalībvalstu iekšzemes maksājumi TARGET					
Kopapjoms	70 646	68 558	72 575	74 979	72 214
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	1 070	1 071	1 134	1 190	1 094
Citas sistēmas					
<i>Euro 1 (EBA)</i>					
Kopapjoms	11 331	10 898	11 647	10 987	10 487
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	172	170	182	174	159
<i>Paris Net Settlement (PNS)</i>					
Kopapjoms	4 203	4 180	4 276	4 765	4 217
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	64	65	67	76	64
<i>Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)</i>					
Kopapjoms	75	74	60	60	110
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	1	1	1	1	2
<i>Pankkien On-line Pikasirrot ja</i>					
<i>Sekit-järjestelmä (POPS)</i>					
Kopapjoms	96	104	120	117	117
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	1	2	2	2	2

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PUBLICĒTIE DOKUMENTI (SĀKOT AR 2003. GADA JANVĀRI)

Saraksts paredzēts lasītāju informēšanai par Eiropas Centrālās bankas atsevišķiem dokumentiem, kas publicēti, sākot ar 2003. gada janvāri. Pētījumu sarakstā iekļauti tikai tie izdevumi, kuri publicēti 2004. gada septembrī–novembrī. Publikācijas interesentiem pieejamas Preses un informācijas daļā bez maksas. Rakstiskus pieteikumus lūdzam sūtīt uz titullapas otrajā pusē norādīto pasta adresi.

Eiropas Centrālās bankas un Eiropas Monetārā institūta publicēto dokumentu pilns saraksts pieejams ECB interneta lapā (<http://www.ecb.int>).

GADA PĀRSKATS

"Annual Report 2002", April 2003.

"Annual Report 2003", April 2004.

MĒNEŠA BIĻETENOS PUBLICĒTIE RAKSTI

"The demand for currency in the euro area and the impact of the euro cash changeover", January 2003.

"CLS – purpose, concept and implications", January 2003.

"The relationship between monetary policy and fiscal policies in the euro area", February 2003.

"Exchange rate regimes for emerging market economies", February 2003.

"The need for comprehensive reforms to cope with population ageing", April 2003.

"Developments in general economic statistics for the euro area", April 2003.

"A bank lending survey for the euro area", April 2003.

"Recent trends in residential property prices in the euro area", May 2003.

"Electronification of payments in Europe", May 2003.

"The adjustment of voting modalities in the Governing Council", May 2003.

"The outcome of the ECB's evaluation of its monetary policy strategy", June 2003.

"Trends in euro area gross fixed capital formation", July 2003.

"Early experience of the management of euro banknote printing and issuance", July 2003.

"Changes to the Eurosystem's operational framework for monetary policy", August 2003.

"Recent developments in the euro area banking sector", August 2003.

"Developments in the euro area's international cost and price competitiveness", August 2003.

"Recent developments in financial structures of the euro area", October 2003.

"The integration of Europe's financial markets", October 2003.

"Developments in the debt financing of the euro area private sector", November 2003.

"Crisis resolution in emerging market economies – challenges for the international community", November 2003.

"The international role of the euro: main developments since the inception of Stage Three of Economic and Monetary Union", November 2003.

"EMU and the conduct of fiscal policies", January 2004.

"Opinion survey on activity, prices and labour market developments in the euro area: features and uses", January 2004.

"Measuring and analysing profit developments in the euro area", January 2004.

"The acceding countries' economies on the threshold of the European Union", February 2004.

"Developments in private sector balance sheets in the euro area and the United States", February 2004.

"The impact of fair value accounting on the European banking sector – a financial stability perspective", February 2004.

"Fiscal policy influences on macroeconomic stability and prices", April 2004.
 "Future developments in the TARGET system", April 2004.
 "The Barcelona partner countries and their relations with the euro area", April 2004.
 "The EU economy following the accession of the new Member States", May 2004.
 "The natural real interest rate in the euro area", May 2004.
 "Risk mitigation methods in Eurosystem credit operations", May 2004.
 "Labour productivity developments in the euro area: aggregate trends and sectoral patterns", July 2004.
 "Accounting for the resilience of the EU banking sector since 2000", July 2004.
 "The European Constitution and the ECB", August 2004.
 "Properties and use of general government quarterly accounts", August 2004.
 "Euro banknotes: first years of experience", August 2004.
 "Monetary analysis in real time", October 2004.
 "Economic integration in selected regions outside the European Union", October 2004.
 "Oil prices and the euro area economy", November 2004.
 "Extracting information from financial asset prices", November 2004.
 "Developments in the EU framework for financial regulation, supervision and stability", November 2004.

STATISTIKAS KABATGRĀMATA

Izdod katru mēnesi, sākot ar 2003. gada augustu.

SPECIĀLĀS PUBLIKĀCIJAS

- 8 "An introduction to the ECB's survey of professional forecasters" by J. A. Garcia, September 2003.
- 9 "Fiscal adjustment in 1991–2002: stylised facts and policy implications" by M. G. Briotti, February 2004.
- 10 "The acceding countries' strategies towards ERM II and the adoption of the euro: an analytical review" by a staff team led by P. Backé and C. Thimann and including O. Arratibel, O. Calvo-Gonzalez, A. Mehl and C. Nerlich, February 2004.
- 11 "Official dollarisation/euroisation: motives, features and policy implications of current cases" by A. Winkler, F. Mazzaferro, C. Nerlich and C. Thimann, February 2004.
- 12 "Understanding the impact of the external dimension on the euro area: trade, capital flows and other international macroeconomic linkages" by R. Anderton, F. di Mauro and F. Moneta, April 2004.
- 13 "Fair value accounting and financial stability" by a staff team led by Andrea Enria and including Lorenzo Cappiello, Frank Dierick, Sergio Grittini, Angela Maddaloni, Philippe Molitor, Fatima Pires and Paolo Poloni, April 2004.
- 14 "Measuring financial integration in the euro area" by L. Baele, A. Ferrando, P. Hördahl, E. Krylova, C. Monnet, April 2004.
- 15 "Quality adjustment of European price statistics and the role for hedonics" by Henning Ahnert and Geoff Kenny, May 2004.
- 16 "Market dynamics associated with credit ratings: a literature review" by F. Gonzalez, F. Haas, R. Johannes, M. Persson, L. Toledo, R. Violi, M. Wieland and C. Zins, June 2004.
- 17 "Corporate 'excesses' and financial market dynamics" by A. Maddaloni and D. Pain, July 2004.
- 18 "The international role of the euro: evidence from bonds issued by non-euro area residents" by A. Geis, A. Mehl and S. Wredenberg, July 2004.

- 19 "Sectoral specialisation in the EU: a macroeconomic perspective" by MPC task force of the ESCB, July 2004.
- 20 "The supervision of mixed financial services groups in Europe" by F. Dierick, August 2004.
- 21 "Governance of securities clearing and settlement systems" by D. Russo, T. Hart, M. C. Malaguti and C. Papathanassiou, October 2004.

PĒTĪJUMI

- 388 "Euro area inflation differentials" by I. Angeloni and M. Ehrmann, September 2004.
- 389 "Forecasting with a Bayesian DSGE model: an application to the euro area" by F. Smets and R. Wouters, September 2004.
- 390 "Financial markets' behavior around episodes of large changes in the fiscal stance" by S. Ardagna, September 2004.
- 391 "Comparing shocks and frictions in US and euro area business cycles: a Bayesian DSGE approach" by F. Smets and R. Wouters, September 2004.
- 392 "The role of central bank capital revisited" by U. Bindseil, A. Manzanares and B. Weller, September 2004.
- 393 "The determinants of the overnight interest rate in the euro area" by J. Moschitz, September 2004.
- 394 "Liquidity, money creation and destruction, and the returns to banking" by R. de O. Cavalcanti, A. Erosa and T. Temzelides, September 2004.
- 395 "Fiscal sustainability and public debt in an endogenous growth model" by J. Fernández-Huertas Moraga and J.-P. Vidal, October 2004.
- 396 "The short-term impact of government budgets on prices: evidence from macroeconomic models" by J. Henry, P. Hernández de Cos and S. Momigliano, October 2004.
- 397 "Determinants of euro term structure of credit spreads" by A. Van Landschoot, October 2004.
- 398 "Mergers and acquisitions and bank performance in Europe: the role of strategic similarities" by Y. Altunbas and D. Marqués Ibañez, October 2004.
- 399 "Sporadic manipulation in money markets with central bank standing facilities" by C. Ewerhart, N. Cassola, S. Ejerskov and N. Valla, October 2004.
- 400 "Cross-country differences in monetary policy transmission" by R.-P. Berben, A. Locarno, J. Morgan and J. Valles, October 2004.
- 401 "Foreign direct investment and international business cycle comovement" by W. J. Jansen and A. C. J. Stokman, October 2004.
- 402 "Forecasting euro area inflation using dynamic factor measures of underlying inflation" by G. Gamba-Méndez and G. Kapetanios, November 2004.
- 403 "Financial market integration and loan competition: when is entry deregulation socially beneficial?" by L. Kaas, November 2004.
- 404 "An analysis of systemic risk in alternative securities settlement architectures" by G. Iori, November 2004.
- 405 "A joint econometric model of macroeconomic and term structure dynamics" by P. Hördahl, O. Tristani and D. Vestin, November 2004.
- 406 "Labour market reform and the sustainability of exchange rate pegs" by O. Castrén, T. Takalo and G. Wood, November 2004.
- 407 "Banking consolidation and small business lending" by E. Takáts, November 2004.
- 408 "The great inflation, limited asset markets participation and aggregate demand: Fed policy was better than you think" by F. O. Bilbiie, November 2004.

- 409 "Currency mismatch, uncertainty and debt maturity structure" by M. Bussière, M. Fratzscher and W. Koeniger, November 2004.
- 410 "Do options-implied RND functions on G3 currencies move around the times of interventions on the JPY/USD exchange rate?" by O. Castrén, November 2004.
- 411 "Fiscal discipline and the cost of public debt service: some estimates for OECD countries" by S. Ardagna, F. Caselli and T. Lane, November 2004.
- 412 "The real effects of money growth in dynamic general equilibrium" by L. Graham and D. J. Snower, November 2004.
- 413 "An empirical analysis of price-setting behaviour in the Netherlands in the period 1998–2003 using micro data" by N. Janker, C. Folkertsma and H. Blijenberg, November 2004.
- 414 "Inflation persistence in the European Union, the euro area and the United States" by G. Gadzinski and F. Orlandi, November 2004.
- 415 "How persistent is disaggregate inflation? An analysis across EU15 countries and HICP sub-indices" by P. Lünemann and T. Y. Mathä, November 2004.
- 416 "Price-setting behaviour in Spain: stylised facts using consumer price micro data" by L. J. Álvarez, November 2004.
- 417 "Staggered price contracts and inflation persistence: some general results" by K. Whelan, November 2004.
- 418 "Identifying the influences of nominal and real rigidities in aggregate price-setting behaviour" by G. Coenen and A.T. Levin, November 2004.

CITAS PUBLIKĀCIJAS

- "EU banking sector stability", February 2003.
- "List of Monetary Financial Institutions and institutions subject to minimum reserves", February 2003.
- "Review of the foreign exchange market structure", March 2003.
- "Structural factors in the EU housing markets", March 2003.
- "List of Monetary Financial Institutions in the accession countries", March 2003.
- "Memorandum of Understanding on the exchange of information among credit registers for the benefit of reporting institutions", March 2003.
- "Memorandum of Understanding on Economic and Financial Statistics between the Directorate General Statistics of the European Central Bank and the Statistical Office of the European Communities (Eurostat).
- Annex 1: Share of responsibilities in the field of balance of payments and international investment position statistics", March 2003.
- "TARGET Annual Report 2002", April 2003.
- "Supplementary guidance notes concerning statistics on the holders of money market fund shares/units", April 2003.
- "Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol. 1: The current definition and structure of money and banking statistics in the accession countries", May 2003.
- "Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol. 2: Statistics on other financial intermediaries, financial markets and interest rates in the accession countries", May 2003.
- "Accession countries: balance of payments/international investment position statistical methods", May 2003.

"Electronic money system security objectives according to the common criteria methodology", May 2003.

"The transformation of the European financial system, Second ECB Central Banking Conference, October 2002, Frankfurt am Main", June 2003.

"Letter from the ECB President to the President of the Convention regarding the draft Constitutional Treaty", June 2003.

"Developments in national supervisory structures", June 2003.

"Oversight standards for euro retail payment systems", June 2003.

"Towards a Single Euro Payments Area – progress report", June 2003.

"Amendments to the risk control framework for tier one and tier two eligible assets", July 2003.

"ECB statistics: A brief overview", August 2003.

"Portfolio investment income: Task force report", August 2003.

"The New Basel Capital Accord", August 2003.

"Payment and securities settlement systems in the European Union: Addendum incorporating 2001 figures", September 2003.

"Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union regarding the Opinion of the ECB of 19 September 2003 at the request of the Council of the European Union on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe (CON/2003/20)", 22 September 2003.

"Inflation differentials in the euro area: potential causes and policy implications", September 2003.

"Correspondent central banking model (CCBM): procedures for Eurosystem counterparties", September 2003.

"Bond markets and long-term interest rates in European Union accession countries", October 2003.

"Manual on MFI interest rate statistics – Regulation ECB/2001/18", October 2003.

"European Union balance of payments/international investment position statistical methods", November 2003.

"Money market study 2002", November 2003.

"Background studies for the ECB's evaluation of its monetary policy strategy", November 2003.

"Structural analysis of the EU banking sector, Year 2002", November 2003.

"TARGET: the Trans-European Automated Real-Time Gross settlement Express Transfer system – update 2003", November 2003.

"TARGET2: the payment system of the Eurosystem", November 2003.

"Seasonal adjustment", November 2003.

"Comments of the ECB on the third consultative document of the European Commission on regulatory capital review", November 2003.

"EU banking sector stability", November 2003.

"Review of the international role of the euro", December 2003.

"Policy position of the Governing Council of the European Central Bank on exchange rate issues relating to the acceding countries", December 2003.

"Assessment of accession countries' securities settlement systems against the standards for the use of EU securities settlement systems in Eurosystem credit operations", January 2004.

"The monetary policy of the ECB", January 2004.

"The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures", February 2004.

"Guidance notes on the MFI balance sheet statistics relating to EU enlargement as laid down in Regulation ECB/2003/10", February 2004.

"Comments on the communication from the Commission to the Council and the European Parliament concerning a new legal framework for payments in the internal market (consultative document)", February 2004.

"Foreign direct investment task force report", March 2004.

"External evaluation of the economic research activities of the European Central Bank", April 2004.

"Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2002 figures" (Blue Book, April 2004), April 2004.

"Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2002 figures" (Blue Book, April 2004), April 2004.

"TARGET compensation claim form", April 2004.

"Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union: negotiations on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe", April 2004.

"The use of central bank money for settling securities transactions", May 2004.

"TARGET Annual Report 2003", May 2004.

"Assessment of euro large-value payment systems against the Core Principles", May 2004.

"Credit risk transfer by EU banks: activities, risks and risk management", May 2004.

"Risk Management for Central Bank Foreign Reserves", May 2004.

"Comparison of household saving ratios, euro area/United States/Japan", June 2004.

"The development of statistics for Economic and Monetary Union" by Peter Bull, July 2004.

"ECB staff macroeconomic projections for the euro area", September 2004.

"Letter from the ECB President to the Chairman of International Accounting Standards Board of 6 September 2004: Exposure draft of proposed amendments to IAS 39 – the fair value option", September 2004.

"Institutional provisions: Statute of the ESCB and of the ECB. Rules of procedures", October 2004.

"Convergence Report 2004", October 2004.

"Standards for securities clearing and settlement in the European Union", October 2004.

"The European Central Bank – History, role and functions", October 2004.

"E-payments without frontiers", October 2004.

"European Union balance of payments/international investment position statistical methods", November 2004.

"Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in accession countries", November 2004.

"Report on EU banking structure 2004", November 2004.

"EU banking sector stability 2004", November 2004.

"Letter from the ECB President to the President of the European Parliament", November 2004.

"Letter from the ECB President to Mr. Paolo Cirino Pomicino, Member of the Committee on Economic and Monetary Affairs", November 2004.

INFORMATĪVĀS BROŠŪRAS

"Information guide for credit institutions using TARGET", July 2003.

"TARGET2 – the future TARGET system", September 2004.

"TARGET – the current system", September 2004.

TERMINU SKAIDROJUMS

Aizdevumu iespēja uz nakti – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru dalībnieki var izmantot, lai saņemtu no nacionālās centrālās bankas kredītu ar iepriekš noteiktu procentu likmi pret atbilstīgajiem aktīviem (ķīli).

Algu novirzes rādītājs – atšķirība starp faktisko darba samaksas pieauguma tempu un vienošanās ceļā noteikto algu pieaugumu (piemēram, sakarā ar papildatlīdzību un veicināšanas prēmijām un saskaņā ar līguma pantiem, kas attiecas uz neprognozētu inflāciju).

Ar inflāciju indeksētas valdības obligācijas – parāda vērtspapīri, kuru kupona maksājumi un pamatsumma piesaistīti noteiktam patēriņa cenu indeksam.

Atlīdzība vienam nodarbinātajam – atlīdzība definēta kā kopējais atalgojums, ko darba devēji izmaksā darbiniekiem skaidrā naudā vai natūrā. Atlīdzība ietver bruto darba samaksu, papildatlīdzību, virsstundu darba samaksu un darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas. Atlīdzība vienam nodarbinātajam tiek definēta kā kopējā atlīdzības summa, kas dalīta ar kopējo nodarbināto skaitu.

Autonomie likviditātes faktori – likviditātes faktori, kurus parasti nerada monetārās politikas instrumentu izmantošana. Tie ietver, piemēram, banknotes apgrozībā, valdības noguldījumus centrālajā bankā un centrālās bankas tīros ārzemju aktīvus.

Brīvas darba vietas – no jauna izveidotas, brīvas darba vietas vai darba vietas, kuras tuvā nākotnē varētu atbrīvoties un kurām darba devējs aktīvi meklē atbilstošus kandidātus.

Bruto mēneša ienākumi – nodarbināto mēneša bruto darba samaksa, t.sk. nodarbināto sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Centrālais paritātes kurss – VKM II dalībvalstu valūtas kurss attiecībā pret euro, attiecībā pret kuru tiek definētas VKM II svārstību robežas.

Cenu stabilitāte – cenu stabilitātes uzturēšana ir galvenais Eurosistēmas mērķis. Padome definējusi cenu stabilitāti kā euro zonas saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI) pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu mazāku par 2%. Padome arī darījusi zināmu, ka, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, tā cenšas saglabāt inflāciju zemāku par 2%, bet tuvu 2% vidējā termiņā.

Darba ražīgums – produkcijas izlaides apjoms, ko var saražot, ieguldot noteiktu darba apjomu. Darba ražīgumu var novērtēt vairākos veidos. Parasti to novērtē, dalot IKP salīdzināmajās cenās ar kopējo nodarbināto personu vai nostrādāto stundu skaitu.

Darbaspēka stundas izmaksu indekss – darbaspēka izmaksas, t.sk. bruto darba samaksa, ieskaitot visu veidu papildatlīdzību, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas un citas darbaspēka izmaksas (piemēram, izmaksas saistībā ar arodapmācību, darbaspēka meklēšanu un ar nodarbinātību saistīti nodokļi) un kopējo subsīdiju summu, par vienu faktiski nostrādāto stundu. Stundas izmaksas tiek iegūtas, dalot šo izmaksu kopējo summu visiem nodarbinātajiem ar visām nostrādātajām stundām (t.sk. virsstundām).

Darbaspēks – nodarbināto personu un bezdarbnieku kopskaits.

Deficīta koeficients (valdības budžeta) – valdības budžeta deficīts definēts kā neto aizņēmumi, un tas atbilst starpībai starp valdības kopējiem ieņēmumiem un izdevumiem. Deficīta koeficients definēts kā valdības budžeta deficīta attiecība pret iekšzemes kopproduktu faktiskajās tirgus cenās, un tā tiek vērtēta atbilstoši vienam no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 2. punktā noteiktajiem fiskālās konverģences kritērijiem. Tā tiek saukta arī par budžeta deficīta attiecību pret IKP vai fiskālā deficīta attiecību pret IKP.

EK apsekojumi – kvalitatīvi uzņēmumu un patērētāju apsekojumi, kas sagatavoti Eiropas Komisijai. Jautājumi adresēti vadītājiem apstrādes rūpniecības, būvniecības, mazumtirdzniecības un pakalpojumu nozarē, kā arī patērētājiem. Konfidences rādītāji ir salikti rādītāji, kas aprēķināti kā vairāku komponentu procentu atlikumu aritmētiskais vidējais (sīkāku informāciju sk. sadaļas "Euro zonas statistika" 5.2.5. tabulā).

EONIA (euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss) – procentu likmes rādītājs, kas dominē euro starpbanku darījumu tirgū.

EURIBOR (euro starpbanku kredītu procentu likmju indekss) – likme, ar kādu visaugstākā reitinga banka vēlas aizdot naudas līdzekļus citai visaugstākā reitinga bankai un ko katru dienu aprēķina starpbanku noguldījumiem ar dažādiem termiņiem līdz 12 mēnešiem.

Euro efektīvie kursi (EEK, nominālie/reālie) – nominālie EEK ir vidējie svērtie divpusējie euro kursi attiecībā pret euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtām. ECB publicē nominālā EEK indeksus gan pret šauras, gan pret plašas tirdzniecības partnervalstu grupas valūtām. Izmantotie svāri atspoguļo katras partnervalsts daļu euro zonas tirdzniecībā. Reālie EEK ir nominālie EEK, kas deflēti ar ārvalstu un iekšzemes cenu vai izmaksu attiecības vidējo svērto vērtību. Tādējādi tie ir cenu un izmaksu konkurētspējas rādītāji.

Euro zonas apstrādes rūpniecības ražošanas izmaksu indekss (EII) – apstrādes rūpniecības ražošanas izmaksu vidējais svērtais rādītājs, kas iegūts, apkopojot vairāku euro zonas valstu apstrādes rūpniecības uzņēmējdarbības nosacījumu apsekojumos iegūtos datus.

Euro zonas valstu iepirkumu vadītāju apsekojumi – apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora nosacījumu apsekojumi, kas veikti vairākās euro zonas valstīs un izmantoti indeksu apkopošanai. Euro zonas ražošanas iepirkumu vadītāju indekss (IVI) ir svērtais rādītājs, kas aprēķināts no ražošanas apjoma, jaunu pasūtījumu, nodarbinātības, piegādātāju piegādes laiku un iepirkumu krājumu indeksiem. Pakalpojumu sektora apsekojumā uzdoti jautājumi par darījumu aktivitāti, nākotnes darījumu aktivitātes prognozēm, neveikto darījumu apjomu, jaunajiem darījumiem, nodarbinātību, izejvielu cenām un noteiktajām cenām. Euro zonas kopējais indekss tiek aprēķināts, apkopojot apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora apsekojumu rezultātus.

Fiksētas procentu likmes izsole – izsole, kurā centrālā banka iepriekš nosaka procentu likmi un dalībnieki sola naudas summu, kuru tie vēlas iegūt par fiksēto procentu likmi.

Galvenā refinansēšanas operācija – atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic katru nedēļu. 2003. gadā Padome nolēma, ka, sākot ar 2004. gada martu, šo operāciju termiņš tiks samazināts no 2 nedēļām līdz 1 nedēļai. Operācijas tiek veiktas kā mainīgas likmes izsoles ar iepriekš noteiktu minimālo solījuma likmi.

Galvenās ECB procentu likmes – Padomes noteiktās procentu likmes, kas atspoguļo ECB monetāro politiku. Tās ir: galveno refinansēšanas operāciju minimālā pieteikuma likme, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme.

Iekšzemes kopprodukts (IKP) – valstī saražoto galaproduktu kopsumma. Tas ir vienāds ar tautsaimniecībā saražoto preču un pakalpojumu apjomu, atskaitot starppatēriņu un pieskaitot produktu un importa tīros nodokļu ieņēmumus. IKP var sadalīt ražošanas, izdevumu vai ienākumu sastāvdaļās. Galvenie IKP veidojošie izdevumu posteņi ir mājsaimniecību galapatēriņš, valdības galapatēriņš, kopējā pamatkapitāla veidošana, krājumu pārmaiņas, kā arī preču un pakalpojumu eksports un imports (t.sk. tirdzniecība euro zonā).

Ienesīguma likne – raksturo saistību starp procentu likmēm darījumiem ar dažādiem termiņiem konkrētā brīdī. Ienesīguma liknes slīpumu var noteikt kā starpību starp procentu likmēm darījumiem ar diviem izvēlētiem termiņiem.

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācija – atklātā tirgus operācija, ko katru mēnesi veic Eurosistēma, parasti ar 3 mēnešu termiņu. Operācijas tiek veiktas kā mainīgas likmes izsoles ar iepriekš izziņotu piedāvāto apjomu.

Implicētais svārstīgums – gaidāmā svārstīguma rādītājs (gada procentuālo pārmaiņu standartnovirze), piemēram, obligāciju un akciju (vai attiecīgo biržā tirgoto nākotnes līgumu) cenām, kuru var iegūt no opciju cenām.

Kapitāla vērtspapīri – atspoguļo īpašumtiesības uz uzņēmuma daļu. Ietver biržās tirgotus vērtspapīrus (kotētās akcijas), nekotētas akcijas un citus kapitāla vērtspapīru veidus. Kapitāla vērtspapīri parasti nodrošina ienākumus dividenžu veidā.

M1 – šaurās naudas rādītājs. Ietver skaidro naudu apgrozībā un noguldījumus uz nakti MFI un centrālajā valdībā (piemēram, pastā vai Valsts kasē).

M2 – vidējās naudas rādītājs. Ietver M1 un noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (piemēram, īstermiņa krājnoguldījumi), un noguldījumus MFI un centrālajā valdībā ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (piemēram, īstermiņa noguldījumi).

M3 – plašās naudas rādītājs. Ietver M2 un tirgojamus instrumentus, piemēram, *repo* darījumus, naudas tirgus fondu akcijas un daļas, kā arī MFI emitētus parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot.

M3 pieauguma atsaucēs vērtība – M3 gada pieauguma temps vidējā termiņā atbilstoši cenu stabilitātes saglabāšanas mērķim. Pašlaik M3 pieauguma atsaucēs vērtība ir 4.5%.

Mainīgas procentu likmes izsole – izsole, kurā dalībnieki pieprasa gan naudas summu, par kādu tie vēlas veikt darījumu ar centrālo banku, gan procentu likmi, ar kādu tie vēlas iesaistīties darījumā.

MFI (monetārās finanšu iestādes) – finanšu iestādes, kas veido euro zonas naudas emisijas sektoru. Tās ir ECB, euro zonas valstu nacionālās centrālās bankas, kā arī kredītiestādes un naudas tirgus fondi, kas atrodas euro zonā.

MFI ilgāka termiņa finanšu saistības – ietver noguldījumus ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem, parāda vērtspapīrus, kas emitēti ar sākotnējo termiņu ilgāku par 2 gadiem, un euro zonas MFI sektora kapitālu un rezerves.

MFI kredīts euro zonas valstu rezidentiem – ietver MFI kredītus euro zonas valstu rezidentiem un euro zonas rezidentu emitētus vērtspapīru turējumus MFI īpašumā. Vērtspapīri ietver akcijas un citus kapitāla un parāda vērtspapīrus.

MFI sektora konsolidētā balance – tā sastādīta, neietverot MFI neto pozīcijas (galvenokārt aizdevumus, ko viena MFI iesniegusi otrai MFI) MFI kopsavilkuma bilanci.

MFI tiešie ārējie aktīvi – ietver euro zonas valstu MFI ārējos aktīvus (piemēram, zeltu, banknotes (izņemot euro banknotes), ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētus vērtspapīrus un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegtus aizdevumus), no kā atskaitītas euro zonas valstu MFI sektora ārējās saistības (piemēram, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi, *repo* darījumi, naudas tirgus fondu akcijas un daļas, kā arī MFI emitēti parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot).

Noguldījumu iespēja – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru dalībnieki var izmantot, lai nacionālajā centrālajā bankā veiktu noguldījumus uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi.

Parāda koeficients (valdības) – valdības parāds definēts kā nesamaksātais kopējais bruto parāds tā nominālvērtībā gada beigās, kas konsolidēts starp valdības sektoriem un to ietvaros. Valdības parāda attiecība pret IKP definēta kā valdības parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu faktiskajās tirgus cenās, un tā tiek vērtēta atbilstoši vienam no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 2. punktā noteiktajiem fiskālās konverģences kritērijiem.

Parāda vērtspapīri – emitenta (t.i., aizņēmēja) apņemšanās veikt vienu vai vairākus maksājumus vērtspapīru turētājam (aizdevējam) noteiktā datumā vai datumos. Šiem vērtspapīriem parasti ir noteikta procentu likme (kupons), vai tie tiek pārdoti ar diskontu pret summu, kas tiks atmaksāta noteiktajā dzēšanas termiņā. Parāda vērtspapīri, kas emitēti ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu, klasificējami kā ilgtermiņa parāda vērtspapīri.

Parāds (finanšu pārskatos) – ietver aizņēmumus, emitētos parāda vērtspapīrus un nefinanšu sabiedrību pensiju fondu rezerves, kas perioda beigās novērtēti pēc tirgus vērtības. Ceturkšņa finanšu pārskatos parāds neietver aizdevumus, ko izsnieguši nefinanšu sektori (piemēram, starpuzņēmumu kredīti) vai ārpus euro zonas esošās bankas, taču šie komponenti tiek ietverti gada finanšu pārskatos.

Portfeļieguldījumi – euro zonas rezidentu tiešie tādu vērtspapīru pirkumi, kuru emitenti ir euro zonas nerezidenti ("aktīvi"), un euro zonas nerezidentu tiešie tādu vērtspapīru pirkumi, kuru emitenti ir euro zonas rezidenti ("saistības"). Ietver kapitāla vērtspapīrus, parāda vērtspapīrus obligāciju un parādzīmju veidā un naudas tirgus instrumentus. Darījumi tiek uzrādīti pēc samaksātās vai saņemtās efektīvās cenas, no kā atskaitīta komisijas maksa un izdevumi. Lai īpašumtiesības uzņēmumā uzskatītu par portfeļa aktīvu, tām jābūt mazākām par 10% no balsstiesībām.

Preču ārējā tirdzniecība – preču eksports un imports euro zonā un ārpus tās, kas izteikti vērtības izteiksmē un kā apjoma un vienības vērtības indeksi. Tirdzniecība euro zonā uzrāda preču plūsmu starp euro zonas valstīm, bet tirdzniecība ārpus euro zonas uzrāda euro zonas ārējo tirdzniecību. Ārējās tirdzniecības statistikas rādītāji nav tieši salīdzināmi ar eksporta un importa rādītājiem nacionālajos kontos, kur šie rādītāji ietver darījumus euro zonā un ārpus tās un arī atspoguļo preces un pakalpojumus kopā.

Ražotāju cenas rūpniecībā – visu rūpniecībā (izņemot būvniecību) ražoto preču cenas (neietverot transporta izmaksas), par kādām ražotājs pārdod preces euro zonas valstu iekšzemes tirgos, izņemot importu.

Rezervju prasības – minimālais rezervju apjoms, kas kredītiestādei jāglabā Eurosistēmā. Izpilde tiek noteikta, pamatojoties uz dienas atlikumu vidējo rādītāju aptuveni 1 mēneša izpildes periodā.

Rūpniecības produkcija – rūpniecībā radītā bruto pievienotā vērtība salīdzināmajās cenās.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) – *Eurostat* aprēķināts patēriņa cenu pārmaiņu rādītājs, kas saskaņots visām ES valstīm.

Starptautisko investīciju balance (s.i.b.) – nenokārtoto kādas valsts tīro finanšu prasību (vai finanšu saistību) pret pārējo pasauli vērtība un sastāvs. Tā tiek saukta arī par tīro ārējo aktīvu pozīciju.

Tiešās investīcijas – pārrobežu investīcijas, ko veic, lai iegūtu ilgstošu līdzdalību kādā uzņēmumā, kas ir rezidents citā valstī (parasti, lai nodrošinātu īpašumtiesības, kas atbilst vismaz 10% no balsstiesībām). Tiešo investīciju kontā uzrāda tīros aktīvus, ko ārvalstīs iegādājušies euro zonas valstu rezidenti (kā "tiešās investīcijas ārvalstīs"), un tīros euro zonas aktīvus, ko iegādājušies nerezidenti (kā "tiešās investīcijas euro zonā"). Tiešās investīcijas ietver pašu kapitālu, reinvestēto peļņu un citu ar starpuzņēmumu operācijām saistītu kapitālu.

Valdība – ietver centrālo, pavalsts un vietējo valdību un sociālās nodrošināšanas fondus. Valstij piederošas institucionālas vienības, kas veic komerciālus darījumus, piemēram, valsts uzņēmumi, valdībā principā nav ietvertas.

Vienības darbaspēka izmaksas – produkcijas vienības kopējās darbaspēka izmaksas, kas aprēķinātas euro zonai kā kopējā nodarbināto atlīdzības attiecība pret iekšzemes kopproduktu salīdzināmajās cenās.

Vienoššanās ceļā noteiktās darba algas indekss – tiešas kolektīvas vienošanās ceļā noteiktu pamatalgu (t.i., izņemot papildatlīdzību) indekss euro zonas līmenī. Tas raksturo darba samaksas implicētās vidējās pārmaiņas.

VKM II (Valūtas kursa mehānisms II) – valūtas kursa režīms, kas nodrošina struktūru sadarbībai starp euro zonas valstīm un ES dalībvalstīm, kuras nepiedalās EMS trešajā posmā.

